

STEVEN SORA COMOARA PIERDUTĂ A CAVALERILOR TEMPLIERI

Titlul original: "The Lost Treasure of the Knights Templar"

Toate drepturile asupra acestei versiuni în limba română,

inclusiv pentru Republica Moldova, sunt rezervate

EDITURII ELIT.

STEVEN SORA COMOARA PIERDUTA A CAVALERILOR TEMPLIERI

Elucidarea misterului din Insula Stejarilor

Traducere: FELICIA MARDALE

EDITURA ELIT

*Soției mele, și celei mai bune prietene, Terry, și fiilor noștri, Christian și Mike
Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri*

Cuvânt DE MULȚUMIRE

Doresc să mulțumesc, în primul rând, familiei mele: soției mele, Terry, pentru sprijinul său neprețuit și generozitatea sa de-a lungul atâtor ani și mile pe care le-am parcurs împreună, fiilor mei, Christian și Mike, pentru răbdarea de la început și interesul lor ulterior. Îi mulțumesc lui Bob Melendandri, pentru sprijinul său în traducerea, editarea și pentru observațiile sale critice la adresa manuscrisului, pe parcursul scrierii acestei cărți, și pentru prietenia și ajutorul său necondiționat încă de la început.

Doresc să le mulțumesc celor care trudes în numeroasele biblioteci și librării din New York până în Pennsylvania și Noua Scoție, care m-au sprijinit să găsesc cărți și materiale greu de procurat. Mulțumiri speciale personalului de la Biblioteca Publică din Bethlehem, statul Pennsylvania, angajaților de la Biblioteca J. V. Fletcher din Westford, statul Massachusetts, și librăriei-anticariat Douglas N. Harding Rare Book Shop din Wells, statul Maine.

Întreaga mea recunoștință tuturor celor care aduc trecutul în actualitate și mențin vie flacăra istoriei, cu precădere lui I)r. Regis Courtemanche de la C. W. Post și lui H. S. „Pete” Cummings, Jr., din cadrul Prince Henry Project.

Datorez cea mai profundă recunoștință echipei editurii Inner Traditions, în mod deosebit lui Ehud Sperling, Jon Graham, Rowan Jacobsen, Peri Champine, Lee Wood și Blake Maher, ca și redactorului acestei ediții, Marcia Merryman Means, pentru contribuția sa riguroasă.

Iar, în final, un cuvânt de recunoștință tuturor istoricilor și scriitorilor care înfruntă adversitatea intelectuală, dar rămân o sursă de inspirație în realizarea de noi descoperiri, mai ales lui Michael Baigent, Barry Fell, Charles Hapgood, Richard Leigh, Henry Lincoln și Frederick Pohl.

Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri

INTRODUCERE

Un spion al regelui Angliei este înjunghiat și lăsat să moară într-o baltă de sânge pe altarul unei capele izolate din Scoția, aparținând ordinului călugărilor minoriți.

Un preot necunoscut de țară dintr-un sat de munte din sudul Franței devine peste noapte

putred de bogat, după ce descoperă un pergament ascuns în altarul vechii biserici. Regi, capi ai Bisericii romano-catolice și elita aristocrației pariziene devin brusc interesați de acest preot, urmărindu-l pas cu pas cum restaurează biserica parohială, recurgând la un model păgân atât de straniu, încât puțini ar recunoaște în această clădire un edificiu creștin. Circumstanțele morții sale sunt tot atât de inexplicabile ca și modul în care s-a îmbogățit.

În pădurea întunecată din Ardennes, are loc o întâlnire de taină între câțiva membri ai unei organizații secrete, având scopul precis de a pune la cale planul de bătaie pentru prădarea unui anumit tezaur aflat la Ierusalim. Gruparea de elită se ascunde în interiorul unei organizații militare, numai că, imediat după ce misiunea este dusă la îndeplinire, organizația secretă este scoasă în afara legii, iar conducătorii ei, condamnați la moarte. Un golf învăluit în ceață devine centrul uneia din cele mai ample căutări de comori din istoria omenirii. Proiectul reunește oameni de afaceri, un președinte al Statelor Unite, actori de la Hollywood și o grupare selectă de milionari americani și canadieni, într-o întreprindere de proporții care va costa milioane de dolari și multe vieți.

Ce au în comun toate aceste evenimente? Ele sunt legate în timp și spațiu de un fir călăuzitor unic: o societate secretă înființată cu o mie de ani în urmă, care a reușit să supraviețuiască persecuțiilor oficiale, continuându-și discret activitatea din umbră și perseverând în atingerea obiectivelor sale. În anumite momente ale istoriei, această organizație a controlat cele mai mari averi acumulate vreodată în lume, a deținut cea mai puternică flotă din lume, a dat semnalul declanșării câtorva revoluții și a subminat autoritatea unor guverne naționale. Această organizație este operativă și în prezent. În această carte, cititorul va afla despre o construcție extrem de complexă, situată pe o insulă din largul Peninsulei Noua Scoție, care a sfidat omenirea și știința modernă timp de două secole. Minuscula Insulă a Stejarilor, având o suprafață de numai 128 de acri, este una din cele 350 de insulițe răsfirate în Golful Mahone. Astăzi, ea se află la o distanță de numai o oră de zbor de Halifax, în jumătatea sudică a Peninsulei Noua Scoție. Aici s-au descoperit dovezi referitoare la existența unei comori secrete cu mult timp înainte de epoca modernă, din perioada de început a colonizării regiunii continentale. Dovada în chestiune este un stâlp vertical înalt de 6 metri, protejat de platforme din lemn de stejar, fixat în ciment și susținut de bare metalice. Acest pilon este susținut de un întreg eșafodaj, aparent inofensiv, format dintr-o rețea de canale subterane plasate în mijloc, construit astfel încât să permită accesul a mii de galoane de apă oceanică. Scopul acestei construcții elaborate este acela de a zădărnici orice încercare de a descoperi comoara tănuțită în cariera subterană secretă. Conductele care transportă apa se întind în adâncime pe o lungime de câteva sute de metri și ies la suprafață pe o plajă artificială, unde a fost montat un sistem de protecție din fibre și iarbă de mare, menit să obtureze conductele prin care pătrunde apa oceanului. Acest sistem de construcție extrem de complicat are scopul de a-i descuraja pe intrușii curioși care încalcă proprietatea, blocând căutările la o anumită adâncime.

Într-un fel sau altul, cineva a reușit să construiască, în urmă cu câteva secole, această ascunzătoare sigură. Ea a fost descoperită în urmă cu peste două sute de ani, însă metodele de datare cu carbon indică faptul că este mult mai veche. Undeva, ascunsă adânc în măruntaiele Insulei Stejarilor, s-ar putea să existe o comoară fabuloasă: o comoară îngropată de pirați, sau prada tănuțită aici de cotropitorii spanioli, sau obiecte de cult aduse de peste ocean, din Europa. Nimeni nu știe cu certitudine despre ce este vorba. Până în prezent, prea puține lucruri au fost aduse la lumină, cu excepția poate a constatării că istoria ne oferă tot mai multe indicii, încercările de a găsi comoara au consumat averi

întregi, care ar putea rivaliza numai cu cea mai mare comoară a piraților descoperită vreodată. Eforturile i-au costat pe câțiva averile personale, iar pe mulți alții, viața. Sau, exprimându-ne altfel, nimeni nu s-a îmbogățit de pe urma strădaniilor de a aduce comoara la suprafață.

Bun venit la Mina de aur!

Se spune că trecutul aparține istoriei, totuși, în prezent, două lucruri sunt certe. Astăzi, cei care doresc să își cheltuiască banii pentru a devoala secretele ascunse în mina de aur dispun de toate mijloacele tehnologice avansate. Și există cineva care și-a propus să-și asume această întreprindere uriașă. Un om de afaceri canadian foarte bogat a constituit așa-numita Alianță a Tritonului, o organizație formată din cincizeci și doi de investitori canadieni și americani care au subscris să susțină financiar săpăturile care se desfășoară în prezent. Sub conducerea lui David Tobias, până și respectabilul Institut de Oceanografie de la Woods Hole a acceptat să se lase antrenat în acest proiect aventuros. Insula Stejarilor este în stare de asediu, scopul fiind acela de a-i smulge tainele. Dar oare, ce valoare ar putea avea comoara? În opinia domnului Tobias, ea s-ar ridica la câteva miliarde de dolari. Îngropată sub plajele de pe Insula Stejarilor se odihnește o comoară. Conform dovezilor istorice, această comoară, sau, mai precis, acest tezaur, are o vechime de o mie de ani și este atât de prețioasă, încât din punctul de vedere al anumitor persoane (identitatea lor rămâne în continuare necunoscută), aici un preț nu este prea mare pentru a o proteja și a-i împiedica pe intruși să o caute, eventual să o descopere. În Mina de aur au fost poate ascunse, alături de un depozit monetar secret de o valoare inestimabilă, secrete de o importanță crucială pentru omenire, chiar și la atâtea secole după ce au fost îngropate în pământ. Din punctul de vedere al unora, aceste secrete ar trebui să rămână îngropate pentru totdeauna. Din punctul de vedere al altora, nici un preț nu este prea mare pentru a scoate la lumină această comoară fabuloasă.

Premisa acestei cărți este că o societate secretă, care a funcționat de-a lungul istoriei sub câteva nume și timp de peste un mileniu, se află la originea acumulării a ceea ce a rămas bine tănuț în măruntaiele Insulei Stejarilor. Această grupare, care a dispus odinioară de bogății imense și de o putere uriașă, a decăzut de la putere, fiind obligată să opereze în secret. În clipa cea mai întunecată a istoriei sale, această organizație a fost obligată să renunțe la toate posesiunile sale materiale și la bogății, cu prețul supraviețuirii. Tezaurul și secretele organizației au fost trecute sub protecția unei familii de elită din Scoția, care a moștenit și rolul de gardian și continuator al societății secrete. Această familie a instrumentat proiectarea și construirea imensului complex subteran, ca și utilizarea acestei insule îndepărtate din Lumea Nouă drept bancă particulară a organizației.

De fapt, ce anume este protejat cu atâta strășnicie? Cu certitudine, trebuie să fie vorba despre o avere uriașă, materializată în lingouri de aur și argint, obiecte de cult, ca și bijuterii de coroană din diverse regate și țări, depuse în prima instituție bancară din Europa organizată în această formă, și lăsate în gaj în schimbul unor împrumuturi diverse, în plus, există o multitudine de documente - unele dintre ele texte antice care conțin secrete protejate de peste o mie de ani (arborele genealogic al neamului lui Iisus Hristos, de la regele David până la Iisus Hristos și la „urmașii” lui Iisus). Aceste secrete au fost considerate atât atunci, în epoca în care au fost tănuțite, cât și în prezent, drept o posibilă amenințare la adresa Bisericii catolice. În ce constau aceste secrete și ce urmări ar putea avea pentru noi toți? Pentru a descoperi adevărul, trebuie să pornim într-o călătorie și să explorăm acest teritoriu necunoscut.

Hărțile maritime din Antichitate cuprindeau adeseori adnotări care aveau scopul de a indica un teritoriu necunoscut. Cât privește Insula Stejarilor, adevărul nu a ieșit încă la

lumină. Exploratorului de altădată nu i se ofereau indicii referitoare la posibila existență a uscatului și nici măcar la posibilitatea ca Pământul să se fi terminat în punctul respectiv. În schimb, literatura abundă în texte care vorbesc despre existența șerpilor de mare și a sirenelor și hărți purtând mențiunea înfricoșătoare „Feriți-vă de monștri marini”.

Capitolul I

MISTERUL DIN INSULA STEJARILOR

La sfârșitul secolului al XVIII-lea, Peninsula Noua Scoție avea prea puține lucruri interesante de oferit, însă unul din ele era vânătoarea de comori secrete, fiindcă insula era recunoscută drept liman și ascunzătoare predilecte ale corsarilor și piraților, în după-amiaza unei zile de vară a anului 1795, trei tineri s-au hotărât să înceapă căutările și săpăturile în urma cărora sperau să descopere comoara piraților.' În timp ce hoinărea prin codri de pe Insula Stejarilor, Daniel McGinnis, unul dintre cei trei tineri, a remarcat un luminiș care lăsa impresia că fusese curățat recent, în porțiunea defrișată creșteau arbuști de trifoi roșu și diverse plante care erau străine de peisajul de pe insulă. Din ramura ruptă a unui copac atârna, la jumătate de metru deasupra solului, greementul unei corăbii. Copacul însuși purta pe scoartă diverse marcaje bizare.

Adevărata atracție era însă o denivelare a solului pe care McGinnis a zărit-o în pământ. Arăta de parcă cineva ar fi îngropat ceva acolo. Tânărul Daniel, la vremea aceea în vârstă de numai șaisprezece ani, nu a trebuit să insiste prea mult spre a-și convinge doi buni prieteni să revină împreună cu el pe insula nelocuită. Probabil că tinerii nu erau la prima lor încercare de a descoperi un cofăr burdușit cu aur, însă acea zi avea să se sfârșească complet diferit față de altele, înarmați cu lopeți, cazmale și târnăcoape, Daniel McGinnis, adolescentul Anthony Vaughn și John Smith, un tânăr în vârstă de douăzeci de ani, s-au pus imediat pe treabă. Au început să sape pornind din centrul acestei adâncituri și au constatat că solul era mult mai moale în acest loc decât ar fi fost normal.

La nici un metru adâncime, au dat peste un strat de dale din piatră așezate metodic, dintr-un material care nu provenea de pe insulă. (Ulterior avea să se stabilească că ele fuseseră aduse de pe Golden River, un râu aflat pe țărmul continental al Peninsulei Noua Scoție, adică de la nici două mile depărtare). După ce au scos bolovanii din piatră, și-au dat seama că săpau într-un puț care fusese excavat anterior. La o adâncime de trei metri în interiorul acestui puț, au descoperit o platformă construită din bușteni de stejar. Buștenii erau putreziți și, prin urmare, ușor de scos. Buștenii tăiați la aceeași dimensiune erau îngropați pe laturile puțului cu o lățime de patru metri, iar starea lor de degradare avansată lăsa impresia că zăcuseră îngropați acolo de multă vreme. Pe pereții din argilă ai puțului, se mai păstrau urme ale unor săpături făcute anterior. Tinerii au dat buștenii la o parte și au continuat să sape. La o adâncime de șase metri, au dat peste o altă platformă construită din bușteni de stejar care i-a împiedicat să avanseze, ceea ce le-a întărit încrederea că, și mai adânc în acel puț, fusese probabil ascuns ceva extrem de valoros.

După ce au îndepărtat și buștenii celei de-a doua platforme, tinerii au continuat să sape, pentru a atinge încă o platformă, aflată de astă dată la o adâncime de nouă metri. Ajunși în acest punct, au înțeles că au nevoie de ajutor, de mai multe mâini de lucru și de mai multe utilaje. Numai că le-a fost imposibil să îi convingă pe fermieri să abandoneze munca pământului și să-i ajute, astfel încât, preț de câțiva ani, nu s-a mai întreprins aproape nimic la săpăturile de la puț. Un alt obstacol care i-a oprit din încercarea de a angaja muncitori să îi ajute în proiect, este că prea puțini oameni erau dispuși să calce pe insulă. Deși era doar una din numeroasele insule presărate în Golful Mahone, micuța insulă de numai 128 de acri devenise, dintre toate, celebră. Cu mulți ani înaintea acestei întâmplări, locuitorii de pe țărmul continental zăriseră luminițe ciudate licărind noaptea pe

insulă, iar câțiva localnici plecaseră cu bărcile până acolo, să vadă ce se-ntâmplă. Se spunea că de atunci nimeni nu a mai auzit de ei și nici nu i-a mai văzut vreodată și toată lumea a crezut că insula era bântuită.

În lipsa ajutorului atât de necesar, tinerii aventurieri și căutători ai comorii au renunțat pentru moment să continue săpăturile, înainte de sfârșitul aceluia an, John Smith a cumpărat o fâșie de teren pe insulă, iar, după ce s-a însurat, s-a mutat acolo și a început cultivarea pământului. Și Daniel McGinnis a cumpărat o fâșie de pământ pe insulă, pe care s-a apucat imediat s-o lucreze. Când soția lui John a rămas însărcinată cu primul lor copil, cuplul a plecat pe continent pentru ca femeia să-și facă un control la medicul lor de familie. Smith i-a vorbit doctorului Simeon Lynds, care era înrudit cu asociatul său căutător de comori, Anthony Vaughn, despre descoperirea pe care o făcuseră cei trei, iar doctorul Lynds s-a arătat interesat, ba chiar atât de interesat, încât s-a învoit să investească în săpăturile de la puț.

În anul 1801, doctorul Lynds a înființat prima întreprindere sindicalizată care s-a lansat în cucerirea Minei de aur. A strâns capitalul necesar convingând alți treizeci de investitori, personaje de altfel marcante din Noua Scoție, și s-a pus imediat pe treabă. Folosindu-se de parâme și de scripeți, muncitorii au scos mai întâi pământul noroios care se depusese în galerii după ce adolescenții abandonaseră proiectul, apoi au continuat săpăturile. Din nou au dat peste platforme din stejar, amplasate la intervale de câte trei metri. Sindicatul Onslow, denumit astfel după orașul de baștină al doctorului Lynds, a mai dat și peste straturi de cărbuni, cărămidă arsă și un material fibros de culoare maro, descoperiri care au fost suficiente pentru a menține viu interesul tuturor celor implicați. După toate aparențele, cineva se străduise serios să ascundă ceea ce părea a fi o comoară foarte importantă.

La aproape douăzeci și șapte de metri adâncime, au descoperit un nou strat de lespezi din piatră care purtau o inscripție, amplasat chiar deasupra următoarei platforme pe care toți se așteptau s-o găsească. Simbolurile înscrise pe aceste lespezi nu au fost descifrate de la început. Când i-au fost arătate unui profesor de limbi străine de la un colegiu din Halifax aflat nu departe de insulă, acesta a declarat că inscripția vorbea despre existența unei comori îngropate la alți „doisprezece metri sub pământ”. Codul inscripției era unul banal, același pe care l-a folosit și Edgar Allan Poe în povestirea sa intitulată „Cărbușul de aur”, un cifru simplu care oferea indicii căutătorilor de comori îngropate în pământ. Codul a fost spart prin înlocuirea simbolului care se repeta cel mai frecvent cu cea mai des utilizată literă a alfabetului englez, și anume, literal. Piatra inscripționată a fost apoi inclusă în construcția șemineului din casa lui John Smith, pentru a lua mai târziu drumul unei librării din Halifax, unde un alt grup sindicalizat s-a folosit de ea, invocând-o pentru a face colectă. Apoi, după închiderea librăriei, ea s-a pierdut fără urmă.

La un alt interval aflat la o adâncime de douăzeci și opt de metri de la suprafața solului, căutătorii de comori au constatat că se confruntă cu o altă problemă. După ce au depășit o nouă platformă din lemn, ei au constatat că pentru fiecare găleată cu pământ pe care o scoteau la suprafață, trebuiau să scoată și două găleți cu apă. Totuși, optimismul grupului s-a menținut la cote ridicate. Târziu în noaptea respectivă, oamenii au plecat spre casele lor, încrezători și surescitați la gândul că aveau, cu siguranță, să dea a doua zi peste comoara mult râvnită. Când au revenit însă a doua zi pe șantier, ei au găsit puțul inundat cu apă. În acel moment, pomparea apei a luat locul săpăturilor, numai că groapa se inunda neîncetat până aproape la trei metri. Muncitorii s-au străduit din răspuț să scoată apa din galerii cu ajutorul unei pompe, numai că strădaniile lor au fost zadarnice. Pompa s-a ars și, spre nemulțumirea generală, lucrările au fost oprite. Tunelul de inundare era o

capcană construită anume să zădărnicească eforturile căutătorilor de comori. Să fi fost inscripția un simplu șiretlic? Săpătorii nu au descoperit nici o comoară, iar un metru sub pământ putea la fel de bine să reprezinte și o milă sub pământ din cauza apei care inunda continuu puțul.

În anul următor, din inițiativa sindicatului, au început săpăturile la cel de-al doilea din nenumăratele puțuri care aveau toate să sfârșească prin a se năruî, într-un rând, după ce au ajuns la peste trei metri adâncime, au început să sape o galerie pentru a face legătura cu primul puț. Și iată că, din nou, apa a inundat noua galerie și, prin ricoșeu, noul puț.

Investitorii și-au pierdut curând răbdarea și, o dată cu ea, și fondurile. Lucrările nu s-au reluat decât abia după patruzeci de ani, deși comoara nu fusese niciodată dată uitării. În anul 1845, s-a înființat o nouă companie, al cărei scop era găsirea comorii din mină. Din această a doua firmă făceau parte un alt doctor Lynds, de felul lui din Truro, Noua Scoție, și un inginer minier, pe nume James Pitbaldo. Deși, când au început noile săpături, Anthony Vaughn și John Smith se 'apropiau de vârsta de șaptezeci de ani, interesul lor era la fel de treaz, astfel încât cei doi au asistat la această nouă rundă a lucrărilor.

După numai douăsprezece zile, lucrările avansaseră din nou până la o adâncime de doi metri (cele două puțuri care fuseseră săpate anterior se prăbușiseră între timp, fiind acoperite de apă) și au continuat până într-o zi de sâmbătă. Duminică dimineată, chiar înaintea slujbei religioase, puțul a fost inspectat, iar rezultatul a fost satisfăcător - nu se zărea nicăieri nici strop de apă. Totuși, după ce au ieșit de la biserică, muncitorii au descoperit că puțul se inundase din nou. Sindicatul își luase măsuri de precauție, așteptându-se la acest neajuns care făcuse din prima expediție un fiasco. A fost înălțată o platformă și instalat un sfredel de mină pus în mișcare de forța unui cal. La trei metri adâncime, sfredelul a străpuns o platformă groasă de 13 centimetri, care s-a dovedit a fi construită din lemn de molid. După alți treizeci de centimetri, au dat peste o platformă din lemn de stejar. De astă dată, toată lumea era convinsă că ajunseseră la comoară. După ce sfredelul a perforat un baraj metalic, având o grosime de cincizeci și șase de centimetri, lucrătorii au dat peste încă o platformă de stejar.

Lucrătorii au crezut că sfredelul străpunsese inițial un cufăr și că acum pătrunsese într-un nou cufăr. După încă un strat din lemn de molid, au dat de un strat de argilă. O a doua manevră de forare a atins „cufărul” din lemn, despre care toți erau acum încredințați că trebuie să fi fost marele tezaur, numai că pe sfredel ridicau la suprafață același material fibros de culoare maronie peste care dăduseră și echipele dinaintea^lor. Ulterior, această fibră s-a dovedit a fi pănușă de cocotier. În afara fragmentelor metalice pe care săpăturile le-au adus la suprafață, nu s-a mai găsit nimic altceva. Conform mărturiilor lui Joth'am McCully, care era șeful echipei de foraj, aceste fragmente semănau cu „zalele de lanț de ceas”, iar muncitorii au încercat să recupereze o cantitate cât mai mare posibil din acest material, în cursul operațiunilor, printre muncitorii care se ocupau de sortarea materialelor recuperate s-a produs rumoare. Unul dintre ei, l-a văzut pe șeful de echipă, James Pitbaldo, strecurând în buzunar ceva și ferindu-se să fie văzut de ceilalți. Deși omul a susținut că urma să prezinte obiectul respectiv la următoarea întrunire a directorilor sindicatului, el nu a mai arătat nimănui nimic. Ceea ce a încercat, în schimb, să facă a fost să cumpere printr-un intermediar, și anume omul de afaceri Charles Archibaid, proprietar al minelor de fier Acadia Iron Works, toate drepturile de proprietate asupra puțului, însă ceilalți directori au refuzat să vândă. Șeful de echipă a murit la scurt timp după aceea într-un accident de mină, luând cu el în mormânt secretul descoperirii pe care o făcuse.

În anul 1850, din inițiativa sindicatului a fost forat încă un puț, la o adâncime de treizeci de metri, și s-a făcut o nouă încercare de a se ajunge la puțul original printr-o galerie nou

săpată. Această nouă galerie i-a dus pe lucrători la o descoperire importantă: galeria era inundată de apa oceanului. Observând cu atenție mișcarea apei din galerie și mișcarea apei din largul coastei, ei au descoperit că nivelul apei din puț se ridica și scădea o dată cu valurile care ajungeau în golf. Unica concluzie logică era că de la plaja din apropiere și până la puț se întindea un canal subteran natural, care constituia și cauza inundării minei și a galeriilor. Plaja numită Golful lui Smith a fost cercetată amănunțit, cu scopul de a descoperi indicii menite să confirme existența unui canal natural, iar în cele din urmă a fost descoperit un loc din care apa țâșnea direct din nisip, în jurul acestui canal, au mai descoperit o aglomerare artificială de material fibros. Sub stratul de la suprafață, se afla iarbă de mare, iar sub stratul de iarbă de mare au găsit o aglomerare de roci de felul celor care se găseau pe coastă, dar pe care nu erau urme de nisip. Spre stupoarea generală, canalul „natural” s-a dovedit a fi, în realitate, unul artificial.

Sindicatul a hotărât atunci construirea unui stăvilă care să reducă din cantitatea de apă care se scurgea în micul golf, permițând astfel continuarea cercetărilor. Strădaniile lor și-au arătat imediat roadele și s-a dovedit că acesta era într-adevăr un canal care deversa apă în puț. Următoarele săptămâni au fost dedicate eforturilor de construire a stăvilăului din piatră și argilă, iar lucrătorii au descoperit că pe plaja - care s-a dovedit a fi și ea creată de mâna omului - fuseseră construite în total cinci conducte de scurgere. Chiar și în zilele noastre, o asemenea construcție de anvergură este considerată a fi o lucrare complexă. Constructorii au săpat un tunel de cincisprezece metri, cu o capacitate de transportare a unei cantități de apă marină de două mii două sute de litri de mare pe minut, prevăzut cu un sistem de filtrare care prevenea colmatarea bazinelor după ani sau secole de funcționare. În plus, ei au ascuns întreaga lucrare sub o plajă artificială, amenajată special cu scopul a proteja funcționarea acestui sistem de deversare elaborat. Pentru anul 1850, aceasta era o idee cu adevărat remarcabilă, servind să întărească convingerea că sub plajele din Insula Stejarilor fusese ascuns ceva foarte important.

Muncitorii au demontat cele cinci conducte care erau astfel dispuse încât se distanțau semnificativ în apropiere de vărsarea în ocean, dar se uneau în apropiere de plajă. Fiecare era construită din rânduri duble de rocă de stâncă, amplasate la câte douăzeci de centimetri depărtare una de alta și placate cu lespezi tăiate din piatră. Apoi, ghinionul s-a abatut din nou asupra expediției. Pe Oceanul Atlantic s-a stârnit o furtună puternică care a distrus digul construit cu intenția de a stăvili torentul oceanic. Fiindcă era spre sfârșitul anului, iar vremea rea nu permitea refacerea stăvilăului, șefii au hotărât să inunde încă o conductă aflată între țărniș și puț, construită cu scopul de a absorbi cantitatea de apă care putea proveni de la sistemul de drenare distrus. Cum unul dintre canale devenise inutilizabil, au săpat până au ajuns la următorul canal care s-a inundat, la rândul lui. Chiar la sud de prima galerie, săpăturile au scos la iveală ceea ce aveau să constate că este cel de-al patrulea puț, când au întâmpinat o nouă piedică. Noua galerie s-a prăbușit într-o grotă și a fost imediat acoperită de apă. Din fericire, pățania s-a petrecut în pauza de masă, astfel încât nimeni nu a fost omorât. În schimb, oamenii au refuzat să mai intre în subteran, astfel încât săpăturile au fost sistate.

În anul 1859, sindicatul a reușit din nou să strângă fondurile necesare reluării lucrărilor. Au fost angajați șaiszeci și trei de oameni, s-au săpat și mai multe puțuri, iar pompele manuale au fost înlocuite cu pompe cu aburi. Cu toate acestea, Mina de aur a învins din nou ceea ce, la acea vreme, era considerată tehnologie modernă. Explozia unui boiler a luat viața unui muncitor, iar lucrările s-au sistat încă o dată. Proprietarii terenului pe care se afla Mina de aur erau John Smith și alți câțiva asociați, însă după eșecul a ceea ce avea să rămână cunoscut sub denumirea de Sindicatul Truro, cea mai mare parte n Insulei

Stejarilor i-a fost vândută lui Anthony Graves. Graves era unul din fermierii din regiune, care nu participase niciodată la excavații, deși le închiriasse pământul său căutătorilor de comori. A fost înființat un nou sindicat cu scopul de a lua terenul în chirie și de a relua activitatea, numai că acest sindicat nu a reușit să strângă întreaga sumă necesară.

În anul 1866, a fost înființată o nouă companie, cu scopul de a construi un stăvilă mai mare. Lucrările au început, însă Oceanul Atlantic a refuzat să colaboreze, iar cel de-al doilea dig a fost și el inundat. Și această companie cu existență efemeră a reușit să scufunde câteva alte puțuri și galerii, ceea ce a complicat lucrurile pentru întreprinzătorii viitori, însă nici de astă dată nu s-a descoperit nimic. Între timp, pământul care îi aparținea lui Anthony Graves a fost transformat în teren arabil, în anul 1880, în timp ce proprietarul își ara pământul cu plugul, s-a produs o alunecare de teren, la o distanță de nici doi metri și jumătate de primul puț descoperit. Căutătorii de mai târziu au presupus că alunecarea fusese provocată de existența unei galerii subterane, însă, la vremea respectivă, n-a venit nimeni să facă cercetări, în epocă, circula zvonul că fusese descoperită o monedă purtând neverosimila dată a anului 1317 după Hristos, însă, asemenea pietrei inscripționate, și moneda avea să dispară curând din peisaj. Nici un numismat din epoca modernă nu a avut ocazia să studieze această descoperire.

În anul 1891, pe lista întreprinzătorilor care au luat cu asalt Mina de aur s-a adăugat și numele lui Frederick Blair, un tânăr de douăzeci și patru de ani originar din orașul Amherst, aflat în Noua Scoție. La înființare, firma sa, Compania Comorii din Insula Stejarilor, dispunea de un capital depus de șaiszeci de mii de dolari, prin asocierea a câtorva acționari, jumătate din această sumă fiind suficientă pentru a acoperi cheltuielile legate de închirierea terenului. Utilizând tehnologie modernă pentru a preveni inundarea puțurilor cu apa oceanică, muncitorii au săpat o întreagă rețea de galerii subterane, folosind în acest scop șaptezeci și două de kilograme de dinamită, însă puțurile au continuat să se umple cu apă. După ce au făcut o verificare folosind vopsea de culoare roșie, oamenii au descoperit existența a încă unui sistem de galerii prin care circula apa, care, de astă dată, se întindea de la una din plaje, până pe versantul celălalt al insulei, în partea sudică a plajei se întindea, de astă dată, la o adâncime de optsprezece metri, un alt tunel și o a doua capcană menită să protejeze ceea ce era atât de bine ascuns în Mina de aur.

În afara unei doze imense de dezamăgire, deceniul 1890 a adus cu sine și o seamă de descoperiri. Unul din echipamentele de forare ajunsese într-un punct aflat la o adâncime de patru metri și jumătate, când s-a lovit brusc de ceva. Trăgând concluzia că obstacolul trebuie să fi fost un cufăr, muncitorii au străpuns ceea ce se prinsese în sfredel și au ridicat la suprafață un obiect având aspectul unui pergament. Pe pergamentul sfâșiat de sfredel se mai puteau citi doar literele „V.I.". În urma eforturilor ulterioare, au fost recuperate un hârleț, o lampă cu ulei de balenă și un cap de topor, articole pe care Blair le-a aproximat ca datând cel puțin din anii 1680. În timpul expediției conduse de Blair s-a produs cea de-a doua tragedie din istoria săpăturilor din mină: un muncitor a căzut de pe o schelă și a murit.

În anul 1897, au fost scoase la suprafață fragmente de metal și ciment, despre care se credea că făcuseră parte dintr-o cameră secretă. Analizele întreprinse la Halifax au evidențiat că în cazul materialului respectiv era într-adevăr vorba de ciment, că era prin urmare fabricat de om și nu un produs natural, în mod similar, în urma analizării „lutului bătătorit cu apă și pietriș" s-a confirmat faptul că materialul era foarte asemănător lutului pe care îl foloseau în mod curent minierii din secolele al XVI-lea și al XVII-lea. În ciuda faptului că întreprinzătorii erau mai convinși ca niciodată că în subteran era ascunsă o

comoară imensă, spectrul falimentului îi amenința pe membri companiei, astfel încât se impunea o nouă infuzie de capital.

În anul 1909, Franklin Delano Roosevelt, la vremea respectivă tânăr avocat la firma Carter, Ledyard și Milburn, plecase în vacanță la bordul iahtului său și naviga de-a lungul coastei provinciei New Brunswick. Auzise de activitatea intensă care se desfășura în Noua Scoție învecinată și s-a alăturat căutărilor. El a ajuns să fie astfel unul din investitori în sindicatul inițiat de Blair și a atras după sine câteva personaje foarte sus-puse ale statului, printre care se numără Duncan Harris, Albert Gallatin și John Shields (prieteni sau membri bogați ai familiei), pe care i-a convins să investească. Roosevelt vizitase personal șantierul, ba chiar participase la lucrări, în mod surprinzător, Roosevelt nu era străin de căutarea de comori. În anul 1896, tânărul Roosevelt își petrecuse patru zile la excavațiile din Insula Grand Manan pentru descoperirea comorii celebrului Captam Kidd. În calitate de președinte, Roosevelt a trimis un crucișător al marinei să acosteze pe Insula Cocos, aflată la 350 de mile de Costa Rica, unde, conform legendei, corsarul Edward Davis ascunsese din prada pe care o făcuse în cursul raidurilor și aventurilor sale pe coasta Pacificului cucerit de spanioli.

Franklin Roosevelt nu a fost ultimul personaj celebru fascinat de Insula Stejarilor. Sindicatele organizate ulterior cu scopul de a găsi comoara susțin că au primit fonduri de la John Wayne, de la amiralul Richard Byrd, Errol Flynn și Vincent Astor, deși, nici unul din acești investitori celebri nu s-a îmbogățit de pe urma tentativei respective. Eforturile depuse de grupul condus de Blair nu s-au oprit aici. S-a folosit din nou dinamită și s-au descoperit mai multe elemente din ciment. Ca și în celelalte rânduri, Mina de aur nu i-a recompensat pe căutători nici cu bani și nici cu comori. Șeful de șantier al expediției Blair, pe numele său Harry Bowdoin, a susținut ulterior că „orice inginer competent ar fi putut să lămurească imediat chestiunea”. El a fost acuzat că s-ar fi folosit de expediție pentru a face publicitate propriei sale firme de recuperare a epavelor, iar după eșecul respectiv a declarat într-un interviu de presă că era convins că Mina de aur nu este altceva decât o enormă farsă.

De-a lungul anilor, eforturile de căutare a comorii au fost continuate prin operațiuni de mai mică anvergură, până când, în anul 1922, s-a găsit un investitor important. William Chappell din Sydney, Noua Scoția, și fiul său, Mei, i s-au alăturat lui Blair. Mei era de formație inginer și a decis că este mai potrivit să se redeschidă mina și să se folosească o pompă centrifugală, încă o dată, echipamentele de ultimă oră pe care le putea oferi tehnologia modernă de atunci s-au dovedit neputincioase, nereușind să aducă la lumină secretele ascunse în mină. Totuși, puțul deschis le-a oferit căutătorilor satisfacția de a fi descoperit un vârf triunghiular de ancoră și câteva bucăți de ciment. Plimbându-se pe insulă, Chappell a descoperit, la o oarecare depărtare de puț, un alt indiciu menit să încurce și mai mult ștele misterului. Un triunghi format din pietre fusese instalat ca marcaj, iar după douăzeci de ani, semnul avea să fie considerat afi de o importanță capitală, în anul 1937, Charles Roper, un inspector topograf din Halifax, angajat de Hedden, a efectuat diverse măsurători între anumite stânci care fuseseră perforate și triunghiul din piatră, însă studiul său nu a reușit să ofere nici o explicație plauzibilă asupra marcajului, în anii 1950, Fred Noian, topometrist din Bedford, Noua Scoție, a confirmat teoria conform căreia pe insulă fuseseră amplasate numeroase pietre, ca marcaje pentru măsurători. Noian, care deține în prezent în proprietate o parte din insulă, nutrește convingerea fermă că triunghiul din piatră este cheia misterului și indiciul locului precis în care a fost ascunsă comoara.

Adevărul este că marcajul din piatră este un simplu indiciu, deși el nu l-a ajutat nici pe

Noian, nici pe altcineva să descifreze misterul. Și expediția Chappell și-a epuizat curând fondurile, ca, de altfel, toate tentativele care îi precedaseră. Marea criză economică din anii 1930 nu a putut zădărnici alte două tentative, de mai mică anvergură, de descoperire a comorii, însă Mina de aur nu și-a dezvăluit secretele nici dinaintea noilor căutători ai comorii. În anul 1934, Gilbert Hedden, care condusese o afacere de familie din domeniul metalurgic în New Jersey, împreună cu proprietarul unei firme de vânzări de automobile și primarul orașului Chatham din statul său de baștină, a fost investitorul de care aveau nevoie Blair și Chappell. Chappell, care a murit în anul 1946, avea șaptezeci și șapte de ani și era presat de timp. Parteneriatul cu Hedden a adus electricitatea pe insulă și o echipă de foraj angajată cu contract, adusă de la minele de cărbune din Pennsylvania, însă, nici un rezultat. După trei ani, eșecul expediției și afacerile pe care le neglijase l-au făcut pe Hedden să își facă bagajele și să plece.

Chappell și Hedden nu descoperiseră nici o comoară, însă eforturile lor au adus câteva completări cercetărilor de pe misterioasa Insulă a Stejarilor, în afara triumghiului de piatră, Hedden a descoperit și alte monumente. Printre acestea se numără doi galeți rotunjiți de mișcarea valurilor, cu orificii pentru odgoanele cu care erau legate corăbiile la țărm, foarte asemănătoare celor folosite de marinarii din Marea Nordului și descoperite ca atare în Norvegia - conform afirmațiilor unor istorici, chiar și în statul Maine. Hedden a adus pe insulă un topograf care a descoperit într-un alt amplasament blocuri mari din piatră astfel amplasate încât formau un desen în formă de vârf de săgeată. Pornind dinspre punctul cel mai înalt al insulei, cercetările au scos în evidență un alt loc în care se puteau face excavații, aflat chiar în apropierea primului puț, însă nimic nou nu a fost descoperit în acest nou amplasament. După moartea lui Chappell, fiul său, Mei, care avea numai zece ani când venise pentru prima oară în Insula Stejarilor, mai precis, în anul 1895, a continuat activitatea tatălui său, în calitate de proprietar al insulei și de căutător de comori, până în anul 1975. Lui Hedden i-a urmat un alt inginer, pe nume Edwin Hamilton, care a preluat conducerea lucrărilor, dar nu a reușit nici el să facă vreo descoperire, în acel moment, fuseseră săpate atâtea puțuri și galerii, încât nu se mai știa cu certitudine care și unde este puțul original. Dintr-un singur punct de vedere, se pare că, totuși, eforturile lui Hamilton au fost încununate de succes: Hamilton era convins că localizase amplasamentul uneia din cele două galerii prin care pătrundea apa în interior, ca și puțul autentic, în anii 1950, un inginer petrolist din Texas, pe nume George Green, și un proprietar de mine de aur, înarmat cu un sfredel de mină nou-nouț, în valoare de zece mii de dolari, pe numele său John Lewis, au încercat și au ratat alte noi descoperiri. În anul 1960, Robert Restall, cascadeur și pilot de motocros, împreună cu fiul său și cu alți doi muncitori s-au adăugat pe lista victimelor pe care le-a făcut necruțătoarea Mină de aur. Restall își dedicase ultimii cinci ani ai vieții încercând să rezolve problema inundării puțurilor și făcând diverse măsurători pe insulă, într-o zi de august, el s-a prăbușit din cauza gazelor de monoxid de carbon care emanau din puț. Fiul său a coborât după el să-l salveze, însă a pierit la rândul lui. Alte două persoane au depus eforturi eroice pentru a-i salva pe tată și pe fiu, însă și-au pierdut, la rândul lor, viața, iar activitatea a fost din nou oprită. Așa cum s-a întâmplat de atâtea ori, s-au găsit alții care le-au luat locul pe insulă. Următorii au fost un geolog american, pe nume Bob Dunfield, și un antreprenor de construcții, Dan Blanckenship, care au sosit pe insulă în anul 1965. Dunfield a adus cu el echipament greu, printre care și două buldozere, pentru a curăța porțiunea în care se afla puțul inițial, și o macara de șaptezeci de tone, cu scopul de a mări groapa și de a excava șanțuri care să prevină inundarea puțului cu apă. El a construit digul și drumul pietruit care leagă în prezent insula de țărmul peninsulei Noua Scoție. Nu au fost puțini cei care l-au criticat, iar reclamațiile locuitorilor

oraşului Halifax, ca şi unele probleme inexplicabile pe care le-a avut cu echipamentele aduse de el, au pecetluit soarta operaţiilor. Lucrările întreprinse de el au acoperit triunghiul format din blocuri de piatră, care, în prezent, a revenit la forma iniţială.

Cronologie

1795 Este descoperită Mina de aur

1802 Se constituie Sindicatul Onslow

1849 Se constituie Sindicatul Truro

1861 Se formează diverse grupuri de iniţiativă (încetează implicarea lui Graves)

1893 Blair (în anul 1897 i se alătură Chappel tatăl şi fiul) 1909 Henry Bowdoin

(Blair continuă să fie implicat) 1931 Chappell/Blair 1934 Prima participare a lui

Hedden 1955 Greene (continuă participarea lui Chappel) 1959 Restall efectuează ample lucrări la sistemul de drenare

a apei 1965 Dunfield construieşte digul şi şoseaua care leagă

continentul de insulă, iar Blankenship preia lucrările

de excavare 1970 Tobias înfiinţează asociaţia Triton Alliance şi preia

conducerea lucrărilor de excavare care se desfăşoară

în prezent.

În anul 1966, încetează contractul dintre Dunfield şi Mei ('happell, care refuză prelungirea înţelegerii. Dunfield încearcă să cumpere insula de la Chappell însă cererea îi este respinsă. Dunfield a ieşit din scenă, însă Blankenship a rămas agăţat de proiect. Din ziua în care i-a captat atenţia articolul despre comoară, publicat în revista *Readers' Digest*, el a devenit pur şi simplu obsedat de Insula Stejarilor. Şi-a vândut afacerea prosperă antrepriza de construcţii din Miami şi s-a mutat definitiv în Noua Scoţie. Patru ani mai târziu, mai precis, în anul 1970, Işidore C. Tobias din Montreal a constituit ultima organizaţie sindicalizată, care funcţionează sub denumirea de Triton Alliance. Purtând numele unui semizeu din mitologia greacă şi lui al zeului mării, Poseidon, sindicatul Triton desfăşoară în prezent excavaţiile de pe Insula Stejarilor. Blankenship se numără printre primii săi investitori, în anul 1965 el pornind ca asociat minoritar alături de Dunfield. Împreună cu un fermier din statul New York, pe nume Dan Hanskee, cei doi lucrează de atunci neîntrerupt în mină. În anul 1990, cu ocazia primei mele vizite în Insula Stejarilor, Dan Hanskee mi-a servit drept ghid în turul insulei, arătându-mi lucrările care se desfăşoară aici. Puţul la care se lucrează în prezent a fost denumit Mina 10X, iar muncitorii sunt încredinţaţi că este amplasamentul cel mai apropiat de locul în care au început primele săpături. Mina 10X era funcţională atunci şi este funcţională şi în prezent. Mei Chappell a murit însă între timp. Tobias, Blankenship şi Noian sunt în continuare proprietarii unor loturi de teren pe insulă.

La patru ani după împlinirea a două secole de excavaţii pe Insula Stejarilor, investiţia pe care a făcut-o cel mai important susţinător al proiectului îi asigură continuitatea. Tobias, un multimilionar canadian din Montreal care conduce câteva afaceri de succes, dispune de sumele necesare investiţiei, însă nu mai dispune de prea mult timp. Din acest motiv, Tobias şi Blankenship au încheiat în urmă cu câţiva ani un parteneriat în care asociaţii au drepturi egale. Printr-o ofertă publică de vânzare de acţiuni, au fost invitaţi să contribuie la acest proiect şi alţi investitori, dar, chiar şi după succesul repurtat prin atragerea în cadrul parteneriatului a celebrului vânător de comori Mei Fisher - ce-i drept, pentru o perioadă relativ scurtă de timp, dar care a meritat efortul - a fost dificil de găsit şi alţi amatori. Tobias continuă să-şi îngroape banii în această operaţiune şi, între cheltuielile legate de rezolvarea litigiilor juridice şi de continuarea excavaţiilor, contribuţia sa personală a

depășit plafonul de un milion de dolari. Triton Alliance este în prezent un consorțiu format din cincizeci și doi de investitori americani și canadieni, din care fac parte George Jennison, fostul președinte al Bursei din Toronto; Charles Brown, afacerist din Boston, specializat în dezvoltarea de afaceri noi; Donald Webster, bancher din Toronto; Bill Sobey, de la cel mai mare lanț canadian de supermarket-uri; Bill Parkin, proiectant de sisteme de apărare la Pentagon; și Gordon Coles, procurorul general al provinciei Noua Scoție.

Gruparea Triton Alliance a încheiat un parteneriat cu un alt sindicat, cu scopul de a colecta fonduri pentru continuarea proiectului. Cel mai nou grup se numește Oak Island

Discoveries și s-a format prin semnarea unui parteneriat între un milionar din Boston, pe nume David Mugar, și un regizor de film, pe nume William Cosei. Triton Alliance și Oak Island Discoveries furnizează în comun fondurile necesare pentru efectuarea unei serii de analize necesare, iar, pornind de la rezultatele acestor teste, vor stabili etapele viitoare.

Prestigiosul Institut de Oceanografie de la Woods Hole efectuează o serie de teste în galeriile subterane de pe insulă, folosind echipament performant, similar celui care a fost utilizat în cursul expediției de explorare a epavei vasului Titanic, care s-au desfășurat în anul 1991. Dacă rezultatele acestor teste vor fi satisfăcătoare, Tobias și Mugar vor dispune de argumentele necesare străngerii a încă zece milioane de dolari. Contribuția lui Tobias la acest proiect depășește cu mult simpla atribuție de responsabil cu strângerea fondurilor.

Sub conducerea sa, lucrările de excavare au trecut prin cea mai științifică abordare de până acum și prin cea mai serioasă cercetare istorică care a încercat vreodată să determine cine a construit această mină elaborată și ce s-ar putea descoperi aici într-o bună zi. Tobias a apelat la resursele Științifice și umane de la Muzeul Național de Științe Naturale din Ottawa, iar cercetătorii au confirmat că materialul fibros descoperit pe insulă este fibră de cocotier. S-a adresat Companiei Metalurgice a Canadei pentru efectuarea testelor de laborator și utilizarea fragmentele de fier descoperite în cufărul din galerie a stabilit că ele au fost turnate înainte de anul 1790.

În anul 1990, Tobias și-a reafirmat convingerea că navigatorul și corsarul englez Sir Francis Drake este candidatul principal la titlul de responsabil de construirea Minei de aur. Drake a efectuat, în numele reginei Elisabeta I, incursiuni de jeluire pe coasta americană care aparținea Coroanei spaniole, a luat partea care i se cuvenea din profit, iar, bazându-se pe iivsele da'te, Tobias îi atribuie lui Drake încercarea de a pune la adăpost o parte din câștigurile personale, și anume cât mai departe de Anglia. Tobias considera că mina era o tainiță ideală, pe care Drake a ales-o pentru a-și ascunde partea din prada capturată în numele reginei Elisabeta I. Extraordinara ipoteză pe care a elaborat-o pornind de la cercetări științifice serioase nu este, totuși, singura teorie meritoasă. După două secole de căutări, săpături și cercetări, există câteva aspecte care au fost stabilite în mod cert. În primul rând, elaboratele lucrări subterane mint o realitate și au fost crea'te de mâna omului, în al doilea rând, indiferent cine a fost persoana sub conducerea căreia s-a construit Mina de aur, ea trebuie să fi avut cunoștințe avansate în domeniul ingineriei hidraulice, în al treilea rând, lucrările propriu- zise de construcție, care trebuie să fi durat cel puțin un an, s-au încheiat înainte de anul 1750, când colonizarea teritoriului canadian ar fi făcut imposibilă păstrarea secretului asupra unei construcții de o asemenea anvergură, în afara aspectelor despre care știm că sunt adevărate, mai putem face și câteva speculații. Ceea ce a fost îngropat pe această insulă trebuie să aibă o valoare inestimabilă, dacă ar fi să judecăm după eforturile extraordinare depuse pentru a ascunde cu atâta strășnicie acest lucru. Mina de aur a învins omul de fiecare dată, sortind eșecului toate strădaniile de a elucida misterul și de a scoate tezaurul la suprafață. Este foarte probabil că, adânc în măruntaiele pământului, se ascunde o comoară de o valoare inestimabilă, al cărei secret

așteaptă în continuare să fie descoperit.

Capitolul 2

IPOTEZE ȘI SUSPECTȚI: CINE A SĂPAT MINA Cu BANI ȘI CE SE ASCUNDE ÎN GALERIILE SUBTERANE?

Timp de două secole, Mina cu bani a sfidat priceperea inginerilor și excavatoriștilor, tot așa cum misterul în care este învăluită persoana responsabilă de existența ei sfidează înțelegerea tuturor. Lista completă a persoanelor pe care le-am putea suspecta de construirea Minei ar putea include orice individ sau grup de persoane despre care se știe că au locuit la un moment dat în această zonă geografică. De pildă, se știe că Provinciile Maritime Canadiene au fost locuite de un popor pe care antropologii îi descriu sub denumirea de paleo-indieni, sau popor cu piele roșie, care existau aici încă din anul 8500 înainte de Hristos și se cunosc puține lucruri despre istoria acestui popor, un lucru este cert: ei nu aveau cunoștințe avansate de inginerie hidraulică.

Începând din anul 700 după Hristos și până în anul 1100 după Hristos, istoria consemnează prezența, pe ambele țărmuri ale Atlanticului, a unei civilizații avansate. Populația este recunoscută sub denumirea generică de popoare micmac, denumire care derivă din termenul *nikmaq*, cu sensul de „prietenul meu de suflet”. Populația micmac era o populație de nomazi, care își petreceau iarna în interiorul teritoriului, iar vara se stabileau pe coasta Oceanului Atlantic. Deveniseră pescari iscusiți, pescuind de-a lungul litoralului Atlanticului, iar, către secolul al optsprezecelea, reușiseră să pună la punct un sistem propriu de scriere. Din nou, ne vedem obligați să ștergem de pe lista suspectilor acest grup etnic, deoarece lor le lipseau atât motivul, cât și mijloacele de a construi o peșteră subterană, cu scopul precis de a fi folosită ca seif secret, mai ales de complexitatea Minei de aur.

Relatările istorice convenționale despre America de Nord încep, cel mai frecvent, cu expedițiile de explorare a Lumii Noi, susținute de trezoreria diverselor Coroane. Acest aspect îngustează câmpul nostru de cercetare, ca și perioada la care ar trebui să ne referim, care se cuvine să înceapă cu 1497, anul în care primul explorator european a ajuns pe coasta Canadei, și să se încheie cu anul 1795, când a început colonizarea regiunii și a fost descoperită mina. Acest prim explorator este John Cabot, navigator italian care a navigat sub flamura Angliei la cinci ani după ce Columb descoperise Marea Caraibilor. Lui Cabot i se atribuie și recunoaște meritul de a fi fost primul european care a atins coasta atlantică a Canadei. El a pus piciorul pe pământul canadian în data de 24 iunie 1497, zi care coincide cu sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul. El nu a întemeiat nici o colonie europeană, însă are meritul cert de a fi deschis coasta peninsulelor Nova Terra și Labrador pescarilor europeni. După toate probabilitățile, însă, aceștia profitaseră din plin de bogăția bancurilor cu pești cu mult timp înainte de Columb, deși se știe că pentru ei zona nu reprezenta altceva decât o regiune bogată în pește, în nici un caz „Lumea Nouă”, sau mult-doritul loc de trecere către Cathay în căutarea căruia plecase Columb în expediția sa pe mare.

La cinci ani de la încheierea aventurii conduse de Cabot, s-a organizat o expediție portugheză care a plecat către continentul american. Expediția a fost condusă de Pedro de Barcelos, latifundiar din Insulele Azore. La bordul corăbiei sale se afla un prieten de-al său și concetățean din Azore, pe nume Joao Fernandes. Fiindcă atunci când nu era pe mare, Fernandes se îndeletnicea cu agricultura, el fusese poreclit *lavrador*, care în limba portugheză are sensul de „fermier”. Deși data exactă a descinderii pe pământul canadian a acestei expediții este discutabilă, rămâne totuși cert faptul că denumirea provinciei canadiene Labrador a fost inspirată de porecla lui Joao Fernandes, un simplu fermier care

se îmbarcase în această expediție.

În ceea ce-i privește pe portughezi, aceștia au fost dezamăgiți să descopere aici întinderi nesfârșite de ape acoperite cu sloiuri de gheață, în locul porturilor comerciale cu mărfuri exotice aduse din Orient. Sub pavilionul Coroanei portugheze a mai navigat și Gaspar Corte Real. Este posibil ca și el să fi ajuns pe coasta provinciei Terra Nova, însă consemnările despre călătoria sa sunt rare și imprecise. Nici data la care a plecat în expediție, nici durata acesteia nu au fost stabilite cu certitudine, în cursul celei de-a doua călătorii transoceanice, toți membri echipajului său s-au pierdut undeva în larg. Unul din frații lui, Miguel, a pornit în căutarea sa, însă și-a pierdut și el viața pe mare. Dacă existența bogatelor bancuri de pești din largul coastei Nova Terra și Labrador constituise vreodată un secret, acum era un fapt cunoscut de toată lumea. Vase de pescuit bretone, basce, franceze și engleze au ridicat pavilionul pornind în propriile lor expediții maritime, care nu au rămas, însă, consemnate. Pescarii nu țineau jurnale de bord, însă au lăsat anumite urme ale trecerii lor. Unii istorici susțin că portughezii au ajuns aici cu mult înaintea datei unanim acceptate, iar indiciul furnizat în sprijinul acestei ipoteze este termenul folosit uzual de amerindieni pentru Grand Banks sau baccaloes, care coincide cu cuvântul portughez pentru peștele cod.

În epoca în care un alt italian, pe nume Giovanni Verrazano, care naviga sub pavilion francez, a ajuns pe coasta lumii Noi, pe râuri, fluvii și la gurile lor de vărsare, pe care europenii aveau „să le descopere” mai târziu, se puteau zări deja navigând adevărate flotile și ambarcațiuni pescărești mai modeste. Expediția sa a avut loc în anul 1524 și a durat numai câteva luni. Lui Verrazano i se atribuie meritul de-a fi dat regiunii Nova Scoția unul dintre primele sale nume, despre care se spune că apare pe hărțile maritime în forma „Arcadia”. Această denumire va figura abundant în legenda care relatează cum a ajuns o comoară antică în Mina de aur din Lumea Nouă. Dacă, în epoca modernă, denumirea de Arcadia și-a pierdut semnificația pentru un neinițiat, în schimb, pentru un cerc restrâns de persoane, tema Arcadiei și filonul de cunoaștere ezoterică, transmisă din generație în generație, are o importanță covârșitoare.

Probabil că și Giovanni Verrazano a făcut parte dintr-o grupare de elită, așa cum este cazul câtorva din cei mai mari exploratori ai tuturor timpurilor. El trăia într-o lume încă dominată de terifianta putere pe care o exercita Inchiziția. Ideile novatoare, printre care se număra și posibilitatea descoperirii de teritorii noi, erau suspectate de erezie și îi puteau aduce unui savant, la fel de bine, închisoarea sau tortura, dar și mari recompense.

Exploratorii și erudiții erau obligați să se alăture celor câteva societăți existente în epocă (cu care vom face cunoștință pe parcursul acestei cărți), despre care sunt consemnate da'te certe, și care le asigurau membrilor lor, până la un punct, protecție împotriva persecuțiilor. Pe blazonul de familie al lui Verrazano era reprezentată și o stea în șase colțuri, despre care unii cercetători susțin că ar fi un indiciu al faptului că el nu era creștin așa cum se presupunea. Religia a jucat un rol extrem de important în perioada de dominație a Inchiziției, astfel încât, orice persoană care nu aparținea de Biserica catolică se descalifica și decădea imediat din calitatea de conducător al unei misiuni de o asemenea importanță. Chiar și religia lui Columb continuă să constituie un subiect de discuție controversat.

Prin urmare, se pune întrebarea: cărui teritoriu anume i-a atribuit Verrazano denumirea de Arcadia? Scrierile cronicarilor și însemnările primilor exploratori și cartografi nu concordă întotdeauna. Unul dintre cartografii timpului indică faptul că Arcadia ar fi fost situată la nord de Fluviul Hudson. Alții susțin că s-ar fi aflat pe malul dinspre Carolina de Nord și fac afirmația corectă că numele propriu Verrazano ar fi fost inspirat de un text literar extrem de popular în epocă, scris de Jacobo Sannazaro, și a cărui acțiune se petrece

în Grecia. „Arcadia” lui Sannazaro a fost tipărită în cincisprezece ediții distincte înainte ca Verrazano să fi atins coasta Americii. Iar cum Verrazano a notat latitudinea corect, cel puțin Morison consideră că Maine și zona maritimă a Canadei constituie în fapt Arcadia. Arcadia, așa cum este definită și descrisă de Sannazaro, era o lume idilică, un soi de Grădină a Edenului, sau paradis pierdut pentru lumea modernă (medievală). Era vorba de viață în forma sa pură, în care ideile circulau libere, faptele erau pe potrivă, iar teama de amenințarea și pedeapsa oficială a Bisericii și a statului lipsea cu desăvârșire. Gânditori, printre care se numără filozoful englez Sir Francis Bacon și alții, considerau că această lume perfectă nu putea exista decât în afara Europei și ei au susținut și dezvoltat această temă. Credeau cu tărie în nașterea unei noi națiuni, care să garanteze anumite libertăți și să tolereze coexistența tuturor religiilor în armonie. Bacon face o descriere a acestui ținut nou în opera sa, intitulată „Noua Atlantida”. Foarte interesant este faptul că în franceză, denumirea Noii Scoții era Acadia, o denumire împrumutată dintr-un cuvânt folosit de populația nativă micmac, cu sensul de „țară”. Este posibil ca, prin comprimarea celor două denumiri, cartografi să fi compus o singură denumire, astfel încât, Noua Scoție a fost cunoscută o vreme sub numele de Acadia sau Arcadia.

Călătoria întreprinsă de Verazzano în America, în anul 1524, a fost de scurtă durată prin comparație cu expedițiile altor exploratori europeni. El a pornit din Insulele Madeira, aflate în largul coastei africane, în data de 17 ianuarie și s-a întors în Franța la jumătatea lunii iunie a aceluiași an. Singurul loc din America în care și-a petrecut ceva mai mult timp a fost zona cunoscută astăzi sub denumirea de Rhode Island, populată de băștinași pe care îi descrie ca având „obiceiuri dintre cele mai civilizate” și drept „a fi mai degrabă înclinați să coopereze”, descriere care poate constitui indiciul existenței unor contacte anterioare dintre europeni și această populație, dar și a amestecurilor mixte cu primii europeni ajunși aici. Verazzano atras de toponimicele grecești, de aceea a atribuit pentru Rhode Island denumirea actuală în urma primei sale vizite în zona de coastă, inspirându-se și de astă dată din opera lui Sannazaro.

Navigatorul francez Jacques Cartier a fost cel de-al doilea explorator care a ridicat pânzele îndreptându-se spre Lumea Nouă, animat de țeluri mai înalte decât de dezvoltarea jK'Heutilui. În anul 1534, flota condusă de Cartier s-a întâlnit în larg cu un pescador francez mare, despre care Cartier susține că s-ar fi „pierdut” pe mare, vădit enervat de a nu fi fost primul care a ajuns în această regiune. El a explorat coastele Insulei Mewlbundland, a Insulei Prințul Edward și a Peninsulei Gaspé. În incursiunile sale maritime a întâlnit cel puțin două flotile aparținând populației micmac, formate din patruzeci și cinci, cincizeci de ambarcațiuni. Pe băștinași nu-i interesau schimburile comerciale cu corabia franceză, numai că, finul depășit numeric, Cartier a preferat să adopte o atitudine violentă. În cele din urmă, el a permis unui mic convoi format din nouă canoe de dimensiuni mari să tragă suficient de aproape de corabia francezilor încât să facă schimburile respective de mărfuri. Acest episod furnizează dovada că nativii erau familiarizați cu activitățile comerciale și că, probabil, acestea se dezvoltaseră ca urmare a unor contacte anterioare. După ce Cartier a ridicat pânzele, îndreptându-se spre Fluviul Sfântul Laurențiu, el a întâlnit o altă flotilă de canoe, pe care se aflau, de astă dată, nativi din tribul huron. La prima vedere, el nu a făcut diferența dintre băștinașii huron și micmac, deși huronii păreau a fi mai săraci decât primii; el a notat că își transformau ambarcațiunile în locuințe, întorcându-le cu fundul în sus. Este foarte probabil ca el să fi întâlnit o flotilă de vase pescărești ale huronilor care își ridicaseră o tabără temporară foarte departe de casă. Călătoria de revenire în Europa i-a luat numai trei săptămâni, ceea ce constituie o dovadă a faptului că traversarea Atlanticului de Nord era o bagatelă pentru

marinarii experimentați.

În anul 1604, exploratorul francez Samuel de Champlain ajunge în Noua Scoție și pune bazele unei așezări temporare la La Ha've, din Noua Scoție, adică la numai cincisprezece mile de Insula Stejarilor. Ulterior, el se va muta într-o altă așezare întemeiată în Golful Fundy, unde își va petrece trei ani. Așezările înființate de Champlain în Noua Scoție au fost, în majoritatea lor, de scurtă durată, iar, în afara unor banale trocuri cu blănuri oferite de populația băștinașă, nu s-au desfășurat alte activități comerciale importante. Relațiile de ostilitate existente în Europa între Franța și Anglia au fost transferate de coloniști în Lumea Nouă. Dreptul de proprietate și supremația asupra regiunii respective erau disputate de britanici și de francezi, însă, în afara construirii, în anul 1644, a fortului de la Louisbourg, situat în Insula Cape Breton și la oarecare distanță de Insula Stejarilor, între cele două tabere nu s-au produs ostilități militare. Pentru ridicarea fortului au fost aduși ingineri din străinătate, ceea ce a alimentat zvonul potrivit căruia aceștia ar fi participat la construirea, pe Insula Stejarilor, a unei „bănci secrete, subterane”. Forma de plată a soldaților și ofițerilor se materializa cel mai frecvent în monede sau lingouri de aur și argint, iar cum amenințarea raidurilor pirateresti, pe mare sau pe uscat, era o constantă, înființarea unei atare bănci devenise o necesitate. Ipoteza referitoare la existența unei bănci este consolidată de disponibilitatea mâinii de lucru. În acest sens, se poate afirma că primul suspect de pe listă, armata franceză, avea atât motivele, cât și mijloacele necesare construirii unei asemenea „bănci” complexe cum este Mina de aur. Ipoteza se bucură de oarecare credibilitate, numai că, în lipsa unor dovezi certe menite să susțină o asemenea construcție logică, singurul său merit rămâne faptul că, pur și simplu, ea nu poate fi ignorată. Francezii care au ridicat fortul Louisbourg nu au deținut pentru mult timp controlul asupra Insulei Stejarilor și a regiunii din jurul Golfului IVlahone, cedându-le britanicilor, printr-un tratat care a fost semnat mai târziu.

În perioada 1606 - 1749, cea mai mare parte a jumătății sudice a Peninsulei Noua Scoție a rămas nelocuită. Pe coasta de nord, în regiunea care se întinde de-a lungul Golfului Fundy și Bazinului Minas, s-au statornicit șaizeci de familii acadiene franceze. În anul 1632, câteva din aceste familii au traversat zona sudică a peninsulei și s-au stabilit la La Ha've. Localitatea l Ainenburg din zilele noastre nu se află la o distanță foarte mare de Insula Stejarilor. Ostilitatea constantă și permanentă dintre Franța și Anglia a dus la încheierea tratatului de la Utrecht, prin care, în anul 1715, Noua Scoție era transferată sub controlul Angliei. Măsura nu a fost de natură să stopeze dezvoltarea așezărilor franceze care fuseseră deja întemeiate. Noua Scoție a cunoscut o creștere rapidă a populației engleze după înființarea, în anul 1749, a așezării Halifax, situată la patruzeci de mile depărtare de Golful Mahone. Cu toate acestea, britanicii erau îngrijorați de densitatea populației acadiene, care ajunsese să numere zece mii de locuitori, și de aceea au convins coloniști britanici să se stabilească în această regiune. Mulți dintre acești coloniști britanici proveneau din coloniile americane din Noua Anglie. Zece ani mai târziu, mai precis în anul 1759, prin grantul 111 i Shoreham, noii coloniști din Noua Anglie erau împroprietăriți cu pământ aici. La acea vreme, Insula Stejarilor, una din cele 150 de insule aflate în Golful Mahone, era împărțită și dată în proprietate printr-o serie de acte oficiale, deși nu era încă populată, în anul 1795, când cei trei adolescenți au început săpăturile și căutarea comorii, insula continua să fie nelocuită. cei care cred că Mina de aur a fost construit de pirai, iirbnie precizat că denumirea de Mahone derivă din termenul li.mccz *mahonne*, care are sensul de mic vas pirateresc de cabotaj, frecvent întâlnit în apele spaniole și nord-africane ale Mării Mediterane.

În anul 1775, ostilitățile dintre englezi și francezi continuau. Teama englezilor de a nu fi

copleșiți numeric de francezi i-a determinat să mu'te forțat o populație de șase mii de francezi acadieni către zone îndepărtate ale coloniilor, începând din Georgia și până în Louisiana. Poemul intitulat „Evangeline”, compus de poetul american Henry Wadsworth Longfellow, immortalizează acest exod forțat. Mulți dintre exilați au rămas să trăiască în Sudul american, unde termenul „acadian” a fost transformat în „cajun”. Alții au luat drumul Noii Scoții natale. În iureșul ciocnirilor dintre băștinași și coloniști, pe de o parte, și războaiele dintre francezi și englezi, se mișcau cu naturalețe pirații. Războaiele practic neîntrerupte dintre Franța și Anglia au creat condițiile de menținere a activității neîntrerupte a corsarilor și piraților.

Lista posibilelor persoane care ar fi putut ascunde comoara în Insula Stejarilor nu este deloc scurtă, începând din secolul al XIX-lea și până în zilele noastre, toți cei care au căutat comoara în timpul verii și-au petrecut probabil iernile străduindu-se să găsească indicii posibile și făcând exerciții de imaginație încercând să-și închipuie ce ar fi putut scoate la suprafață din adâncurile Minei de aur. Teoriile referitoare la identitatea celor care ar fi putut ascunde comoara sunt tot atât de numeroase ca și insulele presărate în Golful Mahone, iar, pe de altă parte, se crede că aici ar fi fost îngropate bijuteriile Coroanei engleze și franceze, comorile piraților, hoardelor vikinge, manuscrisele originale ale operelor lui William Shakespeare, chiar și prada de pe corabia lui Mayan. Au fost formulate chiar și ipoteze conform cărora mina nu ar fi fost săpată ca adăpost pentru o comoară, ci că ea ar fi fost folosită drept lift hidraulic sofisticat pe un „șantier naval” de întreținere și reparare a corăbiilor. Și că galeriile și canalele ar fi fost construite pur și simplu pentru a face să crească sau să scadă nivelul apei.

Această teorie, ca de altfel Insula Stejarilor în sine, prezintă o serie de lacune. Prima lacună este aceea că, făcând o estimare rezonabilă a perioadei necesare construirii minei, cel mai probabil este că ea a durat mai mult de un an, construcția presupunând și o cantitate apreciabilă de efort uman. Și cum Golful Fundy se află la mică distanță de Golful Mahone, iar acest golf prezintă cea mai mare diferență de nivel al mării între perioada de flux și reflux din toată America de Nord, exista o modalitate mult mai simplă de a „carenisi” o navă. O corabie poate fi trasă pe plajă și reparată în timpul refluxului, pentru a fi a apoi, în mod simplu și natural, trasă înapoi în mare de flux. În acest caz, nu este necesară construirea nici unei structuri de o asemenea complexitate. O altă neconcordanță serioasă rezidă în faptul că, nicăieri în lume nu există o construcție de o asemenea amploare similară cu Mina de aur din Insula Stejarilor. Nu există nici un precedent atestat documentar al unei construcții atât de elaborate de întreținere și de reparare a corăbiilor; în plus, regiunea, relativ nepopulată, este unul din cel mai puțin verosimile locuri în care s-ar fi putut realiza așa ceva.

De asemenea, există diverse ipoteze și teorii conform cărora mina ar fi una produsă pe cale naturală - adică un imens puț format prin surparea terenului, care ar fi înghițit buștenii din jur, sau una în care ar fi fost aruncați laolaltă pietre și bușteni cu scopul de a astupa groapa respectivă. Michael Bradley, unul din autorii citați de Fanthorpe în cartea sa intitulată „Secretele ilc la Rennes-le-Chateau”, avansează ideea producerii pe cale naturală a unei „carriere de calcar”. Toate aceste teorii ignoră însă faptul că lespezile de piatră au fost transportate de pe continent pe insulă, că platformele din bușteni de stejar sunt amplasate la intervale egale, că au fost instalate conducte de scurgere etanșate cu fibră de cocotier, că a fost construită o plajă artificială și că pietrele au fost inscripționate. Teoriile mai nesocotesc faptul că insula nu era locuită anterior perioadei în care au început primele săpături pentru găsirea comorii și că nevoia de a acoperi o groapă provocată de un fenomen natural, și anume pe o insulă pustie, nu este tocmai o variantă plauzibilă.

în lumina acestor afirmații, se impune compilarea unei liste a candidaților cel mai probabil responsabili de tănuirea comorii în acest loc, dar și examinarea minuțioasă a momentului istoric în care s-a produs evenimentul respectiv. Dacă expedițiile de explorare oficiale sau sponsorizate de diverse state ale lumii • > instituie un punct de pornire, nu trebuie să scăpăm din vedere faptul că au existat în epocă și călătorii maritime neoficiale și nici nu s-au bucurat de susținere financiară. Primii pe lista suspectilor sunt vikingii.

Vikingii

Navigatorii din ținuturile nordice pot fi considerați primii suspecti, deoarece se știe cu certitudine că ei au traversat Atlanticul înaintea lui Columb. Dovezile în favoarea prezenței vikingilor în regiune trebuie să înceapă de la reputația de prădători ai mărilor pe care și-au câștigat-o. În acest context, a ne imagina că ei dețineau comori importante de tănuit nu devine un exercițiu dificil de imaginație. Dacă odinioară prezența vikingilor pe coasta americană constituia o temă de dezbatere, în prezent este atestat faptul că vikingii au debarcat într-adevăr în America de Nord cel mai târziu în jurul anului 1001. Iar faptul că această dată nu mai poate fi contestată se datorează moștenirii pe care ne-a lăsat-o reputata echipă formată din Helge Ingstad (fost guvernator al Groenlandei^de Est și de Spitsbergen) și arheologul Anne Stine Ingstad. întemeindu-și convingerea pe o hartă islandeză care datează din anul 1590 și pe indiciile care se regăsesc în legendele popoarelor scandinave, cei doi cercetători au explorat Insula Newfoundland. Ei au descoperit pe coasta nordică a acestei provincii ruinele unor așezări de origine vikingă. După efectuarea unor excavații susținute, efectuate la L'Anse aux Meadows, cei doi Ingstad au descoperit și demonstrat existența în acest loc a unei așezări, a cărei comunitate se ocupa cu agricultura, capabilă să susțină până la trei sute de suflete dârze.

Au fost excavate cu această ocazie urmele unor bordeie acoperite cu iarbă, formate din cinci până la șase încăperi, ale unui atelier de potcovărie, a unui cuptor pentru arderea varului și a cărămizilor, ale unei băi publice și ale câtorva șoproane care serveau drept adăpost pentru ambarcațiuni. De asemenea, au mai fost descoperite numeroase artefacte, printre care se numără cuie și nituri din fier, o roată de tors din steatit, o lampă cu gaz și un ac de pelerină confecționat din bronz. Săpăturile, care au început în anii 1960, au stabilit cu certitudine că vikingii au pus bazele a cel puțin o așezare în Lumea Nouă, cu cinci secole înainte ca America să fi fost descoperită de Columb. Așezarea L'Anse aux Meadows a fost reconstituită cu scopul de a oferi o reprezentare a stilului de viață pe care o duceau coloniștii nord-europeni statorniciți aici, iar această zonă este în prezent un parc de istorie a Canadei. Descoperirea în Noua Anglie, în teritoriile din nordul și vestul Canadei și în vestul Statelor Unite, până în Minnesota (deși autenticitatea acestor artefacte rămâne totuși discutabilă), a altor obiecte și unelte primitive care au aparținut vikingilor nu egalează valoarea indubitabilă și acceptarea de care se bucură ferma din Newfoundland, deși, în prezent, nu mai există îndoieli referitoare la faptul că ambarcațiunile vikingilor ar fi putut ajunge pe coasta Noii Scoții.

Cu toate acestea, vikingii nu dispuneau de mijloacele materiale necesare construirii Minei de aur, după cum nici nu aveau nici un motiv s-o construiască. Cei care au ajuns în Lumea Nouă, migrând de pe o insulă pe alta din regiunea nord-atlantică, nu se îndeletniceau în nici un caz cu incursiunile de jaf și cotropire, ci erau agricultori. Spre deosebire de rudele lor scandinave - invadatori care au navigat și au întreprins raiduri de jefuire în Marea Mediterană, Marea Neagră și pe râurile și fluviile navigabile de pe continentul european, sau pe coastele din apropierea Irlandei - vikingii despre care discutăm erau săraci chiar și conform standardelor europene ale vremii. Ei nu dețineau nici o comoară atât de însemnată încât să merite a fi ascunsă, nici nu aveau capacitatea sau cunoștințele tehnice necesare

construirii unei structuri de o asemenea complexitate și asemenea sisteme hidraulice sofisticate.

Amerindienii

O altă teză susține probabilitatea ca indigenii nord-americani să fie răspunzători de construirea Minei de aur. Firește, locuitorii Americii de Nord erau capabili să facă lucruri mult mai complexe decât își închipuiau contemporanii lor europeni că puteau face. Ei dispuneau de un sistem de guvernare bine pus la punct, reușiseră să dezvolte schimburile comerciale și dispuneau de cunoștințe tehnice și științifice avansate, care împrășiseau puterea de înțelegere a primilor exploratori europeni. Abia de puțin timp, oamenii au reușit să descifreze sensul și menirea conglomeratelor din piatră care serveau drept calendar Ntilar și lunar, descoperite în sudul și nordul Mexicului, în Noua Anglie, au fost descoperite construcții megalitice similare, de dimensiuni grandioase, cărora nu li se acordă încă importanța cuvenită, deoarece ele nu intră în matricea de înțelegere pe care o are lumea civilizată despre popoarele indigene care a populat America de Nord anterior venirii lui Columb. Deși acceptăm în prezent ideea că triburile băștinașe din Florida și cele din Noua Anglie întrețineau relații comerciale cu triburile indigene din Munții Stâncoși, complexe calendare din piatră care au fost descoperite pe întregul teritoriu al Statelor Unite, probabil la fel de importante ca și megalitul de la Stonehenge, nu sunt popularizate de istorici de teama consecințelor pe care le-ar putea avea, în sensul repunerii în discuție a civilizației moderne. Cu toate acestea, istoria nu consemnează mărturii referitoare la existența unui tezaur material al indigenilor nord-americani, suficient de însemnat încât să justifice o desfășurare de forțe și un efort atât de considerabile încât să impună construirea unei ascunzătorii complexe pentru comoara respectivă. Adevărul este că, pentru popoarele care au dus o viață nomadă, jaful și cotropirea constituiau mai degrabă un inconvenient. La extrema opusă, în cadrul ceremonialelor amerindienilor din triburile potlatch, cutuma de a oferi daruri oaspeților furnizează mai degrabă dovada credinței lor în importanța gestului de a oferi, și nu de a primi, în ciuda complicatelor calendare și a nenumăratelor monumente funerare de tip tumulus, descoperite pe întregul teritoriu nord-american, nici una din aceste mărturii nu a furnizat dovada că amerindienii dețineau cunoștințe avansate de inginerie hidraulică. Din cauza absenței resurselor și a motivației, amerindienii pot fi excluși de pe lista suspectilor.

Conchistadorii hispanici și apărătorii incași

Spaniolii sunt probabil primii dintre europenii care au colonizat America și care au acumulat bogății fabuloase în urma expedițiilor de cucerire întreprinse. Corăbiile spaniole, gemând de aur și argint, adevărate tezaure plutitoare, cădeau frecvent pradă mării, naufragiind pur și simplu, sau deveneau victima piraților care încercau să pună mâna pe comori pentru propriul folos. Valurile succesive de căutători de comori care au întreprins săpături la Mina de aur n-au mai lăsat piatră la locul ei, în încercarea de a dezlega enigma care continuă să rămână neelucidată. În încercarea lor disperată de a afla adevărul, nici un efort nu li s-a părut a fi suficient de mare. Au apelat la cunoștințe mediumnice și de radiestezie, și au consultat ingineri și savanți, în cadrul uneia din cele mai puțin convenționale încercări pe care le-au făcut, Frederick Blair și Mei Chappell au recurs la serviciile unui paranormal, cunoscut sub numele de „scribul automat”, un medium care face posibilă comunicarea dintre cei vii și cei morți. Conform acestui medium, comoara ascunsă adânc în măruntaiele Minei de aur ar consta din aurul incașilor.

Legenda susține că în jurul anului 1524, conchistadorul spaniol Francisco Pizarro a ajuns în cetatea incașă Tumbes, aflată în Peru. El nu deținea încă autoritatea de a prăda tezaurul incaș, astfel încât a lăsat în urma sa doi din spanioli, cu misiunea precisă de a asigura paza

cetății. Când, patru ani mai târziu, Pizarro a revenit în Peru după ce primise, în sfârșit, permisiunea regelui Carol al V-lea al Spaniei, el a găsit cetatea pustiită și în ruine. Tumbes căzuse victimă a războiului civil dintre regele Atahualpa și fratele său vitreg, Huascar, pretendentul la tronul incaș. Cetatea fusese distrusă și jefuită în cursul incursiunii învingătorilor conduși de Huascar. Cu ajutorul unui medium pe nume John Wicks, spiritul preotului, care era unul din cei doi oameni lăsați de Pizarro să păzească cetatea Tumbes, le-a relatat lui Frederick Blair și lui Mei Chappell că tezaurul fusese dus pe mare până în Panama și transportat mai departe la bordul unor ambarcațiuni de construcție incașă. Aceste corăbii care navigau spre nord au fost împinse de furtună și au acostat pe țărmul Peninsulei Noua Scoție unde fusese construită special o tainică menită să adăpostească comoara.

Pentru mulți, această legendă poate părea exagerată adevărul este că avem de-a face cu o poveste complet inventată. Mărturiile istorice atestă faptul că Atahualpa a ieșit învingător în urma războiului civil și că a păstrat tot aurul și argintul regatului său în cetatea Tumbes. Această comoară, care umplea o încăpere cu o parte de aur și două părți de argint, i-a fost ulterior oferită lui Pizarro ca troc în schimbul libertății lui. Numai că spaniolii l-au trimis la moarte, punând să fie strangulat. Aurul conchistadorilor spanioli continuă să inflăcăreze imaginația căutătorilor de comori. Este foarte probabil ca, dintre toate corăbiile spaniole despre care se presupune că ar fi traversat Atlanticul încărcate cu prăzi bogate, una să fi luat drumul unei ascunzături secrete, cunoscute de un oarecare guvernator spaniol, pentru a nu mai intra niciodată în posesia proprietarilor săi de drept, a-și pierde urma și a nu mai fi recuperată de istorici și de arheologi. Dacă lucrurile stau astfel, atunci este probabil ca tezaurul să fi fost mai degrabă ascuns de conchistadorii spanioli decât de navigatorii incași, undeva, într-o regiune aflată în Atlanticul de Nord. Într-adevăr, în drumul lor spre casă, corăbiile spaniole erau împinse de curenții oceanici înspre nord, și nu o dată, ele au ajuns la patru sute de mile de coasta Noii Scoții.

Corăbiile pe care le-a pierdut Coroana spaniolă în cursul expedițiilor de cucerire a Mexicului și Americii de Sud sunt de ordinul sutelor, însă nu toate dintre ele au eșuat în largul coastei Floridei sau în Marea Caraibilor. Adevărul este că Atlanticul de Nord și-a primit un tribut de epave mai mare decât era necesar, în regiunea Noua Scoție, minuscule Insula Sabie a făcut până acum 250 de victime. Este foarte probabil ca vasele spaniole, deviate de la cursul firesc pentru revenirea acasă, să se numere printre epavele care au căzut în capcana deschisă de apele înșelătoare care scaldă țămurile Noii Scoții. Este oare posibil ca una sau mai multe corăbii spaniole să fi eșuat pe micuța Insula a Stejarilor iar marinarii, nemaiputându-se întoarce acasă, să fi îngropat comoara construind un complex atât de elaborat? Cum spaniolii au adus cu ei mineri care să lucreze în zăcămintele din America de Sud, nu ar fi improbabil ca la bordul corăbiilor să fi avut și un inginer minier. În cartea sa, intitulată „Marea căutare” (*The Big Dig*), autorul D'Arcy O'Connor avansează ipoteza conform căreia producerea unui asemenea eveniment este mai mult decât probabilă. O corabie navigând în derivă este forțată să acosteze pe insulă pentru reparații, iar încărcătura este lăsată la țărm. Agentul regal însărcinat să asigure protecția tezaurului regal poruncește să fie construită o ascunzătoare secretă. Comoara va fi lăsată aici până când va putea fi trimisă să o recupereze o corabie aflată într-o stare mai bună. Imediat după ce lucrarea este terminată, corabia avariata, reparată atât de bine pe cât] permit condițiile^da'te, ridică din nou pânzele, pentru a se scufunda în mare. În acest fel, dispar atât martorii, cât și dovezile - iar ceea ce rămâne în urmă este o comoară a cărei existență rămâne necunoscută. Teoria conform căreia conchistadorii spanioli ar fi ascuns aurul și argintul incașilor este cel puțin bizară. Iar dacă nu spaniolii sunt cei care au construit Mina

de aur, există posibilitatea ca unul din nenumărații pirați și corsari care navigau pe ruta maritimă spaniolă să fi fost la originea acestei inițiative. Unul dintre cei mai mari și mai faimoși aventurieri ai mărilor a fost Sir Francis Drake.

Sir Francis Drake

În anul 1990, am purtat o discuție cu David Tobias, proprietarul actual al celei mai mari părți a Insulei Stejarilor și cel mai important inițiator al excavațiilor întreprinse pe insulă începând din anii 1970 și până în prezent. Conform teoriei sale, Sir Francis Drake ar fi la originea construirii minei, scopul fiind acela de a ascunde o parte din prada făcută în incursiunile sale pe mare. Drake și-a construit reputația de corsar datorită raidurilor întreprinse pe coasta teritoriilor spaniole din Lumea Nouă, unde spaniolii au presupus că englezii nu vor ajunge niciodată să facă negoț. Faptul că el nu a fost condamnat ca pirat și nu a murit atârând în spânzura este dovada relațiilor pe care le avea la curtea britanică. El și-a început cariera de corsar, prin capturarea unor vase neînsemnate care navigau în apele americane. În anul 1572, era pregătit să facă carieră și asociat cu William Le Tetsu, piratul francez care avea să fie spânzurat mai târziu pentru asocierea sa cu Drake. Drake nu numai că a supraviețuit acestei încercări, dar a revenit în țară ca un bogat.

Conform afirmațiilor biografului său, James A. Williamson, în anul 1576 Drake a avut o întrevedere secretă cu regina Elisabeta I a Angliei, în cadrul căreia i-a prezentat un plan secret, ca parte a unui alt plan secret, în postura sa oficială de trimis al Coroanei, el urma să navigheze în Oceanul Pacific, în scopul de a descoperi teritorii noi și de a le revendica pentru i-jtina sa. Iar dacă acest secret transpira, nu era nici o problemă, deoarece acest secret nu avea cum să o pună pe regină într-o lumină ingrată. Adevăratul plan secret se pare că a fost un aranjament de împărțire a tuturor capturilor piraterești între el și coroana britanică. Cu ocazia călătoriei maritime întreprinse de Drake, corabia sa, „Cerboaica de aur”, a făcut ocolul pământului, după ce capturase douăzeci și șase de tone de aur spaniol. Iar cum Spania și Anglia nu se aflau în război la acea dată, acțiunile sale nu puteau fi susținute în chip fățiș de regina Elisabeta. Ceea ce consemnează istoria este faptul că, la întoarcerea acasă, lui Drake i s-a făcut o primire de erou, permițându-i-se să ducă o viață pe picior mare. El a cumpărat reședința unuia din rivalii săi și a investit sume importante din averea personală pentru a moderniza sistemul de alimentare cu apă din orașul său natal, Plymouth, din Anglia.

După o perioadă de câțiva ani de trai bun pe uscat, Drake a revenit pe mare, după ce primise binecuvântarea reginei. În acel moment, Anglia se afla în război. În cursul anului 1585, Drake a prădat porturi și corăbii, extinzându-și aria de acțiune din Marea Caraibilor și până în Insulele Azore. Zece ani mai târziu, el a pornit în ceea ce avea să se transforme în ultima sa călătorie de navigator și a murit răpus de dizenterie în Panama, la un an după ce corabia sa ridicase din nou pânzele. Tobias susține că după unul din raidurile sale, Drake ar fi angajat o echipă de mineri, pe care i-a adus din Cornwall pe mare, cu scopul de a construi taina din Insula Stejarilor. Desigur, ideea prezintă o oarecare doză de credibilitate, fiindcă Drake avea capacitatea de a pune la punct detaliile unei astfel de expediție, care, pentru o sumedenie de pirați lucrând pe cont propriu, ar fi fost mult prea costisitoare. El dispunea de resurse materiale suficient de mari pentru a-și procura mijloacele tehnice, ceea ce un pirat de rând n-ar fi reușit să facă. Eu însumi am analizat cu atenție această ipoteză, însă am respins-o inițial, în mod paradoxal tocmai din cauza faptului că părea atât de veridică. Semăna prea bine cu o teorie de tip „Captain Kidd”, care îi atribuia acestui pirat cu viață scurtă meritul de a fi acumulat jumătate din toate comorile despre care circulau povești piraterești pe coasta Atlanticului. La o analiză mai atentă, însă, am constata că teoria avea toate datele de a deveni credibilă, cu toate că îi lipsea motivația. Drake nu avea nici un motiv să-și ascundă averea, ba mai mult, faptul că el

cumpărase proprietatea dușmanului său era în perfect acord cu stilul lui Drake, care era o persoană trufașă. El și-a cheltuit averea nefăcând un secret din asta, și chiar dacă actele sale pirateresti nu au fost niciodată condamnate în mod oficial, ele au fost, în schimb, recompensate în mod oficial. Mai mult decât atât, în anul 1580, regina l-a ridicat la rangul de cavaler.

În secolul al XVI-lea, era o dovadă de înțelepciune să ai prieteni sus-puși. Începând din anul 1558, Inchiziția însângerașea trupul Europei, iar regina Elisabeta I a Angliei nu le oferea adăpost celor persecutați decât dacă îmbrățișau religia catolică, până când, la rândul ei, regina a fost excomunicată de Biserică. Unul din motivele pentru care regina a fost excomunicată era credința ei fermă că un rege sau o regină au puterea de a vindeca prin simpla atingere cu mâinile, își consultase astrologul personal, pe John Dee, pentru a stabili ziua încoronării. Ceva mai târziu, Dee avea să scrie o carte, intitulată „Arta perfectă a navigației”, care i-a oferit lui Drake argumente convingătoare referitoare la posibilitatea de a naviga în jurul globului. În timp ce regina își trăia viața intelectuală sub îndrumarea magicienilor și a alchimiștilor de felul lui John Dee sau Dr. Philip Sydney, Elisabeta trăia o existență palpitantă prin intermediul unor aventurieri de marcă precum Sir Francis Drake și Sir Walter Raleigh. Totuși, Raleigh a sfârșit prin a cădea în dizgrația reginei și a fost alungat de la curte.

Sub domnia regelui englez Iacob I, Raleigh a fost aruncat în închisoare, sub acuzația de conspirație împotriva Coroanei, unde a zăcut până în anul 1616. În temniță, el a scris o carte despre istoria lumii, abordată dintr-o perspectivă proprie, în opera sa, el susține că Dagon, zeul mării la filistenii, este unul și același cu zeul grec Triton. Rămâne necunoscut motivul pentru care acest aspect era atât de important pentru Raleigh, deși este demn de amintit faptul că acest zeu din mitologia greacă are o semnificație certă în elucidarea misterului din Insula Stejarilor. Triton este zeul care le-a sărit în ajutor argonauților plecați în expediția de căutare a Lânii de Aur. Raleigh a mai scris și despre convingerea sa că piatra filozofală, substanța necunoscută despre care alchimiștii medievali presupuneau că ar fi putut transforma metalele primare în aur, era, în realitate, Lâna de Aur în căutarea căreia plecaseră Iason și argonauții săi. Atât Raleigh, cât și Drake au convins-o pe Elisabeta să urmărească cu perseverență scopul și dreptul său de a revendica teritoriul în Lumea Nouă. Cum printre curtenii Elisabetei se numărau magicieni și alchimiști de felul lui Dee, putem oare considera că în Anglia prevala teoria conform căreia piatra filozofală, sau Lâna de Aur, s-ar fi aflat în America? La curtea elisabetană intrigile de palat erau la mare căutare, iar, atâta vreme cât personaje ca Dr. Dee sau intriganții ca Sir Francis Bacon insistau să o convingă pe regina Elisabeta că este dreptul ei legitim de a se înscăuna ca regină supremă a Americii, nu putem desconsidera ideea ca unii dintre cei care au contribuit la ridicarea construcției de pe Insula Stejarilor să se fi numărat printre curtenii săi. O altă ipoteză incitantă este și ideea că manuscrisele operelor lui Shakespeare ar fi fost ascunse în Mina de aur.

Manuscrisele lui Shakespeare

În anii 1770, adică la peste un secol de la moartea marelui bard al literaturii engleze, preotul englez James Wilmot s-a hotărât să scrie o monografie despre personalitatea celui care fusese unul dintre cei doi scriitori preferați ai săi. Pastorul a plecat într-o călătorie spre Stratford-upon-Avon, cu scopul de a strânge istorioare pentru subiectul său, dar a descoperit că nu era nimic interesant acolo. Apoi, a încercat să dea de urma cărților care îi aparținuseră odinioară lui Shakespeare, împărtășind convingerea fermă că un om cu o asemenea inteligență și atare cunoștințe vaste despre lume și viață, va fi dispus de o bogată bibliotecă personală. Numai că nu avea să găsească nici o carte. Ceea ce a

descoperit totuși Wilmot este că respectivul autor era fiul unui măcelar, care îmbrățișase profesiunea de actor, o carieră nu tocmai respectabilă în epoca respectivă. El a mai constatat că majoritatea istoriilor despre fiul măcelarului erau născocite de persoane care își propuseseră să câștige de pe urma adevăratei industrii țesute în jurul lui Shakespeare și în jurul colibeii din cătunul Stratford-upon-Avon. În cele din urmă, Wilmot a ajuns la concluzia că operele lui Shakespeare nu fuseseră de fel scrise de acesta. La moartea sa, Shakespeare nu era în posesia nici măcar a unui singur manuscris, după cum nici nu lăsase prin testament familiei sau prietenilor apropiați vreunul din manuscrisele respective. Wilmot a conchis că piesele semnate de Shakespeare fuseseră în realitate compuse de celălalt autor preferat al său, și anume de Sir Francis Bacon.

Bacon avea educația despre care se presupunea că dispusese Shakespeare. Bacon studiasse discipline din cele mai diverse ca botanica, legea, administrația, istoria și medicina, în timp ce nu există nici o singură dovadă certă menită să ateste că Shakespeare ar fi știut să scrie și să citească. În calitate de curtean al reginei Elisabeta, Bacon avea toate motivele să ascundă faptul că era autorul unor piese de teatru. În cel mai bun caz, gestul său ar fi fost socotit ca lipsit de respectabilitate, iar, în cel mai rău caz, i-ar fi atras disprețul reginei care nu aprecia deloc piesele lui Shakespeare.

Ceva mai târziu, și anume în anul 1857, un alt scriitor englez, William Henry Smith, a publicat cartea intitulată „Bacon și Shakespeare”, o monografie care prezintă viața celor două personalități, și a ajuns la aceeași concluzie. Bacon avea cunoștințe vaste, suficiente pentru a putea scrie operele respective, în timp ce Shakespeare nu le avea. În America, Delia Bacon (este o simplă coincidență de nume cu Sir Francis), profesor, scriitor și lector universitar, a ajuns la o concluzie similară. Lucrările sale au inspirat alți autori să pună sub semnul îndoielii paternitatea lui Shakespeare asupra operelor semnate de el. Cu timpul, pe listă s-au adăugat și alte nume, printre care le amintim pe cele ale lui John Greenleaf Whittier, Ralph Waldo Emerson, Nathaniel Hawthorne și Oliver Wendell Holmes. La zece ani de la apariția cărții lui Smith, un bibliotecar însărcinat de ducele de Northumberland să recupereze și să conserve manuscrise originale, a descoperit printre lucrurile care i-au aparținut lui Bacon câteva manuscrise și o listă cu alte câteva titluri, dar nu în folio, despre care se presupune că ar fi fost scrise de Shakespeare. Din acel moment și până în prezent, au fost lansate pe piață și alte cărți pe tema paternității Bacon și Shakespeare. Este vorba probabil de patru sute de cărți care tratează acest subiect controversat. Printre autorii care susțin teza conform căreia paternitatea operelor lui Shakespeare îi aparține în realitate lui Bacon, se numără ilumiinați ca Walt Whitman și Benjamin Disraeli. Până în prezent, nimeni nu a reușit să dea de urma manuscriselor.

Dezbaterea este la fel de aprinsă și în zilele noastre. William Shakespeare este fiul unui măcelar analfabet. Se știe despre copiii săi că erau analfabeți și există dovezi certe conform cărora el însuși nu știa carte și că ar fi primit o sumă de bani de la unul din susținătorii lui Bacon ca formă plată în schimbul folosirii numelui său. Misterul care planează în jurul manuscriselor operelor atribuite lui Shakespeare continuă să îi apese ca un stigmat pe partizanii teoriei Bacon. În timp ce majoritatea manuscriselor celor mai mari scriitori englezi și-au croit drum de-a lungul veacurilor, poposind în muzeele din întreaga Anglie, nici măcar unul din manuscrisele lui Shakespeare nu a fost încă recuperat. În timpul vieții, Bacon a făcut aluzie la faptul că nu se va cunoaște adevărata identitate a operelor decât după moarte. Ce motive avea să își ascundă adevărata identitate?

Răspunsul nu poate fi găsit decât în atmosfera care domnea la curtea elisabetană. Cel mai apropiat prieten al său era Henry Wriothesley, conte de Southampton. Contele rămâne consemnat în istorie ca fiind primul protector al lui Shakespeare și susținător al

operelor sale. Într-adevăr, el a permis ca una din piesele bardului să fie jucate pe domeniul unui alt prieten de-al său, contele de Essex. Piesa în chestiune este „Richard al II-lea”, în care Shakespeare contestă dreptul divin al regilor (reginelor). Ca urmare, regina Elisabeta a poruncit ca Essex și contele de Southampton să fie arestați, iar aceștia au încercat să pună la cale o răzmeriță, scopul fiind acela de a scăpa de o soartă nemiloasă. Atât rebeliunea, cât și încercarea lor de a scăpa de condamnarea la moarte au fost sortite eșecului. Sir Walter Raleigh și Sir Francis Bacon au fost obligați să-și aleagă în acel moment tabăra - iar ei au preferat tabăra reginei.

Susținătorii teoriei Bacon consideră că acest eveniment este motivul ^care l-a determinat pe Bacon să ascundă manuscrisele. În anul 1911, un anume doctor Orville Owen a sosit în Anglia de la Detroit, cu misiunea de a da de urma manuscriselor secrete ale lui Bacon.

Pornind de la anumite indicii pe care le conține unul din textele lui Bacon, el a organizat o adevărată expediție de cercetare în comitatul Wales. În mâlul din albia fluviului Wye, care străbate regiunea de sud-est a comitatului Wales, el a descoperit o stâncă și o galerie subterană construită din ciment, care purta inscripții codificate: Galeria era goală.

Convingerea Dr. Owen și a altor specialiști este că manuscrisele au fost ascunse în această galerie, dar că ele au fost ulterior transferate într-o ascunzătoare și mai sigură. Același text care l-a determinat pe Dr. Owen să facă o călătorie până în Wales conține o formulă de păstrare a sulurilor în mercur. Faptul că Bacon menționase că operele pot fi conservate în mercur, ca și construirea unor izvoare artificiale, a fost adus la cunoștința căutătorului de comori din Insula Stejarilor, a lui Gilbert Hedden, de studentul Burrell Ruth de la Universitatea de Stat din Michigan, în anul 1939. Hedden a confirmat că fuseseră într-adevăr descoperite niște recipiente cu mercur într-o grămadă de gunoaie de pe insulă.

Sir Francis Bacon credea cu fermitate în idealul unei Lumi Noi. Cea mai cunoscută dintre operele sale este cea intitulată „Noua Atlantida”, în această carte, el avansează teoria existenței unei societăți ideale, după cum mulți au sperat că vor găsi în Lumea Nouă.

Bacon și cercul său de prieteni apropiați de la curtea elisabetană au sfârșit prin a deține proprietăți în Lumea Nouă, deși, în ceea ce-l privește pe Bacon, acesta nu a întreprins niciodată călătoria până în Canada pentru a-și vizita proprietățile. Teoria conform căreia Insula Stejarilor ar putea constitui ascunzătoarea pentru operele secrete ale unei personalități publice are câteva puncte interesante și meritorii. Intervalul temporal corespunde, mai ales în lumina faptului că Noua Scoție a fost parcelată în timpul vieții lui Bacon. De asemenea, Bacon dispunea de mijloacele materiale necesare construirii tainței, deoarece Drake avea la dispoziție mineri și ingineri mineri. Există și o motivație serioasă, cel puțin în ceea ce-l privește pe Bacon. Cu toate acestea, ideea construirii Minei de aur, care a presupus cheltuieli enorme, faptul că sute de ingineri, de mineri și de muncitori angajați au fost obligați să depună jurământ de tăcere, ca și călătoriile transatlantice pe care le presupunea terminarea unui proiect de o asemenea anvergură par, pentru a folosi un termen blând, cam prea elaborate.

Iar teoria conform căreia manuscrisele operelor lui Shakespeare au completat o comoară secretă, care atinsese deja proporții uriașe, începe să prindă contur din momentul în care intră în scenă înțelegerile secrete și complicitățile dintre curtenii de la curtea reginei Elisabeta. Un lucru este cert: Bacon a trăit cu un picior în lumea vizibilă, ca membru atât al curții reginei Elisabeta, cât și a succesorului ei, regele Iacob I, iar cu celălalt într-o lume mai puțin vizibilă, în afara faptului că a nutrit convingeri ferme și secrete care puneau la index drepturile monarhiei, compunând opere literare sub pseudonimul unui contemporan de-al său, trădându-și prietenii spre a-și salva pielea și lăsându-se mituit, lucru pentru care și-a atras ulterior o condamnare, el avea și reputația de homosexual (ca, de altfel, și

contele de Southampton). Iar dacă nici acesta nu era un test suficient de greu într-o epocă în care oamenii erau trimiși la moarte cu ușurință și regularitate pentru convingerile lor religioase, se pare că Bacon a făcut parte dintr-o societate secretă, cunoscută sub denumirea de Colegiul Invizibil.

Din grupare făceau parte cei care luptau pentru dobândirea libertății academice într-o lume în care știința era stigmatizată prin lege, fiind asociată cu erezia și cu vrăjitoria. Numeroși savanți, erudiți, biologi, medici și filozofi întrețineau legături strânse, însă comunicarea se petrecea cât mai departe posibil de ochiul vigilent al Bisericii, în anul 1660, Colegiul Invizibil și-a făcut intrarea în lume sub denumirea de Societatea Regală, deși, în epoca lui Bacon, ea încă merita să fie privită cu suspiciune. Bacon era cel puțin la curent cu existența grupării prin intermediul contactelor cu câțiva din membri Societății. Legăturile pe care le-a stabilit Bacon cu Drake, Raleigh, Dr. Dee și alții se vor dovedi a fi importante, deși abundă și alte speculații pe această temă. Următorul suspect din lungă listă este gruparea cunoscută sub denumirea de acadieni.

Acadienii

Britanicii i-au hărțuit neîncetat pe acești primi coloniști francezi, de teamă că vor fi copleșiți numeric de francezi. Una din teorii sugerează faptul că acadienii, odinioară fermieri bogați și negustori prosperi, au construit Mina de aur, pregătindu-și astfel rezistența în fața raidurilor engleze. Firește, acadienii erau îndreptățiți să-și ia măsuri de precauție pentru a face față persecuțiilor britanicilor după ce aceștia au preluat controlul regiunii Noua Scoție. După cum am constatat anterior, francezii au fost evacuați și forțați să-și părăsească căminul, fiind exilați tocmai în Louisiana. Problema care se ridică în cazul suspectării populației acadiene de a fi construit Mina de aur este aceea că nu există nici o dovadă capabilă să ateste ipoteza că ei ar fi reușit să acumuleze atâta bogăție încât să justifice efortul și timpul necesare construirii unui complex secret. Dar și persecuțiile religioase din Europa au contribuit la apariția unei alte teorii.

Catolici englezi, bijuteriile Coroanei franceze și hughenoti în exil

În secolul al XVII-lea, religia protestantă, în plină ascensiune, s-a scuturat de jugul Bisericii catolice. Au fost confiscate din bisericile de pe tot cuprinsul Angliei toate statuile și obiectele de cult din aur și argint considerate a fi idolatre. După execuția regelui Carol I, care s-a petrecut în anul 1649, cea mai mare parte a acestor obiecte confiscate anterior au dispărut fără urmă. Ipotezele și teoriile care conduc la Insula Stejarilor sugerează că aceste artefacte au luat drumul Lumii Noi și că au fost adăpostite pe fundul Minei de aur. Același filon speculativ sugerează că probabil bijuteriile Coroanei franceze, care aparținuseră monarhiei franceze și se rătăciseră în vâltoarea Revoluției, parcurseseră același itinerar până la complexul de pe Insula Stejarilor. Ideea conține un sâmbure de romanesc, deși nu există nici o mărturie istorică în acest sens și nici o dovadă care să vină în sprijinul ei. O altă ipoteză, mult mai plauzibilă de altfel, îi aduce pe francezii hughenoti pe lista posibililor candidați, în anul 1685, cincizeci de mii de hughenoti au fugit din Franța de teama persecuțiilor religioase. Majoritatea lor s-au îndreptat spre continentul american. Din bastionul hughenot care era la acea dată portul La Rochelle din Franța, acești primi coloniști ai Americii și-au croit drum spre statul New York, până în orașul pe care l-au denumit New Rochelle. În anul 1928, Dunbar Hinrichs, istoric din Noua Scoție, pomenește despre o istorie pe care i-ar fi relatat-o un francez din Franța, și anume legenda construirii în Haiti a unei tainite subterane și secrete, unde hughenotii și-ar fi ascuns bogățiile. Povestitorul, a cărui identitate rămâne necunoscută, mai susținea că hughenotii construiseră o a doua ascunzătoare în Noua Scoție. Se pare că, în anul 1947, au fost descoperite dovezi ale existenței unui depozit secret, aflat în Haiti. În ciuda eforturilor de

a descoperi amplasarea acestei ascunzătorii, depuse de cei care făceau deja săpături în Noua Scoție, totul s-a soldat cu un eșec.

Favoritul tuturor: Captain Kidd

Candidatul cu cele mai mari șanse și acceptat de majoritatea celor care încearcă să stabilească identitatea personajului care a ascuns comoara în Mina de aur este căpitanul William Kidd. Înainte de a fi executat în anul 1701, sub acuzația de piraterie și de acte criminale, Kidd a făcut o ultimă tentativă disperată de a-și salva viața. El le-a promis autorităților britanice că va dezvălui locul în care fusese ascunsă o comoară valorând echivalentul a o sută de mii de lire sterline. Chiar dacă el a mărturisit că acea comoară fusese îngropată în regiunea sudică a Mării Chinei, căutătorii de comori au înțeles că, în realitate, ascunzătoarea putea fi oriunde, de pe coastele apelor calde ale Mării Caraibilor, până în apele înghețate de pe coasta canadiană a Oceanului Atlantic.

Cariera de pirat a lui Kidd a fost una scurtă. În calitate de căpitan prosper și de succes al unei corăbii care făcea negoț, și a cărui bază operativă se afla la New York City, el a condus raiduri împotriva corăbiilor franceze și, începând din anul 1689, a organizat incursiuni împotriva piraților, în anul 1691, acționând la comanda statelor unite din Massachusetts, el a plecat într-o expediție de capturare a unui grup de pirați care scăpaseră și se refugiaseră în Noua Scoție. Cum beneficiul său reprezenta o cotă de zece procente din orice pradă pe care urma s-o facă, el a descoperit că poate pune astfel bazele unei afaceri foarte profitabile. Iar în acest mod, și asemenea lui Sir Francis Drake, a devenit Kidd corsar. Kidd a intrat în solda regelui Angliei William al III-lea, cu misiunea precisă de a stârpi pirateria, operând pe un teritoriu vast, care se întindea din Noua Anglie și până în Marea Caraibilor. O dată lansat în această activitate, Kidd a început să atace fără discriminare tot ce mișca pe mare, inclusiv, așa cum s-a întâmplat într-un rând, o corabie care naviga sub pavilion englez. Ca și când acest episod n-ar fi fost destul de grav, el a fost acuzat de a fi ucis un membru al propriului echipaj, în iarna anului 1699, pe când se găsea undeva în Oceanul Indian, Kidd a aflat că fusese acuzat de piraterie și că, prin urmare, se putea aștepta la o arestare iminentă.

Pentru a se asigura că nu va pierde toată agoniseala, el a hotărât să-și ia câteva măsuri de precauție, transferând astfel cea mai mare parte din prada capturată de pe corabia *Quedagh Merchant* pe o altă corabie, pe vasul *Sfântul Anton*. Corabia *Sfântul Anton* a făcut prima escală în micul port Lewes, un orașel situat în Delaware, unde Kidd a ascuns o parte din pradă. A făcut o a doua escală în Golful Oyster, de pe coasta nordică a Long Island, unde se presupune că Captain Kidd ar fi ascuns o altă parte a comorii. Navigând spre răsărit față de capul Long Island, corabia lui Kidd s-a îndreptat spre insula familiei Gardiner, aflată pe latura răsăriteană extremă a Long Island și a mai ascuns o parte din comoară pe această insulă. Printre altele, el s-a mai oprit în Blo'ck Island și Rhode Island. Agenții Coroanei britanice nu au reușit să găsească și să recupereze decât acea parte a comorii ascunsă pe insula clanului Gardiner. Ultima escală făcută de Kidd înainte de a acosta în portul New York City a avut scopul de a livra un colan bătut în nestemate pentru soția contelui de Bellomont. Nemulțumit de încercarea de mituire, Bellomont, guvernatorul statului New York, l-a trimis pe Kidd la Boston, unde acesta a fost arestat și trimis în Anglia spre a fi judecat. Contele finanțase călătoriile lui Kidd și avea dreptul să primească șaptezeci și cinci de procente drept cotă parte din orice captură pe care ar fi făcut-o Kidd. Bellomont considera nu numai că partea care i se cuvenea din prăzile lui Kidd nu era suficientă, ci că aventurile lui Kidd îl puteau expune ca guvernator, aducându-l în fața justiției, între timp, *Quedagh Merchant*, cea de-a doua corabie al cărei proprietar era Kidd, a ridicat pânzele, îndreptându-se spre Indiile Orientale. Se spune că ea ar fi fost

preluată de omul de încredere al lui Kidd, însărcinat să păzească corabia. Un marinăr susține că vasul arse în portul Santo Domingo. Deși nu au fost descoperite niciodată dovezi care să ateste cu certitudine că Captain Kidd ar fi ascuns vreodată o comoară în Noua Scoție, au circulat numeroase legende despre comoara sa.

În anul 1935, Gilbert Hedden a citit o carte intitulată „Captan Kidd și Insula Misterelor”. Cartea include o hartă care lui Hedden i s-a părut că ar fi putut reprezenta Insula Stejarilor, deși autorul însuși susține că insula este amplasată în regiunea sudică din Marea Chinei. După eforturi îndelungate, care au presupus cheltuirea unor sume uriașe, Hedden a reușit să dea în Anglia de urma autorului cărții, pentru a afla de la sursă că harta era rodul imaginației acestuia, în ciuda faptului că, de regulă, comorile piraților nu rămân ascunse pentru multă vreme și că, tot de regulă, ele nu sunt îngropate la o adâncime prea mare, Dunbar Hinrichs a avansat teoria existenței unei „bănci” a piraților, același fiind și autorul noțiunii de bănci ale hughenoților. Se spune despre Mina de aur că ar fi fost construită ca tainică elaborată, unde pirații răătăcitori își puteau depune bunurile furate, în interiorul unei galerii asigurate. Construcția în sine asigura protecția bunurilor nu numai față de curiozitatea intrușilor, ci și de a altor pirați concurenți. Deși au fost lansate o seamă de speculații pe tema existenței unor bănci de acest gen în Haiti și în Madagascar, până în prezent nu a fost descoperită nici o bancă de acest gen. După ce Kidd a fost executat în Anglia, căutarea comorii lui a devenit un cuvânt de ordine, provocând căutări intense pe tot globul. Faptul că nu au fost descoperite dovezi clare care să ateste faptul că Captain Kidd ar fi ajuns vreodată în Insula Stejarilor, acest aspect nu a împiedicat niciodată pe nimeni să nutrească convingerea că el ar fi ascuns o comoară pe această insulă.

Soldele militarilor

În statul New York, frământatul și turbulentul secol al XVIII-lea ne furnizează câteva idei suplimentare despre ceea ce s-ar fi putut ascunde în Mina de aur. Fortul Louisbourg, aflat sub comanda francezilor, reprezenta locul în care erau depuse sume importante, pe care monarhia franceză le trimisese pentru refacerea fortului și pentru a asigura soldele militarilor francezi. În sine, construcția fortului costase milioane de franci, iar plățile neîncetate către soldați, constructori și muncitorii de rând presupunea că francezii trebuiau să găsească o sursă locală de finanțare mult mai comodă, în anul 1744, după un asediu care a durat două luni, francezii pierd fortul Louisbourg în favoarea englezilor, pentru a-l recâștiga la scurt timp. Devine evident faptul că fortul nu era inexpugnabil și că el putea face obiectul altor atacuri militare în cadrul unor noi ostilități. Conform unei teorii, se pare că la oarecare distanță de fort ar fi fost construită o ascunzătoare sigură. Chiar dacă în spatele acestei teorii există o motivație serioasă și mijloacele materiale necesare, ea nu a fost verificată și nici confirmată până în prezent.

O a doua teorie o constituie eventualitatea ca o corabie care transporta peste ocean soldele militarilor să se fi pierdut în larg. Mai multe corăbii au naufragiat pe ruta maritimă care pătrunde pe continent pe cursul Fluviului Sfântul Laurențiu, chiar în largul coastelor abrupte ale Insulei Sabie. Alte corăbii au dispărut, pur și simplu, pe mare în cursul unor furtuni, iar locul de naufragiu nu este consemnat în analele navigatorilor. Iar altele au fost capturate. Totuși, nu a fost consemnat nici un incident care să conducă la necesitatea construirii Minei de aur sau la folosirea sa drept bancă secretă pentru depozitarea unor fonduri, în anul 1746, o flotă formată din șaiszeci și cinci de corăbii a fost surprinsă de o furtună în largul Oceanului Atlantic. Multe din corăbii s-au pierdut atunci, printre ele numărându-se câteva care s-au scufundat în largul Insulei Sabie de lângă Noua Scoție. Mulți din supraviețuitorii catastrofei au murit răpuși de boală. Este probabil că la bordul uneia din corăbii să se fi aflat o adevărată comoară, materializată sub formă de monede,

care constituia soldele celor trei mii de soldați transportați la bordul corăbiilor care formau flota. Conform unor speculații, corabia pe care se aflau statele de plată ale soldaților ar fi supraviețuit dezastrului, reușind să ajungă până în Insula Stejarilor, pe care ar fi fost îngropate soldele cuvenite militarilor francezi pentru a nu cădea în mâinile englezilor. Același tipar de gândire speculativă a fost mai târziu aplicat englezilor din Halifax. Se spune că George Washington discutase eventualitatea ca trupele americane să invadeze orașul în anul 1775. Se presupune că britanicii ar fi ridicat cu această ocazie construcția de pe Insula Stejarilor, pentru a ascunde banii care reprezentau soldele militarilor, în cartea intitulată „Mina de aur”, scriitorul Rupert Furaeux susține că Forțele Regale ale Inginerilor din Halifax dispuneau de cunoștințele și de resursele necesare construirii galeriilor, dar că nu există nici o dovadă certă că în acest puț ar fi fost ascunse cufere conținând bani pentru susținerea efortului de război, care să fi aparținut armatei. Pe cât se pare, atât soldații, cât și banii au fost trimiși acasă. Cu toate acestea, în epoca respectivă, un proiect de o asemenea anvergură ar fi atras atenția locuitorilor din Golful Mahone, aflat nu departe de insulă, iar finalizarea lui probabil că ar fi presupus eforturi care s-ar fi întins pe o perioadă de un an. După anul 1775, este și mai puțin probabil ca cineva să fi construit Mina de aur în mare taină.

O Z N -uri și civilizații hiperboreene

Ca și când ipotezele referitoare la construirea tainiței de către pirați, sau de către corăbierii care transportau soldele pentru diversele armate, speculațiile legate de hughenoti sau de acadieni, de manuscrisele lui Shakespeare sau de conchistadorii spanioli n-ar fi de ajuns, în cartea sa intitulată „Explorări în Insula Stejarilor”, William Crooker lansează câteva teorii originale și unice. El stabilește o legătură între Insula Paștelui, Triunghiul Bermudeilor, Egiptul antic și OZN-uri, pentru a furniza concluzia că Mina de aur este opera unei civilizații ancestrale și dovada existenței ei. Abordând această ipoteză din perspectiva logicii, atunci, dacă extraterestri veniți de pe o altă planetă sunt cei care au alocat timp pentru construirea Minei de aur, ei ar fi dat, cu siguranță, dovadă de o imaginație mult mai bogată în selectarea materialelor de construcție și n-ar fi folosit lemn de stejar, crengi de molid și blocuri de piatră.

Secretul Minei de aur

Dacă ar fi să-i dăm crezare lui Mei Chappell, nici o teorie, nici măcar cele din categoria „de ficțiune”, nu au fost studiate cum se cuvine. O teorie de acest gen este scoasă în evidență într-o scrisoare care datează din anul 1934 și este semnată de Charles B. Thomas, din Great Falls, statul Montana. De profesie agent de asigurări, bătrânul Thomas, în vârstă de optzeci de ani care locuia la YMCA, susținea că este vorba de „o comoară de o valoare inestimabilă, mult mai mare” decât comoara piraților sau soldele transportate pe corăbii pentru plata militarilor și că ea ar fi constat din „obiecte din aur și obiecte de cult aduse de la Ierusalim”. Deși rămâne un mister prin ce canale a reușit domnul Thomas să devină depozitarul acestei informații, dezvăluirile pe care i le-a făcut domnului Chappell s-ar putea apropia cel mai mult de adevăr.

Majoritatea teoriilor vehiculate până în prezent sunt plauzibile, însă adevărul legat de comoara care zace ascunsă pe fundul Minei de aur ar putea fi încă și mai straniu. Povestea începe la Ierusalim, unde legenda spune că, în catacombele de sub Templu, ar fi fost ascunsă comoara regelui Solomon. Templul a fost jefuit de legiunile romane conduse de Titus în cursul perioadei de dominație a Imperiului Roman, iar prada a fost dusă la Roma, de unde a fost ulterior furată. Aceleași comori au fost luate apoi de vizigoți (după jefuirea Romei) și duse în sudul Franței unde au fost ascunse în subterane secrete, în Franța s-a înființat o organizație secretă al cărei scop precis era aceia de a păzi comoara, iar atunci

când Biserica și regele francez au ajuns să constituie o amenințare pentru această grupare, comoara a fost mutată la Rosslyn, în Scoția, și pusă sub protecția unei singure familii, căreia i s-a conferit titlul de familie protectoare. Construirea în Scoția a unui complex subteran, menit să protejeze comoara, a durat câțiva ani, iar după ce a fost terminat, ascunzătoarea nu a mai fost sigură din cauza amenințărilor de ocupare armată, lansate de regele englez. Iminența unui atac englez asupra regatului Scoției, care își câștigase de puțin timp independența, a impus transferarea comorii, de astă dată în Noua Scoție. Și, probabil că familia scoțiană, numită gardiană și păstrătoare a comorii, este responsabilă de construirea Puțului pentru bani. Paradoxul și bizareria acestei situații: atât societatea secretă, cât și clanul scoțian, care se presupune că ar fi construit Puțul pentru bani de pe Insula Stejarilor, există și astăzi. Dovezi ale existenței și activității lor se regăsesc pe ambele țărmuri ale Oceanului Atlantic, iar comoara pe care o au în grijă se spune că ar fi rămas intactă.

Capitolul 3

PRELUDIU LA O EXPEDIȚIE

În luna iunie a anului 1398, adică cu exact nouăzeci de ani înainte ca exploratorul Cabot să pună piciorul în America, un conte scoțian pe nume Henry Sinclair ajungea în Noua Scoție. Pesemne că, la început, băștinașii pe care i-a întâlnit au fost întrucâtva sfioși, însă în cursul perioadei pe care a petrecut-o explorând acest nou teritoriu, probabil că a stabilit cu ei, în mod inevitabil, un oarecare dialog. „Cum se numește această țară?” este cea mai firească întrebare pe care o putea adresa un european unui indigen, o dată ajuns într-un ținut necunoscut. Această întrebare obișnuită, formulată într-o limbă străină și ciudată, probabil că a avut de multe ori efecte comice. Conchistadorii care au debarcat pe o anumită peninsulă din Mexic au rostit probabil aceeași întrebare. Iar maiiașii cărora le-au adresat întrebarea au răspuns printr-o altă întrebare, și anume: „Ce spui?”, în limba maiiașilor, acest răspuns a avut o rezonanță foarte apropiată de „Yucatan”, astfel încât spaniolii au considerat că aceasta trebuie să fi fost denumirea peninsulei aflată în sudul Mexicului.

Un explorator spaniol ajuns în Peru, referindu-se la un animal pe care îl vedea pentru prima oară, a întrebat: „Cum se numește acest animal?”. Iar incașul i-a răspuns prin următoarea întrebare: „Llama?”, prin care repeta, de fapt, termenul spaniol pentru „nume”, pronunțat exact așa cum îl auzise. Neînțelegerea verbală i-a dat lamei numele pe care îl poartă și astăzi, în Alaska, unul dintre primii exploratori ai teritoriului a pus întrebarea tipică: „Cum se numește locul acesta?”, iar eschimosul i-a răspuns: „Nu știu”, care, în limba sa, se pronunță: „Ka-No-Me”, contribuind astfel la apariția denumirii a ceea ce avea să devină curând așezarea Nome.

Iar când scoțianul Sinclair a ajuns în Noua Scoție și i-a întrebat pe nativii din poporal micmac unde se află, ei i-au răspuns „Pământ fertil”, în limba vorbită de triburile micmac, sună foarte apropiat de „Acadia”. Pentru un european al epocii, „Acadia” reprezenta echivalentul prescurtat pentru „Pământul Făgăduinței”. Dacă această denumire și-a pierdut în timp semnificația pentru noi, cei care trăim în secolul al XX-lea, pentru europeanul din Evul mediu ea reprezenta un spațiu idilic, pământul nestricat de oameni, cu alte cuvinte, Edenul. Pentru Henry Sinclair, semnificația descoperirii Acadiei, acest nou pământ al făgăduinței, a fost una profundă, în capitolele care urmează, vom face cunoștință cu Henry și cu familia sa, clanul Sinclair, care, la momentul organizării expediției, erau păstrătorii cu drept ereditar, în grija cărora fuseseră da'te un tezaur de cunoaștere religioasă și adevărate comori bănești. Henry și clanul Sinclair au transformat Noua Scoție într-un sanctuar personal și în locul în care își puteau ascunde și apăra toate secretele care le

fuseseră încredințate.

În epoca modernă, ne vine greu să acceptăm că europenii medievali aveau cunoașterea și capacitatea de a traversa Oceanul Atlantic, în anul 1992, omenirea a sărbătorit aniversarea a cinci sute de ani de la descoperirea Americii de către Cristofor Columb. În anul 1997, o copie în mărime naturală a corăbiei pe care a navigat Cabot a traversat Atlanticul, marcând astfel aniversarea a cinci centenare de la primul său voiaj maritim în Noua Scoție, în lipsa mărturiilor istorice, nu au rămas consemnate alte călătorii maritime, întreprinse la începuturi de nenumărați pescari anonimi care au navigat peste ocean plecând din porturi aflate pe coasta bretonă, portugheză și din portul Bristol. Rezerva privind prezența europenilor în America înainte de descoperirea continentului de către Columb nu mai poate constitui o temă de dezbatere, deși teza prezenței altor popoare în acest spațiu, în afara celor de origine scandinavă, a fost acceptată cu greutate și s-a impus în timp. Faptul că europenii scandinavi au ajuns în nordul continentului american a început să fie acceptat tot mai amplu începând din anul 1837, când istoricul danez Carl Rafyn a făcut declarația că epopeile nordicilor sunt de fapt mărturii istorice. *Saga* reprezintă o colecție de consemnări ale popoarelor nordice despre călătoriile lor în afara spațiului în care trăiau. Majoritatea acestor basme și legende au fost transmise prin filieră islandeză, numai că ele fuseseră mult timp considerate a fi rodul imaginației populare, în urma cercetării acestor *saga*, Rafyn a descoperit că citește relatări despre familii care au trăit în Norvegia, Islanda și Groenlanda. Unele dintre aceste epopei constituie o înșiruire plicticoasă de nume de persoane și de bunuri care le-au aparținut acestora. Altele reprezintă descrierea unor călătorii peste Atlantic, istorii despre indigenii pe care i-au descoperit acolo acei navigatori, ca și descrieri ale vieții dure cu care s-au confruntat scandinavii, care nu porniseră la drum cu gând de cucerire sau de jefuire, ci cu intenția de a găsi un teritoriu potrivit pentru îndeletniciri ca agricultura și negoțul.

Epopeile scandinave au devenit cea mai importantă sursă de dezbatere pentru o perioadă care a ținut peste un secol, fiindcă ele vorbesc despre descoperirea Americii cu mult înainte de Columb. Pentru a accepta ideea că un conte scoțian a putut ajunge, în anul 1398, pe coasta Noii Scoții, va trebui să înțelegem cum se desfășura navigația transatlantică cu patru sute de ani mai devreme. Cea mai veche *saga* nordică care consemnează călătoriile maritime ale scandinavilor până pe coasta americană a fost compusă în anul 1137 și se intitulează *Islendinabok*. Această carte, în care America de Nord este supranumită „Țara Vinland cea Bună”, menționează primele călătorii întreprinse de Ari Thorgilsson. Numele lui Thorgilsson este menționat într-o altă *saga*, intitulată *Landanamabok*, unde se spune că vasul lui, abătându-se de la curs, ar fi fost purtat spre Hvitramannaland, adică spre „Marea Irlandă”. Călugării irlandezi au ajuns înaintea vikingilor în America (fiind nevoiți să părăsească Islanda), împinși spre apus după ce incursiunile vikingilor din largul insulelor vestice ale Irlandei i-au obligat să se strămute în altă parte. Ei au ridicat mănăstiri tot mai departe de pământul natal, iar una dintre cele mai îndepărtate de Irlanda, construită pe o insulă aflată în largul coastei islandeze, se numește Papays, echivalentul scandinav pentru catolici, cu referire directă la obediența comunității față de papă. Din Islanda, irlandezii au navigat tot mai departe spre apus.

Istoria peripețiilor scandinave și irlandeze în apele Oceanului Atlantic, petrecute cu cinci secole înaintea epocii lui Columb, este una remarcabilă, însă intenția acestei istorii nu a fost de a căuta senzaționalul cu orice preț. De pildă, cartea *Landanamabok* cuprinde numele a trei mii de scandinavi, persoane particulare care s-au stabilit în America de Nord, ca și locul pe care și-au organizat aceștia fermele. Cartea nu s-a dorit a fi un document de mitologie a unui popor. Un alt scandinav, pe numele său Gudleif

Gudlaugson, vorbește despre faptul că navigase până în Irlanda cea Mare, sau Eyrbyggja, unde a întâlnit oameni care vorbeau limba irlandeză. Gudlaugson se îndeletnicea cu negoțul, iar unul dintre porturile în care poposea frecvent era Dublinul, ceea ce explică și faptul că el recunoștea limba irlandeză, însă, firește, cel mai^ celebru viking al tuturor timpurilor rămâne Leif Ericsson. În anul 1001, el auzise povestirile unui alt negustor, pe nume Bjarni Herjolfson, care se abătuse de la curs pe vreme de furtună, devenind astfel primul locuitor al Țărilor Scandinave care a ajuns în America. Ca negustor, Herjolfson traversa frecvent apele înghețate ale Atlanticului de Nord, trecând din Islanda în Țările Scandinave. La un moment dat, el a poposit în Islanda, unde a primit vestea că tatăl său se deplasase mult spre apus, către teritorii nelocuite, și anume spre Groenlanda. În drum spre Groenlanda, furtuna i-a scos corabia de pe curs și l-a împins la sud-vest față de destinația sa. Temându-se să arunce ancora în largul oceanului, el și-a continuat drumul spre Groenlanda, după cum își propusese la începutul călătoriei sale maritime, pentru a-și întâlni tatăl. Pentru ceea ce contemporanii săi au perceput drept lipsă de spirit de aventură, Herjolfson a fost ulterior muștrat de Leif Ericsson.

Ericsson provenea dintr-una din cele mai pitorești familii din Țările Scandinave. Tatăl său, Eric (sau Erik) cel Roșu, fusese trimis în exil departe de țară, din cauza unui șir de omoruri pe care le comisese. Epopeile scandinave furnizează prea puține detalii în privința lui, cu excepția faptului că s-a așezat în Groenlanda. Faptul că și-a denumit pământul cel nou Groenlanda nu a fost decât o manevră proprie de a face publicitate unui teritoriu care oferea, în realitate, condiții foarte aspre pentru agricultură. Reputația de care se bucura Erik în regiune a atras tot mai mulți scandinavi către Groenlanda, iar populația a început curând să crească. Cum majoritatea scandinavilor se ocupau cu cultivarea pământului, cei care au făcut negoț au prosperat, au devenit personaje cu vază și s-au îmbogățit. Atât familiile Ericsson, cât și Herjolfson se numărau printre acești pionieri în ale negoțului. Ericsson s-a hotărât la un moment dat să viziteze pământul despre care îi vorbise Herjolfson. A cumpărat corabia lui Herjolfson și a plecat pe mare îndreptându-se spre Labrador, sau Helluland, adică „Țara munților turtiți”, după cum era supranumită regiunea de către scandinavi. De aici, el și-a continuat călătoria spre Noua Scoție, căreia i-a dat denumirea de Țara Hotarelor (Ma'rk) sau „Țara Pădurilor”. În fine, îndreptându-se spre sud, el a ajuns în Țara Vinland, ceea ce poate fi extremitatea sudică a Virginiei, dar, mult mai probabil, statul Massachusetts de astăzi, în anul 1002, Thorvald, fratele lui Leif, a purces și el într-o călătorie cu destinația Vinland și probabil că a atins coasta statului Massachusetts, unde a dat numele Capului Kiarlanes, sau „Capul Keel” în vechea limbă nordică. Cercetătorii care studiază istoria scandinavă și americană sunt convinși că este vorba despre Capul Cod, în formă de chilă. Ajungând la un alt promontoriu în America de Nord, Thorvald și marinarii de pe corabia sa au fost atacați de băștinași. Și-au găsit moartea în luptă opt băștinași și un scandinav, însuși Thorvald. La mormântul lui Thorvald marinarii au pus o cruce și au botezat locul în amintirea lui, dându-i numele de Krossanes. În afara așezării scandinave de la L'Anse aux Meadows, descoperită de cei doi Ingstadt în Newfoundland, nu există dovezi ale faptului că europenii nordici au format colonii cu caracter permanent în Lumea Nouă. Epopeile scandinave vorbesc despre o serie de călătorii până în țara Vinland, numai că tot ele menționează că s-au desfășurat pe o perioadă de cel mult trei ani. Distanțele lungi dintre Noua Anglie și coloniile permanente din Groenlanda au constituit probabil o piedică pentru scandinavi, care nu au reușit astfel să stabilească relații comerciale și culturale de durată. Cel puțin Noua Scoție și Labradorul se aflau mult mai aproape. Cum așezărilor scandinavilor din Groenlanda le lipsea o marfă importantă, și anume lemnul și cheresteaua, stabilirea raporturilor comerciale între

teritoriile noi și Groenlanda a devenit curând o necesitate. Nu vom ști niciodată cu certitudine câți scandinavi s-au statornicit în America de Nord. În schimb, în Groenlanda, un arheolog contemporan a descoperit ruinele a două mari așezări ale vikingilor, la Godthaab și Julianehab, ceea ce face ca L'Anse aux Meadows să nu fie unica comunitate a scandinavilor din America de Nord. Deși Leif Ericsson însuși nu a zăbovit în America de Nord mai mult de trei ani, nordicii și-au menținut prezența aici timp de trei secole. În timpul șederii lui Leif, sora sa, Gudrid, și cumnatul său, Thorfmrn Karlsefni, au avut un fiu. Copilul botezat Snorri este și primul european care s-a născut în America și a cărui apariție pe lume a rămas consemnată.

Unul din motivele pentru care istoricii și cercetătorii au ezitat să accepte orice alte pretenții de descoperire a Americii decât cele oficiale, printre care se numără și câteva expediții ale scandinavilor, este că pretențiile de acest gen, până în secolul nostru, au fost automat urmate de pretenții și revendicări teritoriale. Prin urmare, până în secolul nostru, nu a fost vorba de a stabili dacă un anumit grup etnic a fost capabil să traverseze Oceanul Atlantic, ci care grup etnic a ajuns primul în America. Din acest motiv, este extrem de important să amintim că, în afara pretențiilor de întâietate menționate în epopeile scandinave, a existat și o parte neutră care și-a consemnat expedițiile către Lumea Nouă. Chiar înainte de publicarea diverselor saga, istoricul german Adam din Bremen, care a scris în anul 1070 cartea intitulată *Descripția Insularum Aquilonis*, pomenește despre o țară denumită Vinland unde cresc struguri sălbatici, dar și grâu sălbatic. Nu se știe cu exactitate astăzi de ce au dispărut așezările scandinave din America de Nord. Faptul de a fi fost înfrânți de indigenii americani poate constitui unul din posibilele motive - într-adevăr, există consemnări ale scandinavilor despre înclășările cu băștinașii. Un al doilea factor poate fi epidemia de ciumă care a izbucnit în Europa, făcând să dispară de pe fața pământului o treime din populația Europei. Iar interesul de a porni în expediții spre apus în căutarea de ținuturi noi nu mai era valabilă, de vreme ce rămăsese suficient pământ de cultivat după ce ciuma decimase populația Europei. O altă consecință a epidemiei de ciumă ar putea fi urmările pe care le-a avut asupra negoțului. Diminuarea relațiilor comerciale cu ținuturile apusene de peste mări probabil că a dus la închiderea coloniilor din Vinland și Groenlanda, punând astfel capăt noilor valuri de coloniști. Iar scandinavii care s-au menținut pe poziție, departe de casă și izolați de țara natală, probabil că s-au amestecat cu indigenii din America de Nord sau *skraeling*, după cum le spuneau celor din triburile inuite. Dar mai există posibilitatea să fi fost alungați de aceștia.

În afara numeroaselor *saga* și a textului care ne-a parvenit de la Adam din Bremen, Biserica romano-catolică a conservat mărturii scrise ale avanposturilor sale din îndepărtata Groenlanda și din Vinland. Începând din anul 1112, în Groenlanda au slujit treisprezece episcopi. Vaticanul s-a referit întotdeauna la aceștia numindu-i episcopi de Groenlanda și de Vinland. Cel puțin unul dintre ei, pe nume Erik Gnipsson (cunoscut sub numele de Henricus), a fost trimis cu misiunea de a-i creștina pe coloniștii scandinavi stabiliți în America de Nord. În anul 1112, Henricus a străbătut trei sute de mile, traversând ținutul cuprins între Maine și Rhode Island, făcând muncă de misionar. Iar un alt episcop, Olaf, a călătorit în ținuturile arctice pentru a păstori turma de nordici creștinați.

Mult mai târziu, și o dată cu amploarea pe care a cunoscut-o pirateria, papa de la Roma s-a preocupat de soarta misionarilor săi din țările scandinave. El l-a sfătuit pe regele Magnus să trimită o expediție către apus și i-a promis jumătate din toate dările colectate pentru Biserică în Suedia și Norvegia, ca răsplată în schimbul eforturilor sale. Regele l-a trimis în fruntea expediției pe Sir Paul Knutson, cu scopul de a afla ce se întâmplase cu avanposturile apusene ale lumii catolice. Knutson a pornit la drum în anul 1354 și nu s-a

mai întors niciodată, în anul următor, regele Haakon, urmașul lui Magnus la tron, a continuat eforturile acestuia, trimițând spre apus o altă expediție, care a intrat în contact cu pirateria practică de populația inuită din Groenlanda. Membrii celei de-a doua expediții scandinave s-au întors acasă aducând cu ei doi haiaci pe care episcopul din Oslo i-a spânzurat de zidul exterior al catedralei din oraș, în amintirea celor care nu s-au mai întors acasă. O dată cu pierderea avanposturilor din Groenlanda, au încetat și relațiile comerciale cu această regiune, iar insulele înghețate și pustii dinspre apus au fost curând da'te uitării. Dacă *saga* scandinave, care au fost publicate în anul 1837, și primele scrieri despre Țara Vinland nu ar fi cuprins mențiuni despre ceea ce știm referitor la istoria timpurie a Americii de Nord, atunci descoperirea în anul 1960 a așezării L'Anse aux Meadows, de către Helge și Anne Stine Ingstadt, a făcut mult mai credibilă dovada literară pentru toți acei sceptici care clamau dovezi solide. Conform povestirilor din *saga*, cunoscute sub titlul de „Fletey Book”, care descriu așezările primilor coloniști în Groenlanda, Ingstadt au ajuns la concluzia că Newfoundland putea furniza dovada clară a existenței unei colonii scandinave. Ei au străbătut provincia de la un capăt la altul, traversând sate și chestionând localnicii, până când unul dintre ei, pe nume George Decker, i-a povestit lui Helge despre ruinele pe care le văzuse. La L'Anse aux Meadows, cei doi Ingstadt au dezgropat fundația a opt construcții, printre care și câteva în stil „case lungi”, formate din șase încăperi, în apropiere, ei au mai descoperit movile de tumulus pe care vikingii le foloseau ca pietre de hotar și probabil ca metodă primitivă de măsurare. Au mai descoperit un fus cu motive nordice și o roată de tors din steatit (piatră poroasă). Așezarea din Newfoundland este caracteristică pentru stilul așezărilor din Groenlanda, cu case compuse din cinci, până la șase încăperi, și un soi de casă administrativă centrală, construită în stilul caselor lungi. În anul 1981, arheologul Peter Schledermann a prezentat un raport referitor la descoperirea unei platoșe din zale în Insula Ellesmere, în Teritoriile de nord-vest, și despre alte descoperiri pe care le-a făcut în Canada. Dovezile materiale de genul obiectelor și a uneltelor primitive descoperite în regiunea arctică și în Labrador au fost apoi coroborate cu mărturiile literare, practic demontând astfel orice teorie care ar fi putut contesta prezența coloniștilor și a negustorilor scandinavi în aceste teritorii. Cât de amplă a fost expansiunea pe uscat a acestor populații de nordici europeni continuă să constituie subiectul controverselor. Dar chiar dacă istoricii acceptă în prezent că nordicii europeni aveau cunoștințele și capacitatea necesare de a ajunge pe coastele din Newfoundland și Labrador cu cinci secole înainte de descoperirea Americii de către Columb, sunt în continuare necesare dovezi suplimentare menite să susțină teoria conform căreia exploratorii scandinavi au ajuns până în Massachusetts, Rhode Island, New York și către Vest. Tabăra care susține că populațiile provenind din țările scandinave au avansat în interiorul continentului nord-american dispune de documente furnizate de studii lingvistice de dată recentă, care indică faptul că nordicii europeni nu numai că au ajuns, dar și că s-au stabilit în aceste regiuni, ba chiar că au încheiat căsătorii mixte cu femei alese din populația băștinașă.

În studiile întreprinse pe cont propriu, cel puțin doi autori, și anume Arlington Mallery și Barry Fell, au ajuns la concluzia că triburile băștinașe din regiunea de nord-est întrețineau relații comerciale cu Europa înainte de Columb.

Arlington Mallery era de profesie navigator și inginer. În anul 1951, i-a fost publicată lucrarea intitulată „Redescoperirea Americii pierdute”, care cuprinde detalii referitoare la relațiile dintre amerindieni și scandinavi. Conform tezei sale, populația irocheză și vecinii săi, amerindienii huron, au intrat în contact și și-au însușit tehnologia, ba chiar și limba vorbită de vikingi. De pildă, termenul scandinav pentru „diavol” este *loki* - iar termenul

folosit de indienii huron este identic, în ambele culturi, acesta era considerat a fi nu demonul cu coarne și coadă cunoscut creștinilor, ci zeul „șmecher”, uneori pus pe șotii, alteori rău. Pentru nordicii navigatori ai mărilor, Niord, zeul mării, era cel mai important din tot panteonul de zeiți, în dialectul huron, numele său s-a transmis în forma Niyoh. În cartea sa intitulată *America BC* (America înainte de Hristos), Barry Fell elaborează o întreagă listă de cuvinte din limbile celtică și algonquin care, în viziunea autorului, fac imposibilă orice coincidență privind similitudinile lingvistice dintre cele două limbi. El este convins că și alții au traversat oceanul înaintea comercianților scandinavi și a călugărilor irlandezi. Este posibil ca scandinavii să fi împrumutat irochezilor stilul în care își construiau locuințele, fiindcă irochezii își construiau casa comunală în stilul caselor lungi ale nordicilor, diferențiindu-se prin acest tip de construcție de restul triburilor de amerindieni din Statele Unite și din Canada.

Dovezile lingvistice furnizate nu pot fi acceptate drept probe incontestabile, deoarece, în cel mai bun caz, lingvistica nu este o știință exactă. Există, totuși, dovezi ample menite să susțină capacitatea europenilor pre-columbieni de a naviga până în America de Nord, care demonstrează faptul că vikingii nu au fost singurii capabili să întreprindă călătorii pe distanțe mari, dar și că marinarii irlandezi au traversat oceanul, încă din cele mai vechi timpuri. Sursa principală de informare este furnizată de vikingii înșiși, în *saga* scandinave, se fac câteva referiri la călugări irlandezi și la popoare vorbitoare de irlandeză ca fiind primele care au pus piciorul în America. Cartea *Landanamok* povestește despre islandezul Ari Marson, care a fost purtat de furtună până în Hvíttramannaland, sau Irlanda cea Mare. Această țară este localizată în apropierea Vinland, iar Marson a descoperit aici urmele trecerii catolicilor irlandezi.

O altă mărturie scrisă, care relatează despre o altă traversare a Atlanticului de către irlandezi, este *Navigația Sancti Brendani Abbatis*, sau „Călătoria Sfântului Brendan”. Această lucrare se păstrează în biblioteca British Museum și prezintă povestea Sfântului Brendan, supranumit „Navigatorul”, care a traversat Atlanticul în anul 539. Brendan este unul din cei mai importanți sfinți irlandezi, iar mărturiile referitoare la viața și la numeroasele sale călătorii sunt cuprinse într-o documentație masivă. Sfântul Brendan a călătorit spre Insulele Shetland, Faroe și în Britania. Însă, cea mai extraordinară călătorie a sa a fost una transatlantică. *Navigația* descrie cum sfântul a plecat din Irlanda, din comitatul Kerry, însoțit de optsprezece călugări. Cartea mai oferă cititorilor moderni descrieri ale locurilor exotice pe care le-au vizitat acești călugări medievali. Dacă pentru cititorul modern relatările par fantastice, pentru călugării care ignorau existența Arcticii, cu aisbergurile, ghețarele, balenele sale și vulcanii săi, dar și populată de băștinași inuit, aceste locuri trebuie să le fi părut cu adevărat fantastice.

Din relatările scrise care ne-au rămas de la Brendan, reiese că el și călugării care îl însoțeau au debarcat mai întâi în Sfânta Kilda, o insulă aflată în largul Insulelor Hebride, și că și-au continuat călătoria până în „Insulele Oilor”. Aceste insule sunt cunoscute astăzi sub denumirea de Feroe și sunt la fel de renumite acum ca și atunci pentru tradiția locală de creștere a oilor. De aici și până în Islanda e doar un salt, echivalent al distanței care desparte Scoția de Feroe. Deși era periculos să navighezi pe apele înghețate ale Atlanticului în ambarcațiuni confecționate din piei tăbăcite, nu trebuie să uităm că saxonii ajunseseră pe mare până în Marea Britanie la bordul unor ambarcațiuni similare, iar arheologii au demonstrat că oamenii au recurs la acest tip de vas timp de cinci sute de ani. S-a estimat că, din insulele aflate la nord de Scoția și până în Islanda, o traversare pe mare nu putea dura mai mult de două zile, iar piscurile munților Islandei se pot zări de la jumătatea distanței. În Islanda, Brendan și micul grup pe care îl conducea au văzut pentru

prima oară vulcani. Vulcanii sunt activi în Islanda și în zilele noastre, ei fiind o priveliște de neuitat atât pentru turiștii moderni, cât și pentru călugării-călători medievali. Groenlanda se află la o aruncătură de băț de Islanda, însă nici această călătorie nu este lipsită de pericole. Balenele și uriașele banchize plutitoare sunt la fel de periculoase pentru călător, pe cât de incredibil de frumoasă este priveliștea pe care o oferă.

Pe ce fâșie de uscat a debarcat Brendan? Unul din locurile care s-au păstrat pe hărțile antice este Insula Icaria, care a dispărut între timp (este o coincidență de nume cu insula grecească). Deși circulă o serie de teorii referitoare la amplasamentul Icariei, denumirea în sine a insulei poate constitui un indiciu, în Irlanda, locul de baștină al lui Brendan este Kerry, sau I Caria, și probabil că locul în care au debarcat Brendan și suita lui au fost botezate cu același nume. În epoca în care a trăit Brendan, Biserica de la Roma se temea de faptul că Biserica creștină celtică îmbrățișase o religie care nu era întotdeauna în conformitate cu dogma catolică. De pildă, preoții celți își purtau părul strâns după stilul vechi, asemănător celui al druizilor pre-creștini, și celebrau sărbătorile religioase mai importante în alte zile decât cele stabilite de Roma. Ei sfidau și nesocoteau amestecul Romei, care încerca să se impună, schimbându-le vechile obiceiuri irlandeze.

Mai târziu, preoții celți aparținând de organizația monahală Celi Dei au ajuns să creadă despre ei că erau mult mai aproape de căile Domnului decât episcopii romani și papa însuși, pe care îi considerau, în majoritatea lor, corupți. Așa cum au procedat și alte organizații monastice, celții s-au disociat de Biserica-mamă și s-au retras în avanposturi îndepărtate. Din descrierile nordicilor referitoare la vestimentația pe care o purtau irlandezii pe care i-au întâlnit în Vinland, este foarte probabil ca monahii Celi Dei să îl fi urmat pe Brendan peste Atlantic. Probabil că expediția întreprinsă de Brendan a deschis și altor creștini irlandezi drumul către Islanda. Nordicii au recunoscut că irlandezii pusese bazele unor așezări în Islanda și au păstrat documente irlandeze care atestă prezența acestora în Islanda. *Saga* face referire și la Papay, o insulă din largul coastei sudice a Islandei, a cărei denumire este inspirată de papari. *Papar* este un termen scandinav prin care sunt desemnați creștinii care îmbrățișaseră viziunea doctrinară a papei de la Roma. În limba scandinavă, sufixele „-ay” și „ey” sunt folosite pentru a indica o insulă. Astfel, consemnările nordicilor conferă un plus de credibilitate cronicilor și analelor irlandeze.

Islanda și insulele învecinate dinspre apus au cunoscut perioade de înflorire, dar și decăderea. În anul 1347, moartea neagră (sau ciuma bubonică) și-a croit drum până în Islanda. Epidemia de ciumă a decimat populația, iar zvonurile referitoare la faptul că o treime din populația Europei murise din cauza ciumei probabil că a împins coloniștii mai degrabă spre apus, decât spre răsărit. Combinația dintre efectele ciumei și ale depopulării masive, a făcut să scadă și mai mult populația islandeză. Însă țara nu a fost dată uitării, Columb însuși făcând o vizită în Islanda înainte de a porni spre America. Când, în anul 1477, Columb a navigat spre Islanda, probabil că era deja familiarizat cu povestirile legate de expedițiile popoarelor nordice către ținuturile apusene, în același an, el a întreprins o călătorie în Irlanda, iar, în timp ce vizita Galway, corpurile neînsuflețite a două persoane cu fața palidă au fost aruncate de valuri la țărm. Poate fi vorba de doi inuiți sau de băștinași amerindieni care se înecaseră în timp ce pescuiau în larg, însă Columb a hotărât că este vorba de asiatici. În cursul perioadei în care a trăit în Portugalia, Columb s-a ocupat cu întocmirea și cu vânzarea de hărți, iar, în acest scop, el colecționa istorii spuse de căpitani de corăbii și de navigatori de pe mările și oceanele lumii. El a vizitat și Insulele Azore din largul Oceanului Atlantic, guvernate de familia soției sale, și probabil că era la curent cu existența ținutului Vinland. Cu toate acestea, pe Columb nu-l interesa să descopere o regiune bună pentru pescuit sau bogată în exploatarea forestieră, el căuta

mai degrabă bogățiile legendare ale Chinei care îi era cunoscută sub denumirea de Cathay. În schimb, alți navigatori străbăteau mările și oceanele în căutarea unor locuri bune de pescuit, cum ar fi marile bancuri cu curenți puternici din largul Peninsulei Labrador și al Insulei Newfoundland. În cartea sa intitulată „Newfoundland”, autorul Harold Harwood susține că zona era frecventată de basci care veneau aici la pescuit de balene încă din anul 1450. Vasele pescărești veneau tocmai din Orkney să pescuiască în „Estotiland” despre care se crede că ar fi Provinciile Maritime ale Canadei, încă din anul 1371. Corăbiile engleze plecau din Bristol să pescuiască în apele Islandei încă de la începutul secolului al XV-lea, iar, în ciuda inexistenței mărturiilor scrise (este recunoscut faptul că pescarii nu obișnuiau să țină evidența călătoriilor), istoria portului Bristol consemnează că, în anul 1480, vase pescărești au navigat la apus de Irlanda, în căutarea unor teritorii mai productive pentru pescuit. Corăbiile franceze plecate din portul Le Havre, pe care le-a întâlnit Jacques Cartier în călătoria sa de explorare, navigau de mulți ani înspre apus. Cunoștințele europenilor despre Islanda și regiunile îndepărtate de la apus datează cel puțin din anul 1000. Într-adevăr, un pescar din Insulele Feroe este cel care a adus pentru prima oară la cunoștința unui conte scoțian și a unui proprietar de corăbii venețian existența unui ținut cunoscut sub denumirea de Estotiland, situat la o mie de mile la vest de Frislandia (insulele din nordul Scoției). Contele scoțian și noul său prieten, proprietarul de corăbii din Veneția, au fost atât de impresionați, încât s-au hotărât să plece în căutarea acestui ținut necunoscut. Și chiar au plecat.

Capitolul 4

DESCOPERIREA AMERICII DE CĂTRE SCOȚIENI

Cu mult timp în urmă, conform obiceiului vremii, locuitorii insulelor îndepărtate din regiunea din nord a Oceanului Atlantic le rezervau musafirilor nepoftiți o primire nemiloasă. Dacă furtuna arunca la țărm o corabie străină, locuitorii insulei respective plecau în mare grabă de pe la casele lor aflate pe țărm, îi omorau pe intrușii care supraviețuiau naufragiului și împărțeau frățește prada între ei. Această practică acordă o nouă dimensiune expresiei „capcana musafirilor”. Ca urmare a unui incident teribil de acest gen, soarta a produs o întâlnire care a avut drept consecință unirea a două dintre cele mai importante familii de navigatori precolumbieni, clanurile Sinclair și Zeno.

Henry Sinclair era contele atot-stăpânitor peste Insulele Orkney. Aceste insule împrăștiate în largul zonei aflată în extremitatea cea mai nordică a Scoției fuseseră locuite pe rând de scoți, de picți și, înaintea zilelor de glorie pe care le-a cunoscut clanul Sinclair, de familii de coloniști veniți din țările scandinave. Familia sa stăpânea această regiune prin moștenire și prin alianțe matrimoniale. Familia Sinclair deținea deja fâșii întinse de teren în ținuturile nordice ale Scoției și o proprietate de importanță strategică situată în apropierea orașului Edinburgh, pe care o primise drept recompensă de la Wilhelm Cuceritorul, pentru sprijinul acordat pe câmpul de luptă, în bătălia din anul 1066. În anul 1390, Henry Sinclair a făcut o demonstrație de forță venind pe mare în fruntea flotei sale să-și preia proprietatea. Momentul în care a pus piciorul pe insulă a coincis cu sosirea lui Niccolo Zeno, un italian cu sânge albastru care pornise spre nord în căutare de aventuri. Tatăl lui Zeno era aristocrat și descendentul uneia din cele mai puternice și mai bogate familii din Veneția. Fratele lui Niccolo, Carlo, erou al bătăliilor navale, salvase Veneția de invazia genoveză. Cum Niccolo nu era însă genul de bărbat care să trăiască în umbra fratelui său, el a plecat în lume, hotărât să își făurească singur norocul, reputația și un nume. Pe minuscula insulă Fer, puțin a lipsit, însă, să își piardă viața.

El a pornit din portul Veneției și a navigat de-a lungul coastei britanice, îndreptându-se spre nordul Atlanticului, cu planul precis de a explora regiunile aflate în nord. Pe această

insulă neînsemnată, situată între insulele Shetland și Orkney, corabia lui Zeno a eșuat pe un recif aflat nu departe de țărm. Locuitorii insulei și-au păstrat până în zilele noastre un obicei cunoscut sub denumirea de *grindadrap*, termen a cărui semnificație este vânătoare de balene, deși el este prea blând pentru a descrie grozăviile care se petrec în realitate. Când un banc de balene format din cinci până la o sută de balene vin din larg până aproape de linia litoralului, de pe întreaga insulă se face auzit strigătul de luptă *grint*. În decurs de numai câteva minute, toți locuitorii dau fuga la locul faptei, fiecare având asupra sa un obiect tăios, de la cuțite cu lama de doisprezece centimetri, până la harpoane. În zilele noastre, balenele sunt împinse forțat spre țărm de marinari care pilotează bărci cu motor. Dacă incidentul are loc pe o plajă în pantă, majoritatea balenelor din bancul respectiv vor fi împinse pe plajă, unde sunt așteptate de pâlcuri de oameni pregătiți să se ocupe de ele. Mai mulți oameni se reped asupra unei balene își înfig cuțitele în coloana ei vertebrală, făcând-o să se zbată violent și frângându-i astfel coloana. Asupra balenei se năpustesc atunci și mai mulți oameni care o atacă neîncetat cu cuțitele până când prada rămâne inertă, scaldată într-o baltă de sânge roz și încă fierbinte. Scriitorul Lawrence Millman descrie o scenă modernă de vânătoare pe plajă în cartea sa intitulată „Ultimul țărm” (*Last Places*), care abundă în scene care descriu cum copiii localnicilor se joacă cu rinichii și cu inima unei balene, în timp ce părinții lor desăvârșesc măcelul. Toți locuitorii insulei au atunci hrană din belșug, fiindcă regula este să își împartă prada frățește. Ghidul turistic despre Insulele Faeroerne, editat de Lonely Planet, descrie această scenă ca fiind „un adevărat coșmar pentru simpatizanții mișcării Greenpeace” și continuă adăugând că pentru „majoritatea locuitorilor de pe Insulele Faeroerne aceasta face parte din existența lor la fel de firesc ca și sărbătoarea Crăciunului”.

Tot așa cum în zilele noastre, balenele constituie o pradă facilă firească pentru vânători, la fel erau considerați și exploratorii și marinarii de pe vasele pescărești care eșuau la țărm în urmă cu câteva secole. Locuitorii insulei, înarmați cu cuțite cu lama de doisprezece centimetri, erau pregătiți să le facă o primire „grindadrap” lui Zeno și echipajul său, dacă seniorul care stăpânea Insulele Orkeney nu și-ar fi făcut apariția. Henry Sinclair, suveranul de drept al localnicilor, a împrăștiat mulțimea, salvând astfel în ultima clipă viața marinarilor, întâlnirea întâmplătoare dintre Niccolo Zeno și Henry Sinclair s-a transformat într-un moment marcant și memorabil pentru amândoi. Cei doi navigatori și-au depănat amintirile despre aventurile personale și și-au împărtășit din cunoștințele despre războiul modern. Sinclair auzise despre Carlo, celebrul frate al lui Niccolo. Supranumit „Leul din Veneția” datorită rolului important pe care îl jucase în războiul dintre Genova și Veneția, acesta se bucura de o reputație internațională. De asemenea, strămoșii nu tocmai îndepărtați ai lui Henry Sinclair cunoscuseră membri ai familiei Zeno în perioada cruciadelor, când scoțienii și britanii capturasera corăbii venețiene pe ultima porțiune de rută rămasă liberă către Pământul Sfânt.

Sinclair a fost suficient de impresionat de numele lui Zeno încât să-l numească pe Niccolo amiralul flotei sale personale. Niccolo a trimis acasă o scrisoare pe care i-a adresat-o unui alt frate de-al său, Antonio, în care îi scria acestuia despre proaspăta sa numire de către „principele” Sinclair, invitându-l să i se alăture în Scoția. Sinclair și Zeno și-au unit forțele pentru a susține pretențiile lui Sinclair asupra salbei de insule din largul coastei scoțiene. Exploratorul Niccolo a străbătut Scoția de-a lungul și de-a latul său, vizitând pământurile moștenite de Sinclair, ba chiar a întreprins o călătorie în Groenlanda în numele celui care îl angajase, cartografiind zona de litoral.

Henry Sinclair aflase de la un pescar din Insulele Faroe pe care îl capturase în cursul unei călătorii în Grand Banks despre existența uscatului care se întindea la apus de Groenlanda.

Povestea pescarului era remarcabilă. El a descris modul în care fusese prins de locuitorii acestei regiuni neobișnuite și cum cunoscuse un bărbat care trăia printre cei care îl luaseră prizonier, care vorbea latina și avea o mulțime de cărți. El a călătorit apoi spre sud împreună cu ceilalți șase pescari de pe corabia care naufragiase. În sud, ei au căzut prizonieri în mâinile canibalilor, care i-au ucis pe tovarășii săi în cadrul unui ritual, însă pe el l-au cruțat, fiindcă i-a învățat să pescuiască aruncând năvodul de pescar. Cum i s-a permis apoi să se întoarcă în nord, traversând un ținut numit Drogio, și cum, în cele din urmă, a reușit să găsească drumul de întoarcere spre Estotiland. Aici, el a construit o ambarcațiune suficient de mare încât să poată traversa la bordul ei marea mergând spre răsărit, până în Europa.

Pescarul afirma că Estotiland era o regiune mai mică decât Islanda, țara din care plecase inițial în călătorie cu mica flotilă de ambarcațiuni pescărești. El mai susținea că în centrul acestui ținut s-ar fi aflat un munte înalt și că tot aici mai erau patru ape curgătoare. Că oamenii care populau acest ținut făceau schimburi comerciale cu „Engrouland” (Groenlanda), primind diverse articole în schimbul blănurilor și al mărfurilor pe care le aduceau din țara lor. Sinclair a auzit această poveste în anul 1397, iar, un an mai târziu, el naviga spre apus, pentru a se convinge singur de existența acestor ținuturi aflate dincolo de Groenlanda. Oricum, știa deja de existența Groenlandei. Episcopul de Orkney fusese trimis în marea insulă, în anul 1394, de papa Bonifaciu al IX-lea, iar traversarea o făcuse la bordul uneia din corăbiile lui Sinclair. Sediul Bisericii din Groenlanda se afla la Gardar, o așezare aflată pe coasta apuseană a insulei. De pe coasta de vest a Groenlandei și până în Canada, distanța în mile marine nu este mai mare decât cea din Groenlanda și până-n Islanda.

La vremea la care Henry Sinclair se pregătea să pornească în această călătorie, Antonio, fratele lui Niccolo Zeno, li se alăturase deja. Înainte de a pleca în expediție, Niccolo a murit, lăsându-l astfel pe Antonio Zeno să-l însoțească în America pe Henry Sinclair și să consemneze modul în care a decurs călătoria. Antonio a moștenit titlurile și averea fratelui său, deși nu a primit niciodată de la Sinclair titulatura de amiral al flotei. Printre obiectele moștenite se numără hărțile și însemnările compilate de Niccolo care își petrecuse ultimii ani ai vieții explorând și cartografiind linia de coastă, în cadrul unei expediții la care au participat trei corăbii. Călătoria întreprinsă de Henry Sinclair și de Antonio Zeno s-a păstrat pentru posteritate prin intermediul hărților și al scrisorilor trimise de Antonio la Veneția, care au fost publicate în anul 1558. Aceste documente practic consemnează prima expediție europeană peste ocean după ce Atlanticul fusese traversat de popoarele nordice. Zeno a trimis acasă la Veneția chiar și o hartă a Lumii Noi.

Este posibil ca Sinclair să fi avut cunoștință de existența unor ținuturi aflate la vest de Groenlanda. Familia Sinclair se înrudea prin căsătorie cu normanzii originari din Scandinavia, de aceea era la curent cu existența așezărilor întemeiate de popoarele nordice în insulele apusene. Este la fel de posibil și plauzibil ca Sinclair să fi fost la curent cu existența Americii chiar înainte ca pescarul să-i fi relatat povestea capturării sale. Poate că cel mai surprinzător aspect din povestea pescarului este referirea la clima mai blândă din acel ținut prin comparație cu temperaturile scăzute din insulele nordice locuite și explorate de normanzi. Istoria descoperirii continentului american și-ar pierde o parte din dramatism dacă n-ar exista poveștile marinărești care vorbesc despre teama navigatorilor de a nu ajunge la capătul unui pământ plat ca un taler, așa cum se credea la acea vreme că este, deși toate aceste povești sunt mistificări. Totuși, faptul că pământul este rotund a fost înțeles și cunoscut cel puțin din perioada de înflorire a Imperiului Roman. În „Istoria naturală”, scrisă în primul secol după Hristos, Pliniu cel Bătrân consemnează polemicile

legate de măsurarea circumferinței pământului. Acest tip de calcule constituiseră tema unor controverse care datau de peste o mie de ani. Pe vremea lui Henry Sinclair, coasta răsăriteană a Canadei fusese atinsă deja de câteva secole de navigatorii nordici cu spirit întreprinzător. Adevărul este că acest filon de cunoaștere s-a transmis neîntrerupt, după cum atestă mărturiile scrise care s-au păstrat, devenind cunoscute sub denumirea de *saga* popoarelor scandinave, dar și prin intermediul corespondenței purtate între Roma pontificală și episcopii Bisericii catolice răspândiți prin diverse colțuri ale lumii, în acest context, sintagma „descoperirea Americii” devine una relativă.

Călătoria întreprinsă de Sinclair și Zeno

În anul 1398, Henry Sinclair și Antonio Zeno erau pregătiți să pornească la drum, când planurile lor expediționare au fost tulburate de moartea pescarului, care a survenit cu trei zile înainte de a ridica ancora. Pescarul le furnizase lui Sinclair și lui Zeno toate indiciile necesare călătoriei, folosind termeni cu care navigatorii medievali erau familiarizați. La acea vreme, marinarii măsurau distanța de acasă și până la destinație în funcție de poziția și de înălțimea la care se ridica soarele pe cer. Înălțimea soarelui era calculată cu ajutorul unui instrument numit astrolab. Măsurătorile făcute cu ajutorul astrolabului, combinate cu cele obținute prin folosirea unei planșe pentru umbră, le permiteau marinarilor să calculeze latitudinea. S-a hotărât, așadar, că expediția trebuia să își urmeze cursul. Locul din care a pornit expediția este Scoția, și, conform tipicului oricărei călătorii maritime spre apus, traseul era presărat cu insulele răsfirate în larg. Așadar, punctul de pornire era Scoția, iar de aici călătoria continua printre Insulele Orkney, apoi pe lângă minusculele Insule Fer și mai departe, spre nord. Faeroerne, grupul de insule situate la două zile de mers spre nord, era probabil prima escală marcată pe hartă, între istoricii care au încercat să stabilească ulterior itinerariul exact al acestei expediții au existat nenumărate divergențe, ca rezultat direct al diferențelor de notare. Pe harta desenată de Antonio, Insula Fer, aceeași unde îl salvase Sinclair pe Niccolo, stătea scris „Ferlslanda”, iar, mai târziu, „Frislanda”. Cum Insula Fer se află la numai o zi depărtare de Insulele Orkney, și deși marinarilor le place să-și ia repere, o escală pe o insulă aflată atât de aproape de casă ar fi fost un lucru inutil.

Într-un articol care vorbește despre această expediție, scris în anul 1951 de William Herbert Hobbs, autorul susține că Islanda mai era cunoscută în epocă și sub numele de Frislanda. Tini Severin, autorul cărții intitulate „Călătoria lui Brendan”, a studiat istoria traversărilor transoceanice în perioada precolumbiană și susține că poziția Insulelor Faeroerne coincide cu cea stabilită de Zeno. În limba veche vorbită de scandinavi, *Faer* are sensul de „oi”, iar denumirea „Faer-Eyjaer”^{*} era cea dată de nordici Insulelor Faeroerne. După cum aminteam anterior, principala ocupație a locuitorilor de pe insulă era creșterea oilor. Pescarii din Hebride identificau Insulele Faeroerne sub denumirea de „Faraways”, care trebuie să fi fost un joc de cuvinte în limba lor, o combinație între limba veche vorbită de popoarele nordice și engleza veche. Insulele Faeroerne sau „Faraway” se aflau la două zile de navigare.

Începând din secolul al VI-lea, eremiții irlandezi navigaseră cu oi cu tot spre insulele apusene, căutând un loc liniștit în care să se așeze cât mai departe de invaziile vikingilor. Normanzii au ajuns aici venind de pe coasta scandinavă în secolul al IX-lea. Aceiași irlandezi au ajuns și în Islanda, încât nordicii ar putea fi cei care au dat Islandei denumirea de Faer-Eyjaer.

La nord de Insula Fer se află Insulele Shetland, un liman mult mai potrivit ca refugiu sau adăpost pe vreme de furtună. Scrisorile lui Antonio conțin referiri la faptul că expediția a fost surprinsă în larg de vreme rea și că membrii ei au zăbovit în Shetland timp de o

săptămână înainte de a-și continua drumul spre nord. Când furtuna s-a mai calmat, ei au ridicat ancora și au plecat spre Insulele Faeroerne, pentru a fi din nou surprinși de furtună. Conform planului de navigație al expediției conduse de Sinclair, trebuia urmată ruta vikingilor către apus. După ce au depășit Insulele Faeroerne, expediționarii au ajuns probabil în Islanda, unde este posibil să se fi oprit pentru a-și lua provizii de hrană și de apă. Din Islanda, echipajul priceput al lui Sinclair ar fi putut naviga direct până în Insula Newfoundland, fără a mai face un ocol spre nord, pentru a se opri în Groenlanda. Numai că vremea rea le-a zădărnicit din nou planurile, iar corăbiile au fost obligate să treacă pe lângă Islanda și să facă o scurtă escală neprevăzută în drumul spre America de Nord, oprire care a aruncat un mare semn de întrebare asupra întregii expediții. Insula în chestiune apare menționată în jurnalul de bord sub denumirea de Icaria. Această insulă fie nu mai există în prezent, fie istoricii moderni nu au reușit să o identifice.

Așadar, jurnalul de bord al expediției Zeno consemnează că între Islanda și Groenlanda, corăbiile au făcut o escală în Icaria, insulă peste care domnea un rege. Călătorii au fost întâmpinați de soldații fățiș ostili ai regelui, dintre care un singur bărbat, un islandez, vorbea o limbă pe înțelesul lui Sinclair. Islandezul le-a spus că nu au permisiunea de a acosta la țărm. De la acest interpret, Sinclair a aflat că „regele” din Icaria respingea ideea de a face negoț cu străinii, și că, în cel mai bun caz, îi putea permite numai unuia dintre ei să rămână la țărm. Restul grupului fie pleca imediat din Icaria fără a păți nimic - ceea ce s-a și întâmplat, de altfel - fie accepta consecințele unei încleștări în care localnicii erau hotărâți să se lupte până la ultimul. Sinclair a aflat ulterior că populația Icariei era formată din exilați care fugiseră de persecuțiile religioase și de invaziile vikinge, și că nu erau deloc dispuși să se strămute în alt ținut. Pe de altă parte, membrii expediției nu erau nici ei dispuși să se lanseze într-un război.

Sinclair le-a poruncit oamenilor săi să ocolească insula, pentru a evita conflictul cu locuitorii ostili și cu intenția de a găsi un loc potrivit pentru acostare. Locuitorii insulei nu le-au dat însă pace, urmărind corăbiile lui Sinclair în timp ce navigau de-a lungul coastei. Atunci au hotărât continuarea expediției, fără a mai face escală pentru înprospătarea proviziilor. Din Icaria, expediția și-a urmat drumul trecând de Capul Race de pe coasta Groenlandei unde opriseră în trecut vasele scandinavilor pentru aprovizionare. Din relatările lui Zeno aflăm că, deși proviziile se înapăținaseră, călătorii erau încredințați că nu mai era mult de mers până să găsească un loc în care să poată arunca ancora în siguranță.

Două zile mai târziu, navigatorii au ajuns aproape de coasta Insulei Newfoundland, însă, din cauza mării agitate, au luat hotărârea să nu riște să acosteze. Vremea s-a îndreptat și, după încă două zile de călătorie, expediția a ajuns în Noua Scoție. Conform mărturiilor lui William Hobbs, cel mai apropiat punct de oprire a fost Golful Tor. El își întemeiază concluziile pe descrierile făcute de Zeno în scrisorile trimise acasă, la Veneția. La intrarea în port, se zărea o colină în depărtare (Noua Scoție are un relief plat și un singur deal înalt în regiunea care se numește astăzi Antigonish, din comitatul Pictou, care poate fi văzut din larg). După ce au tras la țărm, exploratorii au făcut rost de hrană pescuind și adunând ouă din cuiburile păsărilor (chiar și în prezent, există zone întinse de pescuit și colonii mari de păsări). Sinclair a trimis o sută de oameni să cerceteze „insula” de la un capăt la altul. La întoarcere, ei i-au raportat că zăriseră o altă mare (Strâmtoarea Northumberland) și un izvor de smoală care se vărsa direct în mare (este vorba de un izvor de bitum de la Stellarton, Noua Scoție, un fenomen natural foarte rar întâlnit).

Hobbs este primul cercetător care a făcut observația că „izvorul din care iese o substanță asemănătoare smoalei” este un lucru probabil unic în lume. Și nu se înșală, fiindcă mai

există un singur loc în lume - cu excepția celui de la Stellarton - unde se produce acest fenomen rar. Amplasamentul respectiv este la câteva zile de mers dinspre coasta oceanului spre interior, și anume în Trinidad, în Marea Caraibilor. Chiar și în Trinidad, smoala formează un lac, și nu un „izvor”. Denumirea de Stellarton derivă din cărbunele Stella, o varietate de cărbune cu conținut ridicat de uleiuri, care se găsește din abundență în regiune, în zăcăminte foarte bogate. Zeno mai amintește și despre „o groapă din care iese fum”, fenomen care ar fi putut fi provocat de aprinderea naturală sau artificială a unui zăcământ care mocnește o perioadă lungă de timp.

Soldații au mai spus că au zărit pe insulă niște omuleți foarte scunzi care au fugit din calea lor și s-au ascuns în grote. Populația micmac era o rasă mult mai scundă decât majoritatea popoarelor amerindiene, iar ținutul Stellarton a fost unul din cele mai dens populate centre ale lor. Erau cunoscuți negustorilor europeni care ajunseseră până aici drept mai sfioși, însă erau capabili să navigheze pe distanțe mari și erau experimentați în arta negoțului. Fără îndoială că mica armată neobișnuită a lui Sinclair trebuie să îi fi luat prin surprindere pe băștinașii care au fugit speriați din calea intrușilor. Menționarea faptului că ei s-au ascuns în grote oferă confirmarea suplimentară a supozițiilor legate de amplasarea geografică, fiindcă în Noua Scoție există foarte puține caverne, iar zona din imediata vecinătate a regiunii Stellarton este singura în care sunt situate grote.

Scriitorul Frederick Pohl, care a studiat temeinic și a publicat numeroase cărți despre primele descoperiri ale europenilor în Lumea Nouă, dă greutate observațiilor lui Hobbs, făcând o serie de precizări referitoare la locuri și da'te ale expediției conduse de Sinclair și Zeno. Știind că navigatorii împrumută unui ținut nou numele sărbătorii religioase din ziua în care au făcut descoperirea, Pohl a reușit să calculeze data la care a acostat expediția lui Sinclair. Locul în care au ajuns navigatorii Sinclair și Zeno a fost numit „Trin”, iar luna anului, așa cum apare consemnată în scrisorile trimise de Zeno, este iunie. Pohl a descoperit că, în vechime, cea de-a opta duminică după Paști era întotdeauna sărbătorită ca ziua Sfintei Treimi, fiind numită duminica Treimii. El a verificat în arhivele Vaticanului dacă această sărbătoare se ținea în secolul al XIV-lea și, pornind din acest punct, a îngustat aria cercetărilor, marcând datele posibile. Cum Paștele poate fi sărbătorit începând din luna martie, iar însemnările lui Zeno susțin că vasele au intrat în port în luna iunie, există foarte puține zile care coincid cu datele furnizate de scrisorile lui Zeno. Duminica Treimii care a coincis cu sosirea lui Sinclair în Noua Scoție trebuie să fi fost 2 iunie 1398, adică cu nouăzeci și șapte de ani înainte ca următorul european să ajungă în Noua Scoție și nouăzeci și patru de ani înaintea „descoperirii” Lumii Noi de către Columb.

Lui Henry Sinclair i-a plăcut ținutul nou pe care îl descoperise. Aici se găseau din abundență pește și vânat, clima era blândă, iar porturile păreau excelente și primitoare pentru navele de transport. A declarat că, într-o bună zi, avea să ridice aici o cetate și că intenționa să părăsească Scoția fiindcă își găsise un nou cămin. Numai că echipajul său avea alte planuri. Cum vremea era pe punctul de a se schimba, ceea ce ar fi făcut și mai periculoasă traversarea Atlanticului, marinarii erau hotărâți să plece acasă. S-a convenit ca Antonio să conducă expediția spre casă, că toți cei care doreau să plece erau liberi să se întoarcă în Scoția, iar Henry și un mic grup de oameni aveau să rămână să continue explorările pe uscat. Zeno a pornit spre Scoția, făcând mai întâi escală în Insulele Faeroerne. Și-a așternut imediat pe hârtie impresiile de călătorie și a trimis scrisoarea fratelui său, la Veneția, în acest fel a rămas consemnată expediția pentru istorie și pentru posteritate.

În afara scrisorilor pe care le-a trimis Zeno acasă, nu există alte consemnări ale expediției, sau a ceea ce au făcut exploratorii după ce au ajuns în Scoția. Sinclair s-a ținut de cuvânt

și a explorat Lumea Nouă, iar, într-una din scrisorile semnate de Zeno apare o mențiune referitoare la faptul că el ar fi construit „un târg în portul insulei nou descoperite”. Cum, însă, Zeno se pare că nu a vizitat niciodată așezarea respectivă, considerăm că este vorba de o simplă presupunere. S-au mai păstrat și alte mărturii ale expedițiilor către interiorul ținutului, conduse de Sinclair. Dacă Sinclair a mers sau a navigat de-a lungul rutei de coastă, cu scopul de a explora ținutul care a fost numit ulterior Noua Anglie, atunci el trebuie să fi călătorit de-a lungul coastei New Brunswick, atingând curând granița actuală care desparte Canada de Statele Unite, în punctul Saint Stephen. Depășind acest punct, el ar fi intrat în Maine, prin zona Golfului Machias.

În locul pe care se află „petroglifa unei cruci săpate în piatră, alături de cea a unei corăbii europene datând de la sfârșitul secolului al XIV-lea”, a fost descoperit un cimitir natural al balenelor, „o depunere de carcase în terase, ieșind ca o protuberanță în Golful Machias la Capul Clark, din Maine”. Istoricul Andrew Sinclair, un descendent îndepărtat al familiei, susține că existența acestei pietre confirmă autenticitatea expediției.

Este foarte posibil ca el să aibă dreptate, numai că Sinclair nu a fost nici primul, nici singurul care a debarcat în Golful Machias. În cursul cercetărilor pe care eu însumi le-am întreprins în statul Maine, am descoperit mărturii ale posibilei treceri a vikingilor prin această regiune. În apropierea orașelului Cutler din Maine, se află un eleșteu consolidat cu ziduri din piatră, a cărui existență este inexplicabilă, în afara legendei care circulă în zonă și conform căreia vikingii ar fi artizanii acestei construcții. Pe o insuliță numită Manana, care se află în largul insulei Monhegan din Maine, au fost descoperite o serie de inscripții runice. Dacă expediția condusă de Zeno ar fi putut lăsa inscripții scrise în limba (limbile) vorbită (vorbite) de membri ei, descoperirea de la Monhegan ar putea furniza dovezi suplimentare ale călătoriilor transatlantice întreprinse de europeni, datând din perioada precolumbiană. Avansând spre sudul statului, vom descoperi dovezi și mai directe ale trecerii vikingilor pe acest teritoriu.

Pe o stea din granit aflat în orașelul Westford, statul Massachusetts, se află un monument comemorativ săpat în piatră, închinat memoriei unui rege scoțian. Acest monument este cunoscut încă din perioada colonială, însă cu timpul el a fost invadat de vegetație.

Povestea monumentului dăltuit în piatră a stârnit interesul arheologului amator Frank Glynn din statul Connecticut care și-a propus să elucideze misterul. După ce a scos la lumină monumentul din piatră, care se află acum expus pe Strada Depot din Westford, el a început să taie tufișurile care năpădiseră monumentul. Lespedea din piatră, arsă de soare și roasă de vânturi și de ploi, s-a dovedit a fi complet acoperită cu inscripții, iar existența ei a stârnit imediat polemici aprinse. Unii specialiști susțin că ar fi vorba de silueta săpată în piatră a unui indian, ținând în mână un tomahawk, și nu de un rege scoțian. Pentru a evidenția sculptura, Glynn a turnat cretă în orificiile și în șanțurile inciziilor. Procedura a scos imediat la lumină silueta unui cavaler medieval, îmbrăcat în armură de zale și înarmat cu scut pe care era inscripționat un blazon.

Glynn a prelevat o probă de pilitură de piatră pe care i-a trimis-o lui T. C. Lethbridge, scriitor și arheolog britanic și custode la Universitatea de Arheologie și Etnologie Cambridge din Anglia, în anul 1954. Lethbridge a întreprins cercetări în Țara Galilor și în Scoția, plecând pe urmele cavalerului și ale blazonului său. Conform concluziei la care a ajuns, monumentul era reprezentarea unui cavaler, iar acest cavaler anume era foarte important. Pe monumentul sculptat, cavalerul este reprezentat în mărime naturală, având o înălțime de un metru și optzeci de centimetri. Pe monument mai sunt reprezentate un coif „din oțel”, model care a intrat în uz în anii 1360, dar la care s-a renunțat în secolul al XV-lea, ceea ce a constituit un alt indiciu util pentru stabilirea cadrului temporal. Lethbridge i-

a mai comunicat lui Glynn că efigiile sculptate în piatră de acest gen erau foarte răspândite în perioada respectivă în Irlanda și în insulele situate la vest de Britania. Ele erau crea'te chiar pe locul în care murise cavalerul, de obicei pe câmpul de luptă. Printre detaliile sculpturii se numără plăselele spadei pe care cavalerul o ținea încrucișată peste piept și un scut pe care apare un blazon. Pe blazon sunt reprezentate o cataramă, o semilună, o stea în cinci colțuri și o corabie.

Correspondența particulară pe care au purtat-o Lethbridge și Glynn în cursul anului 1956 stabilește și datează proveniența platoșei și a coifului ca fiind originare din insulele care aparțineau de Scoția și cu aproximație din anul 1350. Catarama figurată pe scut (în realitate o broșă) reprezenta o efigie caracteristică unui număr foarte restrâns de familii nobiliare. În urma studierii medaliilor bătute în Insulele Orkney la începutul perioadei de dominație scoțiană, Lethbridge a putut restrânge considerabil lista candidaților posibili. El a afirmat astfel că efigia reprezenta „în mod indubitabil blazonul uneia din ramurile pe linie maternă ale clanului Sinclair”. Cercetările ulterioare au scos la lumină informații noi referitoare la incidența reprezentărilor de galere pe blazonul familiilor nobiliare scoțiene. Cei care purtau acest însemn heraldic erau fie regi scandinavi din insule, fie proveneau din linia „jarlilor scandinavi” din Insulele Orkney, adică familia Sinclair. Cercetările ulterioare au adus clarificări suplimentare, restrângând și mai mult lista, în Scoția medievală, familiile vasale sau aflate sub protecția unei familii importante puteau împrumuta numele de familie al clanului pe care îl conducea protectorul lor. Însemnele de pe scut și blazonul au aparținut uneia din ramurile familiei Sinclair, și anume clanului Gunn, mai precis unui cavaler care era locotenentul lui Henry Sinclair, Sir James Gunn. În anul 1973, Sirian Moncreiffe, unul din cei mai de seamă experți în heraldică, a confirmat concluziile la care ajunsese Lethbridge.

Stabilirea legăturii dintre clanul Gunn și identitatea cavalerului reprezentat în monumentul din piatră de la Westford este de o deosebită importanță, deoarece ea consfințește că între clanurile Gunn și Sinclair din Scoția exista o strânsă legătură, în nord, clanul Gunn era cunoscut drept „suveranii care încoronează în Caithness”, fiindcă, conform tradiției, fără consimțământul lor, nimeni nu putea conduce provinciile din ținutul nordic scoțian. Acest drept era confirmat de însemnul cataramei prezent pe blazon. Membrii familiei Sinclair și-au dobândit proprietățile prin drept ereditar, însă oricum nu puteau domni decât cu consimțământul clanului Gunn. Ambele familii aveau puternice legături de sânge cu vechii scandinavi, prin urmare, este posibil ca alianța dintre cele două familii să fi existat încă din secolul al XI-lea. Istoria clanului Gunn și prezența sa în Scoția probabil că precedă istoria consemnată și cunoscută a neamului Sinclair. Ambele clanuri se înrudesesc cu scandinavii care au sosit în Insulele Orkney odată cu primul val de coloniști veniți din nord și cărora li s-a atribuit titulatura colectivă de „popoare din insulele sudice” sau locuitori din Sutherland.

În afara blocului de granit sculptat de la Westford, în anul 1960 s-a descoperit, nu departe de monument, un al doilea marcaj care contribuie la identificarea perioadei. Un fermier este cel care l-a descoperit pe pământul său, însă, ignorând semnificația și importanța pietrei inscripționate, dacă va fi avut vreuna, a luat-o de pe câmp și a dus-o în hambar. Fragmentul din piatră nu era de natură să elucideze misterul, însă era sculptat în același stil poansonat ca și monumentul pe care era reprezentat Sir James Gunn. Până și adâncimea găurilor și diametrul acestora era identic cu cele ale primului bloc de granit. Misteriosul marcaj „184” și o săgeată săpate în piatră puteau foarte bine reprezenta un indiciu pentru cel care o descoperea. Totuși, piatra fusese mutată de pe amplasamentul său original, astfel încât orice indicii sau instrucțiuni deveneau inutile și lipsite de sens. Pe

acest al doilea fragment de piatră era reprezentată o corabie, adică desenul unei galere care se potrivea exact cu silueta unei corăbii scoțiene care naviga pe mările lumii între anii 1350 și 1400. Cel de-al doilea bloc de granit a fost dus în holul bibliotecii Fletcher din Westford, aflată nu departe de monumentul din granit depus pe Depot Road. Cercetările întreprinse în secolul al XX-lea cu scopul de a descoperi un campament datând din secolul al XIV-lea nu au reușit să scoată la lumină nici o dovadă a faptului că expediția condusă de Sinclair trecuse prin această regiune. Din zona în care se află orașul Westford, probabil că Sinclair și-a continuat călătoria mult spre sud.

Locul în care se varsă în ocean râul Taunton din Massachusetts este situat chiar în Golful Assonet din apropiere de Fali River. Pe malul estic al golfului, se află un bloc de stâncă a cărui latură frontală are o dimensiune de doi metri pe trei metri și treizeci și cinci de centimetri și care poartă inscripționate câteva simboluri. Descrisă drept monument runic, stâncă, cunoscută sub denumirea de „Stâncă Dighton”, este considerată a fi în realitate o farsă. Iar cum Cotton Mather, pastorul care ținea predici vehemente în America colonială despre focul și pucioasa care-i aștepta pe păcătoși, este cel care a consemnat primul în documente istorice existența stâncii, și anume în anul 1690, pesemne este vorba de o farsă foarte veche, în corespondența purtată de Glynn și Lethbridge, monumentul este descris ca fiind caracterizat prin același stil „poansonat”, întâlnit și la inscripțiile de la Westford.

În Fali River, chiar la intersecția străzilor Fifth Street și Harley, a fost descoperit în anul 1831 scheletul unui bărbat îmbrăcat într-o armură metalică grea. Să fi lăsat Sinclair în urma sa corpul neînsuflețit al locotenentului său sau al unui alt om de-al său, răpus într-un conflict cu băștinașii? Henry Wadsworth Longfellow a compus un poem despre misteriosul „Schelet în armură”, despre care era încredințat că ridicase Norse Town pentru „domnița sa bălaie”. Incendiul care a mistuit muzeul în anul 1843 a privat posteritatea de șansa de a studia scheletul cavalerului medieval. Antropologii și experții de la Muzeul Peabody de pe lângă Universitatea Harvard au elaborat în acest sens câteva ipoteze neobișnuite. Principala lor explicație este că armura îi aparținuse unui războinic indian din tribul Wampanoag, deși faptul că indienii nu purtau asemenea armuri este de notorietate. În schimb, de la un cavaler ca Sir James Gunn, oricine se poate aștepta că era permanent pregătit de luptă, iar armura făcea parte din apanajul obișnuit al unui cavaler medieval din veacul al XIV-lea.

Piesa arhitecturală de rezistență, a cărei origine a stârnit cele mai vii controverse, este un turn de formă circulară, din piatră cenușie, amplasat deasupra arcelor care străjuiesc portul Newport, din Rhode Island. Vârful acestor arce ajunge până la o înălțime de trei metri de la sol, iar deasupra lor este construită o platformă. Pe această platformă au fost descoperite urmele unei vetre care putea servi pentru transmiterea semnalelor luminoase către corăbiile care intrau în Newport. Diametrul interior al turnului este de cinci metri și jumătate, însă, cum zidurile turnurilor sunt foarte groase (aproape un metru), în realitate, circumferința exterioară a turnului este de șapte metri. De-a lungul secolelor, istoricii s-au străduit să furnizeze o explicație plauzibilă pentru existența Turnului din Newport. În opinia unor istorici, exploratorilor nordici li s-ar datora construirea turnului, el fiind în strânsă legătură cu stâncă Dighton, aflată în apropiere. În opinia acelorași, turnul ar fi fost o biserică ridicată în cinstea lui Henricus, unul dintre ultimii catolici nordici trimiși de Biserică în Lumea Nouă. Alții susțin că turnul servea drept moară pentru măcinarea grânelor în timpul guvernatorului Benedict Arnold (nu trebuie confundat cu generalul Benedict Arnold care a luptat în timpul Revoluției americane), ignorând sau evitând să recunoască faptul că primele hărți ale orașului menționau existența turnului cu mult timp înainte ca Arnold să fi fost în proprietărit cu acest domeniu.

Prima hartă pe care apare menționat turnul a fost desenată în urma expediției conduse de Verrazano, care face în dreptul lui mențiunea „Vila Normandă”, datând-o astfel cu certitudine înaintea perioadei în care s-a declanșat Revoluția americană, un fapt evident care pare însă să le scape tuturor celor care refuză să recunoască că Lumea Nouă a avut și alți vizitatori înaintea celor recunoscuți oficial, însemnările lui Verrazano fac referire la faptul că locuitorii pe care i-a găsit în această regiune erau „mai degrabă bălai”, prin comparație cu ceilalți nativi din Noua Anglie. Să fi fost vorba de o așezare pe care au părăsit-o vizitatorii europeni, dar care a continuat să fie populată de urmașii lor rezultați din căsătoriile mixte cu nord-americani? Conform unei alte teorii pe care am descoperit-o în cursul cercetărilor mele, se pare că el a fost construit de păgâni veniți din nordul Europei, care calculau trecerea timpului cu ajutorul unei construcții circulare și unei serii de opt arce de boltă. Construcția era prevăzută cu platforme construite special pentru a menține aprinse torțele pe timp de noapte, iar de la nivelul acestor platforme așezate la o anumită înălțime de la sol, se putea calcula poziția lunii și a stelelor. Construcția putea la fel de bine să fi servit drept calendar al solstițiilor și eclipselor, poate un alt soi de Stonehenge în Rhode Island.

Andrew Sinclair susține că ar fi vorba de confirmarea existenței unei a doua așezări Sinclair în Lumea Nouă. Stilul construcției este asemănător bisericilor circulare ale Cavalerilor Templieri, care au toate această formă și sunt prevăzute cu opt arce de boltă. Bisericile construite în acest stil sunt extrem de rare, singura de acest gen care s-a păstrat în Scoția fiind construită în Insulele Orkney, pe domeniul lui Henry Sinclair. Familia Sinclair a acționat ca protectoare a francmasoneriei scoțiene, una din formele în care au continuat să existe Templierii proscriși. Hjalmar Holand a ajuns la o concluzie asemănătoare, deși controversa, cu treizeci de ani înainte de publicarea lucrării lui Sinclair. Conform teoriei sale, turnul ar fi avut drept model un „baptisteriu” din secolul întâi, construit de discipolii lui Isus Hristos. Perioada baptisteriilor s-a sfârșit, însă, imediat după încheierea cruciadelor, perioadă în care cavalerii au adus cu ei din Țara Sfântă modelul acestei construcții sacre după care au fost ridicate în Europa o serie de baptisterii de acest gen. Dacă acest aspect sugerează faptul că fie expediția condusă de Sinclair, fie o altă expediție normandă se putea inspira din acest model pentru construirea turnului, Holand descoperă că ordinul monastic cistercian se află la originea acestei construcții. Acest ordin de călugări a avut, de altfel, un rol hotărâtor atât în pornirea cruciadelor, cât și în înființarea Ordinului Templier.

Informațiile sale înclină balanța în favoarea ipotezei conform căreia construcția a fost începută pe vremea lui Sinclair.

Templierii făceau parte dintr-un ordin format din militari care, asemenea călugărilor, făcuseră jurământ de castitate și de sărăcie. Acest ordin fondat în secolul al XI-lea a acumulat putere și bogăție în decurs de numai două sute de ani și, asemenea ordinului cistercian înființat de Sfântul Bernard, era format din constructori. Peisajul Europei este marcat de poduri și de catedrale care datează din această perioadă.

După toate probabilitățile, baza de operații a lui Sinclair din America de Nord era Noua Scoție. Este foarte probabil că Sinclair a adus cu el în America nu mai puțin de trei sute de oameni. După cum menționam anterior, flota sa era mai mare decât cea a regelui scandinav al Norvegiei. De asemenea, este posibil ca Sinclair să fi întreprins mai mult de o călătorie în America. Rămâne totuși necunoscută perioada pe care și-a petrecut-o în Lumea Nouă. Un alt lucru care nu se cunoaște cu certitudine este anul morții sale.

Părintele Hay, vechi genealogist scoțian, a cărui propensiune pentru biografii pripite este binecunoscută, susține că Henry ar fi murit în anul 1400, în cursul unui atac al englezilor.

Alt biograf, pe nume Raphael Holinshed, susține că atacul respectiv soldat cu multe morți a avut loc în anul 1404. Un biograf mai apropiat de zilele noastre, care a scris despre Sinclair și despre călătoriile sale pe mare, și anume Frederick Pohl, susține că există suficiente documente care să acopere toate aspectele vieții lui Sinclair, cu excepția perioadei cuprinse între anii 1400 și 1404, deși el însuși consideră că Sinclair a stat în America de Nord până în anul 1400, după care a revenit în Scoția și a murit ucis într-un raid care s-a petrecut în același an.

De asemenea, există dovezi directe conform cărora, în anul 1400, Antonio Zeno dorea să se întoarcă acasă, dar că nu a primit de la patronul său permisiunea de a pleca, după cum rezultă din scrisorile pe care le-a trimis la Veneția, în cele din urmă, în anul 1404, el a efectuat călătoria până la Veneția, ceea ce ar putea constitui dovada că dacă Sinclair a murit în acel an, atunci moartea lui l-a eliberat de orice obligații. Este la fel de posibil ca Henry Sinclair să se fi întors acasă în anul 1400, să fi făcut apoi o a doua călătorie până în Lumea Nouă și să fi revenit în Scoția în anul 1404, pentru a-și găsi acolo moartea. Indiferent care ar fi adevăratul scenariu, el nu avea timp și nici motivația necesară pentru a face prea multă vâlvă în jurul călătoriilor sale ci, după cum vom constata în continuare, era extrem de motivat să păstreze secretul în familie. În anul 1558, un urmaș al lui Antonio Zeno a refăcut vechile hărți și scrisorile trimise din călătoriile sale și le-a organizat în forma unei narațiuni. Este un fapt binecunoscut că, în epoca respectivă, hărțile și desenele erau publicate numai de marii maeștri cartografi. Numai că în epoca noastră, asupra expedițiilor s-a aruncat un vâl de scepticism. Iar motivul principal care stârnește îndoiala este o insulă care a dispărut între timp.

Problema Icaria

Unul din cei mai statornici critici ai expediției Sinclair-Zeno este Samuel Eliot Morison, iar atitudinea sa critică vizează în special ceea ce el însuși numește cu cinism „insulele zburătoare”. Erorile și inadvertențele legate de identificarea insulelor Frisland și Fer ar putea fi rezultatul traducerii imprecise sau, pur și simplu, al ortografierii greșite, în schimb, povestea legată de Icaria și de regele ei l-a determinat pe Morison să eticheteze hărțile desenate de Zeno, dar și întreaga expediție, drept un fals grosolan. Și mai grav este faptul că el nu le acordă nici o șansă viitorilor exploratori care s-au folosit de harta lui Zeno. Presupunând că expediția lui Zeno este autentică și că istoria ei a fost consemnată corect, atunci să vedem ce s-a întâmplat cu Icaria.

După o descoperire uluitoare, Arlington Mallery și alți câțiva cartografi moderni au reușit să demonstreze că harta lui Zeno este corectă. Între Groenlanda și Islanda a existat o insulă care a dispărut între timp. Așa-numitele insule zburătoare mai sunt cunoscute sub denumirea de Stâncile lui Gunnbiorn și adevărul este că ele nu au zburat nicăieri. Au fost astfel denumite după numele negustorului scandinav Gunnbiorn a cărui corabie s-a abătut de la cursul ei obișnuit în anul 920 și a fost astfel împinsă spre țărmul Groenlandei.

Gunnbiorn pare a fi cel care a descoperit Groenlanda, iar descrierea sa l-a convins pe Eric cel Roșu să ridice o așezare în acest ținut neprimitor. Insulele pe care le-a descoperit în largul coastei răsăritene au primit numele său. Existența lor nu poate fi pusă la îndoială, într-adevăr, atlasul „Descrierea Groenlandei”, care datează din anul 1873, conține o prezentare a mării insule și a insulelor din jur, aceleași fiind prezente și pe hărțile Oficiului Hidrografic al Statelor Unite. Singura problemă este că ele s-au scufundat între timp pe fundul oceanului. În prezent, ele formează un platou subacvatic care a rezultat în urma scufundării platformei oceanice.

În anul 1456, cea mai mare parte a insulei principale a Stâncii era scufundată sub ape, deși insulele mai mici sunt încă menționate pe hărțile maritime până la anul 1600. În anul

1456, insula principală avea o lungime de șaizeci și cinci de mile și o lățime de douăzeci și cinci de mile, fiind cunoscută sub denumirea de Gombar Skaare. Herbert Hobbs a intrat în polemica stărnită în jurul expediției conduse de Sinclair și de Zeno, în urma cercetărilor sale riguroase pe care le-a întreprins pe coasta Groenlandei. Pe vremea când era profesor de geologie la Universitatea din Michigan, el a fost însărcinat să preia conducerea expediției în Groenlanda organizate de universitate. Până în anul 1936, a îndeplinit funcția de președinte al comisiei International Glacier Commission. Din primul moment în care a văzut harta desenată de Zeno, a fost convins că reprezenta descrierea precisă a liniei de coastă a Groenlandei. Singura inadvertență prezentă pe hartă a apărut la suprapunerea liniilor de latitudine și de longitudine. „Axa lungă a insulei părea ușor rotită în sensul acelor de ceasornic cu aproximativ jumătate de unghi drept.” Totuși, aceste linii nu au fost trasate de Zeno însuși pe harta originală, ci ele au fost adăugate ulterior de o rudă de-a sa. În lucrarea sa intitulată „Hărți ale vechilor regi ai mărilor” (*Maps of the Ancient Sea Kings*), autorul Charles Hapgood adoptă o poziție de apărare a lucrării originare a fratelui lui Zeno, avansând concluzia că acel membru al familiei Zeno care s-a îngrijit de publicarea hărții și a textului narativ în anul 1558 este probabil vinovat de această eroare. Exploratorul de bibliotecă care era tânărul Zeno, este cel care a plasat în mod incorect liniile de latitudine și de longitudine pe harta desenată de înaintașii lui.

Căpitanul Arlington Mallery, de profesie navigator și inginer, a făcut un studiu comparativ al liniei de coastă a Islandei, analizând diferențele care apar pe harta lui Zeno și pe hărțile moderne. Munca sa de cercetare l-a condus spre cartea intitulată „Inundații” (*Floods and Immdations*), scrisă de Cornelius Worford în anul 1879, și la un studiu despre activitatea vulcanilor din Islanda, scrisă de T. Thoroldson. Aceste studii și alte referiri la Islanda luau în discuție scufundarea „câtorva provincii” ale Islandei, fenomen produs după o perioadă de patruzeci de ani de „explozii vulcanice catastrofale”, care s-au petrecut între anii 1340 și 1380 și ale căror urmări sunt resimțite și astăzi, în lucrarea sa intitulată „Redescoperirea Americii pierdute” (*Rediscovery of Lost America*), scrisă în colaborare cu Mary Robert Harrison, el avansează următoarea concluzie:

Oamenii de știință sunt frustrați mai ales din pricină că nu țin cont de schimbările extraordinare ale formelor de relief din regiunea în care se află situate Groenlanda și Islanda, și care se datorează unor fenomene naturale. Ignorând fenomenul de scufundare a pământului și de formare a unor platforme submarine ca urmare a alunecării pământului în mare, împins sub greutatea calotei glaciare, ei nu au înțeles că unele dintre jaloanele itinerariului pe care l-au străbătut vikingii pur și simplu au dispărut, înghițite de gheață și de ape”.

Mallery și Hobbs nu au fost singurii care au demonstrat, invocând documente istorice, activitatea vulcanică agitată de pe fundul Oceanului Atlantic. Istoria a consemnat cutremurul devastator care s-a produs în secolul al XVIII-lea care a ras practic de pe fața pământului orașul Lisabona din Portugalia. În decurs de numai șase minute șaizeci de mii de suflete și-au găsit moartea, iar portul Lisabona s-a scufundat cu o sută optzeci și doi de metri sub nivelul oceanului. În anul 1811, în mijlocul arhipelagului Azore, s-a ridicat din mare o uriașă insulă vulcanică. Numită Sabrina, insula a fost trecută pe hărți, pentru a fi ulterior revendicată de mare. În anul 1963, în largul coastei Islandei, lava vulcanică a format o insulă. Denumită după vechiul zeu scandinav al focului, această insulă nu a „zburat”, ci, conform rapoartelor, s-a extins cu incredibila viteză de un acru pe zi. Există nenumărate exemple de porturi, orașe de coastă și insule care au fost înghițite de ape în urma activității vulcanice de pe fundul oceanului, din Martinica și până în Marea Mediterană. Credibilitatea hărților trasate de Zeno și a expediției organizate de el a fost

contestată cu mult înainte ca cercetătorii și cartografii moderni să fi început activitatea de cercetare. Morison l-a învinuit pe Zeno de erorile prezente pe hărțile întocmite de el, deși ele fuseseră comise de Mercator și de Ortelius, care au elaborat hărți în secolul al XVI-lea pornind de la cele ale lui Zeno, dar și pe concluziile discutabile la care a ajuns Frobisher în urma expediției din anul 1576, când avea asupra sa una din hărțile lui Zeno. Frobisher a atins coasta răsăriteană a Groenlandei și a decis că ajunsese în Frisland. Cui să îi fi aparținut atunci eroarea? Când Frobisher se afla la șaisprezece zile de mers de Shetland, el a confundat o insuliță aflată în largul Insulei Baffin cu Labradorul, iar atunci nu a fost indus în eroare de nici unul din cei doi Zeno. A continuat apoi să navigheze spre nord, unde a confundat caiacele inuiților cu foci, numindu-i ulterior tartari. Nereușind să descopere ruta maritimă până în Cathay, el s-a întors acasă aducând pirită de fier despre care era convins că sunt aur și un inuit care avea să moară mai târziu de pneumonie, încăpățănarea cu care Morison i-a atribuit lui Zeno toate erorile comise de Frobisher pare cel puțin superflua și este, cu siguranță, deplasată.

Exploratorul John Davis, care și-a dat numele Strâmătorii Davis, nu a recunoscut în anul 1586, un anumit fiord din Insula Baffin, considerând că este vorba de Groenlanda. Din nou, Morison i-a acuzat pe cartografii care s-au inspirat mai târziu după harta lui Zeno. Cu toate acestea, cartograful francez Alexandre Lapie a desenat o strâmtoare destul de mare care taie sudul Groenlandei, pe o hartă care datează din anul 1841. Lapie nu se inspirase după nici o hartă întocmită de Zeno. Scrisorile trimise de Antonio Zeno fratelui său aflat la Veneția vorbeau despre scufundarea Icariei și despre oamenii pe care îi întâlnise pe insulă. Fiindcă această insulă nu mai există în prezent, Morison atribuie întregii expediții calificativul de fals. Din dovezile citate de autori moderni, printre care îi amintim pe Hapgood și pe Mallery, care au stabilit că Gombar Skaare era o întindere imensă de pământ situată în larg, pe locul pe care a plasat-o inițial Zeno, se poate deduce că insula respectivă era Icaria. La rândul său, Brendan furnizează o descriere a Icariei și recunoaște chiar faptul că expediția călugărilor creștini irlandezi, care au fugit de pe insula mare mânați de dubla dorință

92

STEVENSORA

de a-și practica în tihnă credința și de a nu cădea în mâinile piraților și ale vikingilor care pustiau așezările de pe coastă, nu a fost prima de acest gen.

Cel mai recent biograf al lui Sinclair și al călătoriilor sale americane este un urmaș îndepărtat al acestuia, pe nume Andrew Sinclair. Pentru acest istoric modern, istoria expediției este interesantă dintr-o perspectivă personală, el reușind să contribuie prin numeroase informații la cunoștințele de care dispunem în prezent despre clanul scoțian Sinclair. Și el a avut probleme în identificarea Icariei a cărei existență o desprinde din context, încercând să furnizeze o explicație independentă: expediția a făcut probabil o escală în Kerry sau Saint Kilda și, în mod inexplicabil, scrisorile lui Zeno au fost trimise într-o ordine arbitrară. Rămâne, totuși, o problemă deschisă, și anume nici Kerry, nici Saint Kilda nu corespund descrierii fizice a „Icariei” sau descrierii străinilor naturalizați pe această insulă izolată.

Morison respinge ideea că o „insulă zburătoare” putea fi condusă de un „rege”. Pe de altă parte, Zeno îi atribuisse deja lui Sinclair titlul de „principe”, iar adminiștrând că este vorba de o confuzie stilistică, faptul de a-i conferi în mod eronat unui conducător spiritual sau religios rolul de „rege” nu este de natură să discrediteze o întreagă expediție. Textele scrise de Zeno pomenesc despre imensele bancuri de nisip care amenințau corabia în timp ce se îndepărta de Icaria. Numai că în apropiere de Kerry nu există bancuri care să pună în

pericol viața navigatorilor. Cum Gombar Skaare era insula principală a acestui arhipelag care avea să se scufunde, nu ar fi deloc surprinzător să aflăm că insulele erau legate de bancuri periculoase, iar descrierea lor nu face decât să acorde și mai mare credibilitate filmului călătoriei. Locuitorii de pe Gombar Skaare (ICaria) au părăsit în cele din urmă avanpostul lor izolat, însă nu au fost ultimii locuitori ai Stâncii lui Gunnbiorn. Mallery notează următoarele: „în anul 1476, Didrik Pining a fost trimis de regele Norvegiei să pună capăt incursiunilor piraterești din apele Groenlandei, și și-a ridicat tabăra pe această insulă muntoasă pe care a numit-o Hvitserk". Mai târziu, Pining însuși avea să devină pirat. Hărțile Amsterdam continuă să marcheze insulele până în anul 1600, iar Oficiul pentru Hidrografic al Statelor Unite, includ, în anul 1932, Gombar Skaare pe hărțile sale, cu mențiunea că se afla la 120 de yarzi sub nivelul mării.

Istoricii care abordează dintr-o perspectivă critică expediția lui Sinclair susțin că sunt necesare dovezi mai numeroase și mult mai serioase decât scrisorile și hărțile trimise acasă de Antonio Zeno. Ei pun sub semnul îndoielii motivul pentru care descoperirea lor nu a provocat o undă de șoc în Europa, de vreme ce, un secol mai târziu, călătoria lui Columb avea să marcheze începutul unei perioade de căutări febrile printre aventurierii spanioli în goană după aur și glorie. Există câteva răspunsuri la aceste întrebări. Primul motiv este că expediția nu a fost una „comandată". Ea nu a fost susținută financiar nici de Coroana spaniolă, nici de curtea franceză și de nici o altă Casă europeană. Expediția lui Sinclair s-a produs pentru simplu motiv că Henry Sinclair însuși avea suficiente resurse încât să o poată organiza. Cel de-al doilea motiv este că aceste teritorii erau cunoscute de aproape patru secole navigatorilor scandinavi. Ei nu porniseră în căutarea „rutei maritime către Cathay" și nici nu aveau vreun interes să descopere aurul și argintul pe care îl căutau spaniolii. Pentru ei, era vorba de descoperirea unor teritorii noi, probabil cu ape bogate în pește și cu mari întinderi de teren împădurite, însă amplasate mult prea departe spre nord pentru ca pământul să fie fertil pentru agricultură. Navigatorii irlandezi și scandinavi știau că dincolo de insulele apusene se întinde Groenlanda și că mai departe, înspre apus, se afla un teritoriu asemănător. Ținuturile acestea îndepărtate prezentau câteva calități certe, însă ele nu erau de natură să provoace un val masiv de migrație a populației în căutare de pământ fertil sau de zăcăminte de aur. În loc să înflăcăreze imaginația spaniolilor avizi de bogăție, scoțienii dârzi și neînduplecați au preferat să păstreze pentru ei acest secret. Un al treilea motiv este acela că, la momentul în care Henry a revenit în Scoția din Lumea Nouă, tiparnița nu fusese încă inventată, însă, cel mai important motiv dintre toate rămâne acela că Henry Sinclair dorea să păstreze secretul asupra descoperirii pe care o făcuse. Pentru Henry Sinclair și familia sa, teritoriul aflat la o depărtare atât de mare de regele englez și de Biserica de la Roma oferea un refugiu neprețuit. Așa încât, este de înțeles de ce a preferat să păstreze secretul.

Dovezi în America de Nord

În Noua Scoție, au fost descoperite dovezi de altă natură. Populația băștinașă pe care a întâlnit-o Sinclair făcea parte din triburile micmac. Legendele poporului micmac vorbesc despre „Marele Prinț" care a venit cu oamenii săi „călărind pe balene". Acest prinț a rămas să trăiască alături de ei timp de o jumătate de an, după care a plecat. Conform legendelor, el se pare că a revenit pentru a doua oară în ținutul pe care îl ocupau. Folclorul micmac susține că el trăia într-o colibă *wigwam**, căreia îi spunea „Iarnă". Termenul de *wigwam* este unul din cuvintele cu semnificația cea mai importantă pentru istoria precolumbiană din regiunea Atlanticului de Nord. Dacă ne putem lesne închipui și acceptăm că vechii navigatori scoțieni și irlandezi, ba poate chiar saxonii, erau capabili să traverseze întinderi mari de ape la bordul unor ambarcațiuni ușoare, construite din piei de animale, atunci le

putem ușor atribui și indigenilor nord-americani aceeași virtute. Este foarte posibil ca popoarele inuit, pictish și micmac și o întreagă cohortă de alte popoare amerindiene ale căror nume rămân necunoscute, și care ocupau teritoriile nordice, să fi avut cunoștințele necesare de navigație, călătorind atât spre răsărit, cât și spre apus, cu mult înainte de Columb, Leif Ericsson sau chiar Brendan. Iar termenul *wigwam* poate constitui una dintre dovezile în acest sens.

Băștinașii inuit din Groenlanda subpolară își construiau locuințe subterane, ca metodă de apărare împotriva climei aspre. Picții, „triburile” pe care le-au descoperit romanii în nordul Scoției, procedau în același fel. Poporul inuit numea aceste locuințe *gammes*; picții, care au folosit ulterior aceste structuri din pământ numai ca loc de depozitare, le numeau *weems* (sinonim cu „mic”). Din cele două cuvinte, putem deduce substantivul „wigwam” sau „case mici”. Triburile de amerindieni din nordul înghețat își construiau locuințele în mod asemănător și nu utilizau corturile ca locuință permanentă. Ambii termeni și-au croit drum în limba engleză, fiind preluați sub forma „wigwam”. Triburile de amerindieni și vecinii lor inuit probabil că stabiliseră contacte permanente, inuiții fiind probabil veriga de legătură dintre micmac și picți, fiindcă ei ocupau teritoriul dintre cele două grupuri etnice.

Picții și populația inuit aveau un termen comun pentru unealta cu „lamă *uld*” - un soi de cuțit de piatră - ambele populații știind să construiască ambarcațiuni realizate din diverse materiale. Ambarcațiunile din piei de animale erau folosite încă din perioada preistorică și continuau să fie folosite în cursul secolului al XIV-lea. Ca parte a moștenirii Orkney, membrii clanului Gunn probabil că erau familiarizați cu vânătoarea de balene (orca), îndeletnicire cu care se ocupau brăzdând marea în lung și-n lat în aceste ambarcațiuni ușoare. Acești „porci ai mărilor”, cum erau supranumite balenele, ca și ceilalți „porci ai mărilor”, care erau delfinii, au împrumutat Insulelor Orkney denumirea pe care au primit-o în Antichitate. Probabil că nu se va ști niciodată cu exactitate perioada în care picții, marinarii din Insulele Orkney, celții și scandinavii care le-au precedat vikingilor au început să lanseze pe oglinda înghețată a Atlanticului de Nord ambarcațiunile lor fragile. Este însă aproape cert că abilitatea lor de navigatori le-a deschis căile de comunicare și de negoț cu alte populații, cu mult înainte ca istoricii să consemneze existența relațiilor comerciale. De asemenea, istoria consemnează că stăpânitorii Insulelor Orkney, regii mărilor din insulele apusene și nordice, foloseau, încă din cele mai vechi timpuri, luntre din nuiele împletite, apoi ambarcațiuni acoperite cu piei de animale și, mult mai târziu, corăbii cu carena din lemn, conduse de șaisprezece vâslași. Este foarte probabil ca pescarii din Orkney să fi ajuns în America, fie pentru că așa și-au propus, fie din întâmplare, purtați de furtunile care i-au deviat de la curs.

Mai există însă și alte puncte de contact. Limbile vorbite de celți, normanzi și nord-americani au câteva cuvinte în comun. Una din cele mai interesante similitudini lingvistice dintre limba celtică și limbile vorbite de amerindieni sugerează existența comunicării timpurii între aceste popoare. Termenul la care ne referim este *mac*. Tribul micmac așezat în Noua Scoție avea obiceiuri matriarhale comune cu picții din Scoția. Fiecare membru al tribului era un *maqq*, adică un „copil al tribului”. Averea era trecută mai departe prin moștenire pe linie maternă. Cuvântul *maqq* a preluat sensul de „prieten”, ca și de „unul dintre noi”. Și la picți, averea era transmisă copiilor pe linie maternă. Femeile aveau drepturi egale cu bărbații, iar în unele cazuri li se permitea să conducă. Pe ambele țărmuri ale Oceanului Atlantic, obiceiul adopției, sau al creșterii și educării copiilor altoni, era o prelungire a urmelor din societatea matriarhală. Fiii erau încredințați lialeliu mamei spre educare. Pentru copii, tatăl biologic nu prezenta nici un fel de

importantă. Din Scoția, cuvântul *mac* a ajuns în Irlanda sub forma *mc*, o dată cu stabilirea primelor triburi din scoția. Acest prefix comun, cu sensul de „aparținând” unui trib, unui clan, sau unei subdiviziuni mai mici, unei familii, a dobândit sensul de „copilul lui” când obiceiurile societății patriarhale și practicile creștine din Imperiul Roman au pătruns în lumea celtică.

„Kin” este o altă noțiune pe care popoarele celtice și scandinave din Europa și popoarele de amerindieni de pe coasta nord-estică a Americii de Nord o au în comun. Cuvântul *kin* face referire directă la o rudă și semnifică apartenența unei persoane la un neam mai mare. O variantă a aceluiași termen suna aproape identic, deși sensul ei este diferit, fiind acela de „cap”, fie capul neamului respectiv, fie, la modul literal, capul anatomic atașat la gât. Un vechi obicei de război al popoarelor celtice și scandinave era acela de a tăia capul dușmanului. Craniul inamicului era smuls și transformat în vas de băut. Era dovada faptelor mărețe și un motiv de mândrie, fiind considerat un adevărat trofeu de război, în sens spiritual, semnificația actului era aceea că învingătorul luase puterea celui învins. Tigva era utilizată în mod curent ca vas de băut sau vas de gătit.

Dacă puțini dintre noi au luat masa mâncând dintr-un craniu, sensul de vas de gătit al termenului a supraviețuit. În limba veche a normanzilor veniți din Scandinavia, termenul utilizat pentru craniu și vas de gătit era comun, adică *cârma*, iar echivalentul modern din limba engleză este *can* **, Un vas ceva mai mare decât acesta era folosit pentru gătit, dar și în cursul ritualurilor religioase sau magice. Animalele sacrificate erau așezate într-un vas mare care în normandă se numea *ketill*, iar în limba normandă sensul este de „cazan sacru”. Creștinismul și civilizația au intrat ceva mai târziu în contact cu europenii nordici mai primitivi și au influențat schimbarea denumirii acestui vas, ca și destinația sa. *Ketill* a devenit *kettle* **, însă vasul nu mai servea la pregătirea fierturilor ritualice de ochi de salamandă, ci la banala preparare a mâncării.

Nu se știe cu exactitate data la care au intrat pentru prima oară în contact indienii din America de Nord și europenii celtici, însă indienii din Atlanticul de Nord foloseau cuvântul *kennaken* pentru oală, care, pe sol european, trebuie să fi avut sensul de „cazan mare”. În celtica vorbită în Britania, cuvântul *kenn* (ortografiat *ceann* în Irlanda) avea sensul de „cap, căpetenie”. După ce limbile celtice s-au desprins din trunchiul vechi comun, *penn* a împrumutat același sens în grupa P a vorbitorilor de limbă celtică (cei care folosesc sunetul consonantic „p”), fiind păstrat sub forma *kenn* în grupa Q a vorbitorilor de limba celtică (cei care folosesc sunetul consonantic „q”). Numele de familie al fostului președinte american John Kennedy are sensul literal de „cap urât”. *Canmore* (întâlnit și cu ortografia *Kenmore*) are sensul de „cap mare”, fiind utilizat fie cu referire la un conducător, fie în sens descriptiv.

Pelicanul, pasărea cu ciocul lung, a fost astfel numit de greci pentru capul său (*cari*) în formă de topor (*pele*). În sens literal, pelicanul este „cap de topor”. În limba galeză, care face parte din grupa limbii celtice P, un exemplu de căpetenie (*penn*), care face referire la un personaj de vază, sau un conducător, s-a păstrat în cuvântul „Penndragon”, care este numele tatălui regelui Artur. El este „mai-marele dragonilor sau balaurilor”, sau „căpetenia dragonilor”, termen având conotația de practicant al ritualurilor de magie. Marinarii care l-au însoțit pe Sir Francis Drake în cea mai celebră expediție condusă de acesta sunt cei care, trecând pe lângă coasta Antarcticii, au dat numele bizarelor păsări pe care le vedeau pentru prima oară, așezate pe sloiurile de gheață plutitoare. În lipsa unui termen mai bun, acești marinari adunați din Țara Galilor și din Cornwall au denumit pasărea cu cap (*penn*) alb (*qwynn* în velșă), adică „pinguin”. Acești locuitori caraghioși ai banchizelor înghețate chiar au, la modul literal, capul alb.

În limba scoțiană, numele propriu MacCan a preluat sensul de „fiul căpeteniei” pe măsură ce rolul tatălui în cadrul familiei și modul de organizare patriarhal au detronat cutumele străvechi ale picților. Numele propriu Duncan a ajuns să capete sensul de șef (*cari*) brun (*duri*). Ortografierea în limba celtă a acestui apelativ este *Dunnacaidh*, astfel încât este de presupus că toți

..... |.iiiiif(iiiiiiiiirl..|r l >iiiu .tiu il. .n'iulen|.i ai căpeteniei
oii'jiuireu pirl-e-n mi'liisn l.i rulo.ii. În .unii 1543, când Cartier a întâlnit pentru prima oară
nînriiitlu-iii de și lungul estuarului fluviului Sfântul Laurențiu, el n lo . |>n rulai unui personaj
pe nume Donnacana. Acest individ ivei i<>lul de „mai-mare al tuturor căpeteniilor”. Se poate
crede ea asemănarea dintre *Doonacaidh* și *Donmwann* tsle pură coincidență, însă el este unul
din numeroasele cuvinte pe care le au în comun, cu sens similar sau cu sens idenlic, locuitorii
de pe ambele țărmuri ale Atlanticului.

Când europenii cu piele albă au ajuns în ținutul de peste ocean, probabil că valtrapurile și
gătelile civilizației lor superioare i-au orbit pe cei din triburile micmac. După ce aflase de la
pescarul întâlnit în Insulele Faeroerne că băștinașii amerindieni îi cruțaseră viața fiindcă le
arătase cum să arunce năvodul în larg, Sinclair luase obiceiul să le aducă în dar diverse
flecustețe și obiecte de podoabă neînsemnate, așa cum au învățat să facă și exploratorii care
au venit după el. Podoabele civilizației superioare erau privite cu mare respect. După cum
aminteam anterior, în mitologia poporului micmac exista o legendă despre un prinț care
venise de departe călărind pe balene. El a adus cu sine mulți oameni și i-a învățat să arunce
năvodul. Prințul le-a mai dat un instrument vrăjit care cânta, probabil un flaut. Și le-a mai
arătat „sabia sa cu tăiș ascuțit”.

Silas Tertius Rand, misionar pasionat de studierea limbilor străine, a trăit în mijlocul
poporului micmac la jumătatea anilor 1800. Pe lângă engleză, care era limba sa maternă, el
vorbea greaca, latina și ebraica, iar, în cele din urmă a reușit să învețe și idiomurile vorbite de
amerindienii din triburile micmac, mohawk și maliseet. Lui i se datorează înregistrarea celor
mai multe aspecte lingvistice cunoscute despre limba vorbită de populația micmac. Tot el este
cel care a asigurat traducerea numelui prințului care a făcut cunoscută civilizația europeană
populației micmac, iar acesta este „Glooskap”. Frederick Pohl îl identifică pe Glooskap în
persoana lui Sinclair și subliniază faptul că din însemnările lui Rand rezultă că toate cântecele
populației micmac semănau extrem de mult cu cântecele marinărești scoțiene.

Glooskap are sensul strict de „înșelător, seducător”, însă reprezenta, în realitate, titulatura care
simboliza respectul pentru popoarele din regiunea Atlanticul de Nord, de pe ambele țărmuri
ale oceanului. Zeul scandinav Loki era zeul înșelăciunilor care, asemenea zeului grec
Prometeu, a furat focul zeilor pentru a-l duce muritorilor. Această legendă legată de furtul
focului este prezentă în multe civilizații protoistorice și indică existența relațiilor dintre
popoarele aflate încă în epoca de piatră și popoarele cu civilizație avansată. Când oamenii
primitivi aprindeau un foc, ei vegheau să rămână aprins cât mai mult posibil, deoarece nu
știau dacă vor mai reuși să aprindă altul. Poporul micmac îl considera pe Sinclair un
„risipitor”, fiindcă el stingea focul peste noapte.

Conform mărturiile rămase de la triburile micmac, Glooskap a ridicat un oraș, iar Sinclair
îi împărtășise lui Zeno intenția sa de a construi unul. Această așezare poate coincide cu
locul pe care populațiile micmac îl numeau Piktook, în prezent Pictou. Acesta era centrul
de adunare al poporului micmac, iar când europenii au venit să se stabilească aici, el a
devenit și centrul lor. Încă de la prima lor întâlnire, Sinclair a fost primit ca o adevărată
căpetenie de populația băștinașă. Legenda îi atribuie calități de zeu, însă povestiri mult
mai lumești vorbesc despre căpetenia care mânca, bea și dormea împreună cu prietenii săi
micmac. El i-a învățat jocuri foarte asemănătoare celor ale copiilor scoțieni din zilele

noastre. De asemenea, el i-a mai învățat cuvinte noi și a învățat câteva cuvinte de la aceștia.

Iar din tabăra ridicată la Piktook, el a pornit în expediții de explorare. Călătoriile pe care le-a întreprins, așa cum au fost consemnate de populația micmac, încep în regiunea bazinului Minas, apoi continuă, traversând un punct îngust situat în Golful Fundy, pentru a se îndrepta spre apus, către Cape d'Or. În această regiune, în micul port din actualul Golf Advocate, este posibil ca Sinclair să fi construit alte corăbii, cu intenția de a le înlocui pe cele cu care se întorsese Zeno în Europa, în anul 1957, Pohl a cercetat amănunțit zona încercând să descopere indicii relevante, pentru a descoperi că cea mai mare parte a regiunii fusese minată și răscolită de buldozere pentru construirea de șosele și autostrăzi. Conform folclorului micmac, Sinclair-Glooskap a părăsit și acest promontoriu și s-a îndreptat spre apus, avansând către ocean. Dacă adevăratul Sinclair a navigat spre apus plecând din acest punct, atunci el ar fi trebuit să îl împingă înapoi în Noua Scoție, iar, ulterior, aceiași curenți trebuie să îl fi împins peste Atlantic și înapoi acasă, în Scoția.

Cu cât a zăbovit mai mult Sinclair în Atlanticul de Nord, cu atât este mai plauzibil că oamenii lui s-au însoțit cu femeile din triburile indigene pe care le-au vizitat. Copiii născuți din uniri de acest fel trebuie să fi fost iubiți și cinstiți dacă primul contact dintre europeni și nord-americani a fost prietenos. Populația micmac ține de tribul wabanaki. La rândul lor, wabanaki este o ramură a grupului etnic algonquin, care este mai degrabă o confederație lingvistică, decât o alianță tribală. *Wabanaki* are sensul de „oamenii răsăritului”, unde cuvântul *răsărit* sau est face trimitere la locul din care răsare soarele în fiecare dimineață. Un alt trib strâns înrudit cu aceștia este wampanoag, numele tribului având conotația exactă de „poporul alb”. A fi urmașul omului alb care venise de peste ocean în lumea lor probabil era o mare onoare, iar un individ aparținând tribului „poporului alb” trebuie să fi fost parțial de origine europeană. Prezența „scheletului în armură” de la Fali River, Massachusetts, constituie probabil un indiciu al faptului că unul din soldații lui Sinclair a rămas în tribul „poporului alb” și s-a căsătorit cu o fată a din tribul lor.

În galeză, cuvântul care desemnează femeie este *ban*, iar în anumite dialecte ale limbii vorbite de algonquin, termenul pentru femeie este *bhanem*. Este interesant de notat faptul că un soi de pâine coaptă pe vatră era numită *bannock* atât de scoțieni, cât și de ramura abenaki a tribului micmac. Femeile din tribul algonquin foloseau un nume special pentru copiii care mai erau alăptați, și anume *papoose* sau *papisse*. Termenul folosit pentru sân în engleza familiară este *pap*, iar sânul unei mame oferă hrană (pabulum) copilului.

Totuși, poporul micmac nu îl considera pe Glooskap drept zeul lor suprem, acesta era Mn'tu, pronunțat și adeseori ortografiat în forma *Manitou*. Navigatorii celți și-au adus cu ei zeii, cel mai important dintre ei fiind zeul mărilor, Mannana. Navigatorii celți se ghidau după stele și constelații, inclusiv după Ursa Mare, cunoscută și sub denumirea de Marea Ursă. Silas Rand și Cotton Maher au descoperit independent unul de celălalt că atât triburile de amerindieni micmac, cât și cele natick (din Massachusetts) foloseau același cuvânt pentru a denumi această constelație. Calea Lactee cunoscută marinarilor europeni era denumită de micmac Calea Laptelui.

Chiar și unele toponimice sunt similare. O cascadă sacră din Maine se numește Penobscot, iar tribul care a împrumutat această denumire și-a numit satul *Pennacock*, având sensul de „din vale”. Numele propriu Pennycok din engleză și din scoțiană se referă în mod similar

la oameni care locuiau „în vale”. Desinențele substantivale „oc”, „ock” și „ook” din dialectele amerindienilor au adeseori sensul de „deal” sau „loc”. În Scoția, deal este *uck* în dialectele din zona muntoasă și *ook* în dialectele din zona sub-montană. În Irlanda, se folosesc substantivele *knock* și *cnoc* cu sensul de „deal”. În galeză, *Mor-riomach* are sensul de „din locurile adânci”, în idiomul algonquin, râul din New Hampshire cunoscut sub denumirea indiană de Merrimack avea sensul de „loc în care se poate pescui la adâncime”. Clanul scoțian Morrison continuă polemica legată de etimologia numelui lor de familie. Ambele tabere implicate în controversă acceptă că sensul este de „fii ai adâncurilor” și ambele tabere au convenit că este vorba de oameni care au ajuns în Scoția în urma unui naufragiu. Ei nu sunt însă de acord asupra locului din care provin strămoșii lor, adică dacă aceștia au venit pe mare din Irlanda sau din Scandinavia.

Râul din New Hampshire care s-a păstrat pe hărți cu denumirea dată de indienii algonquin are o a doua denumire pentru locul în care apele ating adâncimea maximă, și anume *Kaskaahadi*, sau „ape care curg lent”, în galeză, *G-uisge-siadi* are același sens. Un alt râu din New Hampshire se numește Quechee, având, în limba indigenilor, sensul de „defileu, gâtlej”, iar cuvântul este similar cu termenul galez *cuiithe*, cu sensul de „gâtlej”, în mod asemănător, râurile Piscataqua, Seminental, Amoskeag și Cabassauk, ca și râulețul Cohas, au semnificație înrudită în galeză.

Irochezii formau o puternică confederație de triburi și ocupau zona situată la vest și la sud de teritoriul indienilor algonquin. Să fi fost forma lor de organizare, care le-a și asigurat puterea, rezultatul unor contacte timpurii cu acei primi vizitatori europeni, care au fost normanzii? După cum menționam anterior, holurile lungi din locuințele neînfrigaților vikingi sunt similare locuințelor de formă alungită ale irochezilor, ceea ce îi și distinge de restul triburilor indigene. Cuvântul irochez pentru „pietre” este *arictiUi*, care mai are și sensul, în aceeași limbă, de „testicule”. Și scandinavii - normanzi au o singură denumire atât pentru pietre, cât și pentru testicule, și anume *eista*. Cuvântul nordic care desemnează verbul „a mânca” este *eta*, iar în irocheză este *ațe*. Cuvântul nordic pentru „gheață” este *iss*, iar termenul irochez este *oise*. Termenul normand pentru „femeie” este *kvenna* (care avea să dea naștere ulterior cuvântului de conducător feminin, regină*), cunoscut și sub forma de *kona*. În limba irocheză, *wakonnyh*, *akonkwa* și *iskwe* sunt cuvinte folosite pentru noțiunea de „femeie”.

Multitudinea termenilor pe care îi au în comun popoarele de pe ambele țărmuri ale Atlanticului constituie un indiciu important și o confirmare a faptului că între cele două grupuri etnice despărțite de Atlantic au existat relații timpurii de comunicare. În ce măsură această comunicare este rezultatul interacțiunii cu navigatorii galezi, vikingii nordici sau scoțienii dârzi conduși de Sinclair este mai puțin important decât faptul evident că această comunicare a existat. La fel de important este faptul că, foarte probabil, contactul dintre cele două grupuri etnice s-a menținut relativ constant pentru o perioadă de aproximativ un mileniu înainte de Columb. Încăpățânarea cu care refuză să accepte unii că vânătorii de balene din Faeroerne, pescarii basci, agricultorii scandinavi și călugării irlandezi au ajuns înaintea lui Columb pe țărmul apusean al Oceanului Atlantic nu face decât să îi arunce în afara arenei istoriei. Este evident că navigatorii au traversat nordul oceanului Atlantic cu mult înainte de Columb, iar expediția Sinclair-Zeno a fost doar una din numeroasele traversări precolumbiene ale Atlanticului. Ea constituie și primul pas spre construirea Puțului pentru bani de pe Insula Stejarilor. Descendenții neamului Sinclair aveau să se întoarcă aici în anii care au urmat. Nou-descoperita Arcadia avea o semnificație mult mai profundă pentru ei decât descoperirea unor teritorii noi. Ea a devenit un sanctuar și o ascunzătoare pentru o familie care avea nevoie de un refugiu de acest gen.

Capitolul 5 **DACĂ DOI DIN Ei Sunt MORȚI**

Există o zicală care spune că „trei oameni pot păstra un secret dacă doi din ei sunt morți”. Dacă Henry Sinclair a știut că descoperise o lume nouă, atunci, cu siguranță, el a dorit să țină pentru sine secretul existenței acestei lumi. Și a avut timp să transmită familiei sale secretul legat de descoperirea noului teritoriu înainte de a începe războiului dintre Scoția și Anglia în care și-a pierdut viața „principele” Lumii Noi. El nu a mai avut însă ocazia să vadă dezvoltându-se așezările sale din Lumea Nouă, fiindcă a murit apărându-și fieful din nordul Scoției. Fiul său, Henry, al doilea conte de Orkney, era aghiotantul regelui Iacob I al Scoției. În timpul unei misiuni în Franța, el a fost capturat pe mare și aruncat în temniță în Turnul Londrei. A fost eliberat mult mai târziu și s-a retras pe domeniul său din Scoția unde și-a petrecut ultimii ani din viață alături de familie. Henry a avut însă timp să transmită secretul legat de Lumea Nouă fiului său William, nepotul primului conte, care a rămas unicul păstrător și apărător al tezaurului sacru ce urma să ajungă în Insula Stejarilor. La expediția organizată în anul 1398 au mai participat două personaje de calibru greu: Sir James Gunn și Antonio Zeno. Sir James Gunn a rămas în Lumea Nouă, îngropat într-un mormânt din Massachusetts și a luat secretul cu el. Din echipajul cu care a plecat pe mare probabil că făceau parte marinari încercați, la fel de familiarizați cu drumurile transatlantice ca și pescarii din Faeroerne, însă pentru niște oameni de rând ca ei, probabil că singura bogăție importantă a noului ținut erau bancurile de pești. Suntem încredințați că pentru familia Zeno ținuturile de la apus de Islanda nu prezentau o importanță deosebită, fiindcă teritoriile noi nu erau la mare căutare în KM. Anul care a revenit la Veneția Antonio Zeno a fost anul în care s-a stins epidemia de ciumă. Ciuma lovise Italia poate chiar mai crunt decât în Islanda, făcând numeroase victime și decimând aproape două treimi din populație. Așadar, teritoriile noi din ținuturile înghețate ale nordului îndepărtat nu aveau cine știe ce valoare. Antonio însuși s-a stins din viață în anul 1405, la numai câteva luni după ce se întorsese acasă la Veneția.

Monografia familiei scrisă de Andrew Sinclair și intitulată „Sabia și Graalul” (*The Sword and the Grail*), avansează teoria conform căreia expediția Sinclair-Zeno a fost de la început și până la sfârșit o „misiune secretă”, deși nici o dovadă istorică nu vine în sprijinul ipotezei sale. Expediția a fost în primul rând o aventură în care s-au imbarcat protagoniștii respectivi pentru senzațiile tari și posibilitățile pe care le oferea, adică pentru spiritul de aventură. Există dovezi indirecte referitoare la faptul că familiile se cunoșteau cu trei sute de ani înainte de organizarea expediției, adică din perioada când cruciații au plecat spre Ierusalim la bordul corăbiilor venețiene, ceea ce înseamnă că istoriile celor două familii s-au intersectat în cursul mai multor evenimente.

Familia Zeno nu a făcut un secret din faptul că unul din membri ei a participat la expediție, însă, pur și simplu nu dorea să facă publicitate pe această temă, mai ales că existența acestor teritorii, deloc „noi”, era deja cunoscută, în epoca în care a trăit Zeno, călătoriile în Islanda nu erau un lucru neobișnuit. După cum am putut constata anterior, Papa de la Roma își trimisese deja episcopii în Islanda și în Groenlanda, iar Columb însuși navigase până în Islanda în anul 1477. Iar, cu două mii de ani înainte de Zeno și de Columb, întreprinzătorul navigator și astronom grec Pitheas navigase până la „Thule”.

Descoperirea expediției la care participase Zeno nu avea să fie considerată un fapt important decât mult mai târziu, când țările europene au început să-și dispute supremația asupra teritoriilor descoperite accidental într-o încercare de a găsi o rută comercială maritimă spre China. În perioada în care au ieșit la suprafață scrisorile și hărțile lui Zeno, Lumea Veche începuse să-și dispute teritoriile din Lumea Nouă.

În anul 1558, unul din urmașii celor doi frați Zeno care navigaseră în expediția organizată

de Sinclair a compilat scrisorile pe care cei doi le trimiseseră acasă, scrisorile pe care Niccolo i le adresase lui Antonio rugându-l să vină în Scoția, ca și scrisorile pe care cei doi frați le trimiseseră legendarului arlo la Veneția. Persoana responsabilă de alcătuirea textului inspirat de scrisori este stră-stră-strănepotul celor doi frați, al cărui nume este tot Niccolo. În copilărie, tânărul Niccolo Zeno se jucase într-o zonă a palatului familiei Zeno în care erau depozitate diverse vechituri, când a dat întâmplător peste scrisori și peste hărți. Băiețelul în vârstă de cinci ani a distrus cea mai mare parte a lucrurilor pe care le descoperise. Abia mai târziu, aflând că tatăl său arătase scrisorile unei alte rude care intenționa să le includă în cartea sa intitulată *Discendenza Patrizie*, și-a dat seama ce prostie făcuse. Adult fiind, ceea ce mai păstrase din aceste scrisori i-a căzut din nou în mână și le-a păstrat.

Scrisorile și hărțile care i-au supraviețuit copilului Niccolo erau atât de degradate, încât Niccolo cel matur a fost obligat să le transcrie de mână. El și-a adus contribuția personală adaptând în limbajul zilei ceea ce nu înțelegea, rescriind ceea ce nu se putea traduce bine din limba veche de mai bine de un secol și adăugând ceea ce a crezut de cuviință în locul detaliilor care lipseau. De asemenea, el a mai suprapus liniile de latitudine și de longitudine peste cele trasate inițial pe hartă. În acest context, nu este deloc surprinzător că o parte din informații aparent neimportante, dar și unele toponimice și antroponimice, au avut de suferit în cursul transcrierii textului. Urmarea este că nu vom ști niciodată cu certitudine cine este răspunzător de inadvertențele care apar pe hărți și în manuscrise. În schimb, este cert că, în anul 1558, pretențiile de autenticitate a scrisorilor au stârnit controverse aprinse, mai cu seamă într-o epocă în care era tot mai important de știut cine debarcase primul într-un anumit punct geografic, înainte de începutul perioadei de colonizare, pretențiile teritoriale contradictorii au generat polemici și contestații neîntrerupte. Iar rezoluția pontificală, care a tranșat litigiul stabilind „linia papală de demarcație” prin care lumea era în mod nedrept împărțită între Spania și Portugalia, a reprezentat o soluționare care a agravat și mai mult starea conflictuală. Curând, englezii, francezii și suedezii au început să își facă auzite pretențiile teritoriale, recurgând la forță pentru a ocupa milă pătrată după milă pătrată din America de Nord, fie că aceasta era aridă sau fertilă. Totuși, imediat după stingerea epidemiei de ciumă întinderile vaste de pământ, solul fertil și zăcămintele de aur și argint prezente la tot pasul în teritoriul nord-american au stârnit interesul europenilor. Aceleași avanposturi îndepărtate din zona canadiană de răsărit care fuseseră abandonate cu un secol înainte au devenit pretextul și motivul principal al înclăștărilor pe viață și pe moarte dintre națiunile europene. Orice pretenție venită din partea unui Giovanni-care-s-a-trezit-și-el-acum era ridiculizată imediat și etichetată drept o mistificare sau încercare mincinoasă de a-și însuși un pământ pe care nu avea nici un temei legitim să-l revendice. Iar cum minuscula cetate-stat a Veneției nu avea motive să ridice asemenea pretenții, cartografii din secolele al XVI-lea și al XVII-lea au pus un accent mai mare pe călătoria lui Zeno decât istoricii din secolele al XIX-lea și al XX-lea. Navigatorii și cartografii au speculat momentul, urmarea fiind că în Europa au fost puse în circulație nenumărate exemplare ale acestor hărți.

Gerardus Mercator - teoria proiecției lui Mercator este cunoscută oricărui student care studiază metodele moderne de cartografiere - a fost german și și-a latinizat numele conform modei răspândite printre erudiții epocii. El a studiat știința cartografiei la universitate, însă și-a transferat cunoștințele științifice în arena comercială imediat după absolvire. S-a lansat în cariera comercială și a vândut hărți ale Țării Sfinte tuturor celor care manifestau înclinații religioase. După ce a pus la punct noua tehnică ce îi poartă numele, folosită până în zilele noastre, el a refăcut harta lumii, apelând atât la geniul său

științific, cât și la talentul său comercial. A intitulat noul atlas geografic al lumii „Noua descriere îmbunătățită a globului”, inventând astfel primul slogan de marketing care avea să fie folosit de creatorii de mesaje publicitare patru secole mai târziu.

În atlasul său, Australia este prezentată ca un continent uriaș, conturul ei fiind inițial obținut prin extrapolarea datelor pe care le conțineau hărțile trasate de greci în Antichitate. Ținuturile situate în apropierea polilor sunt prezentate la dimensiuni mai mari decât în realitate, ceea ce ar fi putut încurca un navigator mai puțin *avizat*. Hărțile sale înfățișează „Insula lui Brendan” și „Brazilia” ca fiind situate în Atlanticul de Nord și în linie directă spre vest față de Irlanda, în mod evident, cartografiile epocii mai degrabă ar fi adăugat o insulă chiar, dacă ea nu exista în realitate, decât să omită una existentă. Abraham Ortelius, un prieten din Antwerp al lui Mercator, s-a inspirat după harta Zeno și după alte surse din Antichitate pentru a-și elabora hărțile. Lui Mercator și lui Ortelius le revine meritul de a fi creat primul atlas al lumii.

Inadvertențele care s-au strecurat în hărțile timpului, fie în harta originală a lui Zeno, fie în copiile realizate ulterior, nu discreditează expediția lui Zeno în integralitatea ei, tot așa cum faptul că exploratorul Cabot s-a înșelat confundând America de Nord cu Ciangu (Japonia) nu discreditează expediția pe care a condus-o. O mare parte din informațiile considerate eronate în epocă au fost între timp confirmate de specialiștii moderni, dintre care îi amintim doar pe Hapgood și pe Mallery, în special în ceea ce privește conturul liniei de coastă a Groenlandei și punctele de pe glob situate mult spre apus.

Familia Zeno a rămas în amintirea posterității atât pentru averea sa, cât și pentru prestața remarcabilă și de durată pe care a avut-o pentru istoria cetății-stat Veneția, în cursul secolului al XVI-lea, Veneția era probabil cel mai prosper oraș din lume, fiindcă negoțul cu Asia, de orice tip, era asigurat pe o rută care trecea prin Veneția. Comerțul peste mări și țări a adus Veneției bogăție, iar palatul familiei Zeno era centrul puterii din Veneția.

Povestea familiei Zeno începuse în negura istoriei europene, cu aproximativ o mie de ani mai devreme. Familia Zeno și-a început ascensiunea istorică la Padova, devenind una din primele douăzeci și patru de familii care au contribuit la ridicarea cetății Veneția în veacul al VIII-lea. Familia Zeno era unul printre cei mai mari proprietari de corăbii comerciale din Veneția, care, în vremea respectivă, era centrul comerțului maritim. Corăbiile familiei Zeno navigau din orașele portuare ale Europei până la Constantinopol, în Levant. Prelații Bisericii de la Roma și regii catolici erau obligați să plătească familiei Zeno tributul cuvenit dacă doreau să se imbarce pe corăbiile acestora și să meargă la Constantinopol sau, mai departe, la Ierusalim. Familia Zeno dăduse un reprezentant în Consiliul celor Zece care condusesse treburile cetății Veneția încă din veacul al XIV-lea.

În două rânduri, familia Zeno reușise să salveze cetatea, prima oară în anul 1253, când Renier Zeno a readus prosperitatea

lurilor sale diplomatice, lupflui- au meciul, iar supiermulia comercială a Veneției a fost restabilită. Flota sa a învins flota genoveză în războiul comercial pentru cucerirea Levantului, victorie în urma căreia a fost recompensat cu titlul de doge. Dacă puterea dogelui Veneției ar putea fi comparată cu cea a primarului unui oraș important, se cuvine să accentuăm totuși că Veneția era un oraș foarte bogat și că dogele avea puterea de a stabili regulile care guvernau comerțul mondial, beneficiind copios de pe urma lor. Când primul Zeno a salvat Veneția, adevărata recompensă a fost bogăția, el lăsând în urma sa o avere uriașă.

Cel de-al doilea moment istoric în care un membru al familiei Zeno a salvat Veneția a fost anul 1380. La momentul respectiv, Veneția era în continuare cel mai puternic principat din Italia divizată, dar și un nod comercial al lumii, și asigura legătura între rutele comerciale

care duceau spre răsărit și spre apus. Orice transport spre un ținut străin trecea în mod necesar prin Veneția, iar cetatea percepea de la negustori o taxă care reprezenta uneori o treime din valoarea totală a mărfurilor. Acest monopol pe comerțul mondial a atras invidia altor state care trăiau în umbra Veneției. Doi din cei mai înverșunați inamici ai Veneției, Padova și Genova, s-au aliat cu Ungaria împotriva Veneției. Prima confruntare a început sub auspicii nefericite pentru mica cetate, când flota genoveză a capturat și ocupat Chioggia, aflată în laguna Veneției, pregătindu-se să ocupe orașul, în perioada respectivă, în Veneția existau două flote importante. Flota aflată sub comanda lui Vittor Pisani, care a fost învinsă de genovezi, iar cealaltă era comandată de Carlo Zeno.

Când a izbucnit războiul dintre cele două cetăți-stat, flota lui Zeno era plecată în Răsărit. Veneția a trimis imediat soli pe urmele lui Zeno, cu misiunea de a-l înștiința despre flagelul care plutea amenințător asupra Veneției. Nimeni din oraș nu a știut însă dacă mesajul îi parvenise sau nu lui Zeno fiindcă nimeni nu a primit confirmarea. Sub blocada vaselor genoveze, locuitorii orașului erau amenințați cu foametea, iar întrebarea care le venea tuturor în minte era „Unde este Zeno?”. A fost imediat convocat consiliul cetății, în urma votului dregătorii orașului hotărând să capituleze în ziua de revelion a anului 1381. Însă chiar în momentul în care soarta Veneției părea să fie pecetluită, flota lui Zeno și-a făcut apariția apropiindu-se din larg. Flota genoveză a fost atacată și înfrântă de „Leul Carlo”, după cum a fost supranumit de întreaga Veneție. Deși războiul a continuat până în luna iunie, genovezii au fost învinși definitiv.

Dar dacă inteligența financiară și strălucitele fapte de arme au făcut din familia Zeno una din cele mai ilustre familii din Veneția, detractorii i-au acuzat de o slăbiciune atât de mare, încât ea ar fi putut compromite expediția americană: ortografia proastă. Vina nu le aparține în totalitate bărbaților din familia Zeno, fiindcă ei nu numai că au fost obligați să traducă textele anglo-normande în dialect venețian, ci și să transmită în scris mesaje personale. Textele și adnotările făcute pe hârti au fost în unele cazuri distruse, în majoritatea lor sunt ilizibile, iar ulterior au fost distorsionate prin traducerea liberă a entuziastului moștenitor Zeno din veacul al XVI-lea.

Un exemplu de denaturare a textului datorată distanței geografice, perioadei și barierelor lingvistice este denumirea punctului din care a pornit această expediție. Insulele Shetland au fost denumite astfel pornind de la termenul normand pentru „bazalt”, *Het-Land*, care s-a transformat în timp devenind Shetland. Tânărul Niccolo nu era familiarizat cu nici una din cele două variante, astfel încât el a înlocuit denumirea sa originală cu „Esteland”, prin derivare din numele orașului Este care se află în apropiere de Veneția, mai precis, în nordul Peninsulei Italice. Una din cele mai prestigioase familii italiene poartă acest nume, la fel de nobil și de încărcat de semnificații pentru istoria Italiei ca și cel al familiei Zeno. Locul de baștină al lui Henry Sinclair, cel pe care Niccolo Zeno l-a numit „Principele”, este Rosslyn, nume propriu care apare în mai multe grafii. Clanul scoțian Sinclair se trage din neamul normand St. Clair, iar transcrierea numelui său în diversele traduceri lingvistice ținea mai degrabă de artă decât de cunoaștere. Textul în chestiune va face referire la familia normandă numind-o St. Clair, iar la ramura scoțiană, sub denumirea de Sinclair, deși există și câteva excepții. *Ros* are semnificația de „roșu”, iar *lin*, sau mai frecvent, *lynn*, are sensul de „izvor”. Din nou, Niccolo cel tânăr probabil că a inversat cuvântul „ros”, ortografiindu-l „sor”, și a obținut astfel „Sorano”, loc pe care l-a prezentat drept reședință a prințului. O altă familie importantă din Veneția, care împărțea cu familia Zeno dregătoria cetății, era familia Soranza. În epoca în care Niccolo cel tânăr a redactat textul, Soranza era doge, cu alte cuvinte, conducătorul suprem al Veneției. Asemenea strămoșilor lui Niccolo, Soranza era amiralul flotei venețiene și ieșise învingător în

bătăliile navale cu genovezii. În limba italiană, *Sorano* are sensul de „originar din Sor”. Dacă Niccolo a transpus „Ros” în forma „Sor”, atunci Sorano nu poate fi decât rezultatul logic al transcrierii, în monografia clanului Sinclair, Andrew Sinclair afirmă că Niccolo a preluat această denumire de la Caithness, ținuturile nordice moștenite de Sinclair, însă traducerea numelui propriu Caithness în Sorano este și mai dificilă.

Una din bazele de operații ale lui Henry Sinclair era o insulă numită Bressay. Niccolo cel tânăr a abreviat denumirea insulei în forma Bres, însă cel puțin în acest caz, preluarea denumirii este mai exactă, în limba normandă predominantă în ținuturile din nord, sufixul „ay” este are sensul de „insulă”, astfel încât ar fi redundantă denumirea aceluia loc ca „Insula Bressay”. O altă insulă importantă, situată între Orkney și Shetland, era Insula Fer. După cum menționam anterior, această insulă a fost transpusă pe diverse hărți în diverse forme, printre altele Ferislandia, iar, mai târziu, Frislandia. Când textul scris de Zeno pomenește despre Porlanda, o insulă situată la sud de Hebride, cu o populație mult mai numeroasă, nu este greu de ghicit că Insula Skye, cu marele său oraș Portree, este candidatul perfect. Skye se află la sud de Hebride, este mult mai populată, iar Portree era cea mai mare așezare de pe insulă. Problemele de transcriere grafică și de traducere de acest gen îi încurcă și mai mult pe istoricii moderni. Pohl susține că Porlanda era, în realitate, Pentland, o regiune întinsă din Scoția; alți autori susțin că ar fi vorba despre Portland, așezare care nu mai este prezentă pe nici o hartă. Analele istorice consemnează faptul că Portland a fost condusă de un duce care a scris și el despre conții de la Rosslyn. Apoi, textele lui Zeno vorbesc despre vase pescărești care au fost capturate în „Sanestol”, care ar putea fi Stenscholl, tot din Skye.

Dar dacă aceste traduceri forțate nu reușesc să sporească credibilitatea scrierilor lui Niccolo, este momentul să amintim și alte traduceri ale unor denumiri geografice, în forma în care au rămas consemnate de-a lungul istoriei. Londra a fost tradusă în forme diferite de pana diverșilor maeștri. Inițial, așezarea se numea Lug, după numele unui puternic zeu al celților. Când legiunile Imperiului Roman au ajuns la porțile cetății Lug, romanii au latinizat denumirea așezării, consemnând-o în forma *Luguvalium*, „cetatea Lug”, sau *Lugdunum*, adică „fortăreața Lug”. Vikingii au părăsit cetatea Jarvik din Norvegia, însă au păstrat-o în suflet, astfel încât au dat același nume așezării în care s-au stabilit în Anglia, pentru a marca că acest loc devenise căminul lor. Noua cetate Jarvik a fost tradusă în limba engleză în „York”, formă în care s-a păstrat până în prezent.

Coloniștii englezi care s-au stabilit în America, au păstrat această denumire dragă inimii lor, botezând noua așezare „New York”. Foarte puțini locuitori ai New York-ului știu că etimologia metropolei lor dragi vine de la numele unui port un viking din Norvegia, relativ important. Ținând cont de exemplele pe care le oferă schimbările lingvistice prin care au trecut orașele Londra și New York, nu este greu să înțelegem că forma lor originală a fost modificată de distanța geografică, momentul istoric, traduceri succesive și evoluția culturală. Un alt impediment în calea continuității, mai cu seamă în cazul textului redactat de Zeno, este faptul că scrisorile originale s-au degradat în timp și că, la momentul compilării, el era deja grav mutilat.

Ca și când discrepanțele toponimicelor nu ar fi fost suficient de mari, forma în care Niccolo cel tânăr a redat numele lui Henry Sinclair avea să stârnească cele mai vii controverse. Niccolo a desăvârșit eroarea comisă de strămoșii săi, care îl numiseră pe Henry principe, numindu-l principele Zichmni. Titulara și numele sfidau orice abordare logică, până când și-a făcut intrarea în scenă Johhan Reinhold Forster. Autor și istoric care a trăit în secolul al XVIII-lea, Forster își începe demonstrația declarând că Insulele Orkney nu erau guvernate de „principi”, dar că, în schimb, exista un conte pe nume Henry

Sinclair. Cum la Veneția nu existau conți, Niccolo avea nevoie un cuvânt care să poată fi tradus printr-un titlu echivalent, ușor de recunoscut în limba italiană. Titlul lui Henry era conte de Orkney și Caithness. Forster a mai subliniat faptul că titlul de principe nu era niciodată urmat de numele propriu, ci de ținutul pe care principele îl numea domeniul lui. De aceea, el este convins că mesajul pe care încercase să îl transmită Niccolo cel bătrân fratelui său, prin intermediul scrisorilor trimise, era acela de „principe de Orkney”.

Cu toate acestea, traducerea ridica probleme serioase, în limba italiană nu există echivalentul sufixului „ey”, de aceea s-a impus înlocuirea cu sa cu litera „I”. Iar „d'O” care introduce „d'Orkney” (sau din Orkney), prezent în italiană în forma „Z”, este o simplă eroare de transcriere. Chiar dacă opera lui Forster are merite certe, această explicație este greu de acceptat, în schimb, o scurtă trecere în revistă a istoriei familiei Sinclair ar putea fi utilă în acest caz. În anul 1392, regele englez Richard al II-lea i-a acordat lui Henry Sinclair (la vremea aceea, numele corect se ortografia St. Clair) dreptul de a reveni acasă pentru bună purtare. Referindu-se la Sinclair în scrisoarea respectivă, el îl descrie astfel: „Vine Orchadie, et Dominus de Rosslyne”, al cărui nume de familie apare transpus în text în forma „Seintcler”. Așadar, nu numai lipsa instrucției este cea care a făcut din limba scrisă a secolului al XIV-lea o limbă greu de înțeles.

De-a lungul istoriei, înșiși membrii familiei Sinclair ne-au furnizat diverse dovezi ale faptului că un nume poate fi deformat până la forme extreme, în anul 1658, unul din descendenții în linie directă ai familiei Sinclair a plecat în America. Odată stabilit în noua sa reședință din New Hampshire, el și-a schimbat numele în „Sinkler”. Un nume de familie care fusese respectat și prețuit odinioară, prezent în arena istoriei timp de o mie de ani și asociat cu un sfânt, a fost transpus într-o formă care poate fi asociată, printr-un efort de imaginație, cu un accesoriu de pescuit.* În America, alți descendenți ai acestei familii au făcut și mai mult rău numelui respectiv. Printre variantele de ortografiere se numără „Sain Clair”, „Cinclair”, „Sinklee”, „Sinklir” și „Synkler”. Numai în „Istoria familiei Sinclair din Europa și din America”, publicată în anul 1896, am descoperit o serie de facsimile care nu fac decât să arunce și mai multă confuzie asupra acestui nume.

Semnătura fiului primului imigrant, și anume „Sinkler”, apare sub forma „Sink Pot”, în secolul al XVIII-lea, Joseph Sinclair își deformează numele, transformând „s”-ul din numele de familie în „Z” și detașându-l de restul literelor. De-abia către anul 1800 încep să dispară majoritatea versiunilor, urmașii adoptând forma mai corectă de „Sinclair” sau „St. Clair”.

Dacă un prinț din nordul Europei a fost mai înclinat să folosească numele ținutului sau provinciei pe care o stăpânea în titlul său, un prinț domnitor peste oricare din provinciile care formează astăzi statul italian ar fi apelat cu certitudine la propriul nume. Este probabil că prințul Sinclair, după cum se pare că l-a numit Niccolo pe omul în slujba căruia a intrat, a fost tradus în prințul Zichmni, dacă „s” a devenit „Z” și a fost folosită o terminație vocalică mai familiară pentru un vorbitor de italiană. Cel mai relevant aspect rămâne totuși acela că, la începutul secolului al XV-lea, peste Orkney domnea un singur stăpânitor și că exista o singură flotă suficient de mare care să concorde cu descrierea lui Niccolo. Acest stăpânitor și acest proprietar de flotă sunt una și aceeași persoană, nimeni altcineva putând intra perfect în această schemă. Contele de Orkney era Henry Sinclair. O altă traducere după textele lui Zeno a fost compilată de Richard Henry Major. Publicată în anul 1873, versiunea sa susține că Zichmni și Sinclair sunt una și aceeași persoană, iar din acest moment, considerăm că sunt rezolvate toate divergențele de opinie, în „Dicționarul de biografie națională” (*Dictionary of National Biography*), autorul confirmă faptul că Henry Sinclair a condus expediția în care a plecat Zeno. La scurt timp după

publicarea dicționarului lui Major, un alt critic, Fred Lucas, avansează o nouă teorie care nu face decât să zăpăcească și mai mult lucrurile. Afirmând că Zichmni era, în realitate, un pirat din Marea Baltică, și nu contele de Orkney, (coria nu face decât să pună din nou sub semnul întrebării textele lui Zeno. În realitate, piratul respectiv se numea „Wichmann”, însă, cum ortografia din secolul al XV-lea era așa cum era, clarificarea nu a fost de natură să rezolve polemica. Principalul cusur al teoriei formulate de Lucas este că el nu a reușit să explice motivul pentru care doi proprietari de corăbii bogați, provenind fiecare dintr-o familie extrem de puternică și de bogată, s-ar fi îmbarcat pe corabia unui pirat din Marea Baltică, sau de ce ar fi fost atât de mândri să îi transmită fratelui lor Carlo, eroul de i; i/boi^ că i-au permis unui pirat să îi „înnobileze”.

Înainte de descoperirea de la L'Anse aux Meadows, din anul 1960, și a urmelor lăsate de primii coloniști normanzi în (canada, orice teorie legată de alte expediții decât cele oficiale dintre Lumea Nouă, în formă organizată sau altfel, era sortită criticii necruțătoare. Imediat după ce descoperirea a devenit publică, poziția curentului de opinie susținut de vechea școală a început să piardă teren. Cu toate acestea, răul imens făcut textelor și hărților lui Zeno ajunsese deja să le discrediteze, încât abia în ultimii ani istoricii și cartografii aveau să confirme atât datele istorice, cât și hărțile trasate de cei doi frați Zeno. În ceea ce privește familia Sinclair, ea nu a adus nici o lămurire în recunoașterea autenticității hărților lui Zeno, atâta timp cât interesul ei era să păstreze secretul asupra noilor lor posesiuni. La momentul în care Zeno cel tânăr aducea în atenția publicului din întreaga lume textul compilat după scrisorile și hărțile înaintașilor săi, mai precis în anul 1558, cei din familia Sinclair efectuaseră deja cel puțin încă o călătorie, deși este mult mai probabil că ar fi vorba de câteva expediții, către pământurile lor din lumea nouă.

Clanul Sinclair

În secolul al XVI-lea, familia Sinclair s-a lăsat antrenată în hățișul unor lupte aprige pentru păstrarea domeniilor proprii și a pământurilor conaționalilor lor cu care încheiaseră alianțe. Națiunea scoțiană era încă în fază conceptuală, iar majoritatea clanurilor erau în primul rând loiale propriilor interese. Cu toate acestea, unificarea Angliei i-a obligat pe scoțieni să se adune într-un efort comun pentru a da o ripostă stăpânitorilor lor. Familia Sinclair a devenit curând ținta englezilor, astfel încât scoțienii aveau nevoie absolută de un loc sigur în care să se ascundă la nevoie dacă erau copleșiți de situație. Prin toate acțiunile lor, se aliaseră cu cel mai puternic conducător din istoria Scoției și cu familia care avea să conducă revolta pentru eliberarea Scoției. Se mai aliaseră cu cea mai puternică societate secretă din Europa, care fusese scoasă în afara legii, aceeași căreia Scoția îi ceruse să i se alăture în lupta împotriva englezilor. Datorită protecției oferite de familia Sinclair, această societate secretă a reușit să se perpetueze până în epoca modernă.

Pentru a înțelege mecanismul care a făcut posibilă încheierea acestei alianțe secrete și modul în care clanul Sinclair a ajuns să devină atât protectorul acestei societăți, cât și gardianul unui tezaur atât de însemnat încât era necesar să fie ascuns cât mai departe de Anglia, va trebui mai întâi să trasăm istoria familiei Sinclair, căutând urme ale prezenței sale în trecutul îndepărtat. Bărbatul care a navigat spre America înaintea unor Cabot sau Cartier provenea dintr-o familie cel puțin la fel de veche și de importantă ca și familia Zeno. Henry Sinclair și întregul clan Sinclair sunt într-adevăr personaje proeminente pentru istoria Scoției, însă originea lor se regăsește în zilele de început ale istoriei medievale, o dată cu valul popoarelor scandinave care au migrat către Franța, iar apoi către Insulele Britanice.

În secolele al IX-lea și al X-lea, nordicii din Scandinavia au început să se agite. Vikingii din Normandia, Suedia și Danemarca au organizat raiduri de jaf și cotropire, au colonizat

pământuri noi și s-au stabilit oriunde au descoperit teritorii noi. Unul dintre primele clanuri de vikingi care s-au stabilit în Franța a fost clanul Rollo, care a pornit în fruntea invadatorilor nordici într-o expediție de cucerire de teritorii noi. Fiul său, Rognwald, l-a întâlnit pe regele francez Carol, pe care istoria l-a consemnat sub numele de Carol cel Simplu. El i-a cerut lui Carol pământ și mâna fiicei sale. Pe locul în care s-a produs această întâlnire, vikingii au construit un castel. Din nordicii care s-au stabilit în Franța s-a format poporul normand.

Familia St. Clair (versiunea franceză a numelui Sinclair) era singura familie normandă importantă. Această familie stăpânea castelul construit pe locul în care se semnase tratatul din anul 912. Într-adevăr, familia preluase acest nume inspirându-se după numele unui sfânt martir care a dus viață de eremit în apropierea unui puț considerat sacru de lângă Râul Epte, aflat la nord de Paris. Omul sfânt fusese ucis din ordinul unei „femei crude” pentru vina de a o fi muștrat. Astăzi, statuia sa îl înfățișează ținându-și capul tăiat în mâinile întinse. „Capul tăiat” a devenit unul din simbolurile importante ale privilegiaților care aveau acces la „filonul secret” de cunoaștere sacră.

După asasinarea acestui om sfânt, regiunea din jurul acestui puț a devenit cunoscută sub denumirea de St. Clair, iar proprietarii castelului și-au însușit numele. Familia care descindea din invadatorul nordic Rollo a devenit familia St. Clair. Normanzii sunt cei care au introdus în Europa moda numelor de familie, prin intermediul registrelor de recensământ ele tipul Actului Domesday, fiindcă în acest fel se putea ține mai ușor evidența dărilor și a plăților administrative.

Europa nu mai folosisese nume de familie din perioada de supremație a Imperiului Roman. Familia St. Clair era înrudită prin alianță cu William Cuceritorul pe care îl sprijinise la Hastings, bătălie în care normanzii conduși de William ocupaseră Anglia. La rândul său, William se trăgea dintr-o familie de nordici scandinavi care se stabilise în Franța.

Cei nouă Sinclair, cum se numeau după ce s-au stabilit în Anglia, au fost recompensați pentru vitejia în luptele de la Hastings și împrumutați cu domenii importante. Walderne, unul din bărbații Sinclair, a încheiat o căsătorie excepțională. Soția sa, Margaret, era fiica lui Richard, duce de Normandia. Walderne a primit titlul de conte de Sinclair, iar fiul său, William, a dat naștere ramurii Roslin a familiei din care avea să se nască ceva mai târziu „principele” Henry. O altă descendentă a familiei Sinclair, Agnes, s-a căsătorit cu șeful clanului Bruce, cel care avea să conteste mai târziu supremația Angliei asupra Scoției.

După ce a sosit în Anglia, clanul Bruce și-a schimbat numele din francezul „De Brus”. Din motive necunoscute, clanul Bruce și familia condusă de William Sinclair a căzut în dizgrația regelui și au fost obligate să se retragă în nordul Scoției, unde s-au aliat cu regele scoților Malcolm al III-lea. Noțiunea de „monarhie” avea un sens complet diferit atunci decât are în prezent. Scoția și Anglia erau formate din câteva familii importante și puternice care conduceau treburile țării alături de regele lor. Adeseori, aceste clanuri aveau mai multă putere și erau mai bogate decât regele însuși. Prima soție a lui Malcolm era văduva unui conducător scandinav din nordul Scoției, iar instituția matrimonială reprezenta mai cu seamă o alianță politică de care Malcolm se folosisese în scopul consolidării puterii. Normanzii treceau drept cuceritori, însă nu au fost niciodată considerați o națiune omogenă. După moartea lui Malcolm, fiii săi Alexandru și David și-au împărțit posesiunile din nord pe care le-au condus fiecare ca suverani. Ei au renunțat la stilul celtic de domnie, pentru a deveni stăpâni feudali în stilul impus de normanzi. Acest aspect se referă la schimbarea formei de organizare socială, organizarea de tip normand fiind cu mult mai complexă decât cea a popoarelor celtice. Noua structură socială cuprindea sistemul de percepere a dărilor, ceea ce însemna mai multe pământuri asupra

căroră regele putea ridica pretenții prin intermediul vasalilor săi, așadar mai multe dări pe care le putea strânge pentru regatul său. Normanzii de import erau exact ceea ce-i trebuia regelui pentru a asigura dezvoltarea procesului. Diferența dintre normanzi și scoți avea să se stingă în decurs de două secole.

În martie 1286, Alexandru al III-lea, regele care domnea peste Scoția, a luat parte la un chef sălbatic împreună cu cavalerii săi. Deși aceștia au insistat pe lângă rege să rămână peste noapte, până îi treceau aburii beției, regele a încălecat și a plecat spre casă în miez de noapte. Curând, în starea avansată de beție în care se afla, el a rătăcit drumul. Undeva, pe traseul parcurs, el a căzut de pe cal, și-a frânt gâtul și a murit fără să lase nici un moștenitor în urmă. Aceasta a fost o noapte fatidică pentru Scoția, și încă una care a creat probleme de o asemenea gravitate, încât abia după câteva secole avea să se cicatrizeze rana lăsată pe istoria Scoției.

Efectul imediat a fost o luptă încălțită și complicată pentru asigurarea succesiunii la tron. Regele Angliei era la fel de interesat ca toți ceilalți să își impună voința în nord. Familiile normande s-au pomenit antrenate în luptă în tabăra adversă, din pricina alianțelor încheiate cu scopul de a menține țara unificată. Episcopul Wishart din Glasgow și episcopul Fraser din Saint Andrews au convocat un conciliu format din episcopi, abăți, conți și baroni, iar din acest grup au fost aleși și numiți șase regenți și „protectori”, din rândul căroră urma să fie ulterior ales viitorul rege. Această măsură nu a avut darul să tempereze animozitățile dintre cele șase familii regente, iar în acest proces 'au fost incendiate și rase de pe fața pământului biserici, școli, mănăstiri și sate întregi.

Incursiunile armatei engleze au condus la nașterea și la amplificarea, pentru prima dată în istorie, a sentimentului naționalist în rândul acestui amestec de popoare pe care îl formau scoții. Cum francezii și Papa îl sprijineau pe John Balliol, scoțienii au descoperit curând că interesele lor erau trecute în plan secund de interesele străine. Robert de Bruce din Carrick a devenit curând simbolul voinței unui val proaspăt de naționalism inspirat. Robert Bruce provenea din familia de origine franceză De Brus, care, la rândul ei, se trăgea din normanzi. El s-a opus alegerii la tron a lui Balliol, făcându-și astfel numeroși dușmani în rândul multor familii normande, printre care se numără și cea condusă de John Red Comyn. Fiindcă Scoția nu era o națiune în sensul adevărat al cuvântului, familiile scoțiene încheiau alianțe fie cu Anglia, fie cu Franța. Cu toate acestea, majoritatea lor erau loiale în primul rând intereselor proprii. O altă noapte plină de semnificații pentru istoria timpurie a Scoției a fost rodul unui plan care își propunea să provoace o întâlnire între Robert Bruce și John Red Comyn, cu scopul declarat de a rezolva neînțelegerile. În luna februarie a anului 1306, cei doi s-au întâlnit în biserica călugărilor minoriți din Dumfries. A fost aleasă această biserică fiindcă ambele tabere nutreau convingerea că numai un spațiu sacru putea zădărnici pornirile violente, în timp ce biserica altui cîn călugăresc nu ar fi avut același efect liniștitor asupra nici unui dintre adversari.

În biserică nu au intrat decât Bruce și Comyn, oamenii lor fiind instruiți să îi aștepte afară. Dintre cei doi, Robert Bruce era cel mai tânăr; la un moment dat, Comyn îl muștrulise în fața altor conducători scoți, o insultă pe care Bruce nu o putea uita cu ușurință. Nu există dovezi istorice referitoare la ceea ce s-a întâmplat cu adevărat în biserica cufundată în beznă, însă în scurt timp, Bruce a ieșit fugind în curtea mănăstirii, vociferând că îl înjunghiasse pe Comyn cu cuțitul său, un pumnal scoțian cu lamă scurtă, și că probabil îl omorâse. Roger din Kirkpatrick și un prieten de nădejde al lui Bruce i-ar fi răspuns atunci: „Probabil? Mă duc să mă conving”. S-a repezit în biserică unde a văzut cum călugării îl purtau în brațe pe Comyn spre altar. Câțiva dintre fideli lui Bruce i-au alungat pe călugării sfinți în timp ce Kirkpatrick a desăvârșit lucrarea începută de prietenul său cu

propriul pumnal. Sângele s-a scurs în valuri din trupul neînsuflețit direct pe treptele altarului. Unchiul lui Comyn a dat fuga în curtea mănăstirii, dar a fost ucis de Cristopher Seton, un alt susținător al lui Bruce.

Bruce se confrunta cu o dilemă: putea să fugă și să trăiască asemenea unui proscris hăituit în urma excomunicării din Biserică - care avea cu certitudine să urmeze - sau să profite de moment și să înșfăce puterea, chiar dacă domnia sa ar fi fost de scurtă durată. S-a hotărât că nu avea decât o singură soluție, aceea de a sfârși ceea ce începuse. Conform instrucțiunilor primite, oamenii lui au ocupat castelul Dumfries, în timp ce el a plecat în goana calului la episcopul Wishart, pentru a obține iertarea de păcate. Cinci săptămâni mai târziu, același episcop îi dădea lui Robert de Bruce străvechea piatră de încoronare de la Scone, un simbol sacru pentru unificarea Scoției. Aprobarea episcopului era o mutare bine calculată de Bruce, având scopul de a dezbină Biserica Scoției și Biserica de la Roma și de a trasa hotarul dintre englezii din sud și scoții din nord. Asasinatul din biserica călugărilor minoriți a avut rolul de a face din cauza lui Bruce cauza întregii Scoții.

În ciuda valului de susținere naționalistă pe care și l-a atras prin acest gest, necazurile lui Bruce nu aveau să se oprească aici. Regele Edward al Angliei a ridicat armata și i-a atacat pe Bruce și pe scoți, iar Bruce și membrii apropiați ai familiei sale au fost obligați să ia calea bejeniei. Conform unui comentariu făcut de soția sa, Bruce a fost „rege” numai cu numele, iar zilele care au urmat încoronării aveau să confirme profeția ei. Bruce a luat drumul pribegiei și a apucat spre vest, fugind de pe o insulă pe alta, adeseori înfometat și zdrențaros, îmbrăcat în haine simple, țărănești, într-o noapte care avea să fie decisivă, el se pregătea să se ascundă într-o grotă. Războiul împotriva Angliei nu avea sorti de izbândă. Bruce asistasă neputincios cum englezii îi iau prizonieri și îi omoară familia și prietenii. Stând întins în grotă întunecată, Bruce a trăit momente sumbre. Nu știa ce să facă, dacă să continue sau nu.

Ridicând privirea spre tavanul grotii, el a zărit un păianjen care se legăna în aer, atârând de un fir subțire. Păianjenul se căznea să ajungă la pânza țesută pe tavan, însă, de câte ori părea că se apropie mai mult de țintă, de tot atâtea ori părea că se îndepărtează și mai mult, depinzând de firul subțire, în timp ce regele Scoției îl urmărea atent de jos, păianjenul își continua cu tenacitate strădania, în cele din urmă, păianjenul se balansa suficient de mult și reuși să se agațe de perete, în acel moment, Robert Bruce a luat hotărârea fermă de a continua lupta. El a ieșit din ascunzătoare pentru a-i înfrunta englezi în mici înclăștări pe care le-a câștigat, în cea mai mare parte, evitând însă lupta în câmp deschis care i-ar fi fost fatală. Frustrat de incapacitatea englezilor de a-l atrage pe Bruce într-o confruntare deschisă, însuși regele Edward a plecat spre Scoția, decis să lupte umăr la umăr alături de oamenii săi. Bătrânul rege Edward nu a supraviețuit însă călătoriei dure și a murit în drum spre scoțienii pe care intenționa să îi înfrunte în luptă. Moartea sa a dat naționalismului lui Bruce și al scoțienilor săi un scurt răstimp de care Bruce nu a ezitat să profite.

Bruce și-a petrecut următorii ani răzbuându-se pe toți oponenții săi din Scoția și confiscându-le domeniile și castelele, în anul 1314, sub conducerea regelui Edward al II-lea, englezii s-au întors să reclame Scoția. Se spune că armata lor era formată dintr-o sută de mii de oameni. Chiar dacă s-a exagerat în privința numărului soldaților, este cert că englezii erau mult mai bine echipați decât scoții. Scoțienii erau depășiți numeric, raportul fiind de cel puțin trei englezi la un scoțian, și se presupune că nu dispuneau de suficiente arme. Armata engleză era formată din cavaleri înarmați până în dinți și bine pregătiți și din soldați de infanterie căliți în lupte, în schimb, luptătorii scoțieni erau prost înarmați și dispuneau de resurse financiare precare. Au fost obligați să se bizuiască pe ajutorul

galezilor din apus, care au intrat în luptă înarmați numai cu lăncile lor, cu picții din nordul îndepărtat, abia ieșiți din epoca de piatră, și cu luptătorii dârzi din Insulele Orkney care foloseau adeseori arme confecționate în casă. Cea mai redutabilă forță pe care au aruncat-o scoții în luptă era o cavalerie înarmată sumar.

Când și-a făcut apariția armata engleză, soldații disciplinați erau încolonați în șiruri care se întindeau pe două mile. Temându-se că o demonstrație de forță de o asemenea anvergură îi putea pune pe fugă armata, Bruce și-a asumat un risc bine calculat, care a rămas celebru în istorie. El a acceptat provocarea sarcastică lansată de un cavaler englez înarmat până-n dinți de a-l trimite în luptă pe cel mai bun om al său, și l-a înfruntat el însuși, în ciuda rugămintelor disperate ale fratelui său, Robert Bruce s-a aruncat în luptă. Descriș ca fiind un bărbat de statură mică, o siluetă mărunță pe un cal mic, el nu avea sorți de izbândă în confruntarea cu cavalerul inamic, care l-a atacat imediat. Pentru oamenii lui Bruce, care îl urmăreau pe cavalerul imens, călare pe un cal imens, îmbrăcat în armură din cap până-n picioare și fluturându-și amenințător lancea, lupta părea pierdută chiar înainte de a începe, însă Bruce a înțeles că poate profita de statura sa, transformând-o într-un avantaj. Când cavalerul a șarjat, Bruce a rămas neclintit pe loc, pentru a face o fentă scurtă atunci când englezul a ajuns în dreptul său. El a evitat cu dibăcie lancea pe care a aruncat-o englezul înspre el și s-a răsucit scurt, lovindu-și năprasnic cu securea în cap adversarul. Cavalerul englez Henri de Bohun s-a prăbușit de pe cal și a murit pe loc.

Văzându-l pe cavalerul masiv, bine echipat, că se prăbușește răpus în fața conducătorului lor înarmat precar, oamenii lui Bruce au prins curaj, făcând exact ceea ce aștepta Bruce de la ei. Numai că Bruce contase pe ceva mai mult decât pe o simplă inspirație de moment. Imediat ce lupta a început cu-adevărat, el și-a pus în aplicare stratagemele pe care le urzise cu viclenie. Mai întâi, i-a atras pe cavalerii englezi pe un câmp pe care presărase dinainte diverse capcane, de felul gropilor și a piroanelor cu bile. Atunci când cavalerii se prăvăleau de pe cai, highlanderii primitivi se năpusteau asupra lor pentru a desăvârși lucrarea cu tăișul sulitelor. Totuși, englezii dispuneau de resurse suficiente și au atacat concertat din mai multe părți. La un moment dat, când toate forțele scoțiene erau încheștate în luptă, un nou flank al cavaleriei engleze și-a făcut intrarea în scenă. Dar chiar în momentul în care au apărut cavalerii cu forțe proaspete, care ar fi putut întoarce soarta luptei împotriva scoților, scoțienii și-au aruncat în luptă arma secretă. Englezii au fost înfrunțați de o șarjă formată din trei sute de cavaleri, care se ținuseră până atunci departe de teatrul de luptă, și care i-au învins. Această forță superioară de luptă se afla sub comanda lui Thomas Randolph. Conform legendei, Randolph a pierdut un singur om în această încheștare care i-a pus pe fugă pe englezi, aducând cu ea salvarea Scoției.

Soarta înclinase balanța în favoarea scoților, în ziua următoarea, care era sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul, Bruce a pornit în urmărirea armatei engleze în retragere condusă de Edward al II-lea. Bruce respinsese ideea de a-i urmări pe englezi, conștient de faptul că soldații lui nu erau suficient de puternici pentru o nouă confruntare cu dușmanul, însă unul din cavalerii săi, Alexander Seton, care a rămas consemnat în istorie ca dezertor, dar care era mai probabil spion al englezilor, i-a spus lui Bruce că englezii vor capitula, într-adevăr, unii dintre ei s-au predat, însă alții au ripostat și au fost înfrânți. Pentru englezi, rezultatul înfrângerii a fost acela că Scoția își câștigase independența.

După bătălia de Bannockburn, multe familii scoțiene s-au aliat cu Bruce și au încheiat alianțe între ele. Familiile Seton, Graham și Sinclair se numărau printre cele mai de vază clanuri. Cu toate s-au unit sub stindardul naționalismului. Același ideal naționalist avea să îi dezbine pe episcopii din Scoția, care fuseseră obligați să susțină fie cauza papalității, fie cauza conaționalilor lor. Episcopul Wishart, același care îl încoronase pe Bruce la Scone,

și episcopul William Sinclair au fost doi dintre capii Bisericii care i-au ținut piept, în ciuda separării lor ulterioare de Biserica romană.

Cauza Scoției a devenit sinonimă cu cauza familiei Sinclair, iar istoria familiei Sinclair avea să se întrepătrundă strâns cu zbuciumata istorie a Scoției revoluționare, Familiile Sinclair și Bruce se înrudeau prin diverse căsătorii care întăriseră și mai mult alianța lor. Clanul Sinclair avea să câștige și mai multă bogăție de pe urma acestei alianțe. William Sinclair avea să fie recompensat pentru dârzenia și tenacitatea cu care susținuse cauza lui Robert Bruce, primind domenii întinse în apropiere de Edinburgh și în Pentland. Fiul său, William, se va căsători cu Isabel, fiica lui Malise, contele de Orkney, ceea ce va multiplica posesiunile acestei familii puternice. Cel de-al doilea fiu al lui William a fost Henry, primul deținător al titlului de conte de Orkney și acel Sinclair care a plecat în expediția către Noua Scoție împreună cu Zeno. Printr-o eroare comisă de genealogistul Father Hay, nepotul lui Henry avea să fie numit ulterior principe, deși, în afara scrisorilor semnate de Zeno, nu există nici o altă referire precisă la această titulatură. Să fi dispus Father Hay pentru arborele genealogic pe care l-a întocmit de o altă sursă la care avea acces și Zeno? Războiul de independență al Scoției nu le-a oferit bărbaților din clanul Sinclair răgazul de a se bucura în voie de prosperitatea nou dobândită, deoarece conflictele cu Anglia, familiile normande rivale și conflictele dintre clanurile aflate în regiunea muntoasă Highland erau o amenințare permanentă la stabilitatea țării. După Bannockburn, Anglia nu a mai lansat nici un atac important asupra Scoției, însă nu a încetat să hărțuiască familiile normande stabilite în ținuturile de la hotare. Această permanentă hărțuială a determinat câteva familii normande să schimbe tabăra aliaților, în mod normal, clanurile normande se aliau numai pentru a susține interesele de clan, într-o manieră similară celei în care clanurile din Highland își recunoșteau obligațiile de vasalitate numai față de clanul din care făceau parte. Iar schimbarea taberei alianțelor, fiindcă interesele de familie și de clan prevalau asupra intereselor naționale, era un lucru obișnuit. În Italia, fiii normanzi ai lui Tancred au repetat acest tipar, în care frații se ridicau uneori împotriva fraților în încercarea de a prelua controlul asupra unui ținut divizat. Normanzii nu s-au unit decât în clipa în care au avut de înfruntat o forță venită din exterior, în Insulele Britanice, unde raporturile de vasalitate față de regele Angliei și raporturile de vasalitate față de Robert Bruce au divizat insula, confruntarea dintre cele două tabere rivale avea să îi plaseze pe cei din clanul Sinclair pe poziții de rivalitate, chiar și în bătălia de Bannockburn. Ramura Roslin a luptat fără scrupule împotriva verilor englezi.

Războiul de independență și-a revendicat victimele din rândul familiei Sinclair, însă a adus și mai multă bogăție familiei. Conform standardelor de trai din Scoția acelor timpuri, primii cavaleri Roslin Sinclair duceau un trai îmbelșugat, de lux, neobișnuit pentru țara lor. În calitate de conte de Orkney și Caithness, William, nepotul exploratorului aventurier Henry, trăia într-o bogăție inimaginabilă. Printre curtenii săi se numărau lordul Dirleton, lordul Borthwick, lordul Flemming și alți câțiva seniori ai unor domenii importante. William se căsătorise cu o descendentă a clanului Douglas, iar soția sa, Elisabeta (pe care biograful Hay o numește prințesă), avea șaptezeci și cinci de servitoare, dintre care cincizeci și trei erau „de viță nobilă”, și două sute de „călărețe” care vegheau la împlinirea nevoilor ei. Potire și vase de aur, veștminte de mătase și un anturaj mai potrivit pentru un han oriental par de neimaginat pentru un ținut pe care Papa Pius al II-lea l-a descris drept sterp și sălbatic și ai cărui locuitori se hrănesc cu scoarță de copac.

Cum averea lui William Sinclair nu se rezuma la domeniile de lângă Edinburgh, ci cuprindea ținuturi întregi din nordul Scoției și din insulele din împrejurimi, el făcea adeseori călătorii pe mare la bordul corăbiilor sale. Când nu era în larg, Sinclair locuia în

castelul său de la Rosslyn, înconjurat de pământurile din apropierea oraşului Edinburgh. Se spune despre William că el este cel care a întocmit planurile şi a început construcţia capelei din castelul Rosslyn. Complexa construcţie subterană, cu reţeaua sa de galerii şi cu sistemul complicat de arce, care este un alt proiect al lui William, îşi păstrează cu încăpăţânare secretele, la fel ca şi construcţia din Insula Stejarilor, în urma săpăturilor arheologice din secolul al XX-lea, au fost scoase la lumină câteva morminte despre a căror existenţă existau oarecare indicii, deşi arheologii continuă să caute răspunsuri pentru diverse aspecte descoperite, printre altele şi scara care coboară adânc în pământ pentru a nu duce nicăieri.

În anul 1436, William a fost ridicat de rege la rangul de Mare amiral al Scoţiei, urmând astfel o tradiţie împământenită de bunicul său. O dată cu moştenirea rolului tradiţional de conte de Orkney, William a moştenit probabil toate hărţile, desenele şi însemnările făcute de bunicul său în periplul său american. Familia Sinclair avea interesul să păstreze secretă existenţa acestor pământuri, fiindcă numai astfel puteau servi unui scop personal extrem de important. Şi familia Sinclair a păstrat secretul. Nu se cunoaşte soarta pe care au avut-o însemnările şi hărţile lor. În secolul al XVIII-lea, domeniul Sinclair a fost mistuit de un incendiu puternic, aşa că este probabil ca majoritatea documentelor să se fi pierdut cu această ocazie. Este totuşi cert că, în secolul al XV-lea, adică la nici patruzeci de ani de la călătoria pe mare întreprinsă de Henry, aceste documente au intrat în posesia amiralului. La vremea la care marele amiral William Sinclair a devenit capul familiei, familia Sinclair era protectoarea unui tezaur nepreţuit, cu mult mai important decât imensa avere personală pe care o deţinea. Sinclair construisese deja capela de la Rosslyn de o manieră prin care tunelurile sale secrete să asigure protecţia unui tezaur însemnat, iar armata personală a lui William să o poată apăra de duşmanii omniprezenţi. Iminenţa invaziei engleze l-a convins probabil pe William că reţeaua complicată de galerii şi de ascunzători subterane nu era suficient de sigură. Tezaurul sacru încredinţat spre păstrare familiei Sinclair avea nevoie de o ascunzătoare şi mai complexă, într-un loc mult mai sigur. William Sinclair, amiral al Scoţiei şi rege al căilor navigabile din Insulele Orkney, dispunea de resursele materiale şi avea un motiv serios să construiască cea mai mare ascunzătoare menită să adăpostească un tezaur de la Templul regelui Solomon şi până în prezent. Iar el se număra printre puţinii europeni care cunoşteau cu exactitate acest amplasament din Lumea Nouă.

Capitolul 6

CAVALERII TEMPLIERI ŞI SCOȚIA

Cel mai vechi şi mai important autor al tuturor timpurilor care a scris despre război rămâne Sun Tzu. Opera sa devenită clasică şi intitulată „Arta războiului” a fost scrisă în urmă cu două mii cinci sute de ani în dialectul chinez vorbit de autor, însă continuă să fie publicată şi citită şi în zilele noastre, menţinându-se ca o carte de referinţă în domeniu. La baza cărţii stă următorul principiu general: orice bătălie poate fi câştigată cu mult înainte de a fi purtată, cu condiţia să foloseşti inteligenţa superioară şi o planificare riguroasă. Bătălia decisivă de la Bannockburn este ilustrarea elocventă a faptului că, folosind inteligenţa şi strategia de luptă superioare, o forţă armată inferioară din punct de vedere numeric şi înarmată inadecvat a reuşit să învingă o armată care îi era superioară din toate punctele de vedere. De-a lungul întregii istorii a Scoţiei, scoţienii au fost înfrânţi sistematic de englezi. Imaginile literare sau cinematografice care îi înfăţişează pe scoţienii din ţinutul Highland şi pe velşii despuiţi agitându-şi sulitele şi înfruntând astfel contingentele de soldaţi disciplinaţi, bine înarmaţi şi îmbrăcaţi în uniforme impecabile ale armatei engleze, nu sunt rodul imaginaţiei. Chiar şi în secolul al XVIII-lea, armata

înfometată și disperată a scoțienilor a fost obligată să lupte cu mâinile goale și cu pietre împotriva celor șaisprezece batalioane de infanteriști, trei regimente de cavalerie și a diviziei de cavaleri îmbrăcați în armuri grele pe care i-au aruncat britanicii în luptă la Culloden.

Bannockburn rămâne, însă, marea excepție de la regulă. Ca întotdeauna, armata scoților era în inferioritate, însă datorită unei strategii bine pusă la punct și gândită inteligent, ei au reușit să obțină victoria. Unul dintre factorii decisivi pentru soarta războiului au fost forțele proaspete ale cavaleriei care au apărut de nicăieri, salvându-i pe scoțieni de la o rușinoasă înfrângere. Scoții aruncaseră deja totul în lupta disperată, însă, la Bannockburn, Robert Bruce păstrase ca rezervă această mică armată, asumându-și riscul enorm de a o lansa în luptă în ultimul moment. Iar stratagema sabine calculată i-a adus Scoției câștig de cauză. Să fi cumpănit în balanță pentru scoți faptul că ei cunoșteau dinainte existența acestei armate menținute pe flancuri, și să nu fi dat ei bir cu fugiții când au fost atacați de forțele masive ale dușmanului tocmai din acest motiv?

În ultimul act al bătăliei, vitejia cu care Robert Bruce l-a înfruntat și învins pe cavalerul normand înarmat până în dinți a constituit imboldul care le-a insuflat scoților curajul de a se lansa în luptă. Să fi știut muntenii care luptau conduși de Bruce, înarmați doar cu niște biete lănci, semănând cu celebra confruntare dintre David și Goliat, că erau susținuți de o armată europeană modernă, cel puțin la fel de bine echipată și pregătită ca și englezii și mercenarii normanzi? Câțiva istorici moderni susțin ipoteza conform căreia modesta armată a scoților ar fi știut de la început de existența acestor aliați invizibili, iar acest aspect a avut darul de a-i uni ca un liant nevăzut în fața inamicului. Iar faptul că această armată secretă a întors soarta războiului în favoarea Scoției, chiar de sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul, trebuie să fi constituit un alt factor esențial care i-a ajutat să învingă.. Unde găsisese armata scoțiană un aliat atât de bine antrenat încât să aducă victoria în lupta împotriva englezilor? Arma secretă a scoțienilor au fost Cavalerii Templieri. Iar data de 24 iunie este o zi sfântă pentru acești cavaleri.

Cavalerii Templieri

Templierii formau un ordin de călugări-cavaleri care luptaseră odinioară în numele Bisericii creștine împotriva dușmanilor sarazini care ocupaseră Țara Sfântă. Ca grupare, erau considerați a fi aroganți, iar ca indivizi, erau socotiți orgolioși. Bogățiile pe care le acumulaseră au stârnit invidie și critici dure, însă, atâta vreme cât reușeau să mențină controlul asupra Pământului Sfânt erau socotiți niște eroi care își duseseră misiunea la bun sfârșit. După ce au fost înfrânți de sarazini și obligați de infideli să se retragă din Țara Sfântă, ei și-au pierdut rațiunea de a exista și au sfârșit prin a fi trădați atât de suveranul Franței, Filip cel frumos, cât și de suveranul Bisericii creștine, Papa de la Roma. În anul 1307 regele francez Filip al IV-lea a ordonat arestarea Templierilor. În anii următori, cavalerii au fost aruncați în temniță, supuși torturilor și adeseori, arși pe rug. Ordinul a fost scos în afara legii și s-a destrămat, iar proprietățile și domeniile le-au fost confiscate. Cu trei luni înaintea celebrei bătălii de la Bannockburn, Marele Maestru al Templierilor, Jacques de Molay, conducătorul suprem și cavalerul cu rangul cel mai înalt în cadrul Ordinului, a fost ars de viu din porunca regelui francez. Acesta a fost ultimul capitol al unei campanii purtate timp de un deceniu cu scopul de a zdrobi puterea Templierilor și de a confisca averea care aparținea de drept Ordinului. Pentru Templieri, însă, ultimul capitol nu fusese încă scris.

Începuturile istoriei Templierilor coincid cu perioada cruciadelor. Conducătorii musulmani, care în Europa erau cunoscuți sub numele de sarazini, ocupaseră Ierusalimul, iar Biserica a chemat la luptă popoarele creștine ale Europei pentru recăștigarea

Pământului Sfânt. Când Ierusalimul a fost reocupat de creștini, Cavalerii Templieri atinseseră o formă coerentă de organizare. La suprafață, misiunea primilor Cavaleri Templieri a fost aceea de a asigura protecția creștinilor care plecau în pelerinaj spre Țara Sfântă. Era o călătorie pe parcursul căreia pericolele pândeau la tot pasul, fiindcă pelerinii puteau întâlni hoți de buzunare, pirați, falși artizani și bandiți de drumul mare. Imediat după ce Ierusalimul a fost smuls din mâinile sarazinilor, o Europă întreagă și-a dorit să plece în pelerinajul sfânt, deși puțini erau cei pregătiți să înfrunte greutățile care îi așteptau pe drum. Adeseori, proprietari de corăbii veroși își vindeau, până la ultimul, pasagerii creștini proprietarilor de sclavi din nordul Africii. Iar dacă pelerinii aveau șansa să se imbarce pe corabia unui om cinstit, ei aveau totuși de înfruntat bolile, răul de mare și pirații din Marea Mediterană.

După toate aparențele, Cavalerii Templieri reușiseră să își asume o sarcină cu adevărat nobilă. Ei și-au făurit o imagine de călugări-cavaleri, care își închinaseră viața sacrificiului de sine. Purtau părul strâns la spate, în codiță, și își lăsaseră bărbile să crească. Au depus jurământ de castitate și de sărăcie. Promiși celibatului și unei vieți nepătate de păcate, ei dormeau îmbrăcați pentru a se feri de ispite. Au renunțat la averi și mulți dintre cei care proveneau din familii înstărite au dăruit ordinului cea mai mare parte din averile lor. Fondatorul ordinului a fost Hugues de Payens. Istoricii care au studiat istoria Templierilor și a cruciadelor convin asupra faptului că de Payens era fiul unui nobil de țară lipsit de importanță din regiunea franceză Champagne, un indiciu al faptului că provenea dintr-o familie care nu era implicată în treburile puterii. Deși născut într-o familie de nobili „lipsiți de importanță”, fondatorul Templierilor a reușit să dobândească în cursul vieții sale un statut social enorm. Prin căsătorie, el se înrudea cu familia normandă St. Clair. Tot el este cel care a dat ordinului de cavaleri-călugări numele de Ordinul Cavalerilor Săraci ai lui Iisus Hristos și ai Templului lui Solomon. În anul 1118, în prima sa călătorie la Ierusalim, Ordinul ajunsese să numere opt cavaleri neînfricați și cu de Payens, nouă. El și micul său contingent s-au pus la dispoziția regelui Baldwin I, cruciatul care își însușise titlul de rege al Ierusalimului. Hugues de Payens i-a împărtășit regelui scopul misiunii sale - deși istoria nu a păstrat mărturii scrise despre metodele prin care cavalerii își propuneau să apere viața pelerinilor creștini de-a lungul unei rute care se întinde pe câteva mii de mile, cu o forță armată formată din numai nouă oameni. El i-a cerut regelui permisiunea ca micul său contingent să se adăpostească în palat, în zona fostului Templu al lui Solomon, permisiune care i-a fost acordată. Astfel și-au stabilit cavalerii reședința în Templul lui Solomon, unde și-au petrecut următorii nouă ani, timp în care în ordin nu au fost admiși alți cavaleri.

După relativ îndelungata lor ședere la Ierusalim, cavalerii au revenit acasă în Franța, unde s-au pus la dispoziția abatelui de Clairvaux, personajul legendar pe care istoria îl păstrează în memorie sub numele de Sfântul Bernard cruciatul. În anul 1128, Bernard a întrunit conciliul de la Troyes în urma căruia au fost recunoscute meritele cavalerilor, iar Ordinul a fost „oficializat”. Ceva mai târziu, papa Inocențiu al II-lea declara autonomia Ordinului și le impunea cavalerilor obediență totală față de papalitate, în acest moment, au fost puse bazele unui ordin militar efectiv fără frontiere.

Bernard era port-drapelul și purtătorul de cuvânt al cruciaților și se spune că predicile sale pline de însuflețire înflăcărau imaginația și simțămintele întregii asistențe. Discursurile sale îi făceau pe soți și pe fii să se îmbulzească să plece în cruciade sau să se înscrie în organizația Templierilor. Se spune că atunci când poposea Bernard într-un târg, nevestele își ascundeau soții de teamă să nu-i piardă în război. Susținerea pe care a acordat-o Bernard Ordinului Cavalerilor Templieri nu a fost numai una formală.

Noțiunile pe care le avea Bernard despre menirea soldatului creștin devotat apărării cauzei creștinătății erau convingeri radicale chiar și pentru epoca modernă. El susținea că oastea lui Hristos servește „interesului personal atunci când moare și interesului lui Hristos atunci când ucide în numele Lui”. El mai susținea că soldatul creștin trebuie să lupte în calitate de „executant al legii Mântuitorului”. Construind pe structura originală a Templierilor, Bernard a înființat un ordin militar din care făceau parte călugări dispuși să ucidă în numele menținerii păcii. Tineri nobili din toate zărilor Europei s-au grăbit să se alăture acestei temerare întreprinderi. O dată cu extinderea Ordinului, a crescut și averea sa, ca rezultat direct al donațiilor în bani și în moșii ale cavalerilor nobili. La momentul în care Ordinul a revenit la Ierusalim, el deținea domenii vaste pe tot cuprinsul Europei și se transformase într-o armată combatantă redutabilă, formată din trei sute de cavaleri de viță nobilă. Din punct de vedere al puterii și curajului, Templierii au devenit o forță luptătoare superioară, dar și o forță morală care își aroga dreptul superior de a purta un război sfânt care, de cele mai multe ori, nu a avut nimic sfânt în el.

Din informațiile pe care ni le furnizează mărturiile istorice reiese că, cel mai adeseori, cruciadele au fost doar o suită de aventuri marcate de cruzime, plănuite de conducători lacomi și veroși și duse la bun sfârșit de țărani interesați în primul rând să jefuiească și să violeze. Oastea creștină era îndoctrinită să creadă că nimic din faptele comise în calitatea sa de armată a lui Hristos nu era un păcat, atâta vreme cât cauza pe care o îmbrățișaseră soldații era una nobilă. Prima bătălie i-a adus pe creștinii europeni din Apus în situația de a-și măsura forțele cu creștinii maghiari, fiindcă scânteia cruciadelor începuse să licărească și în Europa Răsăriteană la cumpăna secolului al XI-lea. Misiunea pe care și-o asumaseră inițial a fost denaturată din chiar clipa în care cruciații au trecut hotarele țării lor. O armată condusă de Petre Eremitul, care a pornit în cruciadă plecând din Cologne în luna aprilie a anului 1096, a ras din temelii cetatea creștină a Belgradului în luna mai a aceluiași an. Cruciații germani au ars casele țăranilor, după ce au avut grijă să le fure mai înainte toate bunurile. Guvernatorul cetății a ordonat armatei sale să îi contraatace pe cruciați, iar în încleștare și-au pierdut viața zece mii de cavaleri, înainte ca măcar să se apropie de sarazinii din Ierusalim împotriva cărora se presupunea că plecaseră să lupte, în cele din urmă, Petre Eremitul a pierdut controlul armatei și a celor treizeci de mii de cavaleri care reușiseră să scape cu viață din luptele împotriva creștinilor din Răsărit. Armata combatantă a continuat să atace satele creștinilor, iar când, într-un final, cruciații au întâlnit armata otomană, cavalerii creștini erau extenuați de expedițiile de ucidere și de jefuire a fraților creștini. Armata slăbită a cruciaților a suferit o înfrângere cruntă, numai trei mii de cavaleri reușind să scape prin fugă de la o moarte sigură sau de captivitate. Supraviețuitorii s-au refugiat într-un castel unde un nou și ultim atac al necredincioșilor avea să pună capăt episodului care a rămas cunoscut sub denumirea de „cruciada populară”.

Pe teritoriul Italiei de astăzi, statele unificate italiene erau controlate de un alt normand originar din Franța ai cărui înaintași veniseră din Norvegia, însă familia din care făcea parte nu era înrudită prin alianță cu familia Sinclair. Normandul Tancred a declanșat o cruciadă personală. Când, în luna iunie a anului 1099, armata sa a pătruns în Ierusalim, cruciații au ucis cincizeci de mii de sarazini și de evrei, fără deosebire, și nu au făcut nici un prizonier. Oamenii lui Tancred au mers din casă în casă, s-au dat la crime, violuri și jafuri, fără a face diferența între creștinii și necredincioșii din orașul sfânt, până când străzile cetății s-au înroșit de sânge nevinovat. Creștinii copti credeau că sunt în siguranță, apărați fiind de religia lor, numai că Tancred a ordonat să fie alungați din oraș, nu înainte însă de a-i tortura pentru a afla unde le sunt ascunse averile, fie că acestea erau reale sau

imaginare. Fărădelegile pe care le-a comis Tancred nu au fost egalate decât de cavalerul Baldwin, al cărui scop declarat era jefuirea unui număr cât mai mare de cetăți răsăritene. În anul 1099, Baldwin a cucerit Edesa, iar Tancred a ocupat Bethleemul. Dintre cei doi cavaleri cruciați, Baldwin este cel care avea să se auto-proclame rege al Ierusalimului în anul 1100.

În vârtejul acestui război imoral au intrat în scenă, în anul 1118, cei nouă Cavaleri Templieri care au înființat Ordinul Templier. După cum știm deja, ei au obținut permisiunea regelui Baldwin de a folosi palatul construit deasupra Templului lui Solomon drept cartier general. Probabil că în cursul celor nouă ani petrecuți la Ierusalim înainte de a reveni în Europa, ei s-au dedicat mai cu seamă săpăturilor arheologice, și mai puțin apărării pelerinilor creștini, în cartea sa intitulată „Visul și mormântul” (*The Dream and the Tomb*), scriitorul Robert Payne face următoarea afirmație: „De la bun început, Hugh de Payens pare să-și fi propus un țel diferit și mult mai vast”. Singura realizare a Templierilor în cursul șederii lor la Ierusalim, care a durat nouă ani, după cum apare consemnată în documentele istorice, este dovada că s-au ocupat de săpături arheologice, deși, se pare că, între timp, au apărut și ruta pe care veneau creștinii în pelerinaj. Ei sunt cei care au descoperit zidul despărțitor dintre palat și grajdurile regelui Solomon, au descoperit ceva ce se afla dincolo de el, după care s-au întors în Franța.

Să fi fost oare Templierii mai interesați de jefuirea decât de protejarea pelerinilor care călătoreau pe ruta către Țara Sfântă? Forțele cavalești inițial înființate par să se facă vinovate de această acuzație. Atât imposibilitatea sarcinii asumate, cât și acțiunile lor cel puțin bizare indică faptul că Robert Payne avea dreptate când afirma că erau animați de țeluri diferite. Ulterior, contingentele Cavalerilor Templierilor aveau să se distingă în luptele împotriva sarazinilor, adeseori preluând rolul de ultimă redută combatantă într-un efort uneori sinucigaș, îndreptat împotriva unui inamic mult mai numeros și mai puternic, cu scopul de a-i ajuta pe alții să scape cu viață. Este binecunoscută istoria în care unul din Marii Maeștri ai Templierilor a condus în luptă o sută treizeci de cavaleri împotriva unei armate de sarazini formată din șapte mii de soldați. Probabil că soldații de rând își luaseră misiunea în serios, înțelegând că a muri în numele Mântuitorului era cea mai sigură cale de a ajunge în rai.

Cu câteva excepții, conducătorii cruciaților s-au distins, totuși, numai prin faptul de a fi fost corupți, nemiloși și interesați doar de urmărirea propriilor interese. Dogele Veneției - să nu uităm că Veneția era centrul de putere al familiei Zeno - a susținut desfășurarea uneia din cruciade numai după ce a obținut promisiunea fermă că forțele cavalești aveau să atace mai întâi cetatea Zara din actuala Iugoslavia, scopul acestei întreprinderi fiind reglarea unor conturi mai vechi, în favoarea dogelui, firește. Armata cruciaților venețieni a avut de înfruntat o altă armată cruciată, incident al cărei deznodământ a fost incendierea Constantinopolei, cea mai puternică cetate a lumii creștine răsăritene.

Cruciada copiilor (din anul 1212) s-a produs ca urmare a viziunii pe care a avut-o un adolescent pe nume Stephen de Cloyes. Cu acea ocazie, a fost recrutată o adevărată armată formată exclusiv din copii, trimiși să lupte în Orientul Mijlociu împotriva sarazinilor. Pe cât de ridicolă este ideea unei cruciade a copiilor, pe atât de crudă a fost realitatea, fiindcă întreaga armată de copii a fost vândută unui proprietar de sclavi din Africa de către un proprietar de corăbii veros. Frederick al II-lea, nepotul lui Frederick Barbă-Roșie, intrând în contact cu sarazinii, a descoperit că aceștia erau mult mai civilizați decât camarazii săi de arme europeni, a recunoscut public acest lucru și s-a pomenit brusc înconjurat de dușmani. Simpatia sa față de inamicul pe care jurase să-l distrugă l-a adus în situația de a ataca armata Templierilor în lupta purtată lângă cetatea

Acra, o faptă reprobabilă care i-a atras excomunicarea de către papă.

Luptele intense și lăcomia care domnea printre națiunile europene a contribuit într-o măsură decisivă la declinul lor. Cu toate acestea, nici una din faptele reprobabile ale europenilor nu este comparabilă cu ororile și atrocitățile la care și-au supus propriul popor Biserica și Coroana franceză. Din paginile cărților de istorie a fost omis capitolul referitor la cruciadele pe care le-a declanșat Roma împotriva populației care ocupa regiunea Languedoc din sudul Franței, înainte ca Biserica și acoliții ei să fi sfârșit seria de crime îndreptate împotriva evreilor, creștinilor copti, sarazinilor și oricui i-ar fi putut incomoda pe ruta spre Orașul Sfânt, Biserica a comis poate cel mai grav pogrom la care avea să asiste Europa înainte de perioada hitleristă. Sudul Franței era locuit de o populație cunoscută sub numele de catari. Religia catarilor, denumiți astfel datorită convingerilor lor puritane, considera că tot ceea ce există pe pământ este marcat de rău și că, deși Dumnezeu este Creatorul a tot ce există pe planetă, lucrarea diavolului se face resimțită pretutindeni. Religia catarilor impunea măsuri restrictive referitoare la dietă și la viața sexuală (sexul era considerat a fi un lucru rău, fiindcă prin el se înmulțiseră oamenii pe acest pământ pe care domina cel rău). Catarii erau un popor de oameni blajini și credincioși, despre care până și înflăcăratul Sfânt Bernard credea că nu reprezintă nici o amenințare pentru creștini, în urma anchetei făcute asupra religiei catarilor, el a formulat următoarea concluzie: „Nici o slujbă religioasă nu este în spirit mai profund creștin decât a lor”.

Dar dacă credința religioasă a catarilor concordă, în anumite puncte, cu credința esenienilor și cu convingerile religioase ale primilor creștini, ei dezaprobau ferm noua postură a Bisericii de la Roma care începuse să se implice în viața politică. Conform credinței lor, nici un muritor nu poate și nu are dreptul să se interpună între om și Dumnezeu, de aceea considerau că preoții nu au puterea să-i ierte și să-i salveze pe păcătoși. Viața lor se întemeia pe modelul apostolic. Această atitudine le-a atras dușmănia declarată a Romei, mai cu seamă după ce au subliniat că *Roma* reprezenta un model diametral opus față de mesajul Mântuitorului, care în franceză are forma de *Amor*. Iar ulterior, Biserica a confirmat acest lucru.

Mai întâi, i-a condamnat formal pe catari, deși n-a întreprins nimic împotriva lor. După care, nemilosul Dominic Guzman și dominicanii săi au adus Inchiziția în Europa. Acest val de nebunie îndreptată împotriva cui nu trebuia, care a durat până aproape de epoca modernă, le permitea, în perioada de început, celor care instigau la persecutarea unui eretic să intre în posesia bunurilor acestuia. Rapacitatea ascunsă în spatele religiei a împins Biserica până și la persecutarea morților, în anul 1209, o armată formată din treizeci de mii de soldați a descins în sudul Franței. Rând pe rând, au fost atacate, iar locuitorii lor, măcelăriți, de trupele trimise de papalitatea romană, orașele Beziers, Perpignan, Narbonne, Carcassone și Toulouse. Iar măcelul a continuat fără întrerupere timp de douăzeci și cinci de ani, culminând cu asediul cetății Montsegur. Aici s-au adăpostit ultimii catari care scăpaseră cu viață din campania de exterminare îndreptată împotriva lor, refugiindu-se într-un castel aflat pe creasta unui munte de calcar. Timp de zece luni, patru sute de suflete, catari și câțiva Templieri creștini care îi apărau pe catari, au rezistat asediului nemilos al armatei pontificale. Lupta părea inegală, cu miile de soldați antrenați care asediau câteva sute de suflete, însă ținutul era plin de simpatizanți ai cauzei catarilor careji ajutau pe asediați cu apă și hrană, în pofida armatei inamice, în cele din urmă, fortăreața s-a predat, însă li s-a impus un răgaz înainte de a face armistițiul. Cavalerilor avea să li se permită să plece, în virtutea faptului că se predaseră. Și credincioșilor li s-ar fi permis să plece în siguranță și liberi, cu condiția să renunțe la

credința lor. Altfel, aveau să fie arși de vii.

Conform legendei, în cursul scurtei perioade de armistițiu, trei credincioși catari și călăuza lor s-au strecurat afară din cetate, ducând cu ei un tezaur; au coborât pe frânghii zidul înalt de treizeci de metri săpat direct în stâncă al cetății Montsegur, apoi s-au pierdut definitiv în noapte. Ei aveau misiunea secretă de a pune la adăpost în grotle din Sabarthes comoara catarilor, din care o parte fusese deja ascunsă în pădurile de la poalele cetății. Acest tezaur nu a mai fost recuperat niciodată. Curând, s-a încheiat perioada de armistițiu. Câțiva dintre Cavalerii Templieri, care îmbrățișaseră religia catară în cursul armistițiului, au rămas pe loc, iar celorlalți li s-a dat permisiunea să plece, așa cum li se promisese. Credincioșii catari, printre care se aflau și Cavalerii, s-au menținut pe poziții și au refuzat să își renege credința. Au fost strânși cu toții într-o palisadă careia i s-a dat foc și lăsați să fie arși de vii.

Nimeni nu știe în ce constă tezaurul catarilor. De aceea, întrebările referitoare la cantitatea de aur și argint pe care o putea deține un popor hăituit și înfometat de asupritorii lui rămân în continuare deschise. Sudul Franței cunoscuse odinioară o perioadă de înflorire și cel puțin moșierii prosperaseră aici. Legendele care s-au țesut în jurul tezaurului vorbesc despre faptul că, în realitate, catarii apărau o comoară mult mai prețioasă decât tot aurul și argintul. Mulți sunt convinși că acest tezaur ar fi Sfântul Graal. Despre Sfântul Graal se crede că ar fi potirul din care a băut Iisus Hristos la Cina cea de taină. Tematica Graalului figurează din abundență în ciclul mitologic dedicat regelui Artur și în numeroase legende făurite în Franța și în Marea Britanie. Căutătorii de comori din zilele noastre continuă să scotocească cu obstinație peșterile din zona Monsegur în speranța că vor descoperi într-o bună zi un tezaur. Ceea ce s-a descoperit într-una din peșteri este imensa grotă de la Lombrives, una din cele mai mari din Europa. Săpată adânc pe zidul mare al grotei este o pentagramă, sau steaua în cinci colțuri, în peșteră se mai află un dolmen uriaș, o structură din piatră de forma unei mese cu o tăblie tot de piatră, așezată pe trei picioare. Celții au lăsat în urma lor structuri de acest fel de-a lungul întregii coaste a Atlanticului european, însă aceasta poate fi doar o construcție singulară, ridicată într-o peșteră din Franța. Fiindcă tezaurul nu a fost recuperat niciodată.

Biserica și-a înfrânt dușmanii din sudul Franței și din Orient, însă triumful său din Țara Sfântă avea să fie de scurtă durată, în anul 1188, sarazinii au recucerit Ierusalimul, iar Europa a pierdut războiul. Templierii și un alt ordin rival. Cavalerii Ospitalieri (cunoscuți și sub denumirea de Cavalerii Sfântului Ioan sau Ioaniți) s-au numărat și ei printre europenii care s-au întors acasă. Până la încheierea perioadei cruciadelor, Ordinul Templierilor căpătase o putere extraordinară, care rivaliza poate doar cu marile case monarhice ale Europei. Pe toată durata perioadei în care și-au îndeplinit îndatoririle de străjeri ai pelerinilor care călătoreau spre Țara Sfântă, Templierii au reușit să creeze și să instituie un sistem și practici de schimb al monedelor care aveau să netezească calea spre sistemul bancar modern. De pildă, un nobil din Paris putea depune orice sumă la „banca” Templierilor din Paris și își putea retrage banii de la orice „bancă” a Templierilor din Veneția sau din Ierusalim. Acest sistem oferea practic protecție fondurilor depuse de nobilul respectiv în timp ce acesta călătorea, în același timp permițându-le Templierilor să folosească banii depuși sub formă de împrumut acordat regilor și nobililor deopotrivă. Depunerile altora asigurau veniturile Templierilor, iar pământurile Templierilor le aduceau câștiguri din închirieri. Cu toate acestea, puterea tot mai mare pe care o acumulasă a stârnit invidia și dușmănia celor care le pizmuiau atât bogăția, cât și puterea.

Cel mai înverșunat dușman al Templierilor a fost regele francez Filip al IV-lea. Templierii nu îl acceptaseră în Ordin, iar pe de altă parte, regele le datora sume uriașe pe care nu avea

cum să le achite. Fiindcă vistieria Franței secătuisese, regele a mărit dările percepute de pe spatele poporului, iar urmarea imediată a măsurii înrobitoare este că a fost nevoit să se ascundă pentru o vreme de furia mulțimii în Templul din Paris. Regele era convins că majoritatea datoriilor acumulate se datorau faptului că nu reușise să strângă dările de pe pământurile Templierilor, care, trebuie spus, nu erau vasali regelui. În anul 1306, regele dăduse poruncă să fie confiscate toate pământurile pe care le dețineau evreii din Franța, sperând că astfel își va revigora situația financiară. Iar acum, avea nevoie de un țap ispășitor, în anul 1307, el și-a ațintit privirea asupra prietenilor săi. Jacques de Molay fusese nașul unuia din fiii regelui Filip și cel care purtase lințoliului lui Carol de Valois, cumnatul regelui. Asemenea dovezi de fidelitate nu aveau însă nici o valoare în ochii lui Filip.

Însă, cum nu putea să confiște pur și simplu pământurile și proprietățile templieri pe drept meritate, el a fost obligat să recurgă la o stratagemă. Metodele verificate de atac și furt ale proprietăților creștinilor și evreilor aveau să dea din nou roade. Așadar, i-a acuzat pe Cavalerii Templieri de erezie și de faptul că s-ar fi închinat diavolului, aruncând în joc și acuzații de perversiuni sexuale, ca măsură suplimentară de precauție. Regele francez avea însă nevoie de un aliat puternic care să-l susțină în desăvârșirea planului său al cărui dublu scop era acela de a scăpa de Templieri și de a rămâne cu averile lor. Astfel încât, a apelat la unica persoană de pe glob cărora Templierii îi datorau ascultare, și anume la papă. El l-a convins pe Papă să scoată în afara legii Ordinul Cavalerilor Templieri, lucru pe care l-a obținut prin bula papală emisă în anul 1312. Dar de ce a acceptat Papa să fie atacată și desființată propria sa armată?

Istoricii continuă să dezbată și astăzi rolul și implicarea Papei Clement al V-lea. Apărătorii lui susțin că el a fost obligat să facă jocul regelui francez, prins în mașinațiunile lui ignobile și în urzeala acuzațiilor de erezie. Regele Franței susținuse o acțiune militară împotriva predecesorului lui Clement, Papa Bonifaciu al VIII-lea, care îl și excomunicase din acest motiv. Următorul Papă murise otrăvit, iar Clement al V-lea avea toate motivele să se teamă de Filip.

Detractorii săi susțin că Papa ținea și el o condicuță în care își notase de la păcate neînsemnate, cum ar fi vânzările de orice fel, de la indulgențe la documente de liberă trecere, până la trebuințe mai serioase, printre care protejarea Romei și a puterii pontificale împotriva unei Franțe în plină ascensiune. Adevărul este că, indiferent care ar fi motivul real pentru care Papa i-a permis lui Filip să dea curs acestui plan, el l-a lăsat s-o facă. Într-o zi de vineri 13 a anului 1307, regele a poruncit ca toți Templierii să fie arestați. Este probabil că, la acea dată, mai rămăseseră în Franța două mii de Templieri. Ei au opus o slabă rezistență, fiindcă Marele lor Maestru a presupus că va reuși să-i scape de acuzațiile aduse de un băiețuș care se juca de-a regele. Totuși, planul lui Filip cerea mai mult decât o simplă arestare. Templierii au fost supuși celor mai cumplite tratamente și suplicii pe care le putea oferi Inchiziția, încât mulți dintre ei au murit sau și-au luat viața nemaisuportând torturile.

Supuși unor torturi atroce, numai patru din cei o sută treizeci și opt de Templieri francezi arestați au cedat și au mărturisit crime pe care nu le comiseseră, dar pe care le inventaseră tortionarii lor. Printre presupusele fărâdelegi comise se numărau adorarea diavolului, ajutorul dat femeilor să scape de prunci, infanticidul, scuiparea, repudierea și batjocorirea crucii lui Hristos, sodomia și venerarea unui cap numit Baphomet (sau capul unui bărbos). Unele dintre crimele de care au fost acuzați Templierii se întemeiau pe ceea ce Biserica considera a fi practici eretice, închinarea la diavol era una din acuzațiile cele mai clare de erezie. Batjocorirea crucii se referea mai degrabă la una din credințele catarilor că acest

obiect pe care fusese răstignit Iisus Hristos era un simbol al răului. Iar sodomia era o acuzație care putea fi adusă cu ușurință unui grup de bărbați care trăiseră departe de femei pentru o perioadă atât de lungă de timp.

Planul pe care și-l făcuse regele Filip nu ar fi putut fi dus la bun sfârșit dacă Ordinul Templierilor ar fi fost interzis numai în Franța. Așadar, el trebuia să-l înduplece pe Papă să fie port-stindardul în propria sa cruciadă îndreptată împotriva Templierilor. Anglia a reacționat în chestiunea templieră abia după adoptarea bulei papale, dar chiar și atunci reacția sa a fost destul de anemică prin comparație cu cea a Franței, înainte de a lua o poziție fermă, regele englez Edward al II-lea a așteptat emiterea celei de-a doua bule papale care s-a produs în data de 15 decembrie, 1307. Chiar și după primirea ordinului de arestare, el a tergiversat lucrurile încă trei săptămâni înainte de a porunci arestarea Templierilor. În acel moment, în toată Anglia au mai fost găsiți doar doi Templieri, care, oricum, nu au fost supuși regimului torționar al Inchiziției la care fuseseră supuși Templierii francezi.

În Anglia, țară în care tortura fusese interzisă prin lege, Templierii nu au mărturisit că ar fi venerat capul tăiat, că ar fi batjocorit crucea, sau că ar fi practicat sodomia. Deși Papa nu a conștientizat să exercite presiuni asupra regelui Edward în încercarea de a-l obliga să facă un număr mai mare de arestări și să smulgă și mai multe mărturisiri ale crimelor respective, regele englez s-a opus ferm aplicării torturii. Pentru a zdrobi împotrivirea regelui, în anul 1310 Papa i-a ordonat lui Edward al II-lea să accepte accesul comisarilor papali în Anglia. El însuși a semnat o bulă papală prin care ordona torturarea Templierilor întemnițați în Anglia, chiar în ajunul Crăciunului, însă, în ciuda tuturor eforturilor depuse de Papă și a bulelor papale, prea puțini Templieri englezi au suferit soarta fraților lor francezi.

Reacția suveranilor din celelalte țări europene față de atitudinea Papei a fost amestecată, iar opiniile împărțite, în principatele Neapole și Sicilia, au fost efectuate câteva arestări, iar Cavalerii Templieri au fost torturați, însă majoritatea au supraviețuit supliciului, în landurile germane (la acea vreme, nu exista o Germanie unificată, ci o rețea complicată de principate care rupeau veșnic alianțele), cavalerii au intrat în forță în sala de judecată și înarmați până-n dinți. Erau hotărâți să declare război acestui anti-papă și tuturor detractorilor Ordinului, însă nimeni nu a ccutezat să le arunce mănua. La dizolvarea Ordinului Templierilor din Germania, Templierii germani s-au refugiat în interiorul Ordinului Cavalerilor Teutoni.

Numai în Scoția și în Portugalia pretențiile regelui francez și ordinele Papei au fost complet ignorate, iar Templierii care au avut șansa să scape fugind din Franța și să se refugieze în aceste paradisuri ale siguranței sunt aceiași care au supraviețuit. Scoția, aflată în acea epocă într-un război perpetuu cu Anglia, a constituit una din cele mai sigure ascunzători pentru Templierii refugiați, mulți dintre ei găsindu-și adăpost în brațele primitoare ale lui Robert Bruce și ale familiei Sinclair, care, cu câteva secole înainte, jucase un rol decisiv în constituirea Ordinului.

Papa a reușit să-și impună punctul de vedere și să-i excomunică pe Templieri, însă mulți dintre cavaleri au scăpat cu viață și au reușit să fugă cu averi cu tot, Ordinul funcționând clandestin. Filip a reușit să își însușească proprietățile Templierilor, pământurile și o parte din banii acestora, hotărând, firește, că toate domeniile confiscate îi aparțineau de drept. Cu toate acestea, cea mai importantă parte a bogățiilor pe care le dețineau Templierii nu avea să fie recuperată niciodată. Iar, pe măsură ce iscoadele regelui francez scotoceau cetățile, târgurile și satele în căutarea tezaurului templier, rezistența Ordinului a avut timp să se organizeze și mai bine. De-a lungul timpului și a războaielor purtate, Templierii și-au organizat o flota atât de puternică, încât, de teama concurenței, unele porturi le-au interzis

accesul de frică să nu rivalizeze cu corăbiile comerciale ale cetățenilor lor. Porturile La Rochelle și Le Havre, care, ulterior, aveau să devină importante pentru comerțul transatlantic, au fost ultimele porturi franceze pe care le-au văzut cavalerii Templieri. Când iscoadele regelui francez au pătruns în incinta comanderiei Templierilor din Paris, care era coloana vertebrală a băncii Templierilor, ei s-au așteptat să găsească aici stive de aur. Templierii fuseseră însă preveniți din vreme, astfel încât un convoi de carete încărcate cu tot ceea ce fusese păstrat în Paris a luat iute și discret drumul cetății La Rochelle. În portul cetății, încărcătura a fost transferată la bordul corăbiilor templiere, scăpând astfel din ghearele regelui lacom și dispărând pentru totdeauna din istorie. Legendele sunt singurele care ne oferă indicii despre posibila destinație a flotei Cavalerilor Templieri care fugiseră din Paris. E drept că versiunile diferă, încât conform acestor legende, corăbiile templiere fuseseră văzute în porturi din Marea Mediterană, Portugalia, Irlanda, Scoția, ba chiar și din Scandinavia. Oricare dintre versiuni poate fi însă adevărată. Și chiar dacă singurii Templieri prinși în Scoția și aruncați în temniță au recunoscut că scăpaseră fugind pe mare, ei au refuzat să dezvăluie numele porturilor în care flota Templierilor a primit permisiunea de liberă trecere sau de acostare. Pe de altă parte, documentele istorice nu consemnează faptul că vreo națiune le-ar fi acordat oficial autorizație de liberă trecere. Singurele porturi în care este plauzibil că flota Templierilor și Cavalerii Templieri înșiși erau bineveniți coincid cu locurile în care Papa era privit cu ostilitate. În perioada respectivă, Scoția era în fierbere după asasinarea lui John Red Comyn în biserica mănăstirii călugărilor minoriți, iar Bruce și susținătorii lui fuseseră excomunicați de Biserică pentru sacrilegiul comis. Pe de altă parte, marile porturi scoțiene de la Edinburgh, Glasgow și chiar Aberdeen erau supravegheate de iscoadele englezilor. Aceste porturi erau sub blocada instaurată de regele englez care încerca și în acest fel să-l prindă pe Robert Bruce. Și în Anglia, adversarii Templierilor au fost dezamăgiți, fiindcă tezaurul din Templul Londrei dispăruse fără urmă ca și cel din Paris. Nu se știe cu certitudine dacă și cât din comoara lor ajunsese în siguranță în Scoția, pentru a se pune sub protecția familiei Sinclair, însă ce se știe precis este că o parte din bani au fost folosiți pentru a cumpăra armele puse la dispoziția luptătorilor lui Robert Bruce.

Unde putea găsi un loc sigur de acostare o flotă încărcată cu un tezaur și cu sute de cavaleri la bord? Este foarte probabil că locul respectiv coincide cu locul în care s-a ascuns și Robert Bruce în perioada de surghiun. Dacă legendele care s-au ținut despre un rege fugar le egalează, și poate chiar le inspiră pe cele despre Robin Hood, există câteva locuri în care este foarte probabil ca Bruce să-și fi făcut ascunzătoarea. Cele mai verosimile locuri din care și-a putut organiza Robert Bruce rezistența sunt Kintyre, o peninsulă care se întinde din Argyll, și câteva insule răspândite în largul coastei scoțiene, printre care Jura și Islay. Aceste insule erau controlate de clanul MacDonald a cărui loialitate față de Bruce și ostilitate la adresa invadatorilor este de notorietate. Michael Baigent și Richard Leigh, autorii cărții „Templul și loja” (*The Temple and the Lodge*), au pornit în căutarea locului în care au stat ascunși susținătorii lui Bruce și Templierii și au cercetat regiunea aflată la vest de Highland sau Linia Muntoasă. Una dintre legendele care vorbesc despre existența „insulei de pe lac” i-a condus până la Loch Awe unde au descoperit câteva morminte moderne; pentru ca în regiunea Kilmartin, aflată nu departe de acest lac, să descopere o incintă de biserică în cimitirul căreia se aflau pietre funerare străvechi, decorate în stil templier.

Mult înspre nord, Insulele Hebride și Orkney constituiau o ascunzătoare încă și mai potrivită pentru o întreagă flotă. Nu trebuie să uităm însă că Golful Scapa Flow, aflat între Insulele din mini-arhipelagul Orkney, este locul în care, la sfârșitul primului război

mondial, germanii au preferat să-și scufunde flota formată din șaptezeci de nave de război, mai degrabă decât să o lase să cadă pradă englezilor. Iar în cel de-al doilea război mondial, flota britanică s-a ascuns în același loc, la șase sute de ani după ce flota Templierilor ar fi putut profita de golfurile izolate ale acestor insule îndepărtate, folosindu-le ca liman și ascunzătoare sigure. Dincolo de Golful Scapa Flow, se află un alt punct de reper important, Capul Sfântului Ioan, o structură muntoasă diferită de restul peisajului, cu o înălțime de 340 de metri de la nivelul mării, fiind și cel mai înalt promontoriu din Insulele Britanice. Sfântul Ioan Botezătorul, profetul biblic care a fost decapitat, deține un loc central în folclorul templier. Sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul este una din zilele cele mai importante pe care Templierii le-au ținut cu sfințenie, ea având aceeași conotație sacră și pentru acei francmasoni și masoni, continuatori ai tradiției templiere. Câteva secole mai târziu, când lojile masonice engleze și scoțiene au ieșit din umbră și și-au recunoscut în mod public existența, carta masonică stabilea drept cea mai importantă dată sărbătoarea Sfântului Ioan, adică 24 iunie.

Deoarece Sfântul Ioan Botezătorul a jucat un rol atât de important în iconografia Templierilor, este interesant de remarcat faptul că înainte Mergătorul, vocea care striga în deșert anunțând venirea lui Iisus Hristos, a fost condamnat la moarte și i s-a tăiat capul din pricina convingerilor sale religioase. Despre Templieri s-a spus că venerau un idol de forma unui craniu, numit Baphomet. În opinia unor istorici și exegeți, ar fi mai degrabă vorba de Muhammad, profetul Islamului. Alți istorici susțin că ar putea fi vorba, în acest caz, de denaturarea termenului *abu fi hamet*, cuvântul arab având sensul de „Părintele înțelepciunii” sau persoana sau divinitatea reprezentată pe Giulgiul din Torino. După publicarea cărții „Sfântul sânge, sfântul Grad” (*Holy Blood, Holy Grail*), dr. Hugh Schonfield a descoperit o formă extrem de complicată de criptografie pe care a denumit-o cifrul Atbash. Folosind această metodă de decodificare, el a reușit să traducă cuvântul „Baphomet” în „Sophia”. Această formă de codificare poate indica faptul că probabil nazarinenii, cei care l-au Curmat pe Iisus întrupat, și Templierii stabiliseră deja contacte, în orice caz, capul decapitat a ajuns să joace un rol important în mitologia templieră. Vom constata în continuare că Isus Nazarineanul ar putea fi, în realitate, o transcriere eronată pentru Isus Nazarenul, nazarenii fiind un grup aflat în strânsă legătură cu esenienii care urmau o disciplină severă în privința religiei adoptate. Este posibil ca Ioan Botezătorul să fi fost mai venerat decât Isus însuși de ultimii adepți ai acestui grup. Anumiți exegeți susțin ipoteza venerării de către Templieri a lui Ioan mai mult decât a lui Isus, tocmai din cauza faptului că Ioan a fost cel decapitat. Sărbătoarea Sfântului Ioan, și data de 24 iunie, reprezintă cea mai importantă zi din calendarul Templierilor.

În anul 1307, Insulele Orkney nu intraseră încă în proprietatea clanului Sinclair. Ele aparțineau căpeteniei normande Malise, a cărui fiică va deveni mai târziu soția lui William Sinclair. Vikingii organizaseră raiduri de cotoire a insulelor din largul Scoției și Irlandei cu mult înainte de secolul al VIII-lea, când istoria consemnează primele atacuri vikinge asupra coastei irlandeze. Raidurile nordicilor au deschis calea coloniștilor nordici, iar printre grupurile de coloniști se număra și familia Mores, o puternică familie normandă care s-a așezat în insule și din care s-a desprins, în secolul al X-lea, ramura franco-normandă. Ramura franceză a clanului More avea să devină familia St. Clair, din care se va desprinde ramura scoțiană Sinclair, în perioada istorică în care Biserica și statul francez îi vâna pe Templieri, englezii începuseră să vâneze familiile de frunte ale Scoției. Aceasta coincide cu perioada în care clanul Sinclair a fost obligat să solicite și a obținut sprijinul unui alt clan-rege al mărilor, și anume clanul Gunn.

Clanul Gunn și neamul Sinclair

Unul din primii istorici care a scris istoria Insulelor Britanice, în anul 1136, este Geoffrey din Montmouth. Pe lista celor șase regi care au luptat alături de regele Arthur împotriva saxonilor, autorul citează numele unui oarecare rege Gunhpar (sau Gunuasius, în formă latinizată), despre care spune că domnea suveran peste Orcadum. Conform cutumei vremii, Geoffrey a latinizat numele tuturor celor șase regi. În perioada feudală, numele de „Gunuasius” s-ar fi putut transforma în „Gunn”. Poate că acest prim rege Gunn să fi fost strămoșul cavalerului Sir James Gunn rămas în America. Printre posesiunile acestui străvechi stăpân al mărilor, cu siguranță se numărau și corăbii, manevrate de marinari încercați și iscusiți în arta navigației, capabili să traverseze apele învolburate ale mărilor din regiunea Atlanticului de Nord, care se strâng în jurul Scoției într-o încheștare de gheață.

În majoritatea studiilor lingvistice care se ocupă de etimologia numelor de persoane și a însemnelor heraldice prevalează teza că toate familiile scoțiene se trag dintr-un strămoș celebru comun. Robert Bain susține că membrii clanului Gunn sunt descendenții lui Olaf cel Întunecat. Se pare că acest Olaf coborât din Nord ar fi navigat până în „Sutherland” (sau, altfel spus, țara din sud), conform terminologiei scandinave din secolul al V-lea. În cartea sa intitulată „Clanuri și însemne în Scoția” (*Clans and Tartans of Scotland*), Bain susține că acesta era unul din fiii lui Olaf, numit Gunnar, și că el este primul din clanul Gunn. Numele propriu Gunnar derivă din substantivul *gunn*, având sensul de „săgeată lungă, rezistentă”. Este foarte interesant faptul că *gunn* reprezintă, de fapt, „un vârf de lance”.

Un al treilea text istoric îi dă dreptate lui Geoffrey. În cartea intitulată „Clanuri scoțiene și însemnele lor” (*Scottish Clans and Tartans*), Ian Gramble susține că numele propriu Gunn era frecvent întâlnit și deja încetățenit la momentul la care nordicii au debarcat în Orkney. În realitate, numele Gunn este de origine pictă. Cu câteva excepții, limba vorbită de picți nu a fost descifrată și rămâne pierdută pentru istoria universală. Originea picților este necunoscută, iar istoria face referire la ei sub această denumire abia în anul 279, când Eumenius consemnează prezența picților în contextul încercării Imperiului Roman, prin intermediul armatelor conduse de Cezar, de a ocupa Scoția, în anul 305, Constantius Clorus a organizat o campanie militară împotriva „caledonienilor și a altor picți”, iar fiul lui Constantius va face, la rândul său, o tentativă în anul 343. Neînsemnații războinici cu chipurile vopsite în albastru au reușit să alunge legiunile romane.

În cursul retragerii romane din Britania, „scoții” erau cei care populau Scoția, deși, în realitate, este vorba de un popor irlandez, în acel moment, picții și scoții coexistau alături de alte triburi ale căror nume s-au pierdut în negura istoriei, printre care triburile attacoti și vertunones. Chiar dacă, pentru romani, populațiile pe care le-au supus erau primitive, în același mod în care primii coloniști europeni din America îi considerau primitivi pe amerindienii cu care au purtat ulterior războaie, acest punct de vedere este complet eronat. Picții erau renumiți pentru măiestria lor și pentru obiectele de podoabă din argint pe care le creau, și suficient de deschiși încât să adopte carele romane după ce au înfruntat în luptă legiunile romane. Tocmai extraordinara lor capacitate de asimilare este cea care a privat istoria de înțelegerea corectă a civilizației din care făceau parte. Se mai știe despre picți că erau navigatori iscusiți, că erau pricepuți în construirea de ambarcațiuni din piei uscate de animal și că navigau pe distanțe lungi în ambarcațiunile lor. Este foarte probabil că vikingii și picții au stabilit contacte între ei încă din cele mai vechi timpuri. Indiferent dacă cei din clanul Gunn erau la origine vikingi sau picți, un lucru este cert: ei constituiau o forță navală pe mările Nordului, de care populațiile, din acea perioadă trebuia să țină cont.

într-o lucrare extrem de bine documentată despre regele Arthur și personajele mitologice care au legătură directă cu Sfântul Graal, scriitoarea Norma Lorre Goodrich avansează și demonstrează ipoteza că regina Guinevere era o regină a pictilor. La epoca respectivă, forma de organizare matriarhală le conferea femeilor din societatea picta dreptul de a alege sau de a renunța la soț, după bunul plac. În literatura Graalului, infidelitatea soției față de soț era o dovadă de imoralitate, numai că Goodrich întrevede în acest aspect respectarea unei simple tradiții. Asemenea regilor picti, și reginele pictilor conduceau războinicii pe câmpul de luptă, iar regii, ca și reginele, se căsătoreau pentru a consolida alianțele politice. O anumită regină Guinevere care stăpânea peste Insulele Orkney populate de picti și aliată cu regele Arthur în lupta împotriva saxonilor, corespundea perfect scenariului de căsătorie cu un rege pict pe nume Gunn, sau regele Gunuasia din Orcadum după cum este descris de Geoffrey, scopul fiind asigurarea succesiunii clanului Gunn la titlul de suverani peste Caithness.

Câteva secole mai târziu, când normanzii din neamul Sinclair au ajuns să stăpânească Scoția și insulele aflate la nord de Scoția, transformându-le în fieful lor, căpetenia nordică Malise probabil se înrudea deja cu clanul Gunn. Iar prin intermediul unei alianțe matrimoniale între neamurile Sinclair și alte neamuri de nordici, această alianță a fost consolidată și mai temeinic. Atunci când William Sinclair a preluat Caithness, devenind astfel seniorul nobil al ținutului, și a adăugat domeniului strămoșesc al familiei Sinclair și Insulele Orkney, el a reușit să facă acest lucru doar cu îngăduința clanurilor picto-normande care locuiau în Nord. Această alianță dintre suveranii incontestabili ai mărilor este cea care le-a acordat Templierilor îngăduința să pătrundă pe fieful lor.

Templierii și Scoția

Corăbiile Templierilor au ridicat pânzele din portul francez și, cu consimțământul lui Sinclair, au poposit în Insulele Orkney. Alianța dintre suveranii care domneau peste mările care înconjurau Insulele Orkney privea cu ostilitate ascensiunea Franței, dar și autoritatea crescândă a papalității, ambele averse de tot mai multă putere și ambele ridicând pretenții exagerate asupra bogățiilor din Europa. Mai mult decât atât, o Scoție independentă avea nevoie de un aliat puternic tot atât de mult pe cât aveau nevoie Templierii de un refugiu sigur.

La scurt timp după ce Bruce s-a încoronat rege al scoțienilor sub numele de regele Robert (la câteva săptămâni de la asasinarea lui John Red Comyn și cu șase ani înainte de a repurta victoria de la Bannockburn), mai precis, în luna iunie a anului 1306, regele Robert și Scoția au fost înfrânți de englezi în bătălia de la Methuen. Bruce a fost obligat să fugă și a luat calea pribegiei, situație care a continuat pe toată durata iernii. Conte Balliol, rivalul lui Bruce, a luat-o prizonieră pe soția acestuia, făcând să se împlinească astfel profeția pe care aceasta o făcuse când asistase la încoronarea soțului ei de la începutul anului: „Am impresia că suntem rege și regină pentru o vară, pe care fiii lor îi încoronează în joacă”. Numai că profeția ei n-avea să aibă urmări mult mai grave decât își închipuise. Fiica lui Robert Bruce, Marjorie, și fratele acestuia, Nigel, care luase drumul pribegiei asemenea lui Robert, au fost prinși, iar Nigel, decapitat.

Când Robert a ieșit din ascunzătoarea sa, lungul șir al nenorocirilor personale nu se încheiase încă. Alți doi frați ai «fii, Thomas și Alexander, au fost luați prizonieri, iar susținătorii lui Bruce au fost reduși la statutul de proscriși, umblând ca niște cerșetori, îmbrăcați în zdrențe, încălțați în opinci din piele netăbăcită și înfometați, furând sau trăind din mila străinilor și a prietenilor, în anul 1307, supraviețuitorii clanului Bruce și o mână de clanuri aliate sunt cei care au dat naștere și au susținut întreaga mișcare de eliberare națională a Scoției.

Restul celor care se afiliaseră la această mișcare au trecut prin aceleași suferințe prin care a trecut și Bruce. Conte de Atholl a fost condamnat la spânzurătoare, pentru simplul fapt de a fi fost susținătorul lui Bruce; Simon Fraser, cel care i se alăturase lui Sir William Wallace în revolta antimonarhistă, a fost tras în țeapă și lăsat să zacă astfel pe Podul Londrei; episcopul Wishart și episcopul Lamberton, care au susținut moral cauza luptei pentru independență, au fost trimiși la ocnă. În cetatea Berwick, Isabel Buchanan și o soră de-a lui Robert Bruce au fost aruncate în cuști deschise din nuiiele împletite, purtate astfel până la spânzurătoare și lăsate să zacă în piața publică pentru a stârni oprobiul poporului. În ceea ce privește cauza de eliberare a Scoției, iarna anului 1306 a fost la fel de cumplită ca iarna pe care au petrecut-o George Washington și armata sa de zdrențăroși americani la Valley Forge. Pentru Robert Bruce, forțe superioare voinței și științei lui aveau să intervină spre a-l salva.

În Franța aceluiași an, pentru Templieri devenise tot mai limpede că relația lor cu regele francez începea să se deterioreze. Amenințarea se simțea plutind în aer și numai opoziția Papei față de ordinele lui Filip amâna valul de arestări. Într-un final, când regele a emis ordinul secret de arestare, majoritatea Templierilor erau pregătiți de plecare. Iar tratativele cu cei din familia Sinclair, deja aliați în spirit cu cei din familia franceză St. Clair care jucaseră un rol esențial în înființarea Ordinului Templierilor, le-au netezit calea către libertate. Astfel au pornit la drum corăbiile Templierilor, îndreptându-se spre insulele presărate din largul Scoției. La fel de neprevăzută ca și arestarea Templierilor a fost și moartea regelui englez Edward, plecat la drum tot către Scoția. Moartea regelui i-a oferit lui Bruce răgazul neașteptat de care avea nevoie; iar ajutorul bănesc și armele pe care Templierii le-au adus cu ei în Scoția aveau să spele rușinea unei înfrângerii.

Conform legendelor templiere, flota lor a sărit în ajutorul Scoției, deși o seamă de istorici contestă această ipoteză. Cea mai convingătoare dovadă, provenind din afara cercului Templierilor, este chiar plângerea formulată de regele englez conform căreia Templierii ar fi furnizat cel puțin fondurile necesare cumpărării de arme pentru Scoția, folosindu-se în acest scop de Irlanda neutră, în orice caz, din acel moment, Bruce a redevenit comandantul armatei scoțiene, debarasându-se astfel de statutul de proscris. După ce a pierdut membri ai familiei, prieteni, cea mai mare parte a averii sale și pe mulți dintre oamenii care luptaseră alături de el, Bruce a avut o revenire spectaculoasă. Bruscel, Bruce traversează Scoția în fruntea armatei sale, atrăgând tot mai multe forțe de partea sa și pedepsindu-i pe dușmani. Le confiscă pământurile și le ocupă forturile, executându-i pe cei mai înverșunați vrăjmași. Incursiunile militare sporadice ale armatei engleze, pe care aceasta le făcea fără multă tragere de inimă sub conducerea noului rege, au fost fie evitate, fie înăbușite de scoțieni. În anul 1313, Bruce invadează Anglia și reușea să ocupe Insula Man în urma unui atac naval. Fusesse o perioadă excepțională, care durase în total cinci ani. În anul următor, bătălia de la Bannockburn avea să decidă soarta independenței Scoției, ca și soarta Cavalerilor Templieri care luptaseră alături de cauza Scoției și a familiilor sale conducătoare, Bruce și Sinclair. În afara granițelor Scoției, prigoana și campania de persecuții la adresa Templierilor, orchestrate de Filip și de Papă, au continuat. Punctul culminant a fost marcat de arderea pe rug a Marelui Maestru Jacques de Molay. urmată de execuții în masă ale altor Templieri. Când Marele Maestru a fost dus la stâlpul infamiei, el a aruncat un blestem crunt asupra Papei și a regelui Franței, spunând că nici unul dintre ei nu avea să apuce să trăiască mai mult de un an după moartea sa. Blestemul lui s-a împlinit.

Totuși, Ordinul Templierilor nu s-a stins o dată cu de Molay. În Spania, Ordinele Calatrava și Montesa le-au permis Templierilor să își continue lucrarea ca forță luptătoare în slujba

țării lor și a credinței creștine, în Portugalia, Templierii au fost asimilați de nou înființatul Ordin al Cavalerilor lui Cristos, din rândul cărora avea să se distingă temerarul prinț Henric Navigatorul. Vasco da Gama făcea și el parte din același Ordin. Dintre toate țările europene, Anglia a fost singura care a sprijinit persecuția odată ce regele Edward și-a dat seama că Templierii îi susțin pe scoțieni în lupta împotriva Coroanei britanice. A poruncit arestarea tuturor Templierilor aflați între hotarele Scoției, măsură care a fost primită, firește, drept o glumă, de vreme ce Templierii reprezentau forța salvatoare care lucra din umbră pentru cucerirea independenței scoțiene.

După bătălia decisivă de la Bannockburn, Scoția a cunoscut o perioadă de relativă acalmie. Templierii au fost recompensați cu manoare și domenii și li s-a acordat „o acoperire”, materializată sub forma ghilladelor meșteșugărești, în definitiv, rolul pe care l-au jucat în construirea forturilor presărate pe traseul care unește Europa de Ierusalim a fost esențial. Tinerii Templieri aveau astfel o ocupație asigurată, iar bătrânii Templieri se puteau pensiona liniștiți și puteau scoate venituri de pe urma modestelor ajutoare primite. Au existat succesiv două ordine la care se puteau afilia Templierii. Primul a fost Ordinul Regal al Scoției, care funcționa ca o organizație secretă, condusă de rege, în calitate de Mare Maestru. Iar cel de-al doilea ordin, conform afirmațiilor lui Andrew Sinclair, a fost Ordinul Heredom, având sensul de „refugiu sau templu”. Familia Sinclair prezida acest al doilea ordin, în calitate de protector al său.

Războiul declanșat împotriva arabilor mauri din Apus și a sarazinilor din Răsărit a distras atenția Europei de la războaiele dintre națiunile europene. Bruce a murit în anul 1329, iar ultima sa dorință a fost ca inima să-i fie îngropată în pământul Ierusalimului. Lansați în cruciada împotriva maurilor, Sir William Sinclair, Sir James Douglas din clanul Douglas cel întunecat și Sir William Keith s-au aruncat umăr la umăr în vâltoarea luptei. Socotind că partida este pierdută, Sir James a aruncat inima lui Bruce în luptă, rugându-se ei să îi conducă, ca întotdeauna, spre victorie, în acea luptă, maurii i-au bătut crunt pe creștinii scoțieni. Keith, singurul dintre cei trei cavaleri care a scăpat cu viață, a luat inima și a adus-o înapoi acasă, în Scoția, unde a fost îngropată la Abația Melrose. Este de presupus că acesta a fost unul din cele mai înălțătoare momente pe care le-a cunoscut spiritul cavaleresc.

Urmașii acestor cavaleri au menținut vie flacăra luptei pentru independența Scoției într-un război care nu a încetat niciodată. Ei au continuat să își consolideze puterea și să-și sporească averea fie prin cuceriri, fie încheind diverse alianțe și căsătorii, în cursul acestor războaie permanente, clanul Douglas a reușit să adune domenii și proprietăți imense spre propriul beneficiu. Walter, lordul însărcinat cu ceremonia încoronării regelui Scoției, s-a căsătorit cu Marjorie, fiica lui Bruce, continuând astfel noua dinastie monarhică. Marjorie, care fusese mai întâi întemnițată în Turnul Londrei, iar mai apoi trimisă la o mănăstire de maici, a rămas în prizonierat timp de opt ani înainte de a reveni în Scoția la vârsta de douăzeci de ani. Edward, fratele lui Bruce, a supraviețuit războiului și a devenit ulterior regele Irlandei. Nigel, Alexander și Thomas au fost cu toții decapitați. La patru ani după căsătoria dintre Walter și Marjorie, scoțienii au suferit o grea înfrângere în bătălia de la Malidon Hali, însă clanul Douglas nu a încetat niciodată lupta împotriva vecinilor săi, după cum nici clanurile scoțiene nu au încetat să se lupte între ele.

După moartea regelui Filip, Franța a încheiat o alianță cu Scoția, ceea ce a afectat capacitatea Scoției de a-și păstra independența, în virtutea acestei alianțe, Scoția avea obligația de a intra în război alături de Franța, iar Franța a purtat permanent război cu Anglia. Baronii aflați la conducerea Scoției se luptau între ei în chestiuni legate de dreptul de proprietate asupra pământurilor, dar și pe tema nevoii de a susține sau de a ignora

Franța. Regele Iacob I al Scoției era un Steward (în realitate, un Douglas care își luase acest nume ca rezultat al faptului că familia sa preluase funcția de lord* însărcinat cu ceremonia încoronării regelui scoțian). El a pus bazele unei noi dinastii monarhice care a reușit să convingă clanurile, pentru o anumită perioadă, să își rezolve disensiunile. Din păcate, metodele pe care le-a impus i-au creat și mulți dușmani. Sir Robert Graham și alți opt scoțieni și-au omorât regele în tradiționalul stil scoțian, înjunghiindu-l cu pumnalele. Succesorul la tron a fost Iacob al II-lea, fiul lui Iacob I. Firește, copilul nu a domnit decât cu numele, în realitate, clanurile celtice Douglas, divizate deja în facțiunile „clanul roșu” și „clanul negru”, erau cele mai puternice din Scoția, în afara, firește, a clanului Sinclair care, conform tradiției, prefera să își asume un rol conducător din umbră.

Blestemul care plana asupra destinului Scoției făcea ca avantajul unei victorii nete, câștigate cu un preț greu pe diverse câmpuri de luptă împotriva dușmanului țării, să fie imediat pierdut din cauza trădării, a luptelor intense și a asasinatelor.

Clanurile nordice MacDonald și MacLean au luptat de partea lui Bruce, însă imediat după încheierea războiului de independență, ei s-au întors împotriva regelui lor care era un membru al divizatului clan Douglas. În cele din urmă, puterea clanului Douglas a fost zdrobită atunci când William Crichton, conducătorul uneia din cele două facțiuni, i-a ucis pe cei doi moștenitori Douglas, înjunghiindu-l pe tânărul lord în vârstă de paisprezece ani și pe mezinul lui. În anul 1449, Iacob al II-lea, sub pretextul că încearcă o reconciliere a clanului Douglas din care făcuse parte, l-a invitat pe conducătorul clanului la castelul Stirling și l-a ucis. La rândul lui, Iacob a căzut victima unui act de trădare. După ce a fost aruncat de pe cal într-una din luptele din Războiul celor două roze, el a cerut să îi fie adus la capătăi un preot. Personajul îmbrăcat în rasă de călugăr, care a sosit să îi acorde absolvirea de păcate, a făcut-o, însă, cu ajutorul unui pumnal.

În timp ce noua Scoție independentă făcea tot ce-i stătea în putință pentru a se autodistrage, prinsă în capcana luptelor josnice pentru putere ale celor din clanul Douglas, familia Sinclair și Templierii își consolidau liniștiți puterea în nord. Ordinele de felul Templierilor erau antrenate de romantismul cavaleresc care începuse să pună stăpânire pe Europa. Literatura romanească, ale cărei personaje principale erau regele Arthur și cavalerii Mesei rotunde, fusese scrisă și re-scrisă în perioada cruciadelor, iar ordinele militare și monahale trebuiau să se ridice la înălțimea viziunii eroice pe care lumea și-o făcuse despre ele.

Din punct de vedere oficial, toate posesiunile Templierilor fuseseră preluate de ordinul rival al Cavalerilor Ospitalieri. Dintr-un punct de vedere mai puțin oficial, toate posesiunile lor erau ținute separat. După treizeci de ani de la actul oficial pontifical care decreta dizolvarea Ordinului Templierilor și scoaterea lui în afara legii, ordinul cavaleresc rival nu poseda, în realitate, nici una din proprietățile Templierilor. Când, într-un final, domeniile au intrat în proprietatea lor, acestea erau ținute tot separat. Și Ordinul s-a pomenit că întâmpină rezistență din partea lorzilor locali, în anii 1324 și 1334, cavalerii au fost obligați să facă apel la parlament pentru a obține titlul de proprietate, în Scoția, situația era încă și mai încâlcită, în anul 1338, Cavalerii Ioaniți nu obținuseră nici măcar un singur titlu de proprietate, în documentele oficiale scoțiene, apăreau sub titlul de „Terrae Templariae” peste cinci sute de domenii care erau însă administrate de seniori locali. Ceea ce mai rămăsese din organizația Templierilor era menținut, în diverse forme, de cei câțiva cavaleri care conduseseră lupta în cursul războiului pentru independența Scoției. Câteva familii scoțiene moșteniseră mantia de conducători și de păstrători ai Ordinului Templierilor.

Una dintre aceste familii era clanul Seton. Un Seton este cel care a deținut titlul de Mare

Maestru al Ospitalierilor în anul 1346. Un alt Seton se căsătorise cu sora lui Robert Bruce după ce își îndeplinise rolul istoric în asasinarea lui John Red Comyn în biserica mănăstirii călugărilor minoriți. În secolul al XVI-lea, când ordinul masonic continuator al Templierilor a fost amenințat de acte de trădare, tot un Seton a jucat rolul principal în păstrarea și continuarea Ordinului. Iar trădarea care a amenințat desființarea organizației masonice a fost rezultatul războiului religios care amenința să sfâșie Europa în primele zile ale Reformei. Franța făcea eforturi disperate să rămână o țară catolică, în timp ce Anglia trecuse la protestantism. Scoția a devenit din nou teatrul de război al Europei. Familia Seton a încercat să păstreze nealterată unitatea dintre francezi și scoțieni, să mențină Scoția catolică și organizația templiero-masonică, secretă. Sarcina familiei Seton a fost una dificilă, dar măreață în același timp.

Maria, regina Scoției, era fiica Mariei de Guise a Franței și a regelui Iacob al V-lea al Scoției. Căsătoria lor a fost o alianță care s-a bucurat de sprijinul celor care doreau să împiedice anexarea Scoției de către englezi. Ceilalți doi copii ai lui Iacob al V-lea au murit otrăviți pentru a nu urca pe tron. Noua regină a Scoției (a devenit regină la șase zile după ce s-a născut, mai precis, în anul 1542 și imediat după moartea tatălui ei) a fost dusă în Franța pentru siguranța persoanei sale regale, mai precis, în anul 1548, de teama războaielor care se purtau în acel moment. Incursiunile de cotropire ale englezilor erau respinse de o armată în care se aflau și mercenari germani și italieni care luptau de partea Franței catolice.

Rolul pe care l-a jucat familia Seton a fost acela de a o proteja pe Maria, pe toată durata șederii sale în Franța, de actele de trădare ale dușmanilor ei, printre care se numărau și membrii propriei familie. Când, în anul 1558, Maria s-a căsătorit cu Francisc al II-lea, doamne de onoare i-au fost una din fiicele lui George Seton și soția acestuia. Două luni mai târziu, regele francez Henric al II-lea a murit de pe urma unei răni căpătate într-un turnir, iar Francisc al II-lea a devenit rege. În mod extraordinar, Nostradamus prezisese moartea regelui și descrisese cu exactitate rănilor pe care acesta avea să le capete. Francisc al II-lea avea să moară în anul următor.

Caterina de Medicis, mama regelui Francis, nu dorea ca Maria să rămână regina Franței, în schimb, ea i-a poruncit Mariei să restituie toate bijuteriile de familie și să se retragă pe domeniul ei din Scoția. Nici Anglia nu a privit-o cu îngăduință sau simpatie pe Maria, fiindcă era o străină, ba, și mai rău, o franțuzoaică din familia ducilor de Guise. Familia de Guise avea convingeri catolice ferme și purtări perfide, luptând împotriva protestantismului. Ceva mai târziu, în anul 1562, ducele de Guise a poruncit să se deschidă foc asupra unei congregații protestante care se adunase pentru rugăciune, aprinzând astfel scânteia războiului religios dintre creștinii catolici și cei protestanți, în timp ce familia regală și casele de Guise și de Lorraine făceau tot posibilul ca Franța să se mențină catolică, pastorii protestanți agitau mulțimile, îndepărtându-le tot mai mult de Biserică.

Firul subtil care unea familiile marcante ale Scoției a fost ceea ce ulterior avea să devină cunoscut sub denumirea de Garda scoțiană, o instituție fățiș militară ai cărei membri formaseră această uniune ca expresie a simpatiilor masonice, dar și a apartenenței naționale. Din Garda scoțiană făceau parte familiile Seton, Sinclair, Stewart, Lindsay, Hamilton, Douglas și Montgomery. Această forță aliată luptase în formula respectivă încă de la Bannockburn, cu scopul de a apăra atât interesele Scoției, cât și pe ale Franței, dar mai ales interesele castei din care făceau parte. Lancea unui Montgomery fusese cea care străpunsese ochiul regelui Henric al II-lea, împlinind astfel întocmai previziunea lui Nostradamus, ceea ce provocase învrăjbirea dintre alianța Guise-Lorraine și dinastia de

Valois, ca și lupta acesteia din urmă pentru tronul Franței. Trebuie spus că la vremea respectivă Franța nu era condusă de o monarhie puternică. Regele însuși era obligat să se bizuiască pe ajutorul marilor familii a căror influență nu trebuia neglijată. Lupta pentru putere și controlul absolut asupra Franței, pe care o purtau familiile Guise și Valois, nu a făcut decât să le slăbească pe amândouă, deschizând calea pentru urcarea pe tron a dinastiei de Bourbon.

Clanul Sinclair menținuse relații strânse și puternice cu neamul său din Franța, cu familia St. Clair. Numai că soarta Mariei, regina scoților, a fost urmarea jocurilor de culise ale inamicilor ei, și nu ale propriei familii. Clanul Sinclair luptase pentru regii Scoției, însă tocmai un urmaș al primei familii de regi scoțieni avea să se lepede atât de Scoția, cât și de propria sa mamă. Luând cunoștință despre complotul de a atrage Franța în efortul de înscăunare a Mariei, pus la cale de Sinclair, tocmai forțele îndrituite sunt cele care au ordonat să fie executată. Deși nici regina Angliei, Elisabeta I, nici regele scoțian Iacob, fiul reginei Maria, nu au dat semne că ar fi avut știință despre execuția reginei, este cert că acest lucru nu era posibil fără consimțământul lor. Elisabeta semnase condamnarea la moarte a reginei Maria, deși inițial s-a abținut să lanseze ordinul de execuție. Cronicarii din epocă pretind că temnicerii din Castelul Fotheringhay ai reginei scoțiene sunt cei care au organizat execuția din proprie inițiativă.

Familia Sinclair și tezaurul Templierilor

În pofida tuturor războaielor și a luptelor pentru putere, sau poate tocmai din acest motiv, familia scoțiană Sinclair a dobândit tot mai multă putere, a prosperat și a întreprins câteva acțiuni remarcabile pentru a asigura continuitatea Ordinului Cavalerilor Templieri și a-și menține rolul de protector al organizației. Bogățiile Templierilor au sporit o dată cu războaiele purtate împotriva Angliei, iar protectoratul asupra vestigiilor și a moștenirii templiere era apanajul și responsabilitatea absolută a familiei Sinclair.

Complexul castelului și capelei de la Rosslyn, construit de Sir William Sinclair la jumătatea secolului al XV-lea, este una din minunile lumii medievale, în afara faptului că reprezintă cel mai important templu al masoneriei mondiale, castelul Rosslyn a servit drept tainică a tezaurilor pe care Templierii fugari le-au adus cu ei de la Templul din Paris și de la cel din Londra, în epoca modernă, arheologii au descoperit săli secrete și șiruri de trepte și scări care par să nu ducă nicăieri, ba chiar și intrări în beciuri, amplasate în spatele unor mici cascade, însă nu au reușit să dea de urma nici unei comori.

Se spune că, imediat ce s-a hotărât să construiască capela de la Rosslyn, Sir William Sinclair a adus de peste hotare meșteri zidari pe care i-a pus imediat la treabă. Este foarte probabil că acești „zidari”^{*} erau Templieri aflați deja sub protecția sa. Construcția neobișnuită aducea mai degrabă a templu, iar mult mai târziu, toată lumea și-a dat seama cât de complexă era în realitate. Era atât de masivă, încât putea ascunde o comoară și o întreagă armată, ceea ce probabil s-a și întâmplat. Sinclair a întocmit personal planurile construcției, un fapt neobișnuit pentru rangul său social și obligațiile care decurgeau de aici.

Devine evidentă și certă legătura dintre Templierii care au construit forturi pe tot cuprinsul globului și francmasonii care și-au organizat primele ghilde meșteșugărești în apropierea orașului Edinburgh, începând din anul 1475. Membrii acestei organizații „profesionale” erau cavalerii care luptaseră în cruciade și cavalerii care luptaseră în tabăra lui Bruce, adică cei din neamurile Sinclair, Seton, Stewart, Hamilton și Montgomery, dar nici un „zidar” de rând. Sub fațada unei ghilde meșteșugărești, organizația Templierilor a rămas intactă, iar bărbații din neamul Sinclair, care odinioară s-au numărat printre fondatorii Ordinului Cavalerilor Templieri, au devenit protectorii ereditari ai ghildei. Sub protecția și

cu oblăduirea Templierilor și a familiei Sinclair, un secret milenar și un tezaur imens au reușit să se păstreze intacte, departe de privirile lacome ale dușmanului.

Capitolul 7

SECRETUL TEMPLIER

Clanul Sinclair a moștenit rolul de protector al francmasonilor în spatele cărora se ascundeau ultimii Templieri. Clanul Sinclair a mai moștenit și rolul de păstrător și de protector al bogățiilor pe care le deținea organizația respectivă, comori care fuseseră păstrate în încăperile secrete ale Templelor din Paris și din Londra. Comorile împărăției, da'te în păstrare Templierilor, încărcate în convoiul de carete erau acum bine ascunse în galeriile secrete construite sub capela castelului de la Rossyin. În sine, tezaurul era monumental - mult mai mare decât s-ar putea câștiga astăzi din golirea totală a tuturor safeurilor celei mai mari bănci din lume. Era unica bancă din Europa acelei epoci, iar conținutul ei dispăruse fără urmă.

Organizația Templierilor oferea și modalitatea de a depune bani la banca Templierilor într-o cetate și de a-i putea scoate într-o altă cetate. De asemenea, ea era în măsură să acorde împrumuturi. Cum câștigarea unei dobânzi de pe urma sumelor acordate cu împrumut era considerată o practică cămătărească, banca Templierilor încasa produsele obținute de pe domeniul lăsat în gaj, până când persoana respectivă putea restitui împrumutul. Nu existau acte scrise de mână, nici cecuri sau bonuri de ipotecă. Băncii Templierilor îi erau încredințate spre păstrare aur și argint, sub forma lingourilor sau a monedelor, ba chiar și unele bijuterii de coroană ale celor mai bogate familii suverane din Europa. Aceste bogății puteau fi transportate, însă ele presupuneau folosirea câtorva convoaie de căruțe.

Ca și când dispariția acestui imens tezaur n-ar fi fost suficientă, se mai știa că Templul era spațiul sacru în care se păstrau comori încă și mai mari - comori care nu trebuia să încapă pe mâna regelui francez. Conform legendei, se pare că una dintre comori fusese cea a catarilor, salvată în secret din cetatea Montsegur. Aici, în ultimul bastion al rezistenței catarilor, Templierii luptaseră alături de cei persecutați și împotriva Bisericii căreia jurase supunere, în cetatea Montsegur era păstrat un tezaur important format din monede de aur și argint și numeroase obiecte de cult din metale prețioase. Potirul de la Cina cea de taină, în care se afla sângele lui Isus Hristos, sau miraculosul Sfânt Graal, era în posesia catarilor. Legenda spune că și alte comori importante, atât pentru valoarea lor materială, cât și pentru cea spirituală și religioasă ar fi fost păstrate la Monsegur, printre acestea numărându-se prada pe care o făcuseră vizigoții după ce jefuiseră Roma și Oracolul din Delfi, adusă din Grecia. Iar printre obiectele romane pe care vizigoții le prădaseră în secolul al V-lea se aflau cele pe care legiunile romane conduse de Titus le aduseseră cu ei după ce jefuiseră Templul lui Solomon în secolul întâi.

Este posibil ca și cea mai importantă comoară pe care o păstrau Cavalerii Templieri în Templul din Paris, și care provenea din Templul lui Solomon, să fi fost adusă de la Ierusalim de cavaleri aparținând unui ordin care ființa în interiorul unui alt ordin și cărora le fusese încredințată o misiune secretă. Un mic grup de elită, format din cele mai puternice familii nobiliare, asociate într-o alianță încheiată cu mulți ani în urmă, continua să existe în aceeași formație. Deși Evul Mediu se apropia de sfârșit, familiile aristocratice continuau să domnească suveran peste domeniile locale respective. Acest grup elitist rivaliza cu regele, mai ales în cursa pentru putere, iar tezaurul pe care îl deținea avea o importanță mult mai mare decât valoarea sa materială în sine. În esență, acest tezaur era chiar istoria familiei în care s-a născut Iisus Mântuitorul. Arborele genealogic al lui Iisus Hristos, care începea cu familiile de sacerdoți ale lui Aron și David, nu s-a încheiat odată cu episodul Răstignirii. Una din tezele avansate în cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal”

este că Iisus a avut urmași, iar aceștia erau regi-preoți. Un ordin de elită constituit în interiorul Ordinului Cavalerilor Templieri a reușit să descopere acest secret, iar familiei Sinclair i-a revenit datoria să îl păzească cu strășnicie.

Familia Sinclair și Scoția

Este posibil ca tezaurul încredințat spre păstrare familiei Sinclair să fi constituit sursa bogăției sale din secolele al XV-lea și al XVI-lea, însă el nu putea fi și sursa puterii pe care o deținea. Bărbații din neamul Sinclair fuseseră mereu personaje marcante și, întotdeauna, se aflaseră în preajma conducătorului acelei țări pe care aleseseră să o slujească. De la pământul strămoșesc din Norvegia, până la domeniile din Normandia franceză și la fiefurile din Scoția, ei formaseră mereu un clan extraordinar de puternic. Au înțeles curând că regele era suveran doar cu numele, dar și ținta celor nemulțumiți de felul în care își interpreta rolul; că adevărata putere va aparține întotdeauna celor aflați în anturajul imediat al regelui, dacă aceștia vor fi suficient de înțelepți și vor trage sforile din culise.

În Franța, tratatul St. Clair, semnat la castelul care aparținea familiei cu același nume, le acorda familiilor normande domeniile pe care le-au deținut în Franța, permițându-i, în același timp, regelui Carol cel Simplu să rămână rege. În Anglia de după bătălia de la Hastings, Wilhelm Cuceritorul a primit lauri victoriei,[^] însă familia Sinclair a fost cea recompensată cu adevărat. În Scoția, membrii familiei Bruce au trăit ascunzându-se în peșteri, au fost aruncați în temniță sau au fost expuși oprobiului public în cuști cu zăbrele, în timp ce puterea familiei Sinclair creștea în fundal. Rolul a fost creat special pentru neamul Sinclair, care s-a ridicat la înălțimea așteptărilor. Au fost mereu păpușarii care manevrau marionetele, rămânând nevăzuți publicului.

Începând cu Bannockburn și preț de două secole, familia Sinclair și-a consolidat bogăția și puterea și și-a îndeplinit cu onoare responsabilitatea de păstrătoare a secretului. A patronat ghildele meșteșugărești masonice care s-au dezvoltat din vechiul Ordin al Templierilor, asigurând astfel continuitatea lui. Avea să fie numită de regele scoțian Iacob al II-lea familie protectoare a francmasoneriei, menire prin intermediul căreia a știut să păstreze intacte secretele și averea Templierilor, în calitate de Mari Maeștri cu drept ereditar ai Francmasoneriei de Rit Vechi Scoțian, probabil că urmașii neamului Sinclair au dus mai departe moștenirea înaintașului lor, Henry Sinclair, care a inițiat seria călătoriilor de explorare în anul 1398 - acționând întotdeauna discret, și numai din umbră.

Totuși, în anul 1545, clanul Sinclair a fost obligat să iasă la rampă. Oliver Sinclair reprezenta forța militară din spatele regelui scoțian Iacob al IV-lea. Moartea lui Iacob în bătălia de la Flodden l-a obligat pe Oliver să intre pe câmpul de luptă. Când i-a urmat la tron, noul rege Iacob al V-lea era un copil de numai doi ani. Sinclair a devenit lordul protector al regelui și, prin urmare, lordul protector al Scoției. Mai târziu, Iacob al V-lea avea să se căsătorească cu Marie de Guise, descendentă a familiei catolice franceze cu același nume, familie cu care clanul Sinclair era aliat atât prin căsătorie, cât și prin interesele politice ale grupului elitist secret din care făcea parte.

Dacă această uniune matrimonială a realizat și o uniune între Scoția și Franța, ea a constituit o amenințare la adresa Angliei, fiind și unul dintre factorii determinanți în declanșarea bătăliei de la Solway. Scoții au suferit o cruntă înfrângere, iar Oliver Sinclair a căzut prizonier în mâinile englezilor. Iacob al V-lea se bizuia pe și depindea de sprijinul lui Oliver Sinclair încă din copilărie. Lipsit de protectorul său firesc, el era convins că soarta Scoției este pecetluită. De altfel, a murit la numai câteva zile după ce a aflat că Oliver căzuse în captivitate. Cu șase zile mai devreme, în timp ce regele era în plină criză nervoasă, i se năștea o fiică, pe nume Maria. Tatăl a prezis atunci că nașterea Mariei avea

să marcheze stingerea stirpei și sfârșitul familiei Stewart.

La rândul său, Oliver Sinclair trebuie să fi trecut printr-o scurtă criză de disperare după înfrângerea suferită la Solway și după ce-a aflat că regele său murise și că pe tronul Scoției urma să urce un bebeluș, care mai era și femeie pe deasupra. Deși probabil că neamurile Sinclair din Franța erau mult mai bogate și mai potente decât rudele lor scoțiene, ei nu i-au oferit o soluție salvatoare lui Oliver și nici nu s-au oferit să-i sară în ajutor în lupta împotriva englezilor. Pe de altă parte, Oliver Sinclair avea în grijă ceva mai mult decât fiefurile familiei Sinclair: îi fusese încredințat un tezaur de o importanță mult mai mare, pe care se angajase să îl apere. Iar în momentul în care i s-a permis să iasă pentru scurt timp din închisoare, Oliver Sinclair a acționat fără șovăire. Și a dispărut imediat din Scoția și din istorie.

Clanul Sinclair a fost la fel de discret în privința puterii reale pe care o deținea în perioada de început a existenței Ordinului Templierilor. În anul 1982, a fost publicată în Anglia cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal”, în urma unor cercetări riguroase pe care autorii cărții, Michael Baigent, Richard Leigh și Henry Lincoln, le-au efectuat în sudul Franței, în încercarea de a elucida un mister multiseclar și de a descoperi o anumită comoară.

Periplul lor i-a purtat până în perioada de început a Templierilor și i-a condus la un ordin secret care funcționa în interiorul Ordinului pe care îl studiau. Undeva între anii 1090 și 1099, Godfroy de Bouillon a înființat Ordre de Sion. Acest ordin a existat în paralel și în interiorul Ordinului Cavalerilor Templieri, însă a operat în umbră. Scopul existenței lor era complet diferit de misiunea Templierilor, în forma în care ne este cunoscută, ei având și rolul de a opera ca organizație de acoperire atâta timp cât era necesar. Planul unui ordin secret în interiorul unui alt ordin secret le-a permis Templierilor și elitei care i-a creat, Ordinul Sionului, să își continue existența până în zilele noastre. Mai târziu, Godfroy de Bouillon avea să cucerească Ierusalimul, în istoria îndepărtată, învăluită în mister și pierdută în negura timpului, domeniile pe care le stăpânea o mătușă de-a lui Godfroy au servit drept refugiu unui grup de călugări din Calabria. Pe pământul ei, călugării au înălțat o mănăstire, iar în cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal”, autorii avansează ipoteza conform căreia ei ar fi construit o punte menită să asigure legătura cu Templierii din viitor. Călugării au părăsit domeniul, iar Godfroy i-a condus într-o cruciadă care avea să distrugă cetatea sfântă a Ierusalimului, în anul 1099. După ce Baldwin a cucerit cetatea, un călugăr calabrez a fost cel care l-a încoronat rege. În continuare, el a construit o mănăstire pe ruinele unei foste bazilici, care avea să fie numită Abația Notre Dame de Sion.

Ordinul original al Cavalerilor Templieri, grupul format din cei nouă cavaleri conduși de nobilul de mică importanță Hughues de Payens, a intrat în Ierusalim în anul 1118. După cum am aflat anterior, în cei nouă ani pe care i-au petrecut la Ierusalim ei nu au atins performanțe notabile, în afara faptului că au reușit să demoleze zidurile dinspre grajdurile regelui Solomon, care se învecinau cu Templul lui Solomon. În ciuda acestui aspect, când au revenit în Franța, cavalerii au fost întâmpinați ca niște eroi de către protectorul lui Payen, Bernard de Clairvaux. Bernard a convocat imediat un conciliu cu scopul de a încuviința, recunoaște și susține societatea Cavalerilor Săraci, iar Ordinul călugărilor cistercieni, în fruntea căruia se afla Bernard, a fost cel care a pus la punct regulamentul și codul de conduită al cavalerilor. Activitatea lui Bernard este comparabilă cu cea a unui pastor contemporan care propovăduiește Evanghelia prin intermediul televiziunii, el militând pentru lupta împotriva sarazinilor și strângând fonduri atât pentru săraci, cât și pentru bogați. Pentru rolul important pe care l-a jucat, Bernard a primit conducerea abației de la Orval, construită de călugării calabrezi pe domeniul de familie al lui Godfroy de Bouillon, care a fost transformată într-o mănăstire a Ordinului cistercian.

Ordinul a mai primit și alte recompense importante.

Ordinul pe care l-a condus Sfântul Bernard s-a transformat, într-o perioadă relativ scurtă de timp, dintr-un ordin nevoiaș, într-unul extrem de avut. Deși a fost lansată în circulație teoria conform căreia cei nouă cavaleri plecaseră la Ierusalim cu misiunea de a recupera comoara ascunsă în Templul regelui Solomon, aceasta nu a constituit totuși sursa noii bogății a ordinului monastic condus de Bernard. La baza neașteptatei bogății a Ordinului călugărilor cistercieni stă, pe de o parte, extraordinarul talent al lui Bernard de a înflăcăra imaginația oamenilor și de a convinge mulțimile și, pe de altă parte, sprijinul câtorva dintre cele mai bogate familii franceze. Însă, Cavalerii Templieri nu au plecat la Ierusalim cu scopul de a garanta siguranța pelerinilor creștini, ci cu misiunea secretă de a scoate la lumină tainele și comorile ascunse în Templul lui Solomon.

Regele Solomon și Ierusalimul

Este incontestabil faptul că Templul lui Solomon ascundea un tezaur fabulos. Regele David a fost cel care, bizuindu-se pe ajutorul filistenilor, a reușit să urce pe tronul statului Israel, la acea vreme divizat. Tot el este cel care a făcut din Ierusalim capitala regatului său. Cetatea Ierusalimului era deja centrul bogăției pe vremea iebusiților, care îl numeau Ierușalaim, adică „orașul fondat de zeul Salem”, zeul prosperității la iebusiți. Iar, încă de pe vremea lor, cetatea era sfântă. Stânca numită Moriah, aflată în spatele cetății, era considerată sacră încă dinaintea epocii israelite. După ce poporul lui Israel a recucerit cetatea, această stâncă sacră a primit numele de Sion. Preotul iebusit Zadoc este cel care l-a confirmat pe regele Solomon drept uns al lui Dumnezeu. Iar un țaran iebusit, pe nume Arauna, a fost proprietarul stâncii Sionului (Zion) până în perioada de început a epocii în care a stăpânit Solomon.

În timpul domniei regelui Solomon au fost construite cetatea și templul care o domină, ca un centru puternic al lui Israel triumfător. Mâna de lucru necesară construirii Templului se ridica la o sută optzeci de mii de muncitori, dintre care treizeci de mii au fost aduși din Fenicia. Arhitecții și constructorii fenicieni erau mult mai pricepuți în edificarea de cetăți decât israeliții, care erau agricultori nomazi. Cetatea Ierusalimul exista deja la vremea la care a început grandioasa construcție. Sub cetate se afla tunelul Gihon, o galerie imensă care cobora până la galeria ce ducea mai departe, până la pâraul Gihon. Tinelul nu avea o importanță deosebită, cu excepția faptului că servise drept sursă de alimentare cu apă pentru întreaga populație a Ierusalimului în perioada în care cetatea fusese asediată de dușman. Totuși, acest canal cu apă făcuse posibilă capturarea Ierusalimului de către ebraici. Izvoarele au avut întotdeauna o anumită conotație religioasă pentru popoarele păgâne, fiindcă ele simbolizau și reprezentau fertilitatea. Iar apa, cu precădere în zonele invadate de deșert, reprezenta sursa vieții.

Masivul complex templier construit din porunca regelui Solomon cuprindea o anexă care putea la fel de bine să servească drept trezorerie. Dar acesta nu era unicul loc în care putea fi ascuns tezaurul. De-a lungul frământatei istorii a Ierusalimului, Templul a fost jefuit de câteva ori, deși, în chip misterios, de fiecare dată comoara creștea parcă tot mai mult.

Ierusalimul iudeilor a devenit un centru și mai important de bogăție, fiindcă pacea încheiată cu filistenii a stimulat înflorirea comerțului. Corăbiile veneau din locuri îndepărtate, cum ar fi Seba, din Arabia, și aduceau mărfuri din Orient. Corăbiile danilor, popor de navigatori din Mediterana, care întrețineau relații comerciale cu fenicienii, navigau până departe în Apus, în Spania, și către un regat misterios aflat nu departe de Spania, numit Tartesus. Regele Solomon avea chiar o flotă proprie.

După încheierea perioadei de domnie a lui Solomon, bogățiile Ierusalimului au stârnit pizma dușmanilor săi. Faraonul libian Sesonk i-a obligat pe iudeii din Ierusalim să își

răscumpere libertatea în timpul domniei lui Ieroboam. Așa, nepotul lui Ieroboam, a recurs la bogățiile visteriei pentru a zădărnici pretențiile la tron ale unui rival. Când a ajuns la putere, loas a găsit visteria secătuită. Însă, atâta timp cât Ierusalimul a reușit să își mențină puterea, visteria putea fi umplută la loc. În anul 716 înainte de Hristos, Ezelia a extins sistemul de canalizare care împânzea catacombele cetății, reușind astfel să țină* piept asirienilor care asediau orașul. Robia babiloniană care a urmat (începând cu anul 586 înainte de Hristos) a pus capăt domniei dinastiei care începuse odată cu regele David, iar istoria Israelului este marcată de o lungă perioadă de subjugare sub cuceritori diferiți. Templul distrus apoi reconstruit i-a servit lui Irod drept sursă aproape constantă de venit. Irod a jefuit sistematic construcțiile ridicate în jurul Templului, sperând să descopere acolo bogății ascunse în taințe. Când în cele din urmă a reușit să pătrundă în incinta criptei în care erau așezate mormintele regilor Solomon și David, legenda ne spune că un fulger l-a lovit în chip neașteptat pe unul din străjerii lui, prefăcându-i pe loc trupul în scrum. Aroganța plină de nesăbuință a lui Irod i-a împins în cele din urmă pe evrei să se revolte împotriva conducătorilor păgâni. Roma hotărâse să înalțe efigia vulturului imperial deasupra intrării în Templu, a cărui simbolistică avea o dublă conotație, reprezentând atât forța măreței cetăți, cât și pe zeul păgân al romanilor, Jupiter. Doi zeloți și-au asumat rolul istoric de a doborî vulturul, iar Herod a poruncit să fie executați. Un Iisus furios a condamnat folosirea Templului drept vad comercial de către negustori și zarafi, le-a răsturnat tarabele și i-a alungat de pe pământul sfânt. Pentru unii, acțiunea sa constituia amenințarea cu cea mai vădită conotație politică pe care a comis-o Iisus vreodată, contribuind probabil la executarea lui ulterioară. Invadatorii romani nu au conștientizat să jefuiască Templul și să ducă cu ei comorile la Roma, ori de câte ori au putut și cât de mult au putut. Însă cel mai mârșav gest și mai mare sacrilegiu comis de Roma Imperială a venit o dată cu înăbușirea răscoalelor conduse de evrei, care au izbucnit în anul 66 după Hristos, incident care a condus la masacrarea și la alungarea evreilor din Ierusalim. În prezent, nu s-a păstrat nici o urmă a Templului original, însă amplasamentul său este marcat de Cupola islamică a Stâncii.

Conform unei teorii prezentate în cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal”, a existat o comoară reală pe care au căutat-o Cavalerii Ordinului Sionului (sau, altfel numit, Prioratul de Sion), același ordin care a preferat să rămână ascuns în spatele Templierilor. În sine, comoara ar putea fi mult mai importantă decât toate bogățiile cetății Ierusalim adunate laolaltă. Autorii nu sunt singurii care au studiat istoria acestui ordin secret și discret care se ascunde în spatele constituirii Templierilor, în cartea „Semnul și sigiliul” (*The Sign and the Seal*), scriitorul Graham Hancock susține că acest grup format din nouă cavaleri a adus cu sine de la Templul lui Solomon Chivotul legământului, în opera sa fascinantă, Hancock vorbește despre extraordinarul chivot și puterile sale miraculoase. Moise primise instrucțiuni precise de la Dumnezeu despre modul în care trebuia construit Chivotul, în capitoul 25 din *Ieșirea* vechi-testamentară, se regăsesc instrucțiunile precise pe care le transmite Dumnezeu, printre altele folosirea drugilor din lemn de salcâm, a chenarelor de aur și a capacului chivotului, confecționat din aur masiv. După ce Moise l-a inițiat pe Iosua, conferindu-i puteri divine, chivotul a fost folosit cu scopul de a câștiga bătălii, de a ucide oameni sau de a răspândi epidemii. Sursa puterii erau două pietre care au căzut din cer. După unii, acestea sunt pietrele pe care au fost scrise cele zece porunci, după alții, pietre cu o origine mult mai misterioasă, care au fost aduse pe pământ direct de la Dumnezeu. Și numai cei pregătiți să pătrundă aceste taine mistice erau în siguranță, neputând fi distruși de puterea lor. În jurul Chivotului s-a dezvoltat o clasă sacerdotală cu puteri speciale, iar, dintre ebraici, numai leviții aveau dreptul și permisiunea de a fi

păstrătorii Chivotului.

Chivotul avea să dispară curând din istoria consemnată în Biblie. Iosua (în jurul anului 609 după Hristos) le-a cerut leviților să restituie Chivotul, însă acesta nu a mai reapărut niciodată. I Hancock consideră că obiectul a fost dus încă de atunci, din motive de siguranță, în Etiopia unde este păstrat și în prezent. În urma cercetărilor întreprinse, Hancock face următoarea descoperire: comunitatea iudaică din Etiopia pretinde că se află în posesia Chivotului pe care îl numesc „tabot”. În multe din bisericile de formă circulară, construite în stil templier, există

STEVKNSORA

copii ale tabotului, însă nu există decât o singură Tabota Zion, adică Chivotul legământului.

Ipoteza lui Hancock susține că primii Templieri, adică reprezentanții celor nouă familii din nordul Franței, au pornit în căutarea Chivotului. Ambele lucrări convin asupra faptului că întemeietorii Ordinului Templierilor ar putea fi mai degrabă comparați cu arheologi, decât cu militari. În limba ebraică, „fundatia” reală de la Salem, de pe stânca dolomitică, se numește Shetiyyah, iar această fundație se afla pe situl respectiv încă înainte de construirea Templului din anul 950 înainte de Hristos. Literatura medievală cuprinde o legendă despre Chivotul care era ascuns și păzit într-un beci aflat în interiorul acestei fundații, datând incidentul înainte de căderea în robia babiloniană. Probabil că legende de acest gen i-au convins pe Templieri să facă drumul până în Palestina și să sape galerii și tuneluri sub această fundație, căutând să descopere locul în care era ascuns Chivotul, însă Chivotul nu a fost găsit de nimeni niciodată.

Hancock face o comparație între Graal și Chivot. Asemenea protectorilor etiopieni ai tabotului lor, care considerau că paznicul era dator să își găsească succesorul încă din timpul vieții, și Templierii s-au autointitulat păstrătorii și păzitorii Graalului. O altă misiune asumată de paznicii etiopieni era să îi protejeze pe laici, în sensul de a îi împiedica să ajungă la Chivot, despre care s-a scris în Biblie că ar putea face mult rău neinițiaților. În *Cartea întâi a cronicilor*, versetul 15:2 stă scris astfel: „Chivotul lui Dumnezeu nu trebuie purtat decât de leviți”, iar în *Deuteronom*, „În vremea aceea, Dumnezeu a despărțit seminția lui Levi și i-a poruncit să ducă Chivotul legământului Domnului”. Toate aceste avertismente biblice sunt cât se poate de clare.

Nu există dovezi istorice certe că familiile scoțiene, păstrătoare ale legii, ar fi fost în posesia Chivotului legământului. După cum nu există nici dovezi certe că lucrurile ar fi stat diferit, în anul 1768, James Bruce, care se pretindea a fi coborâtor în linie directă din regele Robert Bruce, a întreprins cercetări pe cont propriu. Expediția pe care a organizat-o a ajuns până în Etiopia. În același timp francmason care se inspiră din latura speculativă a masoneriei (a se citi „mistico-religioasă”), Bruce s-a întors acasă aducând cu sine *Cartea lui Enoch*. Această carte este sacrosanctă pentru masoni, fiindcă ei îl asimilează pe Enoch lui Toth, zeul egiptean care le-a transmis muritorilor arta construcțiilor monumentale. Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal” ia în discuție posibilitatea ca tezaurul în căutarea căruia au plecat în expediție Templierii să nu fi fost Chivotul legământului. Ei căutau, în schimb, dovada continuității casei regale, care începe cu regele Solomon și regele David, se continuă în linie directă prin Iisus și, mai departe, prin urmașii lui Iisus. Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal” avansează teza conform căreia Graalul ar reprezenta descendența directă din sângele sfânt al lui Iisus. Tezaurul ar constitui astfel dovada că Iisus a avut urmași de sânge în linie directă, că descendenții Lui au supraviețuit momentului Răstignirii și că urmașii Lui trăiesc și astăzi în Franța. Dacă această teorie ar fi susținută de dovezi ineluctabile, ea ar clătina din temelii Biserica romano-catolică, întemeiată pe o

sumă de adevăruri intransigente. S-ar dovedi astfel că noțiunea ariană despre Iisus-Omul este mult mai corectă decât permite să se creadă dogma îmbrățișată de Biserica romano-catolică. Arie a fost un personaj important din istoria religiei creștine, care a trăit și a predicat la Alexandria între anii 318 și 355 după Hristos. În predicile sale, el susține cu vehemență că Iisus a fost muritor, că nu era Fiul lui Dumnezeu, așadar că nu era de origine divină! Chiar dacă nu îl percepea pe Iisus ca având convingeri contrare Dumnezeului Suprem, el credea, în schimb, că Iisus ar fi un simplu emisar al acestui Dumnezeu. Teoria sa se acomodează perfect cu conceptele religioase iudaice, fiind mult mai acceptabilă din punctul de vedere al regilor și conducătorilor militari care nu admiteau existența unui Dumnezeu laș sau slab. Însă motivul pentru care un „adevăr” de acest gen putea fi atât de valoros pentru un ordin monahal catolic, cum erau călugării cistercieni conduși de Sfântul Bernard, continuă să rămână un mister pe care istoria nu l-a elucidat încă. Iar valoarea materială a acestei teorii, adică posibilitatea ca ordinul să fi utilizat această monedă de schimb cu scopul de a șantaja Biserica, rămâne la fel de puțin plauzibilă, deoarece Biserica dispunea de resursele, mijloacele și forța necesară pentru a-și apăra dogma.

În epoca la care facem referire, puțini erau cei care știau să scrie și să citească, iar, datorită presiunilor exercitate de Inchiziție, cunoașterea acestor „arte” îi atrăgea automat respectivei persoane calificativul de eretic. Însuși faptul de a avea o Biblie în casă era un lucru interzis de Biserică ea încercând să își păstreze astfel neștirbit monopolul asupra Cuvântului lui Dumnezeu. Norodul afla despre propria religie numai din ceea ce îi spuneau preoții la liturghie. Știm din textul Evangheliilor că Iisus este descendent în linie directă din regele David; și că moștenirea davidică nu s-a stins, doar că urmașii lui doar și-au pierdut dreptul la tron în perioada înrobirii babiloniene. Asemenea englezilor care așteaptă întoarcerea regelui Arthur, la fel și iudeii așteptau ziua în care regele tuturor evreilor avea să îi elibereze din nou de sub jugul stăpânirii venetice. Profetii prevestiseră că regele care avea să le aducă mântuirea va fi urmașul în linie directă al Casei lui David și al Casei lui Aron. Apostolul Matei susține că Iisus era de origine aristocratică și că descendența sa era recunoscută de conducătorii iudei. *Evanghelia lui Matei* vorbește despre faptul că la nașterea lui Iisus au fost prezenți trei regi. Iar când Iisus a intrat în Ierusalim, el a fost întâmpinat de mulțimi cu aclamații de tipul „Osana fiului lui David”. Celelalte Evanghelii canonice confirmă originea acestui prinț descendent al Casei lui David și pretențiile sale la un tron al pământenilor. În schimb, Iisus însuși este descris drept fiul unui tâmplar. Numai că termenul de „tâmplar” nu se referă neapărat la un muncitor de rând, tot așa cum termenul de „mason” are o semnificație mult mai profundă decât cea de suprafață. În textele *Facerii*, Dumnezeu însuși este prezentat drept „Creatorul” și „Arhitectul”. Și este foarte probabil ca afirmației conform căreia Iisus este fiul „Marelui Arhitect al Universului”, tâmplarul, să îi fi fost în mod intenționat acordat un dublu înțeles. Nu trebuie să uităm că masonii medievali și cei din perioada modernă au creat un folclor care îi prezintă în postura de descendenți în linie directă ai constructorilor responsabili de înălțarea Templului lui Solomon.

În antichitate, breasla constructorilor trebuia să dețină cunoștințe și capacități mult peste media de instrucție a semenilor, într-o epocă în care a scrie era o iscusință caracteristică doar unui grup de elită, constructorul, a cărui profesiune presupunea și impunea cunoștințe superioare de matematică, dar mai ales de geometrie, trebuia să dețină cu adevărat o educație excepțională. Iar arhitectul trebuia să fie versat într-un domeniu considerat de mulți misterios, ținând posibil de magie. În prezent, această disciplină magică nu este mai misterioasă decât oricare dintre științe. Majoritatea construcțiilor monumentale ridicate în

Antichitate, printre care se numără monumentele megalitice preistorice de tipul celor de la Stonehenge și catedralele medievale, erau orientate spre activitatea celestă. Până în epoca modernă, amplasamentul bisericilor și al catedralelor era întotdeauna ales și orientat cu atenție, conform unor calcule elaborate. Asemenea șamanilor și druizilor, arhitectul deținea cunoștințe solide despre modul în care funcționează universul vizibil. De fapt, era obligația lui să cunoască aceste aspecte. Distanța se măsura conform acelorași principii ca și în zilele noastre, calculându-se după umbra pe care o lasă soarele pe pământ. Aceasta era „geometria sacră”, sau misterele, așa cum o considerau cei neinițiați în această profesiune.

Rolul de „arhitect” sau „tâmplar” încredințat lui Iisus, la modul metaforic, coincidea cu restaurarea Templului pe care îl ridicase regele Solomon. Iisus-împăratul avea rolul mesianic de a restaura gloria pierdută a poporului iudeu și rolul de mare putere pe acest pământ. Iar tâmplarul, arhitectul, masonul aveau misiunea de a edifica Biserica pe o stâncă. În timp ce iudeul de rând își aștepta Mântuitorul, saduchei și fariseii, cu alte cuvinte clasa aristocratică și, respectiv, clasa de mijloc, nu aveau nevoie de un mântuitor care să tulbure ordinea instaurată. Se considera că Iisus era un nazarinean din Galileea, regiune a Palestinei recunoscută pentru faptul că furnizase Israelului rebeli și tâlhari de drumul mare. El învățase într-o comunitate eseniană, unde zeloții cu vederi radicale complotau la răsturnarea atât a regimului instaurat de cuceritorii străini, cât și a stăpânilor lor iudei care se complăceau în această situație, ba chiar aveau interes să o perpetueze. Qumran (cunoscută astăzi sub denumirea de Khirbat Qumran), comunitatea în care a studiat și trăit Iisus, era departe de filonul principal de gândire. Comunitatea de la Qumran atrăgea deopotrivă mistici și rebeli, însă chiar dacă Iisus a fost atras de lumea marcată de valori morale superioare a esenienilor, el nu a adoptat disciplina lor severă.

Și Sfântul Ioan Botezătorul a vizitat comunitatea de la Qumran. Este posibil ca aici să fi intrat Ioan în contact cu ritualul botezului, în forma în care era practică de esenieni. Esenienii făcuseră din ritualul botezului o practică cotidiană, deosebită din această perspectivă de taina despre care Ioan credea că trebuie acordată o singură dată în viață. Ioan l-a „botezat” pe Iisus în spiritul celei mai pure tradiții eseniene. Sau poate l-a uns „rege”? În Evangheliile care au fost scrise ulterior, se consideră că mirungerea ar sta la baza numelui elenizat de „Hristos”, a cărui semnificație este „Unsul”. Grecii au plămădit religia lui Iisus, creând o formă diferită de practică religioasă decât cea originală, în forma în care fusese concepută de cei care au urmat inițial învățăturile lui Iisus. Mai degrabă Luca, medic grec, și Paul, „apostolul” tuturor păgânilor de altă origine decât cea iudaică, îl vedeau pe Iisus în rolul lui Dumnezeu, decât îl percepea propria lui familie sau ceilalți apostoli. Titlul pe care i l-a acordat lui Iisus propriul său popor era cel de „Mesia”, ceea ce denotă convingerea că regele este descendentul în linie directă al Casei davidice, mai degrabă decât un rege oarecare sau un conducător religios sau spiritual. În mod evident, Mesia este regele-sacerdot.

Caracteristica și semnificația titlurilor care i-au fost atribuite lui Iisus își pierd sensul pentru cititorul modern, tot așa cum astăzi nu mai suntem capabili să înțelegem semnificația clară a apelativului acordat lui Iisus de „bărbat 'din Galileea”, care constituia o altă manieră de a spune că Iisus a fost un răzvrătit împotriva ordinii instaurate. În epoca lui Irod, colinele din Galileea erau sălașul disidenților, ba chiar și locul din care a diseminat mișcarea de gherilă, pe măsură ce pumnul de fier al dictatorului îi izgonea pe iudeii care luptau împotriva regimului. După ce citești Biblia, te poți întreba care este în realitate locul în care s-a născut Iisus: Betleem, Galileea sau Nazaret? Afirmația conform căreia Iisus s-a născut la Betleem este importantă în contextul împlinirii profeției biblice

care ne spune că regele mântuitor, Mesia, avea să vină din cetatea lui David.

Dar dacă există șanse ca Iisus să fie originar din Betleem, mult mai puțin probabil este ca Nazaretul să fie locul său de baștină, fiindcă această așezare nu exista încă pe vremea sa. Iisus mai era supranumit Nazarineanul, o aluzie la afilierea sa politică. Nazarinenii formau o sectă care nutrea convingerea fermă a misiunii lor de călăuze drepte ale credinței poporului iudeu în acele vremuri tulburi și într-o societate măcinată de corupție. De asemenea, ei erau deținătorii unei cunoașteri secrete, sacrosancte din punctul lor de vedere, pe care atât istoria scrisă, cât și religia convențională au omis să o consemneze. „Nazarinean” derivă din cuvântul aramaic „natzar”, care are o dublă semnificație, aceea de „a păzi” și „a veghea”. Nazarinenii erau mai mult decât păstrători ai credinței strămoșești și veghetori asupra continuității ei, mai erau și păstrătorii și continuatorii unei științe capabile să explice legătura dintre stele, metodele de calcul ale timpului și distanței, ca și rolul relativ și efemer al omenirii în cadrul universului. Aveau, în același timp, rolul de păstrători ai secretelor care guvernează universul și de veghetori asupra științei lor iluminate. Rolul de păstrător al secretelor se regăsește încă din epoca de înflorire a Sumerului, civilizație care și-a făcut apariția în valea fertilă a Mesopotamiei. În limba sumeriană, zeii înșiși erau chemați „să vegheze”, adică să păstreze ordinea în univers. Calitatea de păstrători și de gardieni ai secretului a fost transmisă de-a lungul istoriei, iar secta esenienilor, care trăia în ținutul deșertic din Orientul Apropiat, a moștenit calitatea și rangul. Esenienii considerau că sunt ultima generație de inițiați, că trăiesc în ultima perioadă de dinaintea confruntării finale dintre forțele luminii - binele - și forțele întunericului - răul. Exegeții de istorie a religiilor consideră că esenienii erau influențați direct de religia persană care se închina zeului Zoroastru. Cercetătorii istoriei masoneriei stabilesc anumite caracteristici comune între societatea masonică și credințele religioase ale vechilor perși. Simbolistica religioasă atât a esenienilor, cât și a masonilor, include șorțul și dalta, a căror semnificație probabil face mai degrabă trimitere la moștenirea unor cunoștințe referitoare la meșteșugul arhitecturii, decât la îndeletniciri cu caracter mistic sau esoteric.

Iisus însuși pare să respingă, cel puțin parțial, doctrina esenienilor. Viața lui Iisus, așa cum ne-a fost transmisă de textul Evangheliilor, nu pune un accent la fel de apăsător pe puritatea fanatică în forma în care istoria a colorat dogma esenienilor. Iisus stătea la masă cu vameșii, cu prostituatele și cu păcătoșii. În același timp, era considerat pacifist și militant, asemenea celor cu care se însoțea. Petru, ucenicul care stătea de-a dreapta lui Iisus, nu se numea în realitate Petru. „Petru” are sensul de „piatră”, poreclă pe care o căpătase datorită forței și tenacității sale. Numele său adevărat rămâne consemnat în istorie sub forma Simon bar Jona, având sensul de membru al mișcării Baryonim, o forță rebelă cunoscută și sub denumirea de „Furioșii”. În zilele noastre, el ar putea fi asimilat unui terorist, deși epitetul este parțial valabil.

„Iuda Iscarioteanul” este traducerea greșită a numelui Iuda Sicari. Asemenea numelui propriu Baryonim, Sicari era folosit în sensul de grupare a rebelilor, sensul său literal fiind „cuțitaral”, adică asasin sau ucigaș cu simbric. Ioan și Iacob sunt cei doi apostoli pe care Iisus îi numea *boanerges*, și care în limba aramaică are sensul de „fiii vântului care aduce furtună”. Celălalt Simon din grupul primilor apostoli era numit „zelotul”, denumire valabilă pentru toți cei care se opuneau vehement întinării credinței străbune a iudeilor de către saducheii și farisei. În realitate, grupul de discipoli care l-a urmat inițial pe Iisus se compunea din mult mai multe personaje decât cei doisprezece apostoli. Deși istoria vieții lui Iisus a fost modificată de intervenția culturii elene în ceea ce privește compunerea și conservarea textelor, știm că rolul femeilor a fost unul extrem de important. Femei ca

Maria Magdalena și-au făcut simțită prezența în grupul original, călătorind împreună cu apostolii, cutumă care încălca principiile iudaice.

Din această perspectivă, Iisus este perceput drept creatorul unei religii diferite de ceea ce devenise tradiția religioasă împământenită. Este foarte probabil ca el să fi beneficiat de o educație superioară majorității adeptilor lui, fiindcă fusese instruit la o școală rabinică. Este la fel de posibil ca el să fi venit cu concepții și un mesaj unice, imposibil de acceptat atât de saducheii și farisei, cât și de zeloții angajați în lupta politică și de esenieni. Aceasta ar putea constitui explicația intervenției intolerante a unui Ioan Botezătorul atunci când îl caută pe Isus și i se adresează acuzându-l că încalcă conveniențele. Actul botezului reciproc ar putea avea semnificația unei reconcilieri și a cimentării unei trăsături comune, și anume contestarea instituției religioase în forma la care ajunsese în acel moment și pe care ambii o considerau măcinată de imoralitate.

Ioan Botezătorul era puternic ancorat în tradiția eseniană și făcea parte dintr-o sectă nazarineană exclusivistă. Michael Grant interpretează cuvântul *nazoraïos* drept un termen care desemnează noțiunea de „gardian, păstrător”, în același timp, considerând că *netser* are sensul de „vlăstar” sau „ramură”. Conexiunea pe care o stabilește este relevantă în sensul în care atât Iisus, cât și Ioan aparțineau unei secte din care unul făcea parte prin drept ereditar, sau prin naștere. „Vlăstarele” casei regale davidice menținuseră neîntreruptă descendența timp de o mie de ani. Atât Ioan, cât și Iisus erau nu numai descendenți ai regelui David, ci și ai lui Aron „vrăjitorul”, în sensul de marele sacerdot. Grant susține că termenul egiptean *NTR* are același sens: „cel care veghează”. Limba egipteană ne-a parvenit într-o formă din care au dispărut vocalele. Astfel, N(e)T(sa)R, sau „netsar” ar putea constitui pronunția corectă, adică într-o formă identică cu termenul din limba vorbită de nazarineni (unde consoana z a luat locul grupului ts). Când se vorbește despre Iisus Nazarineanul, nu putem presupune că el era din Nazaret, fiindcă această așezare nu exista încă. Este mai degrabă un termen care se referă la regi-sacerdoți, o castă care își extrage seva cunoașterii din înțelepciunea antică (Sophia). Iisus era un „veghețor”, adică cel care veghea la păstrarea tradiției străvechi, și un gardian al cunoașterii secrete sau esoterice. Conform tradiției iudaice, Mesia era așteptat să apară ca urmaș al Casei lui David și al Casei lui Aron. Învățăturile creștinismului timpuriu și textul Evangheliilor insistă asupra genealogiei Fiului lui Dumnezeu, deși, atunci când ne vorbesc despre natura divină a lui Iisus, o genealogie omenească este complet irelevantă.

Există o serie de dovezi indirecte care fac trimitere la apartenența lui Iisus și a lui Ioan la un grup elitist. Despre amândoi se spune că purtau părul lung. Grant susține că acest detaliu este caracteristic păstrătorilor secretului, sau, așa cum știm din legenda lui Samson, părul păstra puteri fabuloase. Credința că puterea ar sta în păr nu este caracteristică numai acestei secte. Cuvântul *kaisear* are sensul de „coroană de păr”, termen păstrat și în forma latinizată *caesar*, dar și în cuvântul (*ar*, din limba rusă. Eusebiu, unul dintre cei mai importanți scriitori din literatura creștină timpurie, oferind explicația că Iacob, fratele lui Iisus, era un om sfânt, face următoarea afirmație: „părul lui nu a fost atins de brici”.

Un aspect caracteristic păstrătorilor secretelor era ritualul purificării prin apă. Esenienii practicau zilnic acest ritual, iar, pentru primii creștini, el constituia o practică inițiativă. Ioan Botezătorul era într-adevăr vocea care striga în deșert, o voce care ridica mulțimile. Atât de inflammat era de cea de-a doua căsătorie a lui Irod, încât el numea această faptă ilegală, iar pe protagoniști, mult mai necuviincios. El nu conținea să îi aducă acuze lui Irod, dar și tuturor membrilor familiei sale. Atitudinea sa critică, radicală, a fost cea care a dus la deznodământ, tăierea capului. După cum subliniam anterior, sărbătoarea sa din ziua

de 24 iunie și simbolul capului tăiat aveau să joace ulterior un rol extrem de important pentru francmasonerie.

În anii care au urmat execuției lui Ioan, și Iisus avea să fie martirizat de o manieră rezervată celor care încercau să îi detroneze pe conducători. El s-a autointitulat „regele iudeilor”, sau, cel puțin, așa susțin detractorii lui. Legea romană stabilea prin dictat că nimeni nu putea aspira la titlul de zeu decât dacă Senatul decidea astfel.

Adepții lui Iisus au fost obligați să se ascundă, ceea ce a avut un efect covârșitor asupra unității grupului și a mesajului pe care Iisus a încercat să îl transmită prin intermediul învățăturilor sale. Propria sa familie, care avusese oarecare îndoieli în ceea ce îl privește în timpul vieții lui, a ajuns să îl venereze după moarte, însă numai din perspectiva religiei iudaice. Era purtătorul mesajului purității poporului lui Israel, viciată de prezența și de influența romană și elenă. Mesajul pe care l-au transmis Iacob și familia lui Iisus a fost acela că învățăturile Mântuitorului se adresau numai poporului „ales”, adică evreilor. Pavel, cunoscut înaintea venirii lui Iisus sub numele de Saul, el fiind unul dintre cei care l-au persecutat pe Iisus și pe primii săi discipoli, s-a convertit la creștinism din convingerea că mesajul mesianic se adresa deopotrivă evreilor și păgânilor. El a urmat astfel învățăturile lui Iisus și a înțeles radicalismul conceptului că iubirea este mai presus de lege, însă mesajul a fost alterat de familia lui Iisus, căpătând o semnificație mai conservatoare de puritate a legii. Sfârșiat între Iacob și Pavel, Petru a sfârșit prin a se înscrie pe calea predicării mesajului lui Iisus.

O parte dintre primii adepți și apostoli care i-au urmat lui Iisus s-a refugiat pe colinele pe care locuiau esenienii, căutând siguranța în interiorul acestei secte despre care probabil gândeau că împărtășește convingeri mai pure. Petru și Pavel au răspândit cuvântul mesianic în țările din bazinul Mării Mediterane.

Însă noțiunea de regele Iisus, ca moștenitor al tronului regelui Solomon, a murit o dată cu El pe cruce. Sau poate că nu? Evangheliile canonice fac trimitere la faptul că Iisus a avut frați și surori, descendenți de sânge ai aceleiași case regale. *Evanghelia după Marcu* citează patru frați: Iacob, Iosif, Iuda și Simon. Cel mai important dintre ei a fost Iacob, care a moștenit, sau a preluat, conducerea micului grup. Misiunea sa era aceea de a păstra regalitatea regelui-sacerdot iudeu, descendent al Casei lui David-Aron. El s-a opus lui Pavel în disputa legată de ritualul circumciziei, pe care Pavel o considera piatra de încercare în calea convertirii păgânilor la noua religie. Pe Iacob nu îl preocupa, însă, convertirea păgânilor, în cele din urmă, Iacob a început să-l încurce pe Pavel, care a găsit amatori pentru noua religie în rândul unora pe care Iacob i-ar fi respins cu siguranță. Iacob și familia lui Iisus, care odinioară respinseseră rolul lui Iisus, par să fi monopolizat statutul pe care l-au dobândit după moartea acestuia, deși poate că mai degrabă într-un sens politic, decât în sens religios.

Pavel a exercitat o influență uriașă asupra Bisericii, iar după trei sute de ani de la perioada apostolică, Biserica a căutat să îl scoată pe Iacob din analele istoriei religioase și să o ridice pe Maria la rangul de Fecioara. O explicație a adoptării conceptului și cultului Fecioarei Maria a fost răspunsul la nevoia populațiilor creștinate din bazinul Mării Mediterane, atrase de misterele mitologiei clasice a grecilor. Iisus nu era primul personaj divin născut dintr-o fecioară. Grecii îi aveau pe Iason, Perseu, Hermes și Adonis. O altă explicație a introducerii cultului Fecioarei Maria se referă la o simplă eroare filologică. Cuvântul din ebraică care semnifică „fată” se referă la o tânără de vârsta măritişului, însă, în urma adaptării prin traducere, el a sfârșit prin a avea sensul de „fecioară”. Această din urmă explicație este mai puțin plauzibilă.

Din prisma unei a treia explicații, ar fi vorba de un compromis de natură politică. Atât

Evangelia lui Matei, cât și Epistolele Apostolului Pavel către Galateeni fac trimitere la frații și la surorile lui Iisus Hristos. Istoria timpurie a Bisericii creștine consemnează existența în plin secol al II-lea creștin a descendenților în linie directă ai familiei lui Iisus. Atunci, de ce a fost ștersă existența lor din memoria istoriei? Pentru Biserica paulină, care respingea ideea încoronării unui rege pământean din nevoia de a evita un gest socotit act de trădare de către stăpânitorii romani, familia și descendenții lui Iisus Hristos reprezentau un subiect de evitat, care curând a fost complet eradicat. Iisus era Fiul lui Dumnezeu, iar nu Fiul Omului, prin urmare, nu putea avea urmași.

Pentru iudeii contemporani ai lui Iisus Hristos, celibatul era un concept cel puțin neobișnuit. În Evangheliile care ne-au parvenit întâlnim chiar dovezi indirecte ale faptului că Iisus avea o soție. Mulțimea i se adresa cu apelativul de rabin", ceea ce presupune că era învățător și că fusese, la rândul lui, inițiat de înțelepți, sugestie confirmată, de altfel, de textul evanghelic. Rabinii își începeau misiunea sacerdotală la vârsta de treizeci de ani, adevăr susținut tot de Evangheliile. Rangul său impunea să își ia o soție, fiindcă o condiție pentru a deveni rabin era și aceea de a fi căsătorit. Un învățător trebuia să fie căsătorit. Ca o dovadă suplimentară, susținătorii acestei teorii afirmă că nunta de la Caana ar fi fost nunta lui Iisus. Dacă nu ar fi vorba de nunta lui Iisus, se întreabă ei, de ce ar fi fost mama lui atât de preocupată de faptul că gazda lor risca să rămână fără vin? În orice caz, îngrijorarea ei a fost suficient de mare încât să îl determine pe Iisus să facă o minune. Gazdei nunții îi revenea obligația de a oferi nuntașilor mâncare și băutură, iar gazda era mirele. Numai că asemenea dovezi sunt neconcludente. Este foarte posibil ca Iisus să fi luat parte la Caana la nunta unui frate sau a unei surori de-a lui, iar în lipsa tatălui lor, Iosif, răspunderea cădea în chip firesc pe umerii fratelui mai mare care era Iisus. Pe de altă parte, apelativul de „rabin” putea reprezenta la fel de bine o manieră respectuoasă de adresare față de conducătorul spiritual al acestui grup, fie că era „hirotonit” sau nu. Controversata teorie referitoare la starea civilă a lui Iisus și la posibilitatea ca el să fi avut urmași a stârnit polemici serioase și aprinse, argumentele pro și contra având susținători puternici în ambele tabere. Cei care repudiază posibilitatea căsătoriei consideră că simpla sugestie *frizează* erezia, în același timp, clerici și laici deopotrivă comentează că statutul de bărbat însurat nu numai că nu ar fi scăzut forța mesajului lui Iisus Hristos, ci l-ar fi întărit, fiindcă, în calitate de soț, posibil și de tată, el ar fi înțeles mai profund sensul responsabilităților omenești. Chestiunea căsătoriei lui Iisus nu a fost omisă din Evangheliile pe motiv că Biserica ar fi dezaprobat instituția căsătoriei sau că ar fi condamnat femeia, fiindcă această atitudine avea să apară mult mai târziu. În urmă cu două mii de ani, căsătoria nu era subiect de dispute tematice religioase, ci ținea, mai degrabă, de o chestiune politică. Biserica creștină a fost obligată să facă jocul Romei imperialiste care nu avea nevoie de noi dușmani. Căsătoria lui Iisus, sau chiar a unuia dintre frații lui, ar fi avut drept consecință nașterea unor potențiali urmași, iar urmașii reprezentau o amenințare la adresa împărăției pământene instituite de Imperiul Roman.

Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal” dezvoltă teoria conform căreia Iisus ar fi fost căsătorit și studiază posibilitatea ca mireasa lui să fi fost Maria Magdalena. Nu există dovezi ferme în sprijinul acestei teze. Maria Magdalena l-a urmat într-adevăr pe Iisus, călătorind în anturajul său, și a fost prezentă la momentul Răstignirii, fiind și prima persoană care a văzut mormântul gol. Totuși, nici unul din aceste adevăruri nu constituie o probă în favoarea acestei teorii. Maria Magdalena era, pur și simplu, unul din ucenicii devotați care l-au urmat pe Iisus. Tabăra adversă susține contrariul, întemeindu-și convingerile pe textele gnostice, în care sunt prezente trimiteri la relația existentă între Iisus Hristos și Maria Magdalena. Unul din cele mai puternice argumente invocate în

sensul și în favoarea tezei că Maria Magdalena ar fi fost soția lui Iisus Hristos este chiar campania pe care a îndreptat-o Biserica împotriva ei. Este posibil ca povestea ei să se fi schimbat o dată cu trecerea timpului, încât s-a ajuns la situația în care se susține că ar fi fost posedată de „demoni”, că fusese exorcizată și că fusese prostituată. În Evanghelii, Maria nu mai este aceeași persoană cu prostituata la care face referire textul, mai precis, în pasajul în care Iisus o salvează, cerându-le celor care se cred fără de păcat să arunce primii piatra. Cu toate acestea, învățăturile teologice i-au atribuit Mariei Magdalena această aură ocultă.

În afara nuanțarilor de ordin politic, chestiunea unui Iisus căsătorit ar fi putut fi afectată și de felul în care a predicat creștinismul Apostolul Pavel. Doctrina creștină paulină a fost trecută prin filtrul culturii elenistice. Iisus era reprezentat în chip de păstor, asemenea zeului grec Hermes, ale cărui atribuții se refereau, printre altele, la păzirea turmelor de oi. Misterele din mitologia greacă impuneau câteva tabuuri, însă sexualitatea nu era considerată un păcat, fiindcă fertilitatea, prin urmare fecunditatea era un atribut important al vieții. Cu toate acestea, religia s-a inspirat dintr-o sferă diferită, în care raporturile sexuale erau considerate a fi un tabu, sau, cel puțin, impure, fiind privite exclusiv ca necesare procreării. Pavel a încercat să se păstreze în nota unei moralități recunoscute de evreii care au urmat învățăturile lui Iisus Hristos, făcând, în același timp, mesajul acceptabil pentru adepții săi de origine* diferită de cea iudaică.

Cu toate acestea, celibatul nu era o condiție pentru cei care au ales să îl urmeze pe Iisus, nici pentru cei pe care el însuși i-a desemnat drept apostolii și păzitorii Bisericii pe care a întemeiat-o. Petru era cu siguranță un bărbat însurat, iar martiriul soției sale a fost consemnat de istoria scripturistică. Din motive cu totul personale, un mileniu mai târziu, Biserica le-a impus prelaților celibatul, deși celibatul nu constituise o condiție impusă de inspiratorul religiei creștine. Curând, Biserica avea să se distanțeze total de contextul religios original, lăsându-se asimilată de civilizația romană, împăratul roman Constantin a fost adeptul cultului Sol Invictus, sau soarele învingător - cult războinic predominant masculin, de certă origine păgână, care celebra „nașterea” zeului solar în data de 25 decembrie (adică în apropierea primei zile a solstițiului). La primul Conciliu de la Nicea, care s-a întrunit în anul 325, Biserica, în noul său rol asumat de religie de stat prevalentă pe tot cuprinsul Imperiului Roman, a fost obligată să aducă unele modificări doctrinei sale religioase. Data de 25 decembrie a fost fixată ca zi de naștere a Fiului lui Dumnezeu, ceea ce coincidea cu sărbătoarea păgână a soarelui. S-a stabilit ca zi de odihnă - sau Sabatul, care fusese sărbătorit până atunci de iudei sâmbăta - ziua de duminică a săptămânii (ziua soarelui), în noua versiune îmbunătățită a religiei romanizate, femeilor li se acorda un rol secund, în timp ce papa își asuma un rol măreț, Iisus Hristos a adus pe pământ mesajul iubirii, iar Biserica a intervenit cu un mesaj de putere.

Dacă Biserica creștină romană a deformat mesajul divin, atunci ce s-a întâmplat cu adepții lui Iisus-Omul? Iisus nu a venit pentru a declanșa o revoluție armată, și nici cu scopul de a se încorona rege al tuturor iudeilor, deși mulți dintre discipolii săi erau interesați de o împărăție mai lumească. Aceștia au fugit încotro au văzut cu ochii când persecuția imperială și conflictele cu Roma au dus la escaladarea războiului. La treizeci de ani după moartea lui Iisus, ostilitatea dintre iudei și romani a atins cote paroxistice. Revoltele iudeilor împotriva stăpânirii romane, din perioada anilor 65-67 și din anul 133, au marcat începutul sfârșitului și au culminat cu masacrul din cetatea eseniană de la Masada, aflată pe țărmul Mării Moarte. Credincioșii multor secte religioase s-au risipit atunci în cele patru zări, unele secte reușind să supraviețuiască sub alte denumiri. Literatura medievală ne spune o altă poveste.

Iosif din Arimateea, unul din simpatizanții bogați ai lui Iisus, era negustor, iar corăbiile sale străbăteau mările până în porturi dintre cele mai îndepărtate, chiar și până în Anglia de astăzi, în căutare de cositor. El este singura persoană care s-a ocupat și este responsabilă de recuperarea trupului neînsuflețit al lui Iisus, pe care l-a cerut de la autoritățile iudeo-romane, spre a-l depune într-un mormânt din piatră, adică într-un mormânt pe potriva rangului său. El s-a expus prin acest simplu gest în fața autorităților, care l-au etichetat drept discipol al lui Iisus. Conștient de faptul că gestul îl putea costa averea, dacă nu chiar viața, Iosif a fugit împreună cu câțiva apropiați din anturajul lui Iisus la bordul uneia din corăbiile sale. Este posibil ca literatura medievală să fi mistificat realitatea, însă nici Biblia nu ne furnizează o altă versiune, în afara literaturii medievale și cavalești despre Sfântul Graal, nu există nici o dovadă scrisă referitoare la moartea Mariei Magdalena sau a lui Iosif din Arimateea.

Conform tradiției și literaturii cavalești, Iosif din Arimateea a însoțit familia lui Iisus până în portul francez Marsilia, de unde și-a continuat singur călătoria, ajungând în Anglia. Se spune că Iosif s-ar fi oprit la Glastonbury, unde a înălțat prima biserică creștină din Anglia. Numindu-l pe Iosif „discipolul secret”, reputatul istoric Barbara Tuchman, întrebându-se care este legătura dintre abația Glastonbury din Anglia și Iosif din Arimateea, lansează următoarea afirmație: „Poate că răspunsul corect este că el a plecat într-adevăr din Palestina și a ajuns în Britania”. Exigența istoricilor care disprețuiesc ideea că adevărul ar trebui căutat în tradiția literară este adeseori înfirmată de realitate.

Descoperind Troia, arheologul „amator” german Heinrich Schliemann a desființat pretențiile istoricilor oficiali în viziunea căra Troia ar fi o simplă legendă. În cursul vieții sale, el a fost criticat cu vehemență pentru convingerile sale, pentru că în prezent să fie criticat pentru metodele pe care le-a folosit. Pe cât se pare, cercetătorilor care scriu istoria oficială le displace să se afle că s-au înșelat.

În prezent, existența cetății Troia și războaiele Troici constituie un adevăr universal acceptat, deși nu acceptăm ca fiind reale și autentice relatările celor care s-au întors acasă după încheierea acestui conflict de lungă durată. Dacă se consideră că „Iliada”, prima epopee scrisă de Homer, prezintă fapte care s-au petrecut în realitate, atunci de ce este considerată ficțiune cea de-a doua epopee homerică, „Odiseea”? Legende medievale care vorbesc despre rătăcirile pe mare ale supraviețuitorilor cetăților distruse din jurul Troiei sunt considerate a fi o mistificare a realității. Se spune că troienii s-au așezat în Italia, în Franța și în alte regiuni ale Europei. Conform altei teorii, orașul francez Troyes ar fi fost înființat de troieni, iar un oarecare Priam se pare că s-a așezat aici cu douăsprezece mii de refugiați. Acceptăm în prezent că fenicienii care se îndeletniceau cu comerțul au ajuns până în nordul Europei și în Britania. Atunci, de ce este de neconceput că un popor din bazinul mediteranean putea naviga până în vestul Europei? Și de ce-ar fi inacceptabil că negustorul iudeu Iosif putea ajunge până în Britania la bordul corăbiei sale?

Eusebiu, unul din primii exegeți creștini care a elaborat o istorie timpurie a Bisericii creștine, apucă să scrie despre persecuțiile oficiale la care au fost supuși descendenții familiei lui Iisus și alți urmași în linie directă ai casei davidice, înainte ca acest tip de scriere istorică să fie cenzurată, iar mai apoi interzisă. Roma avea toate motivele să ia în serios pretențiile la tron ale unui rege iudeu, descendent direct al lui David - fiindcă ostilitățile erau reale. Iacob însuși a fost condamnat la moarte din porunca Sanhedrinului în anul 62. După moartea sa, este probabil că Cleopa, fratele lui Iosif, tatăl pământean al lui Iisus, a devenit capul familiei. Istoria consemnează faptul că Simion, fiul lui Cleopa, care era văr primar cu Iisus, a devenit episcopul Ierusalimului. Alți membri ai familiei care au reușit să scape cu viață au fost obligați să plece în bejenie, încercând să fugă de

persecuțiile romanilor; deși acest aspect nu a fost consemnat de Evangheliile, el rămâne menționat atât în scrierile istorice oficiale ale Bisericii, cât și în cele interzise de Biserică. În anul 65, Simion a părăsit Ierusalimul în fruntea unui grup de adepți, care se autointitulau nazariteni. Este posibil ca ei să fie cei care au pus bazele așezării Nazaret. În anul 66, știm că au fost obligați să se ascundă, în altă așezare, numită Nazara, dar și în Cochaba, au trăit membri ai familiei lui Iisus, cunoscuți sub numele de „moștenitorii”, aici reușind să scape de persecuțiile romane. Biserica din Nazaret s-a desprins complet de Biserica creștină paulină. Mai târziu, împăratul roman Vespasian a încercat să îi extermine pe descendenții lui Iisus și pe adepții doctrinei sale, deși amenințarea la adresa lor s-a estompat pe măsură ce creștinii evrei au dispărut. Eusebiu a contestat acest grup de adepți iudei ai lui Iisus, din pricină că ei nu acceptaseră niciodată originea divină a lui Iisus, considerându-l a fi un simplu muritor inspirat de Dumnezeu, un profet. Chiar și ulterior perioadei de domnie a lui Vespasian, au existat referiri la descendenții familiei lui Iisus. Un alt frate al său, Iuda, a avut doi nepoți care au fost aduși în fața împăratului Domițian. Erau conducători ai Bisericii și au prezentat dovezi certe asupra vieții lui Iisus, însă Domițian a respins probele, considerând că nu reprezintă o amenințare la adresa Romei imperiale.

În ciuda operelor elaborate de istoricul Eusebiu și a altor scrieri creștine timpurii, printre care amintim și evangheliile apocrife, Biserica i-a ignorat sistematic pe descendenții neamului lui Iisus, tratând majoritatea textelor în cel mai bun caz ca fiind de importanță minoră, iar, în cel mai rău caz, ca fiind o mistificare. Când, două secole mai târziu, Biserica creștină a decis, în cadrul Conciliului de la Nicea, ce texte puteau fi admise în corpul Noului Testament, capii săi au păstrat și adoptat mare parte din învățăturile eseniene. Activități ca sărbătorile comunitare și în comuniune, botezul, sărbătoarea Cincizecimii (Pentacote) și exorcizarea demonilor, s-au păstrat încă din primele zile de existență ale Bisericii. Noțiunea de „Alianța Legii”, invocată de învățăturile eseniene, a ajuns să fie aplicată învățăturilor lui Iisus. De asemenea, Biserica a adoptat o altă doctrină a esenienilor, conform căreia cei săraci aveau să moștenească pământul, deși, la momentul respectiv, Biserica începuse deja să atragă adepți și din rândul altei clase sociale. Doctrina valabilă numai pentru săraci nu mai putea fi acceptabilă din acel moment. Biserica întemeiată pe învățăturile lui Iisus atrăsese pătura sărăcimii și gloatele. Din acel moment, Biserica, asupra căreia stăpânirea romană își lăsase amprenta, era obligată să se adapteze noilor condiții, adică să fie și pe placul clasei conducătoare.

Nazarinenii și ebioniții, cunoscuți timp de secole sub pseudonimul de „creștini săraci”, erau reduși, la momentul istoric respectiv, la câteva secte mărunte care se refugiaseră în sudul Libanului și în valea fluviului Eufrat. Biserica însăși nu mai recunoștea comunitatea esenienilor, după cum nici această comunitate nu recunoștea autoritatea Bisericii. Viața personajelor care au făcut parte din existența și din anturajul lui Iisus au fost consemnate de istoricul creștin Eusebiu. Irod a fost răsturnat de pe tron și trimis în surghiun în Franța, unde s-a stabilit în localitatea Vienne. Negustorii și corăbierii evrei au transportat iudei și creștini până în Franța, unde pot fi regăsiți în perioada timpurie a Bisericii (Eusebiu se referă la „cei care îi slujesc lui Iisus din Vienne și din Galia”). Membrii familiei lui Iisus au supraviețuit în Galia romană, fiind obligați să păstreze discreția asupra dreptului lor de moștenire a regatului lui David, fiind vânați de autorități. Ei erau „vlăstarele” viței lui David, „descendenți de viță nobilă” ai preoților.

Numele ebraic *Levi* are sensul literal de „urmaș”, iar, în context agrar, *levy* are sensul de „vlăstar”. Termenul a devenit un cuvânt codificat, supraviețuind în această formă în societatea templiară, fiind ulterior utilizat de francmasonii cu rang ierarhic superior. El are

o semnificație deosebită pentru cei care cred în moștenirea monarhică a casei davidice, cu precădere pentru membri unei societăți secrete - Prioratul Sionului - care se află în umbra Templierilor și a masonilor. Rațiunea declarată a existenței lor este aceea de a păstra și perpetua moștenirea lăsată prin descendenții de sânge ai lui Iisus și ai Mariei Magdalena. Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal” a fost scrisă în urma studierii unor documente furnizate de acest grup secret (Prioratul Sionului) și folosite ca material de bază. Unele dintre aceste documente sunt imposibil de verificat; altele sunt, în mod evident, incorecte din punct de vedere istoric. Coroborând diverse ipoteze și varii documente, alți cercetători au stabilit că această societate există și în prezent și că probabil a cunoscut forme diferite de existență în epoci istorice diferite. Robert Anton Wilson consideră că această societate este activă începând din secolul al XIX-lea, dar că istoria ei antică este altceva decât ceea ce sugerează că ar fi. Există dovezi clare că „un filon secret” de cunoaștere a fost într-adevăr păstrat și transmis mai departe de un grup de inițiați care, de-a lungul câtorva milenii, a purtat nume diferite. O parte din aceste cunoștințe este accesibilă unei elite de aleși. Secretele și tezaurul organizației Prioratul Sionului aveau să fie apărute de cei care au primit, prin moștenire, sarcina de a păstra intacte aceste cunoștințe secrete, dar și de a asigura continuitatea societății secrete respective. Familia scoțiană Sinclair a devenit depozitara acestui secret.

Capitolul 8

FILIERA FRANCEZĂ

Cu aproximație în perioada în care autorii cărții „Sfântul sânge, Sfântul Graal” și-au început activitatea de documentare și de cercetare, o serie de crime, atentate și cadavre au început să iasă la suprafață în Franța. Una dintre lucrările publicate pe această temă, intitulată „Dosare secrete” și semnată de Leo Schidlof, a furnizat informații valoroase pentru sus-amintita carte. Este foarte posibil ca Schidlof să fi fost implicat în activități de spionaj sau în alte activități clandestine, un argument fiind acela că i-a fost respinsă cererea de viză pentru Statele Unite. Ce legătură ar putea exista între spionajul din secolul al XX-lea și documente scrise cu două secole mai devreme? Cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal” nu oferă răspunsul la această întrebare, însă la scurt timp după moartea lui Schidlof, valiza sa, care se presupune ca ar fi conținut documente ce fac trimitere directă la regiunea franceză Rennes-le-Chateau, a intrat în posesia lui Fakhar ui Islam care încerca să ajungă în Germania Democrată, dar care, în schimb, a fost aruncat din tren, undeva în apropiere de Paris, și a murit pe loc. Trei săptămâni mai târziu, lucrarea „Șarpele roșu” (*The Red Serpent*), publicată la o editură particulară, a apărut din senin la Biblioteca Națională din Paris. Și această carte conținea informații care făceau trimitere la Rennes-le-Chateau. Toți cei trei autori ai cărții au fost găsiți morți, mai precis strangulați, la ore diferite, în zilele de 6 și 7 martie 1967, adică la numai două săptămâni de la moartea lui Fakhar ui Islam. În mod evident, cuiva nu-i făcea plăcere că diverși curioși începuseră să fie interesați de misterul de la Rennes-le-Chateau.

La publicarea sa din anul 1982, cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal” a stârnit o adevărată furtună și polemici aprinse, într-un moment în care Biserica romano-catolică era atacată din toate direcțiile. Cum era de așteptat, Biserica a ripostat vehement, mai cu seamă că această carte avansa câteva teorii controversate: de pildă, îl înfățișa pe Iisus în postura de soț și pe Maria Magdalena, de mamă a pruncului său. Din punctul de vedere al multora, există, însă, un aspect cu mult mai grav: cartea încerca să demonstreze teoria că Iisus nu ar fi murit răstignit pe cruce. Ideea că Iisus și-ar fi mistificat propria execuție, supraviețuind momentului Răstignirii, fusese deja lansată prin intermediul unor tipărituri, deși popularitatea de care s-a bucurat, cel puțin în Europa, cartea „Sfântul sânge, Sfântul

Graal" a fost cea care avea să atragă atenția asupra subiectului. Este oare posibil ca Iisus să-și fi orchestrat propria execuție? Este oare posibil ca Iisus să fi avut urmași și ca aceștia să fi scăpat cu viață fugind din Ierusalim?

Acțiunile pe care le-a întreprins omul Iisus în timpul existenței sale pământene puteau cel mult să incite mulțimile în cursul fazei incipiente, atent planificate, a revoltei antiromane, sau poate chiar să ducă la declanșarea unei revoluții cu conotații sociale. El este cel care i-a alungat pe negustori și pe zarați din Templu la scurtă vreme după ce zeloții care aruncaseră în stradă vulturul roman fuseseră executați. El i-a sfidat cu orice prilej pe saducheii, care erau niște simple marionete în mâinile stăpânilor romani. Și-a făcut intrarea în Ierusalim călare pe un măgar, împlinind astfel profeția biblică care spune că un urmaș din seminția lui David avea să-și facă astfel intrarea în cetate. A negat sistematic că este rege, deși aclamațiile cu care l-au întâmpinat mulțimile dau de înțeles, fără putință de tăgadă, că așteptările lor erau altele și că și-l doreau ca rege. Toate aceste fapte din existența pământească a lui Iisus au avut drept consecință moartea sa, iar momentul execuției prin răstignire a rămas consemnat în istorie și, cu câteva excepții neesențiale, nimeni nu contestă veridicitatea ei. În nici unul din textele celor patru Evanghelii canonice, după cum nici în evangheliile apocrife, sau în istoria seculară semnată de istoricul Iosif, intitulată „Războaiele iudeilor”, lucrări scrise în primul secol, nu întâlnim nici o singură aluzie la faptul că Iisus Hristos ar fi supraviețuit momentului Răstignirii.

Evangheliile și Faptele apostolilor consemnează însă faptul că adepții și discipolii lui Iisus au fugit din Ierusalim.

Dacă Maria Magdalena ar fi fost căsătorită cu Iisus și ar fi rămas însărcinată, așteptând un prunc de la el, atunci ea ar fi avut motive mai mult decât întemeiate să fugă din Ierusalimul aflat sub ocupație romană. Istoria nu consemnează însă ce soartă le-a fost rezervată celorlalte personaje din anturajul imediat al lui Iisus, deși scenariul următor, confirmat numai de tradiția folclorică, ar putea fi posibil. Sub conducerea lui Iosif din Arimateea, Maria Magdalena, tovarășii săi de călătorie și, posibil, pruncul pe care îl purta în pânțece au scăpat din Ierusalim fugind pe mare și au ajuns astfel în Franța. Punctul prin care urmașii seminției lui Iisus au intrat în Franța ar putea fi Marsilia sau un alt port apropiat de pe coasta Mediteranei.

Marsilia este atestată drept cea mai veche cetate aflată pe teritoriul locuit de galii de origine celtică. Porturile celtice erau frecventate de navigatori greci și fenicieni cu cel puțin șase secole înainte de nașterea lui Iisus. Fenicienii întemeiaseră cetatea Monaco cu trei sute de ani înainte să fi fost pusă piatra de temelie a Marsiliei, însă orașul portuar s-a dezvoltat și a căpătat rapid o importanță mult mai mare. Timp de 2600 de ani, Marsilia a fost considerată cel mai important port francez. Prima expediție maritimă atestată documentar, care a pornit din portul Marsilia în anul 330 înainte de Hristos cu destinația Islanda, este cea întreprinsă de scriitorul și exploratorul Fiteas. Sudul Franței a devenit curând o răspântie importantă în care se intersectau toate rutele maritime și terestre comerciale ale timpului, figurând, prin urmare, amplu în scrierile de istorie politică și religioasă.

În anul 117 după Hristos, romanii au construit Via Aurelia, un drum care făcea legătura între Roma și Marsilia și care urma vechile rute comerciale pe uscat construite încă din vremea celticilor. Construirea șoselei atestă poziția de important centru comercial pe care o deținea Marsilia în epocă. Este cert că nu era, în nici un caz, o reședință îndepărtată de la periferia Imperiului Roman, ci o așezare aglomerată și o poartă către o regiune dens populată. Scriind despre dezvoltarea Palestinei din cursul perioadei elenistice, adică

anterioară ocupației romane, și despre poziția sa internațională ca țară cu un comerț dezvoltat, istoricul roman Strabon susține că nu exista așezare sau cetate în lume în care să nu întâlnești evrei, încă de pe vremea regelui Solomon, și în continuare în timp, evreii erau recunoscuți pentru calitățile lor de buni navigatori și negustori, așa cum, de altfel, a rămas consemnat și în Biblie. Dacă navigatorii din timpul regelui Solomon făceau negoț cu Tarsisul, teritoriu identificat cu Spania zilelor noastre, atunci Marsilia se afla pe ruta comercială a iudeilor.

Ca rezultat al poziției pe care o deținea portul Marsilia în circuitul comercial maritim, ruta terestră s-a dezvoltat la rândul ei, astfel încât, de-a lungul șoselelor care uneau Roma cu Marsilia s-au înălțat numeroase cetăți înfloritoare, numele unora dintre ele fiind strâns legat de legende care fac referire directă la faptul că seminția lui Iisus ar fi poposit, ar fi trecut sau ar fi locuit acolo, în apropiere de Marsilia se află orașul Aix, a cărui denumire actuală este Aix-en-Provence. Atât în Antichitate, cât și în zilele noastre, orașul era cunoscut ca important centru balnear, renumit pentru izvoarele sale de ape termale care atrăgeau oameni veniți de la Roma sau chiar de mai departe, dinspre răsăritul Europei. De-a lungul rutelor comerciale care străduiau Franța și Pirineii spanioli se deschiseseră numeroase alte centre de acest gen. Izvoarele termale erau privite ca reprezentări ale fecundității divine pe pământ, fiind considerate sacre.

Orașul Toulon, aflat la mică distanță de Marsilia, a fost sursa din care fenicienii își procurau vopseala de culoarea purpuri cu mult înainte ca Grecia sau Roma să înceapă colonizarea acestei regiuni, în continuare de-a lungul coastei franceze, se află orașul Cannes, a cărui denumire ar fi putut fi inspirată de navigatorii și coloniștii care s-au stabilit aici venind din Canaan, în timp ce este posibil ca denumirea orașului Nisa, întemeiat de greci, să fie inspirată de zeița victoriei, Nike. Înțelegând că relațiile comerciale dintre Levant și coasta sudică a Franței erau atât de dezvoltate, ne va fi mai ușor să înțelegem cât de accesibilă era Franța pentru discipolii lui Iisus. Fiind un om bogat și proprietar de corăbii, Iosif din Arimateea avea o motivație importantă și resursele necesare pentru a fugi din Israel și a naviga către Franța - salvarea propriei vieți și a celor care credeau în Iisus. Într-unul din textele gnostice, apare o mențiune referitoare la faptul că el a fost obligat să plece din Ierusalim și că a luat drumul mării, în timp ce alte texte susțin că el a plecat la bordul uneia din corăbiile sale. În ambele situații, elementul comun este dovada că el a părăsit Palestina plecând pe mare.

Există și alte dovezi istorice care atestă faptul că mulți alți creștini din perioada creștinismului timpuriu au ajuns în Franța. Irineu era episcop de Lyon în secolul al II-lea. Acest părinte al Bisericii creștine face referire directă la faptul că, în sudul Galiei, creștinismul a fost adus de adepți ai lui Iisus care îl cunoscuseră încă din timpul vieții sale. Deși nu precizează data exactă, Irineu face aluzie la faptul că acești primi creștini au trăit în jurul anului 30 după Hristos și că era prezenți în Franța înainte de anul 60 după Hristos. Amenințat cu moartea de⁴ același Sanhedrin care îl condamnase pe Iisus la moarte, Iosif din Arimateea ar putea fi unul din acești primi creștini care s-au așezat în Galia. Mărturiile istorice atestă și alte cazuri de migrare a levantinilor către Franța și către alte țări europene, ca urmare directă a valului de reprimare romană care a fost catalizatorul execuției lui Iisus Hristos. Revoltele ulterioare ale iudeilor au avut drept efect fuga masivă unor grupuri de evrei și așezarea lor în Tunisia, Maroc, Spania și Franța. După lupta de la Barr Kochba și asediarea cetății Masada, numărul refugiaților ajunsese la zeci de mii. Numărul evreilor stabiliți la Marsilia era atât de mare încât orașul era supranumit „cetatea evreiască”. Asemenea lui Iosif, majoritatea erau negustori prosperi sau proprietari bogați de corăbii, în ciuda persecuțiilor antisemite, răspândite la scară largă în perioada de

formare a Franței, evreii erau încă numeroși și în perioada de domnie a împăratului Carol cel Mare. Referindu-se la „evrei și alți negustori”, un document al vremii atestă faptul că ei formau grosul clasei de mijloc.

În afara textelor gnostice care conțin referiri la Iosif din Arimateea și la alți exilați creștini, există alte dovezi suplimentare care se bucură de o credibilitate mult mai mare. Teologul roman Tertulian declara că noua religie creștină pătrunsese cu ușurință în regiuni încă inaccesibile Romei imperiale. Marsilia este locul în care s-a născut legenda conform căreia grupul simpatizanților lui Iisus a acostat în acest port, venind din Palestina. Din grup se spune că făceau parte Iosif din Arimateea, protectorul lui Iisus și al seminției sale, Lazăr, un prieten apropiat, Marta și cele „trei femei numite Maria”. Sfântul Lazăr, cum este el cunoscut astăzi, și Maria Magdalena au început imediat să predice noile învățături în templul Dianei, fapt care a provocat un adevărat cutremur printre credincioșii celți. Pe amplasamentul fostului templu păgân, a fost înălțată o catedrală închinată Mariei Magdalena, însă religia creștină avea să triumfe asupra ritualurilor păgâne, deși cu mari strădanii.

Lyon a constituit scena primelor persecuții la care au fost supuși creștinii sosiți pe pământ francez o dată cu Iosif și micul grup iudeu pe care-l conducea. Și Vienne, localitatea în care a fost deportat Irod, a fost un alt spațiu în care creștinii au fost persecutați. Saint-Tropez, una din destinațiile de vacanță predilecte pentru francezi, și-a primit denumirea actuală de la Torpes, ofițer creștin din legiunile romane în timpul domniei lui Nero, condamnat la moarte în anul 68 din cauza convingerilor sale religioase. Nu departe de Saint-Tropez, la Aix-en-Provence, se află o altă biserică închinată Mariei Magdalena. Aici a fost martirizat sfântul Maxim, care a sosit o dată cu Maria. Odinioară un important loc de pelerinaj creștin, orașul păstrează încă vestigiile abației cu hramul Sfântul Maxim, cunoscută sub numele de Sainte Baume. *Baume* provine din cuvântul provençal *baoumo*, având sensul de „grotă”. Aici, într-o grotă ascunsă în pădurile de pe dealurile de pe coastă, s-au refugiat Maria și Maxim. În biserica abației se găsește un craniu căruia i se închină credincioșii și despre care se spune că ar fi al Mariei Magdalena.

Aix-en-Provence era unul din locurile preferate de Rene d'Anjou (1408-1480), personalitate marcantă a epocii medievale și membru al unei grupări care păstra cu religiozitate istoria seminției lui Iisus încă de la venirea în Franța. Cel căruia i se atribuie meritul de a fi fost precursorul Renașterii franceze era un erudit, vorbitor de latină, greacă și ebraică, un cunoscător al religiei și istoriei și un adept al misticismului. În timpul domniei sale, Aix a trecut prin perioada sa de maximă înflorire. Dispunând de o avere fabuloasă, Rene a fost un adevărat Mecena, comanditar al unor importante opere de artă, în general cu tematică religioasă. Una din picturile aflate la Aix este o reprezentare a Fecioarei cu Iisus prunc, stând pe un „rug aprins”. Pruncul ține în mână o oglindă în care se reflectă mama și copilul. În fundal, sunt reprezentate castelele Beaucaire și Tarascon așa cum erau în epoca renascentistă. Se pot face numeroase speculații în privința semnificației acestei picturi, însă ce știm cu certitudine este că lui Rene și altor contemporani de-ai săi li se atribuie răspândirea legendei referitoare la prezența Sfintei Familii pe domeniul său din Franța. O altă lucrare comandată este cea care îl reprezintă pe Arhanghelul Gabriel aducându-i Mariei vestea imaculatei concepției. Aripile arhanghelului sunt din pene de bufniță, iar în această lucrare stranie, lumina trimisă de mâna lui Dumnezeu trece pe deasupra capului unei maimuțe. Atât motivul bufniței, cât și cel al maimuței, sunt de rău augur în științele oculte. Pictura se află în biserica închinată Mariei Magdalena și este ținută departe de ochii publicului.

La vest de Aix se întinde Tarascon. Legende referitoare la Maria și la suita sa iau o

turnură bizară în acest ținut. Martei, pe care Iisus o vizitase cu puțin timp înaintea morții sale, i se atribuie meritul de a fi alungat din oraș un balaur care amenința viața locuitorilor, în fiecare an, în ultima duminică a lunii iunie, se desfășoară și astăzi pe străzile orașului o paradă care comemorează acest eveniment legendar. Mai departe, spre vest, trecând prin Lyon și Carcassone, urmele trecerii prin Franța ale celor din seminția lui Iisus se continuă până la Bordeaux, orașul în care, în secolul al VH-lea, Dagobert, regele francilor, a instalat capitala regatului său, Aquitania. La Bordeaux se află Place des Martyrs de la Resistance, renumitul cimitir despre care se spune că a fost ridicat în memoria lui Iisus. În prezent, regiunea Bordeaux este renumită pentru vinurile sale, cum este și localitatea Saint Emilion, aflată nu departe de Bordeaux. Saint Emilion este situl în care se află cea mai mare biserică subterană din Europa, săpată direct în stâncă, în acest loc se țineau odinioară ritualurile păgâne de invocare a fertilității, care s-a transformat ulterior, până la un anumit punct, într-unul creștin. Saint Emilion este și locul în care funcționează o comanderie templieră.

La Pomerol se află o altă biserică săpată în stâncă, închinată Sfântului Emil. În biserică este reprezentat un zodiac, un motiv neașteptat pentru un locaș de cult creștin, atâta vreme cât astrologia este condamnată de Biserica romano-catolică. Interdicția dogmatică nu i-a oprit însă pe locuitorii Bazas-ului să dea uneia din catedralele orașului numele de Casa Astronomului. Printre relievele care se păstrează în această biserică, în care se află și câteva statuete extrem de stranii, se spune că s-ar număra și sângele Sfântului Ioan Botezătorul. Un alt sit straniu este și Soulomes. Gazda unei alte comanderii templiere, Soulomes adăpostește câteva reprezentări ale Mariei Magdalena cu Iisus, a apostolului Toma și a lui Iisus alături de un templier. Aceste situri spun o „poveste” foarte diferită de adevărul istoric acceptat în mod oficial atât de Biserica, cât și de stat.

Istoria creștinismului este sfâșiată de acte de violență inițiate în mod sistematic de autoritatea puterii centralizate a Bisericii care își dorea ca adepții săi să adere la o doctrină religioasă rigidă. Sudul Franței, care probabil a luat contact cu mesajul creștin de la o dată timpurie, este probabil teatrul uneia din cele mai sângeroase băi de sânge provocate de persecuțiile religioase. Un paradox poate și mai mare este faptul că atacurile îndreptate de Biserică împotriva fraților întru credință au fost cele mai dure din istoria persecuțiilor religioase.

Vizigoții

Asemenea altor regiuni din bazinul mediteranean, sudul occitan al Franței este marcat de o istorie frământată de valurile succesive de invadatori și de cuceritori. Celții au cedat influenței romane cu aproximație în perioada în care s-a născut Iisus. Toulouse a fost un oraș tradițional celt, populat din cele mai vechi timpuri de grupul etnic al tectosagilor care, înainte de a fi alungați de invadatorii romani, revendicau cea mai mare întindere a teritoriului sudic al Franței, în anul 279 înainte de Hristos, tectosagii organizaseră câteva expediții de cucerire a cetăților grecești și jefuiseră templul oracolului sacru de la Delfi. Mai târziu, aceste triburi au purtat războaie cu ligurii în ajutorul cărora a sărit Roma. Legiunile trimise de Roma au devalizat tezaurul tectosagilor, despre care se spune că ar fi constatat din 110 livre de argint și o sută de mii de uncii de aur. Înainte de a fugi cu prada, romanii au fost, la rândul lor atacați și au pierdut comoara înainte de a ajunge la Marsilia. Legende referitoare la comoara secretă, ascunsă într-un loc tainic, abundă în această regiune.

Încă din timpul domniei împăratului Constantin, Imperiul Roman a început să fie sistematic atacat de invadatori. Hoardele diverselor popoare barbare, venite din stepele îndepărtate, s-au năpustit asupra Europei, împinse de alte hoarde de popoare migratoare

mult mai puternice. Goții formau unul din aceste grupuri puternice, fiind împărțiți în goții de răsărit și goții de apus, sau ostrogoți și vizigoți. Valurile de popoare migratoare i-au împins spre Apus, obligându-i la o confruntare cu Imperiul Roman. Vizigoții au suferit o grea înfrângere în fața legiunilor lui Constantius, fiul împăratului Constantin, în anul 332 după Hristos în același timp, romanii l-au luat prizonier pe Wulfila, un bărbat foarte credincios care i-a convertit pe mulți la creștinism în timpul perioadei sale de captivitate, însă convertirea romanilor la creștinism începea abia acum.

Vizigoții și-au păstrat influențele păgâne, și, chiar dacă la suprafață au acceptat creștinismul, ei continuau să-i persecute pe toți cei care nu îi venerau pe vechii lor zei.

Acești vizigoți erau un amestec neobișnuit de creștini eretici care trăiau din expediții de jaf. La un moment dat, existența vizigoților a fost amenințată de războiul civil religios, însă sprijinul mai puternicilor huni i-a salvat de pericolul de a fi asimilați de popoare cu civilizație superioară, în anul 390 după Hristos, ei s-au lăsat din nou antrenați de furia războiului și au suferit o cruntă înfrângere în fața armatelor romane, în acel moment, romanii își pierduseră din strălucire, nemaifiind capabili să mobilizeze o armată de calibrul celei pe care o avuseseră odinioară, astfel încât vizigoții s-au pomenit că luptă împotriva altor barbari, angajați ca mercenari în armata romană.

Între anii 408 și 410, vizigoții conduși de Alaric I au atacat și jefuit Roma. Primul atac s-a soldat cu o pradă atât de însemnată, încât se puteau retrage liniștiți. Vizigoții au revenit însă și au atacat din nou. În cursul celui de-al doilea atac, Roma a fost devalizată complet, o parte din pradă fiind formată din bogățiile pe care le furaseră centurionii romani de la Ierusalim și pe care le aduseseră cu ei la Roma. Practic, printre comorile pe care le-au luat vizigoții din Roma se număra și tezaurul adus de la Templul lui Solomon din Ierusalim. Barbarii s-au retras din Peninsula Italică și s-au îndreptat spre nord.

Alaric, care scăpase teafăr timp de atâția ani, în cursul tuturor expedițiilor de cotropire, jefuire și omor, acționând asemenea unui adevărat pirat de uscat, nu a reușit însă să scape cu viață din încercările la care a fost supus în noaptea propriei nunți. De teamă că trupul neînsuflețit al conducătorului lor ar fi putut încăpea pe mâinile dușmanilor, locotenenții săi au luat sclavi și i-au pus să muncească la lucrările de deviere a cursului râului Busento și să construiască sub albia râului o ascunzătoare în care să fie înmormântată marea lor căpetenie. După încheierea lucrărilor, sclavii au fost uciși pentru ca nimeni să nu poată afla vreodată amplasamentul exact în care se odihnea trupul neînsuflețit al conducătorului lor neînfricat. După care, râul a fost lăsat să revină la cursul lui natural. Deși nu avem nici o pretenție că ar exista o legătură între vizigoți și Insula Stejarilor, este totuși interesant de notat că vizigoții erau capabili să ia asemenea măsuri laborioase - și chiar le-au luat - pentru a proteja un mormânt secret, și asta în urmă cu 1700 de ani. Adăposturi secrete similare, construite sub cursuri de apă, au fost descoperite în sud-estul Țării Galilor, în râul Wye, care coincide cu presupusul amplasament în care au fost ascunse manuscrisele lui Shakespeare, deși, în urma săpăturilor efectuate în anul 1911, în acest loc nu s-a găsit nimic, însuși Shakespeare - sau poate Bacon? - a scris despre un rege care ar fi fost îngropat sub albia râului Soar din Anglia.

Știind că vizigoții au jefuit comorile Romei, printre care se număra și tezaurul adus de la Ierusalim, nu ar fi deloc surprinzător să descoperim că ei au luat măsuri de precauție mult mai serioase pentru a proteja aceste comori, decât acelea de a păstra secretul mormântului regelui lor. Ataulf, cumnatul lui Alaric, a luat în căsătorie o prizonieră pe nume Galla Placidia, care era sora lui Onorius din Roma. Onorius era moștenitorul Imperiului Roman de Apus, astfel încât, alianța matrimonială l-a propulsat pe Ataulf la un rang superior. El și-a celebrat nunta și noul său rang social la Narbonne, oraș din sudul Franței, în cadrul

unei ceremonii de sorginte romană. Numele orașului de adopție al vizigotului Ataulf, Narbonne, are sensul de „fată cuminte” sau de „buna fecioară” și probabil că aici a intrat în contact cu vizigoții familia Levi, descendentă din seminția lui Iisus. Istoricul creștin Origen o numește în chip misterios pe Maria Magdalena „mama noastră a tuturor” și scrie despre faptul că ea s-a stabilit în sudul Franței, pătrunzând în această țară prin portul Marsilia. Dacă Maria purta în pânțece pruncul lui Iisus, atunci înseamnă că acest copil s-a născut în sudul Franței. La sfârșitul veacului al XH-lea, evreii din Narbonne continuau să pretindă că regele lor (și urmașul și moștenitorul lui Iisus) trăia printre ei. Vizigoții arieni și iudeo-creștinii din seminția lui Iisus îl considerau pe regele descendent al casei regale davidice ca fiind de origine omenească și nu divină. Atât evreii, cât și vizigoții credeau într-un Dumnezeu suprem, unic. Ulterior, vizigoții aveau să devină aliații Romei, în această calitate reușind să instaureze în sudul Franței o pace care a durat câteva secole. Următorul popor migrator care a fost împins către Apus de valuri mai puternice de barbari au fost francii. Hunii conduși de legendarul Attila erau mult mai puternici, astfel încât francii au ales să se așeze pe pășunile înverzite și mai liniștite din Franța. Dar dacă vizigoții erau aliații Romei în sudul Franței, francii salieni s-au aliat cu Roma în nordul Franței. Această alianță a făcut posibilă respingerea hunilor în lupta de la Plains de Moiry. Bătălia purtată în anul 451 a reprezentat cea de-a doua înfrângere serioasă pe care au suferit-o hunii și cea care a decis soarta lor în Apus și retragerea spre răsăritul Europei. Pacea a domnit o vreme peste Galia, cu francii care stăpâneau nordul și vizigoții care controlau sudul ei. Teritoriul ocupat de vizigoți era mai bogat, iar conducătorul vizigot Euric, extinzându-și treptat dominația înspre sud, a intrat în Spania în anul 470, profitând de declinul coloniilor romane.

Francii de origine germanică stabiliți în nordul Galiei au început să pizmuiască bogăția vecinilor aflați la sud. În cadrul unui sistem de organizare cunoscut sub denumirea de „hospitalitas”, vizigoții au devenit mari latifundieri, primind întinderi mari de pământ drept recompensă pentru loialitatea lor în luptele alături de armata romană. Dar și mercenarii germanici doreau să se bucure de aceleași privilegii. Pe măsură ce Imperiul Roman ceda tot mai multe teritorii, vizigoții s-au îmbogățit tot mai mult, iar conflictul cu vecinii lor franci nu a mai putut fi evitat. Dar dacă sistemul de organizare feudal făcea imposibilă declanșarea unui conflict militar, religia a devenit un pretext și catalizatorul escaladării războiului.

Vizigoții își însușiseră religia creștină ariană care îl plasa pe Dumnezeuul suprem mai presus de orice. Credința fusese acceptată în această formă de Biserica creștină timpurie, tot așa cum fusese asumată și de iudeii care urmaseră învățăturile lui Iisus. Ulterior, Biserica creștină apuseană avea să convoace primul Conciliu Ecumenic de la Nicea (din anul 325), în care episcopii au adoptat dogma lui Iisus Hristos ca Fiul al lui Dumnezeu, situându-l pe poziție de egalitate cu Dumnezeu-Tatăl. Cu aceeași ocazie, este adoptată doctrina Sfintei Treimi, care se aseamănă mai degrabă cu misterele Greciei antice, deși din formulă lipsește divinitatea feminină. Conciliul decreta că Biserica consideră orice credință religioasă contrară creștinismului drept păcat condamnat. Regele franc Clovis I a înțeles imediat că această măsură îi oferea ocazia de a menține și consolida alianța cu Roma. Urmarea a fost aceea că imediat s-a creștinat și s-a botezat. La scurt timp după convertirea sa la creștinism, el a trecut la cucerirea teritoriilor ocupate de vecinii din sudul Galiei.

În afara bogăției pe care o reprezentau pășunile și lanurile mănoase ale sudului stăpânit de vizigoți, Euric mai avea avantajul de a deține tezaurul jefuit de la Roma, în special cel adus de cuceritorii romani din Templul lui Solomon. Euric a stabilit capitala regatului

vizigot la Toulouse, iar comoara Templului a fost ascunsă acolo.

Lui Euric i-a urmat la tron fiul său, Alaric al II-lea. Alaric nu s-a ridicat la înălțimea prestanței de luptător a tatălui și a bunicului său, iar slăbiciunea sa l-a adus în situația de a ceda constant teritoriul vecinului său Clovis, aflat la nord. Bicisnicul Alaric al II-lea a fost obligat să se retragă în fața ofensivei merovingiene și le-a cedat francilor, care se bucurau de sprijinul Bisericii și al Romei, regiunea aflată în stăpânirea sa. Politica sa a fost aceea de a ceda tot mai multe teritorii, preferând-o angajării în luptă deschisă, încât, la încheierea conflictelor, regelui Clovis i s-a predat un rege galo-roman care plecase în bejenie. Strategia de temporizare i-a servit de minune lui Clovis, care și-a consolidat astfel poziția și a câștigat încrederea aliaților săi. Astfel, în anul 507, proaspăt creștinatul Clovis l-a ucis pe Alaric și s-a auto-proclamat rege al Franței. Spania vizigotă și Galia ocupată de franci (merovingiană) mai aveau de disputat un ultim teritoriu, și anume fâșia aflată la hotarele dintre cele două state, cunoscută sub denumirea de Septimania. Războiul pentru ocuparea acestui teritoriu a durat câțiva ani. Regiunea a devenit teatrul unor operațiuni militare fără sfârșit, de fiecare dată pretextul invocat de combatanți fiind unul religios. Aristocrația vizigotă își menținea cu încăpățănare supremația asupra centrelor importante, printre care se număra și Narbonne, primind susținere de la basci, populație care continuă să controleze și în prezent ținutul muntos dintre cele două state moderne.

Cruciada împotriva catarilor

Orașul Beziers este situat nu departe de Aix. Istoria nu a reușit să furnizeze explicații plauzibile referitoare la misterul statornicirii în această regiune a unei populații atât de numeroase provenind din Orient. Este încă cert că Beziers a devenit un centru religios socotit drept centru al ereziei ariene și capitala unei secte creștine, cunoscută sub denumirea de catari, care repudiau autoritatea centrală a Bisericii de la Roma. Ei au fost ținta atacurilor constante ale Bisericii de la Roma în cadrul polemicii referitoare la natura persoanei lui Iisus întrupat - a fost el de origine pământească sau divină? Asemenea iudeo-creștinilor, catarii nutreau credința că Iisus întrupat era om, sau profet. Și urmașii lui Iisus, în venele cărora curgea sângele regelui David, considerau că Iisus a fost om. Dimpotrivă, învățăturile transmise de Biserică impuneau credința în Iisus ca Dumnezeu, chiar și în perioada existenței sale pământești, iar dogma nu admitea nici o opinie contrară.

În anul 1209, armatele Bisericii au masacrat întreaga populație din cetatea Beziers. Șapte mii de catari au fost atunci uciși în biserica la Madeleine. Cavalerul care comanda trupele creștine l-a întrebat pe nunțul papal care era semnul de recunoaștere al catarilor, iar acesta, ca trimis al Bisericii, i-a dat următorul răspuns: „Ucideți-i pe toți; Dumnezeu va ști să-și recunoască oile”. Din acest moment, masacrul s-a extins fără discernământ asupra catarilor și creștinilor din târgurile și satele învecinate, atingând proporții de pogrom, în cadrul unei acțiuni militare care a sfârșit prin decimarea masivă a populației din cea mai mare parte a regiunii franceze Languedoc.

Bastionul catarilor era fortăreața de la Monsegur. Guy de Levis era conducătorul templului din Monsegur, considerat a fi fost „proiecția pământească a credinței catare”. Catarii și-au organizat în acest punct rezistența împotriva asediului exercitat de trimișii Bisericii romane, pe care o considerau Anticristul anunțat de Ioan în Apocalipsă. În definitiv, ce semnifică Roma, dacă nu iubire (amor) citită invers, aflându-se astfel în antiteză cu învățăturile lui Iisus. În *Apocalipsa lui Ioan*, Ioan însuși declarase că era de sânge regesc. „Eu sunt rădăcina și sămânța lui David. ” Biserica era hotărâtă să îi extermine pe cei din seminția lui David, ai cărei descendenți constituiseră și anterior o amenințare la adresa Romei. Biserica a preluat astfel rolul pe care îl jucase Imperiul Roman, în cadrul pogromului al cărui scop era stingerea „casei regale davidice”, prin

exterminarea „vlăstarelor” sale în linie directă, să se fi numărat printre victime și urmașii seminției lui Iisus? Dovezile existente confirmă că membri ai familiei sale s-au numărat printre victime și că seminția lui Iisus a fost ținta reală a acestei cruciade. În toată această perioadă, și ca urmare a dezmembrării Imperiului Roman, Europa a căzut pradă conflictelor militare. Cum nu existau bănci, fie ele templiere sau de altă natură, adeseori bogățiile acumulate de regi și de nobilii barbari erau la purtător, materializate sub forma lingourilor de aur și de argint. Nici chiar castelele inexpugnabile și cetățile fortificate nu puteau rezista incursiunilor repetate ale hoardelor barbare. Prin urmare, era absolut necesar ca bogățiile acumulate sau jefuite să fie ascunse în locuri secrete și sigure. Peșterile, grotle, catacombele și construcțiile ridicate de mâna omului au servit de minune acestui scop, fiind precursorile băncilor moderne, în istorie nu au rămas consemnate mărturii menite să le ofere vânzătorilor de comori indicii clare referitoare la taințele care le vor fi supraviețuit cavalerilor nobili căzuți pe câmpul de luptă, însă există suficiente dovezi că asemenea tezaure s-au păstrat, așteptându-i pe norocoși să dea din întâmplare peste ele, câteva sute de ani mai târziu.

Capitolul 9

MISTERUL DE LA RENNES-LE-CHATEAU

Undeva între anii 1885 și 1891, cineva a fost atât de norocos încât să descopere o comoară prețioasă care valora câteva milioane. Un preot de țară pe nume Berenger Sauniere fusese trimis de Biserică la postul său de paroh în sătucul neînsemnat Rennes-le-Chateau, aflat într-un ținut muntos. Sauniere se născuse în anul 1852, într-un sat învecinat, și fusese hirotonit preot în anul 1879. Biserica parohială din Rennes-le-Chateau era cel de-al doilea post de prelat pe care îl ocupase. Nu era un post bun pentru tânărul preot instruit, despre care se spune că ar fi avut o predispoziție spre traiul bun. Deși Rennes-le-Chateau era mai mare decât cătunul Clat, unde păstorise înainte douăzeci și trei de suflete de credincioși creștini, satul era totuși prea departe de Paris, unde se putea ajunge la acea vreme numai călare pe catâr, mergând pe cărări înguste.

Nu se poate spune că venitul modest, care abia îi ajungea să se întrețină și să își ia o menajeră, îi putea asigura „o viață tihnită”. Având însă în grijă un sat în care trăiau numai două sute de suflete, tânărului preot Sauniere îi rămânea suficient timp la dispoziție. Fie din plictiseală, fie din alte motive, părintele Sauniere și-a dedicat timpul restaurării bisericii din sat, care stătea să se prăbușească. Biserica fusese edificată în anul 1059, pe ruinele unei biserici vizigote închinată Mariei Magdalena, care fusese, la rândul ei, construită cu șase secole înainte, în anul 411.

Tânărul preot a hotărât să pornească lucrările de restaurare începând din altar. El a dat la o parte piatra de altar și cei doi piloni care o susțineau. Spre uimirea sa, a descoperit că unul din stâlpi era gol în interior și că în el se aflau trei suluri de pergament sigilate, conținând documente importante. Textele erau scrise în latină, iar două dintre documente erau datate 1244 și, respectiv, 1644. Alte două documente conțineau texte religioase, scrise la prima vedere, într-un limbaj codificat. Nu era pentru prima oară când Sauniere intra în contact cu documente vechi, care impuneau traducerea lor în limba franceză, înainte de a descoperi sulurile de pergament din altar, Sauniere găsisese un alt document pentru care solicitase sprijinul unui traducător autohton, iar acela se pare că ar fi conținut titluri de proprietate. Documentul era redactat tot în latină, numai că era o versiune foarte veche a limbii, pe care tânărul preot nu o învățase la școală. Notarul la care apelase era cunoscut în regiune ca fiind expert în descifrarea idiomurilor și a subtilităților de limbă latină vorbită în vremea lui Virgiliu. Acest document este probabil cel care l-a determinat pe Sauniere să se înscrie pe calea căutării unei comori secrete. Documentul putea fi, însă, la fel de bine,

unul asupra căruia preotul trebuia să păstreze secretul.

Povestea spune că, la scurtă vreme după ce notarul din localitatea învecinată Quillan, a tradus pentru părintele Sauniere documentele respective, el a plecat, însoțit de preot și de câțiva copii din sat, într-o plimbare în munții stâncoși din apropierea satului. Sauniere și notarul din Quillan au luat-o înaintea copiilor trecând pe o potecă invadată de arbuști și aflată pe buza unei prăpăstii adânci, când s-a produs accidentul în care părintele Sauniere s-a rănit, iar notarul a murit. Ancheta deschisă de poliție a stabilit că moartea notarului survenise în urma unui accident, exact așa cum susținuse și Sauniere. Firește, cuvântul unui preot nu era pus la îndoială, însă moartea notarului avea să fie prima dintr-un șir de morți suspecte care au survenit în viața lui Sauniere.

După ce a descoperit documentele ascunse în pilaștri altarului, Sauniere a luat legătura cu episcopul din Carcassone, monseniorul Felix Arsene Biliard. Mai-marele său episcop l-a trimis pe Sauniere la Paris, la abatele Bieil, directorul de la Saint-Sulpice. La Paris, Sauniere și-a propus să găsească trei picturi care i se păreau importante pentru contextul respectiv.

Una dintre ele, tabloul *Leș Bergers d'Acadie* (Păstorii din Acadia) pictat de Nicolas Poussin reprezenta trei păstori care aveau privirile ațintite asupra unui mormânt, indicându-l astfel. Pe inscripția de pe mormânt se putea citi „Et În Arcadia ego”. Mormântul prezent în pictura semnată de Poussin era identic cu un anumit mormânt aflat lângă Rennes-le-Chateau. Traducerea mesajului este „Și în Arcadia sunt eu”. Sensul acestui mesaj nu a fost încă descifrat, însă semnificația sa, ca și a altor texte scrise pe pergament, erau extrem de importante pentru Sauniere. După ce s-a întors acasă, preotul s-a dus la cimitirul din sat și a șters inscripția de pe piatra funerară. Cunoaștem textul exact al inscripției de pe piatra de mormânt, fiindcă la primăria orașului se păstrează un document care a înregistrat existența acestui mormânt.

În afara celor trei picturi, nu se știe cu exactitate ce a mai descoperit Sauniere la Paris, deși este incontestabil faptul că cele trei picturi au condus la descoperirea unui tezaur extrem de valoros. Preotul de țară cu un venit anual de numai treizeci de dolari a ajuns peste noapte milionar. Banii i-au schimbat pentru totdeauna existența, ca și viața micuței comunități din Rennes-le-Chateau. Iar, în opinia unor persoane avizate, importanța istorică și religioasă a descoperirii sale (genealogii în care se păstrează informații despre descendența regală a lui Iisus Hristos) a avut forța de a schimba lumea. El s-a transformat brusc dintr-un preot de țară nevoiaș într-un mare filantrop care cheltuia milioane cu lucrările publice din satul său. A construit drumuri în locul cărărilor colbuite sau pline de noroi pe care se circulase înainte. A împrejmuțat satul cu ziduri de apărare și fortificații, deși nu era iminent nici un atac (sau poate că da?). A modernizat rețeaua de canalizare a acestui sat străvechi. A înființat o grădină zoologică, a restaurat biserica, a construit o bibliotecă și a înălțat o turlă în cinstea Mariei Magdalena. Se apreciază că a cheltuit în total echivalentul unei sume cuprinse între cinci și douăzeci de milioane de dolari, la puterea de cumpărare de astăzi. De asemenea, a invitat oaspeți de vază din toată Europa, de la capete încoronate, până la artiști celebri. Nu putem decât să facem speculații și să presupunem ce ar fi putut atrage la Rennes-le-Chateau personalități atât de importante ca Habsburgii sau mari cântăreți de operă.

Documentele descoperite de Sauniere reprezintă genealogii care stabilesc originea unor persoane, mergând în timp până în epoca vizigoților și a merovingienilor, și chiar mai înainte, în trecutul îndepărtat. Ele ar putea conține informații referitoare la descendenții în linie directă din viața lui David, continuându-se până la Iisus și la urmașii acestuia care s-au stabilit în Franța. Indiferent ce text a tradus nefericitul notar, acesta l-a condus pe

Sauniere până la pergamentele ascunse în altar, care, la rândul lor, l-au purtat până în curtea cimitirului din acel sătuc uitat și, în cele din urmă, la mormântul care a inspirat tabloul pictat de Poussin, adică mormântul Mariei de Negri d'Ables, care a murit în data de 17 ianuarie a anului 1781. Piatra funerară de pe mormântul Mariei de Negri d'Ables a revelat mesajul „Et În Arcadia ego”, care fusese înscris pe abatele Bigou, unul din preoții care slujise înainte în biserica de la Rennes-le-Chateau și autorul pergamentelor codificate descoperite în altarul bisericii. Unul din sulurile de pergament purtau mesajul „Lui Dagobert II și Sionului îi aparțin acest tezaur, iar el este moartea”. Firește, Sion era Zion, adică Israelul. Dagobert al II-lea a fost unul din ultimii moștenitori ai tronului francez, descendent al dinastiei merovingiene, iar Marie era descendenta unui neam de sânge regal.

Marie era văduva lui Francis de Hautpoul, seniorul care stăpânea Rennes și Blanchefort. Avea trei fiice încă în viață, unicul ei fiu murind de tânăr. Dacă ea era ultima dintr-un șir neîntrerupt de urmași merovingieni la tron, atunci ajunsese într-un punct mort, fiindcă nu lăsa în urma ei nici un moștenitor de parte bărbătească căruia să îi poată transmite tezaurul. S-a spus că relația cu cele trei fiice ale sale era „acără” și că acestea nu îi inspirau încredere. De aceea, avea nevoie de o persoană căreia să i se destăinuiească. Toate aceste lucruri se întâmplau cu o sută de ani înainte ca Sauniere să ajungă în sat. Numele predecesorului său era abatele Bigou.

Secretul asupra ascendenței și arborelui genealogic al Mariei și familiei din care provenea i-a fost încredințat abatelui Bigou. La moartea Mariei, secretul ei încăpuse pe mâini bune. Iar dacă familia din care făcea parte deținea un tezaur, atunci era unul pe care, după toate aparențele, nu dorea să îl folosească. Fiicele sale au continuat să ducă o existență ștearsă și au sfârșit prin a pierde domeniul familiei, incapabile să acopere ipoteca. Dacă Marie era în posesia unui secret sau a unui tezaur, atunci abatele Bigou nu a oferit decât câteva sumare indicii în acest sens. Tezaurul, susținea mesajul, îi aparținea lui Dagobert. Iar acest mesaj este același care a intrat în posesia părintelui Sauniere. Multe din documentele și mesajele pe care le-a descoperit Sauniere erau derutante, unele fiind pasaje din Biblie, numai că, deși pasajele din Evanghelie erau scrise în ordinea lor firească, ele erau intercalate cu cuvinte care nu fuseseră preluate din Biblie. Firește, majoritatea textului era codificată. Unul din mesaje conține un cifru atât de elaborat, adică perfect, încât nici programul de computer pe care l-a utilizat armata nu a reușit să îl descifreze. Este posibil ca acest mesaj să fi fost decodificat de Sauniere. Indiferent care este sensul exact al mesajului, se pare că părintele Sauniere a găsit cheia cifrului. Pentru urmașii din zilele noastre, el a lăsat doar câteva indicii, unele dintre acestea fiind plasate la vedere în bizara biserică pe care a restaurat-o.

Pe frontispiciul aflat chiar deasupra intrării în biserică, se află o inscripție *bizară*, scrisă în limba latină, care sună astfel: „Terribilis est locus ist”, cu sensul de „Acest loc este spre înfricoșare”. Inscripția servește drept avertisment vizitatorului care pătrunde în biserică, întâmpinat în continuare de o statuie a zeului păgân Asmodeu, venerat în Orientul Apropiat antic, despre care legenda spune că ar fi construit Templul lui Solomon, el fiind considerat și un simbol ca păstrător al secretelor și paznic al tezaurului, trăsătură defel definitorie pentru o biserică creștină. O altă statuie prezentă în incinta bisericii este cea a Fecioarei Maria, care are înscris pe pedestal un cuvânt, MISSION, ale cărui litere sunt scrise separat: MIS^SION, constituind o posibilă trimitere la Prioratul Sionului. În altar, sunt prezenți doi prunci Iisus care stau față în față, ceea ce ar putea fi o reflectare a credinței religioase dualiste și a noțiunilor binelui și răului, care a fost îmbrățișată de catari; sau, conform unui text gnostic, o trimitere la ipoteza că Iisus ar fi avut un frate

geamăn. Biserica lui Sauniere cuprinde o succesiune de scene de pe Drumul Crucii. Una din scene o înfățișează pe Maria privind spre o grotă. Oare Sauniere vrea să ne transmită mesajul că Maria știa unde este ascuns tezaurul merovingienilor? O altă scenă înfățișează un copil înveșmântat într-o pelerină cu motive scoțiene. Să fi încercat părintele Sauniere să ne transmită un mesaj propriu referitor la ceva ce fusese adus de la Ierusalim și era bine păzit, și că cineva din Scoția primise spre păstrare acest secret, putând fi moștenitorul lui? Sauniere și-a construit o casă pe care a numit-o Villa Bethania. În zilele noastre, casa ar valora cinci sute de mii de dolari, iar la vremea respectivă era considerată a fi cea mai impunătoare reședință din ținut, însuși numele casei ar putea constitui un indiciu important, în limba aramaică, *beth* se traduce prin „casă”, iar *ania*, prin „cer” sau „rai”. Prietenul apropiat al lui Iisus, Lazăr cel sculat din morți în chip miraculos, trăia alături de sora lui, Marta, în casa sa din Bethania. Marta este unul din personajele despre care se presupune că au plecat către Franța, însoțindu-i pe apropiații lui Iisus. Sauniere i-a lăsat moștenire menajerei sale casa, împreună cu toate secretele sale. Biserica restaurată de părintele Sauniere, ca și casa pe care a construit-o, este plină de indicii încifrate, despre care nu a vorbit niciodată cu nimeni, nici măcar aluziv. Superiorii lui bisericești i-au cerut să le destăinuiască care era sursa bogăției sale, însă el a refuzat sistematic să o facă. Când noul episcop de Carcassone l-a suspendat, Vaticanul a intervenit și i-a redat postul. De asemenea, el nu făcea un secret din noul stil de viață, și nici nu ascundea faptul că trăia cu menajera lui. Biserica l-a amenințat cu excomunicarea, însă n-a făcut nimic în acest sens. Poate că altcineva amenințase cu lucruri mult mai grave și care fuseseră luate în serios. Un alt preot din satul învecinat Coustaussa, părintele Gellis, a fost găsit mort în casa parohială, în anul 1893. Fusese ucis cu brutalitate (viața îi fusese curmată cu o lovitură de topor), însă fusese așezat „în poziție solemnă și respectuoasă”. Deși păstra în prezbiteriu destul de mulți bani care aparțineau bisericii, suma a rămas intactă. Fusese însă deschisă prin efracție o cutie conținând valori și documente. Nu a fost singura moarte inexplicabilă care s-a petrecut în regiune înainte de sau după moartea tot atât de inexplicabilă a lui Sauniere însuși. Abatele Boudet, prieten apropiat de-al lui Sauniere și expert în construcțiile megalitice celtice, l-a ajutat să descifreze inscripțiile de pe câteva monumente din ținut. Nu se știe cu exactitate cât de mult i-a împărtășit Sauniere lui Boudet despre descoperirile sale, însă ceea ce se știe cu certitudine este că Boudet era bine-sănătos când a primit vizita unor „străini siniștri”. A murit la câteva ore după ce aceștia au plecat, în epoca modernă au fost scoase la suprafață alte trei cadavre îngropate în curtea casei lui Sauniere.

Și moartea lui Sauniere a fost una suspectă. Până în data de 12 ianuarie preotul fusese în putere și activ, când menajera lui a comandat și a plătit brusc un sicriu, mai precis, cu câteva zile înainte de moartea lui. Apoi, de sărbătoarea Saint-Sulpice, Sauniere a suferit un atac de apoplexie. Data de 17 ianuarie este foarte interesantă, fiindcă ea coincide cu data inscripționată pe piatra de mormânt a marchizei d'Haupoul de Blanchefort, dată pe care Sauniere o ștersese. Saint Sulpice este și locul în care a căutat părintele Sauniere să afle explicații pentru ceea ce descoperise în pilaștri din altarul bisericii, înaintea morții sale, el a chemat un preot din regiune pentru spovedania de pe urmă. Se spune că părintele Riviere a fost atât de șocat de ceea ce a auzit, încât a refuzat să îi dea ultima împărtășanie lui Sauniere și că imediat după această pățanie a căzut grav bolnav. Sauniere a murit în data de 23 ianuarie.

Menajera sa, pe nume Marie Denarnaud, i-a supraviețuit mulți ani lui Sauniere. Firește, se credea că sursa bogăției sale era comoara pe care o descoperise Sauniere. În anul 1946, guvernul francez a promulgat o lege conform căreia francii vechi urmau să fie înlocuiți de

francii noi, ca parte a politicii de reconstrucție a sistemului financiar francez după perioada de ocupație germană. Marie a fost văzută arzând în curte cantități mari de bancnote depreciate. A refuzat însă să dea vreo explicație referitoare la proveniența banilor. Rămasă fără resurse financiare, i-a vândut unei prietene Villa Bethania, casa pe care o primise moștenire de la Sauniere. I-a spus atunci prietenei și însoțitoarei ei că avea să-i dezvăluie cumpărătorului marele secret abia când va simți că i se apropie sfârșitul. Iar cumpărătorului pe nume Noe'l Corbu i-a spus: „Prietene, calci pe aur, dar nu ști acest lucru”. Marie i-a mai spus bărbatului că ceea ce urma să-i dezvăluie avea să facă din el un om „puternic”. Ce exprimare misterioasă, după cum avea să sublinieze un scriitor, fiindcă nu folosisese cuvântul „bogat”. Ulterior a suferit un atac cerebral și a paralizat, fiind incapabilă să mai vorbească. Pe cât se pare, Marie a luat cu ea în mormânt secretul pe care voia să-l dezvăluie. La rândul lui, Corbu a murit în anul 1968, într-un accident de mașină suspect.

Misterul care învăluie satul Rennes-le-Chateau și sursa bogăției neașteptate a părintelui Sauniere au furnizat un bogat material pentru numeroase teorii și ipoteze. Numai sursa comorii ascunse indică unele direcții de studiu. Să fi fost vorba de prada pe care o făcuseră celtii în momentul în care au invadat Europa, și cu care s-au retras apoi în Franța? Sau să fi fost vorba de tezaurul vizigoților barbari care au ajuns până în Roma imperială, iar ulterior s-au stabilit în regiunea în care se află Rennes-le-Chateau? Sau să fie vorba despre tezaurul catarilor pe care au reușit să îl salveze în ceasul al doisprezecelea câțiva dintre ultimii supraviețuitori de la Montsegur, și pe care l-au ascuns apoi în peșteri? Implicarea episcopului din Carcassonne, a directorului de la Saint-Sulpice și, mai târziu, a Vaticanului, care a intervenit direct, sărind în apărarea unui preot de țară mai mult decât neortodox, să constituie oare indiciul că secretul în chestiune este de o importanță mult mai mare decât s-ar putea crede?. Oare ce secret putea fi descoperit într-un sătuc de munte neînsemnat, încât să atragă atenția unor personaje atât de importante și de influente asupra localității Rennes-le-Chateau?

Dinastia merovingiană și seminția lui Iisus

Dagobert al II-lea a fost ultimul rege care a condus Franța merovingiană. Când, imediat după moartea tatălui său, puterea dinastiei a fost contestată, Dagobert a fost trimis la o mănăstire din Slane, în Irlanda. În anul 666, el s-a căsătorit cu prințesa celtă Matilda care a murit dând naștere celei de-a treia lor fiice, în anul 670, Dagobert s-a recăsătorit. Cea de-a doua sa soție a fost Giselle de Răzeș, fiica contelui de Răzeș și nepoata unui bunic celebru, care fusese rege vizigot. Ceremonia cununiei religioase a avut loc la Rennes-le-Chateau, reședința miresei și capitala fiefului de familie. În afara celtilor care au trăit în Galia, vizigoții sunt primul popor care a acceptat să conviețuiască, în teritoriul pe care îl ocupau, cu exilații veniți din Țara Sfântă. Este posibil ca discipolii vorbitori de aramaică ai lui Iisus să se fi unit prin căsătorie cu familii vizigote, însuși numele propriu de „Răzeș” evocă un cuvânt din aramaică, *razi*, care are sensul de „secretul meu”. În cursul perioadei de decădere și de dezmembrare a Imperiului Roman, vizigoții au invadat sudul Franței. Le-au urmat merovingienii care au pierdut tronul Franței în favoarea carolingienilor, după moartea lui Dagobert al II-lea.

„Viața lui Wilfred” (*The Life of Wilfred*), scrisă în secolul al VIII-lea, este una din puținele surse documentare în care apare menționat numele regelui Dagobert al II-lea, în afara acestei scrieri existând prea puține alte referiri la acesta. Potrivit cărții intitulată „Regatele merovingienilor” (*The Merovingian Kingdoms*), „lipsa generalizată a oricăror surse ... sugerează faptul că episodul a fost unul asupra căruia atât descendenții merovingienilor, cât și cei ai carolingienilor au preferat să se aștearnă tăcerea”. Dacă Sion și Dagobert

aveau în comun secretul existenței unui tezaur, atunci putem face afirmația speculativă că este vorba de tezaurul care a *fost* adus prin rapt din Templul lui Solomon. Teza avansată de cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal” - dacă aveau de păstrat un secret comun - este aceea că familia lui Iisus, exilată în Franța, a avut urmași și o dinastie care a supraviețuit de-a lungul câtorva secole.

Carolingienii au plănuit să pună capăt dinastiei merovingiene o dată cu Dagobert al II-lea. În data de 23 decembrie a anului 674, el a fost ucis în timpul unei vânători în pădurea care înconjură regiunea nordică a reședinței regale de Stenay, iar fiii lui Dagobert al II-lea puteau oricând reclama dreptul legitim de succesiune la tron, fiindcă era descendent în linie directă a casei regale. Vălul care a fost tras de uzurpatorii tronului asupra acțiunii lor regicide nu a fost ridicat decât abia în secolul al XVII-lea, când au ieșit la lumină o seamă de dovezi referitoare la viața lui Dagobert al II-lea.

Oricât de vetuste ar putea părea în zilele noastre atât existența, cât și importanța genealogiilor, există o serie de dovezi care indică valoarea acordată în trecut consemnărilor de acest fel. *Evanghelia după Matei* acordă un spațiu amplu trasării arborelui genealogic al lui Iisus, ajungând până la regele David. Era temeiul dreptului său la tron și dovada că profeția se împlinea. Și Vechiul Testament cuprinde o serie de genealogii care se întind de la Adam la Noe și de la Avram la David. Consemnările istorice ale lui Eusebiu consemnează existența familiei lui Iisus și oferă explicații asupra arborelui său genealogic în același capitol în care vorbește despre trimiterea în surghiun în Franța a lui Irod. Romanii au căutat aceste genealogii, însă nici o mărturie scrisă nu confirmă că le-ar fi găsit. Scopul pentru care doreau să intre în posesia lor era acela de a distruge orice dovadă care să justifice revendicarea tronului, pretenție care ar fi avut un temei legitim tocmai în aceste genealogii. Scriind despre seminția lui Iisus, Hegesip, un alt istoric din perioada creștinismului timpuriu, susține că rudele acestuia care reușiseră să scape cu viață i-au acuzat pe stăpânitorii romani de a-i fi izgonit, prins și ucis pe moștenitorii la tron ai casei lui David, dar și de a fi distrus genealogia aristocrației iudee. În mod evident, genealogiile erau foarte importante pentru evrei. Aparent, ele au dispărut, deși, pe de altă parte, nu există nici o dovadă certă că ar fi fost distruse. Prin urmare, putem formula ipoteza că aceste documente de importanță istorică au fost ascunse. Să fi fost oare Sauniere cel care le-a găsit?

La dispariția din această lume, Sauniere a lăsat în urma sa doar câteva indicii pentru elucidarea unui mister de proporții monumentale. Unul dintre indiciile importante referitoare la natura tezaurului de la Rennes-le-Chateau se găsea pe o piatră de mormânt pe care Sauniere l-a șters. Inscripția funerară era „Reddis Regis Cellis Arcis”, care în traducere aproximativă are sensul de „La Reddis-ul regal, peștera fortăreței”. Potrivit opiniei autorilor cărții „Sfântul sânge, Sfântul Graal”, Reddis (sau Rhedae) era denumirea pe care celții o dăduseră așezării ce avea să devină Rennes-le-Chateau. Rădăcina *rede* mai are și sensul de „a păzi”. Acest indiciu mai poate fi tradus și cu sensul de „Peșterile (de la Arques) îl păzesc pe domnitor”.

Sudul Franței abundă în peșteri, catacombe și galerii săpate de mâna omului, dar și în legende despre o comoară secretă. Este foarte posibil ca sursa bogăției neașteptate a lui Sauniere să fie ceva peste care putea da din întâmplare oricine din împrejurimi. Sauniere locuia la o depărtare de numai douăzeci de mile de fortăreața Montsegur, de unde este posibil să fi fost salvat în ultima clipă tezaurul catarilor. Scriitorul Jean Blum relatează despre descoperirea unei casete cu obiecte din aur care a fost dusă la un bijutier. Bijutierul a avut probleme în a determina puritatea aurului, fiindcă obiectele conțineau și alte minerale pe care nu le mai văzuse montate până atunci în bijuterii din aur. I-a dat fiului

său, care era fizician, o brătară, iar, în urma analizării aliajului, acesta a stabilit că elementul cu care fusese amalgamat aurul era cobalt. Cum cobaltul era amestecat numai cu aurul african, Blum a dedus că era vorba de piese care făceau parte din tezaurul care fusese prădat din Templul lui Solomon.

Dar dacă orice explorator sau căutător de comori putea oricând descoperi din întâmplare o ascunzătoare secretă, numai Sauniere a avut acces la piatra altarului, la genealogiile și la piatra funerară inscripționată care l-au condus direct la comoară, un tezaur care ar fi putut aparține Sionului și regelui merovingian Dagobert al II-lea. Merovingienii franci făceau parte din valul masiv de popoare barbare care au fost împinse spre Apus de hunii din centrul Asiei. Originea și istoria merovingienilor este învăluită în negura tipului și ține de legendă. R'egii merovingieni aveau o versiune proprie a istoriei lor, susținând că erau urmașii regelui Clodio. După ce regele și-a impregnat regina cu sămânță, regina s-a dus să înoate în ocean, în ocean, a întâlnit o creatură marină, care a impregnat-o cu sămânță pentru a doua oară. Creatura marină era un „chinotaur”, un animal misterios despre care nu ne-a parvenit nici o relatare. Regina a născut un copil în venele căruia curgea și sânge regal, și sângele acelei ființe marine. Numele băiatului era Merovee, iar, asemenea numelui de Maria, are conotații marine.

Legenda ar putea fi o licență poetică menită să explice unirea dintre două mari puteri. Tot așa cum Iisus era în același timp descendent al lui Aron și al regelui David, la fel putea și Merovee să aibă strămoși iluștri și puternici - unul, un rege care în Europa anterioară Revoluției franceze putea reclama oricând tronul în virtutea dreptului său divin, iar celălalt, o ființă supranaturală. Ca o consecință a acestui amestec de sânge, merovingienii pretindeau că au puteri tămăduitoare, vindecând „prin așezarea mâinilor deasupra bolnavului”, putere pentru care erau renumiți și esenienii, ca și Iisus, ale cărui vindecări miraculoase sunt menționate, de altfel, în Evanghелиi. Merovingienii mai credeau că puterea rezidă în păr, motiv pentru care nu și-l tăiau niciodată. Și în cazul lui Samson, forța lui era în păr. Când în anul 564 înainte de Hristos, spartanii cu păr lung i-au învins pe argivi, ei i-au obligat pe argivi să-și tundă părul ca o recunoaștere a faptului că nu mai aveau nici un fel de pretenții asupra Peloponesului. Părul era o trăsătură distinctivă a lui Iacob, fratele lui Iisus, pe care Eusebiu îl considera un sfânt, fiindcă „brișul nu-i atinsese părul”. Reamintesc că termenii *caesar* și *țar* au inspirat cuvântul german *kaiser*, având sensul de coamă de păr. Înseamnă că merovingienii erau asemenea lui Iisus, regi-sacerdoți cu capacități supranaturale și sângele regal care le fusese transmis de primii pământenii. Nepotul lui Merovee, fondatorul dinastiei merovingiene, descris de mitologie ca fiind pe jumătate om, pe jumătate pește, a fost Clovis, cel care i-a supus pe vizigoți. Comparăția dintre acest rege sângeros și Iisus se oprește însă aici. Totuși, lui Clovis nu-i lipsea inteligența, fiindcă a știut să urzească planuri de consolidare a rolului său de rege al Franței. El l-a sfătuit pe Chloderic, fiul regelui Sigibert, să își omoare tatăl, ceea ce fiul a și făcut. Chloderic i-a arătat lui Clovis un cufăr cu monede de aur pe care le luase de la tatăl său. Când Chloderic s-a aplecat deasupra cufărului, Clovis i-a despicat capul cu o secure. Un alt rege minor a fost decapitat împreună cu fiul lui pentru simplul motiv că îl provocase pe Clovis.

Istoria ne învață că regele Clovis s-a convertit la creștinism pentru a-și îmbuna soția, însă un motiv mai plauzibil este că diabolicul Clovis avea nevoie de aliat puternic, iar Biserica romană s-a dovedit a fi acel prieten puternic care i-a furnizat și o justificare pentru faptul de a-i ataca pe vecinii lui vizigoți. Prin căsătorie, la regatul său se alăturase Burgundia. Cel care fusese arian până nu demult a declarat următoarele: „îmi plânge inima că acești arieni au în stăpânire o parte din Galia”. Beneficiind de sprijinul Romei, el a reușit să

extindă teritoriul francez până la forma sa de astăzi. După moartea lui Clovis, regatul pe care l-a lăsat moștenire a fost din nou împărțit între cei patru fii ai săi.

Istoria dinastiei merovingiene este una încărcată de crime și de acte de trădare. Nepoții lui Clovis au continuat să conducă păstrându-se în registrul crimelor pe care îl impusese bunicul lor, și nici femeile merovingiene nu s-au lăsat mai prejos decât bărbații în materie de cruzime. Chilperic și-a ucis prima soție pentru a se căsători cu o altă femeie. Metresa sa, Fredegund, a încercat chiar să-și omoare propria fiică, pe nume Rigunth, care o irita neconținut. Regina-mamă Clotild a fost obligată la un moment dat să aleagă între a le tăia părul nepoților săi sau a pune să fie uciși. Răspunsul ei a fost că dacă li se tăia părul nu mai puteau domni, ceea ce echivala ca gravitate cu moartea.

Mai târziu, succesiunea la tron a ajuns până la Dagobert al II-lea, același rege al cărui nume apare menționat pe piatra funerară de la Rennes-le-Chateau. După cum ne amintim, el s-a căsătorit cu o prințesă celtă, iar după moartea acesteia, s-a recăsătorit cu o prințesă vizigotă pe nume Giselle din Rennes-le-Chateau. Însemnările lapidare despre viața lui Dagobert ne spun că a strâns o avere fabuloasă care l-a susținut în stăpânirea majorității teritoriului francez în forma sa actuală. Poate că partea de moștenire care i-a revenit din tezaurul vizigot să fi constituit și sprijinul major în efortul de război, însă nici domnia sa nu a durat veșnic. În cursul unei partide de vânătoare la care a participat în apropierea capitalei Stenay, el a fost străpuns de o lance. Stenay se află în regiunea Lorraine, iar un duce de Lorena avea să devină ceva mai târziu bunicul lui Godfroy de Bouillon, cel care a cucerit Ierusalimul și a devenit rege al Ierusalimului.

Regii merovingieni aveau să piardă ulterior puterea în favoarea contelui palatin, același devenind regent al regatului franc. În loc să rămână loială dinastiei merovingiene a cărei cauză se angajase să o susțină, așa cum procedase sub domnia lui Clovis, Biserica s-a răzgândit și i-a acordat sprijin lui Charlemagne. Astfel a luat sfârșit perioada de domnie a dinastiei merovingiene. Un singur moștenitor a scăpat cu viață din partida de vânătoare de la Stenay, și anume Sigisbert al IV-lea. El a moștenit tronul merovingienilor (cel puțin teoretic) după ce a fost salvat de furia dușmanilor tatălui său. Conform legendei, el ar fi fost adus în siguranță înapoi la Rennes-le-Chateau. Neavând nici o șansă de a prelua coroana, lui Sigisbert i s-a oferit titlul de conte de Reddis, duce de Răzeș. El nu a fost ultimul dintre regii merovingieni, însă era descendentul acestora în linie directă. Urmașul lui Sigisbert a adoptat numele de Plantard, având sensul de „vlăstar înflorit”. Sigisbert a devenit moștenitorul dinastiei merovingiene, tot așa cum cei din neamul Levi erau moștenitorii casei regale a lui David.

Una din ramurile arborelui genealogic l-a avut urmaș pe Bera al VI-lea. Bera a ajuns să fie cunoscut sub numele de „Arhitectul”, pseudonim care le inspira francmasonilor un imens respect, în ciuda faptului că linia dinastică a merovingienilor nu mai era la putere, familiile din nord au continuat tradiția încheierii de alianțe matrimoniale cu urmașii lor. Alianțele încheiate între casele de Lorena și moștenitorii merovingieni au asigurat continuitatea sângelui sacru al regilor franci, care a ajuns astfel să curgă prin venele unui Godfroy de Bouillon. Iar Ierusalimul a fost cucerit de descendenții regilor merovingieni. Să fi avut merovingienii un plan secret?

Una din ipotezele lansate de cartea „Sfântul sânge, Sfântul Graal” este aceea că dinastia merovingiană era continuatoarea descendenței davidice, și că sângele regelui David s-a transmis mai departe prin intermediul seminției lui Iisus, sau poate chiar prin însuși Iisus. Urmașii lui Iisus stabiliți în Franța s-au aliat prin căsătorie cu vizigoții. Ulterior, familiile domnitoare din dinastiile merovingiană și carolingiană au stabilit regula de a se căsători cu descendenții familiei lui Iisus. Marie de Negri d'Ables a fost unul din descendenții în

linie directă ai regelui David. Este posibil ca secretul pe care îl cunoștea Sauniere să fi fost mult mai important pentru omenire decât simpla descoperire a prăzii pe care au făcut-o vizigoții în urma jefuirii Romei sau a Ierusalimului, sau a oricăror alte ascunzători secrete cu tezaure ale vizigoților. Este posibil ca secretul respectiv să se refere la faptul că urmașii familiei lui Iisus erau încă în viață și pregătiți să preia rolul de conducători și să acceadă la putere, în cel mai propice moment istoric.

Capitolul 10

FIRUL CĂLĂUZITOR

Termenul din limba engleză care corespunde noțiunii de „clu - indiciu” provine dintr-un cuvânt arhaic, *clewe*, care are sensul de „ghem”, în mitologia Greciei antice, anual erau duși în Creta câțiva tineri spre a fi sacrificați de ticălosul rege Minos care îi arunca unei creaturi monstroase, pe jumătate om, pe jumătate taur - Minotaurul. Minotaurul trăia într-un hățiș de pasaje subterane și de catacombe, cunoscut sub numele de Labirint, în fiecare an, șapte tineri și șapte tinere erau duși în labirint, unde îi aștepta Minotaurul pentru a-i devora. Eroul grec Tezeu a cerut să fie trimis în Creta împreună cu ceilalți tineri spre a fi sacrificat.

Odată ajuns în Creta, Tezeu a atras asupra sa atenția fiicei regelui, care s-a îndrăgostit pe loc de el. Dragostea a inspirat-o pe prințesa Ariadna, fiica regelui Minos, să urzească un plan menit să-l scape pe Tezeu de la moarte, în acest scop, ea i-a dăruit un ghem pe care, dacă îl lăsa să se deșire pe măsură ce înainta în interiorul labirintului, l-ar fi ajutat să găsească drumul de întoarcere, servindu-i astfel drept călăuză.

Cuvântul „clewe” a căpătat o semnificație nouă, furnizând „cluul”, sau indiciul, care poate ajuta în elucidarea misterului labirintului. Enigma din Insula Stejarilor conține un lung fir al Ariadnei care străbate labirintul complicat al istoriei, singurul indiciu care ne poate servi drept călăuză și ajuta să descoperim izvorul tezaurului secret ascuns în Mina de aur. Punctul de pornire al itinerarului pe care trebuie să-l parcurgem este Ierusalimul din epoca regilor Solomon și David.

David și Solomon

În mod cert, unul din cele mai sacre locuri de pe glob este Ierusalimul, important centru spiritual și obârșia a trei religii fundamentale diferite: creștinismul, iudaismul și mahomedanismul. Aceste trei religii concentrează împreună majoritatea populației de pe planetă, miliarde de oameni trăind cu convingerea fermă că Ierusalimul este leagănul credinței lor. În mod paradoxal, această cetate sacră a fost un spațiu de venerare păgân înainte de a fi revendicat, pe rând, drept leagănul fiecăreia din cele trei religii mai importante de pe glob. Regiunea în care se află Ierusalimul a fost mai întâi locuită de canaaneni și de alte popoare care s-au așezat aici venind de pe mare. Religia canaanită era politeistă, iar Salem, zeul prosperității, era venerat ca zeu protector al cetății Ierusalim. David, regele unuia din cele douăsprezece triburi ale poporului lui Israel, a înțeles că putea unifica cele douăsprezece triburi într-o singură națiune numai stabilind capitala regatului său într-o cetate fortificată. El este cel care a ales Ierusalimul drept capitală a regatului unificat. Tânărul rege era experimentat în arta războiului pe care o deprinsese de pe vremea alianței cu filistenii, dușmanii Israeului. El a înțeles că o cetate fortificată, împrejmuită cu ziduri groase de apărare, cum era Ierusalimul, putea rezista timp de câțiva ani chiar și celui mai cumplit asediu, iar prin intermediul iscoadelor sale a mai descoperit că cetatea era alimentată cu apă de la izvorul Gihon. Arhitecții care au lucrat la planurile cetății au luat în calcul și posibilitatea unui asediu care putea întrerupe alimentarea cu apă de la fântânile situate în exteriorul zidurilor cetății. De aceea, ei au construit în subteranele cetății un tunel lung pe care l-au legat la un puț cu cădere de apă. David a îndreptat

strategia dușmanilor săi chiar împotriva lor și și-a trimis oamenii să pătrundă în cetate prin acest tunel, și apoi, în sus, prin fântână. Astfel s-a predat cetatea.

David s-a uns rege al poporului lui Israel. Era salvatorul poporului său, era Mesia, iar poporul iudeu l-a numit „pastoral” său. Titlul nu era doar unul simbolic, și deși David era războinic și rege, tradiția arhaică din perioada sumeriană impunea desemnarea regilor cu numele de „păstori”. Dumnezeu, la rândul său, fusese păstor, iar creștinii se roagă la Iisus Hristos, Mielul lui Dumnezeu, să ridice păcatele lumii.

Religiile monoteiste începeau să prevaleze asupra religiilor politeiste cu sute de zei. David s-a înscris în acest curent religios novator: a încercat să își conducă turma pe acest drum ca să o îndepărteze de tradițiile strămoșești - printre care se număra și adorarea idolilor - caracteristice religiilor care au precedat religia monoteistă, dar și să îi oblige pe iudei să renunțe la poligamie, în ceea ce îl privește, schimbarea s-a produs mai lent, fiindcă David a avut mai multe soții. Cea mai importantă dintre soțiile regelui David a fost Betsheba, o femeie din neamul iebusiților, care i-a născut un fiu. Relația lor a început printr-o legătură adulterină, însă David i-a promis Betshebei că fiul ei avea să domnească peste ceilalți fii pe care David îi avusese de la celelalte soții. Și l-au numit pe fiul lor Solomon. În traducere standard, numele de Solomon are sensul de „pace”, însă transpunerea exactă este aceea de „Zeul-Soare din O’n”. Formele de manifestare a credinței nu intraseră încă în tiparele dogmatice, bine stabilite de astăzi, iar versiunile îngrijite ale numelor de sfinți, din care fuseseră extrase trimerurile la forme mai păgâne de venerare, aveau să apară mult mai târziu.

Atâta timp cât descendenței de sânge regal și arborelui genealogic li se acorda o importanță atât de mare, este cel puțin bizar că regele David i-a încredințat soarta poporului lui Israel aceluși fiu al său care era pe jumătate iudeu, pe jumătate iebusit.

Iebusiții formau un grup de popoare care invadaseră regiunea și începuseră să o colonizeze cu sute de ani în urmă. Conform unor texte egiptene, printre acești „oameni ai mării” se numărau triburi ca sardanii și peleseții. Substantivul „peleset” a fost denaturat, primind ulterior forma de „filistin”, iar iebusiții formau o ramură de substrat a acestei mari familii de regi ai mărilor. Invazia regilor mărilor a marcat declinul marelui Imperiu hitit, unul din cele mai puternice imperii antice din regiune. Probabil că hitiții ar fi reușit să îngenuncheze și Egiptul dacă faraonii nu ar fi avut înțelepciunea de a-i angaja ca mercenari.

Prin urmare, descendența regelui Solomon era un amestec între sângele casei regale iudee și >un alt filon care își avea Potrivit Barbarei Walker, „O’n” se referă la denumirea unei cetăți din Egiptul antic, posibil Heliopolis.

originea în triburile care ajunseseră aici venind de pe mare. Arborele genealogic al lui Iisus cobora până la casta sacerdotală a lui Aron și la casta regală a casei lui David.

Calitatea de sacerdot și forța acestuia erau frecvent determinate de puterile sale magice. Regii-preoți care au venit dinspre Răsărit să asiste la nașterea lui Iisus se numeau „magi”, fiindcă magia constituia într-adevăr o artă preoțească, în mod similar, descendenții casei regale merovingiene se nășteau numai dacă regina era impregnată mai întâi de rege, iar apoi de o misterioasă ființă marină, adică dacă, pe lângă tatăl pământean, exista și un tată venit „din lumea de dincolo” .

Deși regele David a depus eforturi uriașe în sensul elaborării planurilor de edificare a unui templu monumental, pe potruiva capitalei lumii iudee, lui Solomon i-a revenit sarcina de a finaliza acest edificiu. Un fermier iebusit era proprietarul terenului pe care se afla șirul sacru, și anume muntele Moriah. După ce vechiul zeu Salem a fost detronat de zeul canaanean El, considerat ființă supremă, ebraicii l-au acceptat pe El drept Dumnezeul

căruia trebuiau să i se închine din acel moment. Zeul El era cunoscut în antichitate drept „zeul adorat în chip de vițel”, fiind adoptat în această formă de popoarele mării în urma contactelor pe care le stabiliseră cu popoarele din bazinul mediteranean. Acesta este momentul în care El devine, pur și simplu Dumnezeu-Tatăl. Locul sacrosanct al Salemului - *stânca* (vârful Muntelui) Moriah - a fost vândut de fermierul iebsit evreilor care i-au schimbat ulterior numele, denumindu-l astfel Zion.

Francmasoneria modernă pretinde că Solomon este cel care a pus bazele tradiției societății masonice. Templul nu era primul complex arhitectural din antichitate de o asemenea anvergură, însă construcția în sine presupunea și impunea iscusința unor ingineri experimentați, iar constructorii înzestrați funcționau în ghilde specializate pe meserii. Fiindcă păstorii nomazi care formau poporul ebraic nu aveau o tradiție a construcțiilor, cortul constituind adăpostul lor permanent, trebuiau angajați constructori și arhitecți cu experiență, în acest sens, Solomon a solicitat sprijinul regelui canaanean Hiram. În cadrul doctrinei masonice, după cum a fost sistematizată în cursul secolelor al XVII-lea și al XVIII-lea, când masoneria a început să opereze ca organizație secretă și discretă, Hiram este reprezentat în chip de Mare Constructor. În realitate, Hiram avea la dispoziție meșteri constructori iscusiți la care putea să apeleze oricând.

Hiram l-a sfătuit pe Solomon să trimită treizeci de mii de lucrători, să deprindă tainele meseriei de la fenicieni. Hiram însuși și-a asumat rolul de antreprenor al întregului complex, contribuind și cu fonduri la această lucrare pentru finalizarea căreia au fost angajați o sută optzeci de mii, de muncitori, în schimbul ajutorului acordat, Solomon i-a ofe'rit lui Hiram în stăpânire peste douăzeci de cetăți. Templul a devenit o construcție masivă a cărei fațadă era orientată și deschisă spre soare-răsare. Prin porticul Templului pătrundeau primele raze de soare ale zilei, tot așa cum construcțiile din Irlanda și din Asia erau astfel orientate încât să primească primele raze ale soarelui. Scrierile istorice și religioase nu pomenesc nimic despre importanța complexelor arhitectonice de acest gen, discreția datorându-se în mare parte faptului că funcțiile pe care le îndeplinesc nu sunt încă complet înțelese.

Începând din perioada sumeriană și în continuare, învățații, care erau arhitecți, nutreau convingerea că modul de alcătuire a cerului putea și trebuia imitat pe pământ sub forma unor structuri grandioase, începând din perioada sumeriană și până în epoca în care a fost construit complexul megalitic de la Stonehenge, monumentele și ansamblurile citadine erau organizate și construite pornind de la planul divin de alcătuire a cerului, proiectul însumând cunoștințe religioase și științifice de ordin superior. Ulterior, și după „modernizarea” sa, religia s-a simțit amenințată de știința care odinioară era considerată o simplă funcție în cadrul altei religii, sau, mai rău, „magie”. Aspirația maeștrilor constructori și a arhitecților de a transpune harta celestă la nivel terestru este evidentă în crezul masonic, care sună astfel: „Precum în cer, și pe pământ”. Acest filon subteran al științei obligată să își apere cu strășnicie secretele de prigoana religiei în formă organizată, s-a perpetuat de-a lungul întregii perioade medievale.

Catedrala din Chartres este unul din cele mai importante monumente închinare științei păgâne și lui Dumnezeu. Datorită unui sistem elaborat de lespezi din piatră, astfel amplasate încât razele solare să cadă cu exactitate pe o anumită zi a anului, catedrala practic indică data exactă din solstițiul de vară, cea mai lungă zi a anului. Unul din elementele cel mai greu de explicat în cazul catedralei din Chartres este chiar hramul pe care îl poartă, adică faptul că nu este închinată Fecioarei Maria, ci Mariei Magdalena. Ambiguitatea rezidă în faptul că ambelor femei li s-a atribuit calitatea de „Notre Dame”, sau „Doamna noastră”, deși, pentru credincioși, simbolistica fiecăreia era diferită.

După ce religia creștină a fost impusă poporului celt, Biserica a avut de înfruntat și de biruit cultul venerării divinității feminine, predominant pe întregul glob, din India și până în Irlanda, în locul zeiței atotputernice, Biserica creștină a încercat să o impună pe Sfânta Fecioară Preacurată, pe Maica Domnului, numai că trăsăturile ei nu corespundeau întocmai celor ale zeiței păgâne. Zeița păgână era caracterizată prin trei atribute, cel de femeie nemăritată (fecioara), de mamă (fertilitatea) și de hârcă (moartea). Trinitatea era caracteristica sa intrinsecă, ea fiind cea care dădea viață și aducea moartea, în același timp. Această zeiță era cunoscută și sub numele de Isis, iar simbolul său caracteristic era porumbelul, același simbol fiind adoptat și în cazul Mariei Magdalena, al catarilor și al Sfântului Ioan Botezătorul. De asemenea, „filonul secret” de cunoaștere celestă inițiată fusese transmis de religiile arhaice, iar apoi preluat de la acestea. Dintre aceste mari secrete făcea parte și cunoașterea universului. Deviza masonică „Precum în cer și pe pământ” ilustrează faptul că misiunea masonilor era aceea de a crea o reprezentare a cerului la nivel terestru.

Toată această cunoaștere secretă a lumii celeste a contribuit la construirea unui complex arhitectonic al cărui scop era acela de a permite soarelui să penetreze cele mai întunecate colțuri ale construcției, într-o anumită zi a anului, considerată a fi sacră. Toată această cunoaștere de inspirație divină a fost investită în arhitectură, regăsindu-se în monumentele preistorice de la New Grange și Stonehenge și până la Templul din Ierusalim și catedrala din Chartres. În tradiția cunoașterii masonice, arhitectul inițiat Hiram a construit Templul lui Solomon respectând aceste principii sacre menite să pună în evidență organizarea lumii celeste. Pe laturile nordice, apusene și sudice ale Templului, au fost înălțate câteva temple anexe, dispuse în jurul unei incinte numită Elam. Prima încăpere din incinta Templului era nava, având o lungime de optsprezece metri.

Principala încăpere a Templului era denumită Hekal. În extrema vestică, se afla Debir, adică Sfânta Sfintelor, o sală care forma un cub perfect având laturile de câte nouă metri, în Sfânta Sfintelor nu aveau acces decât privilegiații, iar incinta era împrejmuită cu lanțuri masive din aur. Chivotul legii în care se păstrau tăblițele cu cele Zece Porunci era păstrat în Sfânta Sfintelor.

Solomon a fost prevăzător, el nu a lăsat nimic la voia întâmplării, în templul pe care l-a edificat, a făcut anumite concesii zeilor și zeitelor păgâne, ca măsură de precauție suplimentară în cazul în care Dumnezeu iudeilor l-ar fi abandonat. Solomon credea în Dumnezeu suprem El (sau Iehova), însă, în același timp, mai avea la îndemână o serie de alți zei și zeițe care trebuiau îmbunați la caz de nevoie. Zeul solar al Tirului, Melek (sau Moloh, în forma sub care apare consemnat în Biblie), zeița protectoare a Sidonului, Astarte, și zeița selenară Sin (care s-a transformat ulterior în divinitate masculină, inspirând și numele propriu de Sinai) populau cu toții templul. Solomon a ridicat și alte temple, unul închinat lui Camos, idolul venerat de moabiți, și alte două în cinstea marilor zeițe-mamă.

Templul însuși a respectat tiparul și organizarea locașurilor de cult canaanene. Chiar la intrare, au fost înălțate două coloane masive, având o înălțime de zece metri și un diametru de cinci metri și jumătate, în opinia unor exegeți, cei doi pilaștri ar simboliza soarele și, respectiv, luna. În opinia altora, ei ar reprezenta Arborele Vieții și Arborele Cunoașterii, în orice caz, Solomon a dat celor două coloane numele de Boaz și de Iachin. În cadrul ceremoniilor de inițiere francmasonice, viitorul ucenic află că aceste coloane sunt goale în interior. Interiorul coloanelor era gol pentru a proteja diverse documente secrete de incendii sau de inundații. Pilaștrii din altarul bisericii din Rennes-le-Chateau au fost construiți în mod similar, astfel încât să poată adăposti documente secrete, păstrate

probabil în acest lăcaș pentru a preveni degradarea produsă de trecerea timpului, dar și pentru a le apăra de cuceritori, și și-au păstrat această formă până când Sauniere a trecut la restaurarea bisericii.

Și palatul regelui Solomon constituia una din minunile arhitecturii. Palatul era prevăzut cu un complex sistem hidraulic subteran, care fusese construit încă din timpul domniei lui David, fiindcă, după ocuparea cetății, David aflase cât de valoros era accesul la apa de fântână. Cursul râului Gihon a fost camuflat și a fost inventat un imens rezervor de apă cu scopul de a mări cantitatea de apă furnizată dinspre exteriorul cetății și a spori fertilitatea pământului din regiune.

Dezvoltarea agriculturii și a negoțului au făcut din Ierusalim o cetate prosperă. Cartea împăraților 3, capitolul 10, versetele 18-21, cuprinde o descriere a bogățiilor cetății. Tot aici ni se spune că Templul, și tot ce se afla în interior, era poleit în aur. Se știe că Solomon primea daruri aduse din toate zările pământului, în fiecare an, el primea tribut „două sute de scuturi de aur și șase sute șazeci și șase de talanți de aur”. Tronul lui din fildeș era îmbrăcat în aur, după cum în aur erau îmbrăcate și alte piese de mobilier și obiecte utilitare care se aflau în palat. Tot din Biblie aflăm că regina din Sheba (în Etiopia de astăzi) s-a pus pe sine și întregul său regat la dispoziția regelui Solomon. Corăbiile lui Solomon traversau mările lumii încărcate cu mărfuri pe care le duceau în Orient, până în India, procurau mărfuri din China, și ajungeau apoi în Occident, unde făceau negoț cu Spania și de unde cumpărau argint extras din minele de argint de la Tarsis. Însă chiar dacă, în timpul domniei regelui Solomon, Ierusalimul era cea mai bogată cetate din lume, războaiele permanente care s-au purtat ulterior aveau să distrugă templul inițial. Toate informațiile pe care le deținem în prezent despre Templul lui Solomon sunt cele pe care ni le furnizează textele biblice. Nici unul din elementele structurii arhitecturale originare nu a rămas în picioare.

Coloanele masive care străjuiau intrarea în Templu sunt descrise în Biblie, însă ele s-au distrus pentru posteritate. Erau într-adevăr goale în interior? În afara Bibliei, nu există nici o altă sursă care să confirme aceste afirmații. Iar dacă aveau interiorul gol, motivul posibil este că aici trebuia ascuns arborele genealogic al casei regale iudaice? Deși dovezi de dată recentă confirmă faptul că pilaștrii din altarul locașului de cult vizigot de la Rennes-le-Chateau erau destinați să ascundă documente secrete, această descoperire singulară nu poate constitui o probă definitivă în sprijinul tradiției masonice.

Cu toate acestea, există alte mărturii istorice, provenind din surse diferite de tradiția masonică, care vorbesc despre un fir roșu călăuzitor ce face legătura între Ierusalim și sudul Franței. Dovezile sunt probate de documentele ascunse în pilaștrii din altarul bisericii de la Rennes-le-Chateau și confirmate de legende care au circulat în regiunea sudică franceză Languedoc. Tema câștigă sprijin parțial în literatura Graalului care a înflorit în cursul epocii medievale. Mesajul care abia se intuiește dincolo de drama poemelor eroice ale Graalului este că un rege a fost rănit în luptă, însă că el a supraviețuit, sau că un rege ne-a părăsit doar temporar pentru a se întoarce la noi în viitor. Să fi fost regele legiferidar acel Mesia pe care îl așteptau toți și la a cărui moarte prematură a asistat o lume întreagă?

Iisus și Sfântul Graal

Sfântul Graal poate fi un vas în care s-a păstrat sângele lui Iisus, sau sângele regelui Iisus, descendent al casei regale davidice. Într-unul din poemele epice ale Graalului, Iosif din Arimateea este prezentat în postura celui care a salvat Graalul și l-a adus într-un loc sigur. Să fi servit oare Maria Magdalena drept vas, sau receptacul, care a primit sângele sfânt, ca viitoare mamă-purtătoare a pruncului conceput cu Mesia înainte de uciderea acestuia?

Natura Sfântului Graal a constituit o temă predilectă de studiu pentru numeroși cercetători ai legendelor arturiene. Majoritatea exegeților convin că ar fi vorba de un potir. Unii chiar indică spre vremurile arhaice, când cazanul era considerat a fi un obiect magic. Tradiția arhaică a celților și a popoarelor nordice abundă în exemple de acest gen. Alți cercetători consideră în mod explicit că acest vas fusese chiar potirul din care a băut Iisus Hristos la Cina cea de taină, când le-a dezvăluit apostolilor săi în ce consta sacrificiul pe care urma să-l facă. Iar potirul conținea sângele său. Este posibil ca Graalul să reprezinte o metaforă pentru sângele sacru al lui Iisus? Teza centrală a cărții „Sfântul sânge, Sfântul Graal” este aceea că „sangreal” este chiar sângele regal al seminției lui Iisus. Că regalitatea davidică s-a transmis direct prin relația de sânge de-a lungul generațiilor până la Iisus, și apoi prin soția sa, Maria Magdalena, până la urmașii lor exilați în Galia romană. Urmășii lui Iisus au fost asimilați de cultura vizigotă, apoi de dinastia merovingiană ai cărei regi, renunțând la tradiția proprie, s-au căsătorit cu prințese vizigote pentru a-și continua propria descendență regală și a se uni cu descendenții în linie directă ai regelui David.

Emițând postulatul la această teză, autorii cărții recurg la afirmația că originea iudaică a descendenților regelui David a fost disimulată de alianțele succesive de sânge cu vizigoți și inerovingieni, iar ceva mai târziu cu dinastia carolingiană, motivația din spatele acestor alianțe fiind dominația creștină și persecuțiile creștine din epocă. Și că acest grup secret nu a uitat niciodată care este sensul misiunii sale pământene, misiune de care urmașii lor sunt conștienți și astăzi. Pentru a studia veridicitatea acestei teorii, ne vedem obligați să facem o incursiune în trecut, în vechiul regat franc și în Galia cucerită de Iuliu Cezar. Cea mai mare parte a istoriei vechi a Franței se concentrează în jurul orașului Reims. După cucerirea Galiei ocupate de celți și supunerea triburilor lui Remi, din anul 57 înainte de Hristos, Cezar a stabilit capitala noii provincii romane în această cetate. Reims continua să fie o așezare importantă la momentul încoronării lui Clovis, produsă în anul 496 după Hristos, eveniment care a întărit legitimitatea de spațiu sacru a orașului în care regii franci erau încoronați. Reims a devenit și un important centru comercial, răspântie a opt rute comerciale terestre.

Din capitala lor de la Reims, regii merovingieni au cucerit Galia, inclusiv teritoriul din sudul Franței ocupat de vizigoți după retragerea legiunilor romane. După ce i-au înfrânt pe vizigoți, merovingienii au încercat să pună mâna pe tezaurul vizigot, deși legendele care circulau în epoca respectivă atestă faptul că tezaurul era ascuns într-un loc secret și sigur, așadar imposibil de descoperit. Atât vizigoții, cât și merovingienii, adoptaseră o tradiție ariană comună, ambele popoare migratoare statornicindu-se pe teritoriul francez venind dinspre Răsărit, atât nordul, cât și sudul Galiei continuând să atragă populații masive de exilați care proveneau din Asia și din răsăritul Europei. Valurile succesive de popoare migratoare probabil că s-au scurs spre Apus timp de câteva milenii. Grecii din Antichitate și fenicienii au lăsat urme ale trecerii lor în Europa apuseană. Denumirea orașului Cannes ar putea fi inspirată de populațiile de canaaneni care au traversat bazinul mediteranean, pornind de pe coasta de răsărit a Mării Mediterane și stabilindu-se pe țărmul sudic european al aceleiași mări. În Monaco, au fost înălțate monumente din piatră închinat zeului fenician Baal, același zeu fiind adorat la vremea migrațiilor respective pe un teritoriu vast care se întinde din Insulele Britanice până în Peninsula Scandinavă și în Portugalia.

În Franța, aflată sub stăpânire merovingiană și vizigotă, se întâlnesc frecvent nume proprii de origine semită. Mons Judaicus, din apropiere de Auvergne, indică acceptarea sau, cel puțin, recunoașterea influenței iudaice. Vizigoții și merovingienii influențați de arianism coabitau în armonie cu evreii până când, în urma alianței încheiate cu Roma, Clovis s-a

întors împotriva arienilor lui și a evreilor, lovindu-i fără discriminare. În epoca respectivă, evreii au fost obligați să aleagă - situație pe care intoleranța Europei avea să îi pună la încercare de câteva ori de-a lungul istoriei: să se convertească la creștinism, sau să ia calea pribegiei. Mulți dintre ei s-au convertit, însă au rămas evrei în spirit, așa cum s-a întâmplat și cu mulți arieni. Acest fenomen nu a fost valabil și în cazul țărănimii care, în lipsa altei soluții, a trebuit să coexiste alături de cuceritorii vecini puternici. Să fi fost regii vizigoți și merovingieni conștienți de moștenirea lor și de faptul că în sângele lor se amesteca și sângele casei lui David? Istoria ne furnizează câteva dovezi în sprijinul acestei teorii. Cu certitudine, seminția lui David și a lui Iisus și descendenții lor iudei erau privite cu mare respect de poporul din care făceau parte. Conducătorii vizigoți creștinați, dar adepți ai arianismului, aveau toate motivele să îi tolereze pe urmașii seminției lui Iisus, deoarece convingerile religioase ale iudeilor nu erau cu mult diferite de ale lor. Credința ambelor popoare se întemeia pe un Dumnezeu suprem, pe o biblie și pe un mesia. Mai mult decât atât, ei probabil că depășiseră hotarele toleranței și acceptării, intrând în zona respectului real față de vecinii lor evrei și, mai ales, față de aceia dintre ei care erau de viță regală. La momentul izbucnirii conflictelor dintre vizigoții din Spania și merovingienii aflați la nord, între Spania și Franța s-a format o fâșie de hotar cunoscută sub denumirea de Septimania. În această regiune era concentrată cea mai densă populație iudee din sudul Franței, iar căsătoriile mixte dintre evrei și goți deveniseră un fapt comun, în rândul nobilimii vizigote era frecvent numele Bera. Când seniorii aristocrației vizigote și merovingiene au început să își amestece sângele, în familiile care au rezultat astfel se întâlneau chiar și mai multe nume semite. În unele scrieri din epocă, substantivele „got” și „evreu” deveniseră sinonime. Codul de legi al merovingienilor, cunoscut sub denumirea de lege salică (un set de legi complicate care reglementau dreptul în virtutea căruia un anumit teritoriu putea fi locuit de o anumită familie, modul în care trebuia să se desfășoare muncile agricole și altele), conținea cel puțin un capitol derivat integral din Talmud. Acceptarea existenței unei descendențe legitime a regalității din rândul populației ebraice, ca și relațiile de rudenie stabilite prin căsătorii succesive între vizigoți și merovingieni au devenit și mai evidente în epoca carolingiană. După ce, în secolul al VIII-lea, fiul ducelui palatin al regatului franc, Charles Martel, Pepin cel Scurt, l-a detronat pe regele merovingian, el a făcut tot ce i-a stat în putință și a revendicat descendența merovingiană pentru stirpea sa. A fost uns rege al francilor în rit ebraic și a solicitat populației iudee din Septimania să îi recunoască dreptul la succesiune, în schimb, el l-a confirmat pe Theodoric rege și moștenitor legitim din seminția regală davidică, dându-i sceptrul de conducător peste bastionul iudeilor stabiliți în regiunea Septimania aflată în sudul Franței. Este foarte probabil ca Sigisbert al IV-lea, fiul regelui Dagobert al II-lea, să fi avut un fiu care a devenit ulterior regele Theodoric. Iar dacă Sigisbert al IV-lea a scăpat cu viață din atentatul în care a murit tatăl lui, atunci o condiție a supraviețuirii era să-și păstreze anonimatul. El era moștenitorul legitim al dinastiei merovingiene, și probabil când adevărul a ajuns la urechile lui Pepin, acesta a fost obligat să facă o învoială. Probabil că lui Theodoric i s-a cruțat viața și i s-a permis să prospere în rolul de mic rege cu puteri limitate peste ținutul aflat în sudul Franței. Theodoric s-a căsătorit cu sora lui Pepin, Aida, gest care a conferit o legitimitate sporită legăturii de sânge pentru ambele familii. Analele istorice conțin referiri sumare la Dagobert și nu fac nici o trimitere la Sigisbert al IV-lea, deși cuprind mențiuni ample despre Theodoric. Cercetările biografice indică faptul că era originar din Bagdad, că era descendent dintr-o familie cu rădăcini iudee consemnate încă din vremea robiei babiloniene și că avea legături de sânge în linie directă și neîntreruptă cu casa regală davidică. Ce motiv ar fi avut un merovingian să pretindă că

este descendent pur sânge al liniei davidice dacă nu era, cel puțin în parte, evreu? Sau, invers, ce motiv ar fi avut merovingienii să accepte pretențiile sale dacă ei, ca popor, nu ar fi avut rădăcini și o istorie comune cu semiții din Asia?

Theodoric, regele legitim al evreilor din Septimania, s-a căsătorit cu mătușa lui Carol cel Mare (Aida) și a domnit în ținutul dinspre sud. În epoca respectivă, evreii erau împroprietăriți cu domenii vaste în diverse regiuni ale Franței. Au fost astfel înființate școli rabinice în nord, la Troyes, și în sud, la Narbonne. În ciuda protestelor vehemente ale Romei (evreii fuseseră împroprietăriți până și cu pământuri care aparțineau Bisericii), toleranța domnea atotputernică peste regatul franc. Theodoric și Aida au avut un fiu, pe Guillem de Gellone, care a primit titlul de conte de Răzeș (domeniul includea Rennes-le-Chateau și ținutul din jurul acestuia) și multe alte titluri nobiliare care aparțineau de drept urmașilor lui Dagobert. Theodoric era în același timp evreu și merovingian, și acceptat ca descendent direct din seminția regală a lui David.

Încetând de a mai fi cea mai puternică familie a Franței, foștii regi merovingieni au cunoscut declinul social, însă au reușit să își păstreze averile și domeniile, deși în proporții mult reduse. Câteva generații mai târziu, în averea familiei avea să intre prin căsătorie și domeniul învecinat Blanchefort, aflat la o depărtare de numai o milă de Rennes-le-Chateau. Din acel moment, familia a devenit cunoscută sub numele de Blanchefort, iar mărturii ale existenței acestei familii continuă neîntrerupt până în epoca lui Sauniere. După ce a uzurpat tronul merovingienilor, dinastia carolingiană a domnit peste majoritatea teritoriului care aparținea regatului franc. Domnia lui Charlemagne peste teritoriul din nordul Franței este cea care a consacrat și a făcut celebră noua dinastie. Carol cel Mare a luat măsuri pentru a-și legitima domnia și puterea, aliindu-se prin căsătorie cu cele mai puternice case dinastice din Franța. Iar faptul de a fi recunoscut că în venele strămoșilor săi merovingieni și vizigoți curgea sânge iudeu a făcut ca el să fie recunoscut drept unul din cei mai toleranți regi francezi. Numai că această toleranță i-a atras mânia Papei Ștefan al III-lea care s-a plâns că pierduse domenii întinse aparținând de drept Bisericii și că evreii aveau sclavi creștini. Totuși, puterea papei era limitată și nu putea întreprinde nimic împotriva lui Carol cel Mare care era și protectorul Septimaniei, ba chiar și al Romei. Carol cel Mare a depășit granițele toleranței creștinești și a încurajat statornicirea imigranților iudei în sudul Franței. La suprafață, Charlemagne era în mod cert creștin, numai că pe sigiliul lui stătea scris „Rex Solomon”.

Fiul lui Carol cel Mare, împăratul Ludovic I (care a domnit între anii 814 și 840) le-a acordat evreilor libertăți și o putere și mai mare, luându-i sub protecția sa. Comunitățile iudaice din regatul franc erau plasate sub jurisdicția directă a regelui, iar drepturile lor de proprietate erau protejate de persoana regală. Mărturia depusă de un evreu într-un proces sau într-un tribunal era la fel de prețuită ca și mărturia unui creștin. Cea de-a doua soție a lui Ludovic, Iudita, trădată de numele ei, nu a încercat să-și ascundă originea iudee și nici faptul că prefera iudaismul creștinismului, un aspect cel puțin neobișnuit pentru o casă domnitoare europeană. Ludovic s-a împotrivit prin toate mijloacele Bisericii de la Roma, susținând menținerea egalității în drepturi dintre evrei și creștini, pe care o garantau în mod tradițional carolingienii, însă două incidente fără legătură între ele aveau să-i zădărnicească eforturile. Primul incident se referă la cazul unui sclav creștin care a reușit să fugă de la stăpânul lui iudeu - fapt care a atras atenția Bisericii și a opiniei publice asupra politicii de toleranță carolingiene - iar celălalt este convertirea la iudaism a confesorului personal al lui Ludovic - fapt pe care Biserica l-a considerat un act de mare slăbiciune. Prin urmare, Biserica s-a hotărât să pună capăt atitudinii de toleranță.

După moartea lui Ludovic, cei trei fii ai săi și-au împărțit regatul. Carol cel Pleșuv a

continuat politica de stat care menținea privilegiile iudeilor și a numit mulți evrei în posturi de conducere importante. El a ținut piept Bisericii și a refuzat să-și vadă autoritatea regală uzurpată de cler. În timpul domniei sale, Franța a trecut printr-o perioadă de acalmie. Persecuția evreilor avea însă să izbucnească în perioada cruciadelor. Evreii erau acuzați de sărăcia în care trăiau creștinii și de a fi provocat practic ridicarea Islamului. În anul 1095, națiuni întregi și-au pierdut mințile după ce au ascultat discursurile înflăcărâte ale Papei Urban al II-lea. Înainte însă ca soldații cruciați să mărșăluiască spre Țara Sfântă, gloatele s-au năpustit asupra diasporelor evreiești numeroase din nordul Franței și din Germania, în ziua de 15 iulie 1099, dată care marchează căderea Ierusalimului, cruciații franci au ucis toți musulmanii din cetate, dar și pe toți evreii. Epoca toleranței religioase luase sfârșit.

Regiunea din nordul Franței în care se află locașul creștin sacru de la Reims se numește Champagne. Iar Clovis, regele francilor, se botezase în catedrala de la Reims. În acest locaș fuseseră, de altfel, încoronați toți regii francezi. Regiunea Champagne fusese divizată sub domnia merovingienilor, iar autoritatea asupra acestei regiuni continua să fie disputată între Biserică și conții de Champagne. Este cert că seniorul din Champagne dorea ca balanța să încline în favoarea sa, fiindcă își dorea puterea. În jurul contelui, Templierii formaseră un mic și discret club privat. Dacă istoria lor timpurie este învăluită într-un mister care a fost bine protejat timp de aproape nouă sute de ani, ceea ce știm cu certitudine este că primii membri ai Ordinului Cavalerilor Templieri erau vasalii contelui de Champagne. Unul dintre primii Mari Maeștri ai Ordinului a fost unchiul lui Bernard de Clairvaux, un personaj puternic și foarte carismatic, aflat în fruntea Ordinului călugărilor cistercieni, din rândul căruia făcea parte și Papa Honorius.

În spatele Cavalerilor Templieri se afla un grup de elită încă și mai misterios, numit Prioratul Sionului. Se spune că obiectivul pe care și-l asumase acest cerc restrâns, însă extrem de potent, nu era altul decât restaurarea Regatului Ierusalimului. Merovingienii din nord, care își amestecaseră sângele în mezelianțe de interes cu vizigoții din sud, au început să contracteze căsătorii cu membri dinastiei carolingiene care le-au succedat la tron. Dacă seminția lui Iisus și moștenitorii de drept în linie directă ai casei davidice s-au amestecat cu vizigoții, să fi încercat oare Ordinul Sionului în mod intenționat o restaurare și reinstalarea acestora pe tronul Ierusalimului? Potrivit cărții „Sfântul sânge”, răspunsul este afirmativ.

Un asemenea țel nu putea fi privit cu bunăvoință și îngăduință de Biserica de la Roma, de vreme ce, în epoca respectivă, Biserica însăși nu putea ridica nici o pretenție de filiație directă din Iisus. Unica moștenire a Bisericii era însă pretenția de a fi fost numită păstrătoarea și perpetuatoarea mesajului lui Iisus prin transferarea asupra sa a acestui rol de către Apostolul Petru. Sub conducerea împăratului Constantin, Biserica făcuse toate diligentele pentru a-i elimina pe descendenții pământenii străini de sângele sfânt, care îi puteau submina autoritatea. Din timpul domniei împăratului Constantin, Biserica și Roma au devenit o singură putere, iar urmașii lui Iisus, singurii care puteau furniza un rege pământean, se ascundeau în Franța, înțelegând cât de teribilă putea fi reacția Bisericii pusă în fața unei amenințări de asemenea proporții, Prioratul Sionului a preferat să rămână în umbră, acționând ca grupare secretă. Acest filon „subteran și discret” de cunoaștere a descendenței regale a constituit și secretul pe care l-a păstrat cu sfințenie Ordinul.

Amintim că după ce Ierusalimul a fost cucerit de creștini, Godfroy de Bouillon a devenit regele cetății. Se spunea că în venele sale curgea sângele regilor legitimi și a sfârșit prin a fi ales rege. A murit în anul 1100, iar la tron i-a urmat fratele său, Baldwin, care și-a luat și el titlul de rege al Ierusalimului. Baldwin este cel care a conferit Ordinului Templierilor

statutul său oficial. Merovingienii reușiseră să-și recucerească cetatea și să revendice titlul care li se cuvenea de drept, acela de regi din stirpea regală a lui David.

Însă Templierii și regele lor nu au emis nici o altă pretenție oficială în afara titlului politic, mai ales în această regiune atât de încercată și marcată de tulburări. Celălalt obiectiv pe care și l-au propus, găsirea tezaurului din Templul lui Solomon, probabil nu era privit drept o sursă de îmbogățire, fiindcă Templul fusese deja prădat și distrus. Pe de altă parte, obiectul căutării lor putea reprezenta ceva mai mult decât recuperarea unui simplu tezaur, printre altele putând fi vorba de Chivotul legii, sau de moaștele lui Iisus sau ale primilor apostoli, sau poate de arborele genealogic al casei lui David. Relicvele ar putea constitui cea mai importantă pradă cu care s-au întors acasă în Franța primii Templieri. Moaștele aveau o valoare neprețuită, iar în Europa apuseană se iscase o adevărată isterie privind aducerea moaștelor de sfinți. Erau aduse și scoase la mezat diverse fragmente de oase, cranii, sau șuvițe care aparținuseră unor personaje importante; bucăți din adevărata Cruce și din arca lui Noe; ba chiar și apă din râul Iordanului.

Însă dacă descendenții merovingieni ai lui David au raportat într-adevăr o victorie, atunci ea a fost de scurtă durată. Sarazinii i-au învins din nou pe cruciați în anul 1187, iar Templierii au început să-și piardă poziția de putere. Conform unor surse documentare la care au recurs autorii cărții „Sfântul

ei au fost abandonați și de organizația Sionului. Inima elitei, formată din cavalerii provenienți din familiile franceze, care susțineau din umbră organizația Templierilor, se disociase de organizația „secretă”, deși unele dintre aceste familii rămăseseră activă atât în interiorul Ordinului Templierilor, cât și în mai discretul Priorat al Sionului. Familia St. Clair era prezentă în ambele organizații, fiindcă Hugues de Payens era căsătorit cu Marie St. Clair. Bertrand de Blanchefort, moștenitorul la tron al lui Dagobert al II-lea, a rămas în Ordinul Templierilor și a fost comandantul fortăreței de la Bezu, aflată nu departe de Rennes-le-Chateau. Ordinul Sionului și-a schimbat numele în Prioratul Sionului.

Această organizație secretă pretinde că s-ar afla în posesia unei părți din tezaurul Templului lui Solomon și mai susține că, la momentul convenit, va restaura părți ale Israelului. Și afirmă că partea cea mai importantă a „tezaurului” respectiv nu constă din valori materiale, ci din taine care, odată dezvăluite, vor cutremura societatea din temelii, transfigurând-o. Este de presupus că dacă membrii acestei organizații sunt în posesia dovezilor referitoare la descendența directă din adevăratul sânge regal, susținute de un arbore genealogic autentic, atunci urmașii ar fi îndreptățiți să revendice rolul de monarhi. Pentru imaginația unui Habsburg vârstnic, pare mai ușor de acceptat ideea că o asemenea pretenție de succesiune la tron, fie ea susținută sau nu de o genealogie, ar putea determina lumea modernă să acorde un rol, fie și onorific, unui pretendent de acest gen. Iar dacă continuăm în același registru, pătrundem direct în domeniul science fiction închipuindu-ne că lumea modernă ar accepta să transfere puterea în mâinile unui astfel de pretendent (deși autorii cărții „Sfântul sânge, Sfântul Graal” par să nutrească convingerea fermă că această ipoteză este verosimilă), însă, cum rămâne cu tezaurul?

Știm că, la data desființării Ordinului, Templierii s-au făcut nevăzuți, dispărând fără urmă din Franța, și au plecat cu un convoi de căruțe încărcate cu aurul și argintul care le fusese încredințat. Mai știm că Templierii francezi au cerut sprijinul Scoției, țară în care au luptat efectiv în tabăra scoțienilor, ajutându-i să învingă în bătălia de Bannockburn. În al treilea rând, am putut constata că familia scoțiană Sinclair a preluat rolul ereditar de gardian al organizației templiere în forma în care a supraviețuit, francmasoneria. În scurtul interludiu pașnic dintre Bannockburn și perioada Reformei, clanul Sinclair și-a consolidat dominația și puterea asupra insulelor scoțiene și că „Principele” Henric a navigat peste ocean,

ajungând pe coasta Noii Scoții. Familia sa controla cea mai puternică flotă maritimă din nordul Europei și cele mai întinse domenii și avea la dispoziție o întreagă armată capabilă să-i susțină visul de mărire. Oare la baza puterii clanului Sinclair se afla faptul că organizația îi ceruse protecție? Foarte probabil, răspunsul este afirmativ. Titlul de apărători ai francmasoneriei a fost legalizat de nimeni altcineva decât de însuși monarhul scoțian care și-a exercitat în acest scop întreaga autoritate. Iar rolul de gardian impunea și obligația de a apăra tezaurul - sau ceea ce mai rămăsese din el. Această misiune a fost factorul decisiv care a condus la o adevărată febră a construirii de pasaje, tuneluri și galerii subterane, suficient de vaste încât să poată adăposti o întreagă oaste, în cele din urmă, am asistat la asedierea clanului Sinclair și la momentul în care capul familiei a dispărut fără urmă, ducând cu sine și comorile ascunse între zidurile secrete ale castelului de la Rosslyn.

Ajunși în acest punct al istoriei, constatăm că rațiunile clanului Sinclair își aveau rădăcinile în obiective mai lumeste, însă, dacă studiem mai atent ramura franceză, familia St. Clair, vom constata că elementul de mister al ecuației are un merit cert. Cel de-al doilea Mare Maestru al Ordinului de curând numit Prioratul Sionului era Marie St. Clair, descendenta unui alt Henry St. Clair care luptase în cruciade alături de Godfroy de Bouillon. Numele de domnișoară era Levis, adică un nume merovingian-vizigot, care face trimitere la originea sa iudaică. Dat fiind predispoziția celor din neamul St. Clair de a-și alege soții sau soțiile din aceeași clasă socială, este logic să facem legătura între Marie Levis și familia Levis care stăpânea cetatea catarilor de la Montsegur. Axa familiei Levis se întinde de la Nîmes, unde a fost inventat denimul, al cărui nume este inspirat de numele familiei (denim are sensul de „fabrique de Nîmes”), trecând prin versiunea modernă Levi (ca în Levi-Strauss) și până la Narbonne.

Bertrand de Blanchefort era și el catar, după cum era, de altfel, întreaga familie din care făcea parte. La o abordare superficială, acest aspect ar putea diminua relevanța descendenței din sângele iudeu care a curs prin venele tuturor strămoșilor merovingieni sau vizigoți ai neamului Blanchefort. Aspectul descendenței capătă importanță mai ales din perspectivă istorică, și mai puțin dintr-una religioasă. Dacă vizigoții erau arieni și credeau într-un Dumnezeu unic și suprem și într-un Iisus mai pământean, adică într-un profet, înseamnă că religia lor nu se deosebea semnificativ de cea a catarilor. De asemenea, ea ar fi fost prea puțin diferită de religia iudeilor, care credeau în Iisus ca Mesia coborât în chip* de om printre oameni. Strămoșii lui Bertrand au luptat alături de catari la Monsegur, însă spiritul lor de jertfă și dorința de a se lăsa sacrificați pentru credința strămoșească s-a oprit aici. Familiile St. Clair și Blanchefort s-au distins multe secole mai târziu în evenimente istorice care aveau să se producă în Languedoc.

Familia Levis din care făcea parte Marie St. Clair se înrudea prin alinată cu familia Gisors care avea să-l dea pe primul și pe cel de-al treilea Mare Maestru al Prioratului Sionului. Este indubitabil faptul că Prioratul Sionului a fost creat și condus de personaje care se înrudeau într-un fel sau altul cu neamul St. Clair. Cel de-al treilea Mare Maestru al Ordinului era în funcție în anul în care papa a ordonat arestarea Templierilor și în care corăbiile încărcate cu comorile templiere au pornit spre Scoția pentru a scăpa de agenții regelui francez. Să fi existat o corespondență secretă între un membru al ramurii franceze St. Clair și, respectiv, unul al clanului scoțian Sinclair pe această temă specifică?

Răspunsul este, foarte probabil, afirmativ.

Familia Sinclair își consolidase poziția în Scoția, iar ramura Rosslyn se separase din motive cunoscute numai membrilor săi de familia lui Wilhelm Cuceritorul, dar nu și de rudele sale din Franța. De-a lungul întregii istorii a Scoției, cei din neamul Sinclair și-au

schimbat de multe ori simpatiile, uneori situându-se în tabere adverse în cadrul aceleiași conflict. Atitudinea lor nu corespunde însă întotdeauna unei loialități orientate exclusiv spre servirea propriilor interese, după cum nici nu reflectă o lipsă de loialitate, ci trebuie privită drept un semn emblematic al epocii în care au trăit. Sentimentele de fidelitate ale celor din neamul Sinclair erau profund ancorate în servirea intereselor de clan, fapt de altfel foarte frecvent întâlnit nu numai în Scoția, dar și în nordul Europei. Pe măsură ce clanul s-a extins, sporindu-și numărul de membri, interesele s-au concentrat în mâinile unui nucleu restrâns din interiorul clanului, în ciuda obligativității de a respecta codul cavalerismului, cu care ne-a familiarizat literatura medievală, istoria Evului mediu european ne înfățișează portretele unor regi și ale unor slujitori ai Bisericii care își păstrau arareori loialitatea față de supușii lor sau față de turma pe care erau chemați s-o păstorească, în epoca respectivă, sentimentele naționaliste nu erau încă cunoscute. Iar cei din clanul Sinclair, înțelegând perfect caracterul efemer al alianțelor, erau, prin urmare, fideli intereselor de clan. Cu alte cuvinte, înțelegeau să nu rateze nici o ocazie. În anul 1307, când flota Templierilor francezi a ieșit din portul maritim La Rochelle pentru a dispărea pentru totdeauna în negura istoriei, familia St. Clair și clanul Sinclair urziseră deja planul de a prelua controlul asupra flotei care transporta tezaurul. Corăbiile încărcate cu comori s-au ascuns sub aripa protectoare pe care le-o oferea clanul Sinclair și au ajuns pe domeniile acestora de pe insulele îndepărtate din largul Scoției. Jucând rolul puterii care conducea discret din umbra tronului, clanul scoțian Sinclair a căpătat în scurt timp o putere imensă. Ei s-au raliat cauzei lui Robert Bruce, care a rămas consemnat în istoria Scoției ca erou național, însă au preferat să acționeze cu discreție, fiindcă bărbații din neamul Sinclair nu aveau interes să își asume rolul de martir. Drept recompensă pentru protecția pe care o acordaseră Templierilor, regele le-a conferit dreptul ereditar de protectori ai masonilor. O dată cu această distincție, să fi moștenit ei și secretul templier? La două sute de ani după Bannockburn, bătălia în care clanul Sinclair și-a aruncat toate resursele și atuurile pentru susținerea regelui excomunicat de Biserică, urmașii scoțieni ai clanului rămăseseră devotați, dacă nu papilor corupți, cel puțin religiei catolice, în epoca respectivă, a te situa de partea cauzei catolice nu îți atrăgea în mod automat popularitatea. Reforma religioasă pustia Scoția iar oamenii riscau totul, chiar și viața, luptând pentru a-și apăra credința creștină strămoșească. Dar chiar dacă cei din clanul Sinclair credeau cu tărie într-un creștinism de tip arian sau dacă nutreau convingerea fermă a descendenței lor de neam din stirpea regelui David, ei nu manifestau semne de erezie. Adevărul este că moștenitorii

SI IM'N SORA

, 'n tiu nbindonat loialitatea față de Biserica ti.....liniau

i !i i ilin lainui.i lianccxă St. Clair a neamului s-au lăsat HII .iiiiși ia miqde mitului pe care îl Țesuseră și au căzut singuri în propria capcană. Perioada medievală a fost martora unor eforturi laborioase, depuse de unele familii de elită cu scopul de a se prezenta vulgului în chip de zei. Cronicari aduși special în acest scop la curțile lor de familiile aristocratice respective și plătiți să le înfățișeze istoria într-o lumină cât mai laborioasă, au rescris arbori genealogici, iar fenomenul nu a dispărut nici astăzi de pe scena istoriei, deși genealogiile moderne urmăresc obiective mai puțin flatante. A pretinde că ești urmașul unuia din primii coloniști care au pus piciorul pe pământul american, descinzând direct de pe Mayflower, este un scop mai puțin fantezist prin comparație cu afirmarea dreptului divin de moștenire al unui tron pământesc, întemeiat pe pretenția că unul din strămoși a fost preot-sacerdot iudeu.

Dar dacă este cert că neamul Sinclair nu și-a abandonat niciodată convingerile religioase

catolice, francmasonii care fuseseră Templieri s-au lăsat antrenați de Reformă și de tradiția pe care ei înșiși o creaseră despre Ordinul lor. Înainte de a cădea în capcana pretențiilor de moștenire a cunoașterii sacre - prezentă atât în cultura păgână, cât și în cea creștină - ei au fost o organizație cu scopuri declarat militare, iar ulterior și datorită conjuncturii, o societate care și-a propus obiective mai degrabă civile.

Ordinul Cavalerilor Templieri și organizația căreia i-au dat ulterior naștere, francmasoneria, s-au format într-o Europă care fusese aproape în totalitate cucerită de normanzi. Deși în prezent este greu să înțelegem la adevăratele proporții implicațiile cuceririi normande, un lucru rămâne cert: În Marea Britanie și în vârful cizmei italiene, normanzii au transfigurat lumea în care trăiau. Ei încetaseră de a mai fi vikingii care se năpustiseră venind din nord în campanii de jefuire a Europei. Acești strămoși ai lor cotropiseră coasta irlandeză, colonizaseră insule apusene, navigaseră până în Turcia și în Rusia, unde influența lor a căpătat un caracter permanent. Imediat după ce au reușit să stabilească o bază politică în Franța, cel de-al doilea val de „popoare nordice” nu se mai numeau nordici, ci normanzi.

Normanzii au cucerit și ocupat teritorii vaste pe întregul continent european. Ei au reintrodus cutuma folosirii numelor de familie, ca măsură de a controla mai eficient plata dărilor strânse de la populație, care li se cuveneau de pe urma pământurilor pe care au ajuns să le posedă. Au introdus tribunalele în Europa, iar procesele se desfășurau în limba franco-normandă pe care o vorbeau. La începutul secolului al XIV-lea, limba oficială vorbită la curtea Angliei și a Scoției era, de altfel, franceza normandă. Dacă un briton era acuzat de o crimă, atunci el era adus dinaintea unui tribunal, iar judecata se desfășura în limba normandă, și nu în limba sa maternă. Abia din anul 1352 a început să se răspândească utilizarea limbii engleze atât ca limbă oficială, folosită în toate documentele oficiale, cât și ca limbă vorbită de popor și de meșteșugari.

Templierii exilați (în prezent francmasoni) și-au păstrat limba franco-normandă din care continuă să folosească cuvinte codificate ce s-au transmis până în perioada masoneriei moderne. Cartea scrisă de John Robinson, intitulată „Născut din vărsare de sânge” (*Born In Blood*), este una din cele mai valoroase surse documentare privind evoluția acestui limbaj codificat, ea constituind și dovada irefutabilă că Templierii au trecut în umbră, funcționând în forma breslelor meșteșugărești. Dar în timp ce o ghildă obișnuită, specializată într-un domeniu dat, nu avea nici un motiv să-și posteze gardieni la intrare, o organizație secretă, scoasă în afara legii de Biserică și de stat, avea toate motivele s-o facă. Francmasonii continuă și astăzi să facă de strajă la intrarea în lojă cu ocazia întrunirilor masonice, care în limba engleză poartă denumirea de „tyler”. Însă, spre deosebire de termenul din limba engleză „tailor” (care provine din termenul francez „tailleur” a cărui semnificație este „cel care taie”), paznicul care veghea la buna desfășurare a întrunirilor masonice era purtător de spadă, însuși termenul de „francmason” derivă din termenul *frere* (având sensul de „frate” în limba franceză), apelativul pe care și-l adresau Templierii, iar *maçon* este un alt termen sinonim al cuvântului cavalier.*

* Etimologia este incorectă, deoarece, în realitate, termenul de *mason* provine din limba franceză (franco-normandă) în care are sensul de „pietrar, zidar”, el desemnând ulterior, prin extensie, meșteșugarii organizați în bresle de meserii. Francmasoneria reprezenta inițial o asociație a constructorilor liberi, în sensul că erau scutiți de majoritatea dărilor feudale. Termenul pentru „cavalier” este în engleză „knight”. iar în franceză „chevalier”.

Un alt substantiv analizat de autorul cărții „Născut din vărsare de sânge” este numele propriu „Lewis”. În opinia autorului, acest nume nu își găsește o traducere exactă, însă are sensul de „fiu de mason”. De pildă, generalul Douglas MacArthur era mason și deținea titlul de „Lewis”. Dacă tatăl novicei era mason, atunci și fiul putea fi considerat un Lewis. Deosebit de interesant este faptul că Lewis este varianta engleză a francezului

„Levis”, având și sensul de „fiu al”, „vlăstar al”, „urmaș al” și așa mai departe. Aceste aspecte constituie o dovadă suplimentară a faptului că masoneria își are originea într-un context istoric învăluit în mister, care se pierde în negura timpului, și că face trimitere la vâna davidică ale cărei mlădițe au crescut în taină în sudul, iar ulterior, în nordul Franței. Dar dacă este puțin probabil ca, în epoca modernă, credinciosul evreu de rând care se închină lucrurilor sfinte ar putea avea pretenția că este urmașul regilor de origine divină ai neamului lui Israel, tradiții similare de origine masonică - templieră - iudaică sunt acceptate drept adevăruri firești de către masoni. De pildă, în cadrul ritualului de admitere a unui nou membru în masonerie, una din scene este evocarea istoriei inițiatice și pomenirea numelui maestrului mason ucis în timpul lucrărilor de construcție a Templului lui Solomon. Se știe că numele acestuia, deși nu a fost niciodată consemnat în analele istorice, este Hiram Abiff, cu sensul de Hiram „cel care a fost eliminat”. Masonilor moderni li se spune că sunt moștenitorii și păstrătorii unei tradiții ale cărei baze au fost puse o dată cu uciderea acestui constructor arhaic.

Un alt cuvânt care rezistă traducerii este termenul *mahabone* folosit de masoneria de rit scoțian. Este considerat a fi un „cuvânt masonic” secret și este posibil să aibă o legătură cu pirateria. După ce parcurge ritualul inițiativ, proaspătului mason i se spune că a devenit din acest moment „frate cu pirații și cu corsarii”. Robinson pomeneste de existența unui port al piraților, aflat pe coasta de nord a Africii, pe care l-au folosit și cruciații, și pe care îl numește „Mahdia”. Subliniind faptul că Madridul, supus la acea vreme de mauri, se pronunța Mahadrid, autorul avansează ipoteza că Mahadia ar fi putut fi denaturat în Mahabone. Pe de altă parte, „Mahadia the Good”, s-ar fi putut transforma în franceză în Mahadia le Bon. Autorul face trimitere la un precedent, când sintagma din limba franco-engleză „Marie le Bon” a devenit „marylebone”, un cartier al Londrei.

Literatura medievală a Graalului ne-ar putea sugera un alt sens, fiindcă în poemele Graalului, „Mahadia” avea sensul de „cavalerul așteptat”. Galahad era unul din cavalerii mult așteptați, reîncarnarea tatălui său, Lancelot, care a stăpânit peste Masa Rotundă timp de un an și a murit pe altar după ce a avut o viziune a Sfântului Graal. Literatura Graalului se inspiră dintr-o dublă sursă: misticismul creștin și cel celtic, iar în unele triburi celtice, „regele” domnea doar preț de un an, pentru a fi apoi sacrificat, în „Lauda” compusă de inflamantul sfânt și propagandist al războiului Bernard, Muntele Galahad din Țara Sfântă este reprezentat de Hristos. Acest termen este utilizat într-un alt poem din literatura franceză a Graalului, intitulată „Queste del Saint Graal”, în care Galahad este numit în mod explicit „cavalerul lui Hristos”. În cartea intitulată „Graalul: de la miturile celtice la simbolurile creștine” (*The Grail: From Celtic Myths to Christian Symbol*), autorul Roger Sherman Loomis stabilește că numele de Galahad are ca sursă Galaad „o referire la Mesia”. El mai afirmă că Galahad avea semnificația de „tămăduitorul mult așteptat” și îl compară cu Hristos. În această perspectivă, Galahad, „cavalerul așteptat”, și Mahadia ar putea face trimitere la o singură noțiune.

Autorul extinde aria explicațiilor spre zona piraților. Termenul de „mahonne” descrie o corabie de joasă înălțime, de felul celor folosite de corsarii francezi, pe care au preluat-o apoi și pirații. Iar masonii se declarau frați cu acești „corsari și pirați”. Iar ascunzătoarea de pe Insula Stejarilor, care se presupune că ar fi fost un loc de refugiu predilect al piraților, se află în Golful Mahone al cărui nume este inspirat de cuvântul care se referă la tipul amintit mai sus de corabie franceză. Un alt termen mason care sfidează orice traducere, poate încă și mai fascinant, este „Heredom”, perceput atât ca origine a francmasoneriei, cât și ca denumire a unui munte mitologic. Este extrem de tentant să îl asociem cu Sheerdom Cove, numele pe care îl purta înainte de Smith Cove acest mic golf

de pe Insula Stejarilor. Sheerdom Cove este situat în capătul insulei pe care se află celebrul sistem de drenare a apei prevăzut cu nenumărate capcane, ce a provocat timp de câteva secole o adevărată isterie în rândul căutătorilor de comori. Numele golfului a devenit „Smith's Cove” abia după ce insula a fost cumpărată de vânătorul de comori pe nume Smith.

Clanul scoțian Sinclair a moștenit o organizație care i-a servit drept front de luptă pentru a duce mai departe obiectivele rudelor lor franceze din familia St. Clair. După Bannockburn, regele scoțian Robert Bruce a recunoscut ajutorul primit de la Templieri, astfel încât el le-a acordat dreptul de a funcționa „sub acoperirea” activității de gildă meșteșugărească și sub protecția familiei Sinclair care a jucat un rol crucial în sprijinirea cauzei lui Bruce (și a Scoției), în anul 1441, mai precis, un secol mai târziu, regele Iacob al II-lea a investit familia Sinclair cu titlul de gardieni ai francmasoneriei prin drept ereditar. La momentul respectiv, Sir William Sinclair începea lucrările de construcție ale templului său de la Rosslyn pentru care avea nevoie de cunoștințele și de munca efectivă a acestor constructori-masoni. Iacob al II-lea s-a folosit de prilej pentru a face numirea. Masonii activaseră sub protecția celor din familia Sinclair timp de o sută de ani, iar, prin această măsură, Iacob cădea la pace cu familia Sinclair. În acel moment, era în conflict deschis cu clanul Livingston și dorea să-și asigure, la nevoie, neutralitatea familiei Sinclair.

Cronicile locale consemnează prezența, începând cu anul 1441, a unui adevărat exod de „masoni-constructori” către târgușorul peste care stăpânea neamul Sinclair, deși lucrările efective de construcție nu au început decât abia în 1446. De ce era nevoie de constructori cu cinci ani înainte de începerea efectivă a proiectului? În prezent, este evident că Rosslyn și capela au servit drept acoperire pentru construirea unui sistem masiv de pasaje și de galerii subterane. Tunelurile și intrările secrete crea'te cu scopul precis de a disimula o armată fie au fost construite, fie au fost extinse la data respectivă. Lucrările de edificare a capelei au continuat alți patruzeci de ani și nu au fost finalizate niciodată. Ce au făcut exact masonii-constructori în toți acești patruzeci și cinci de ani?

Capela înălțată pe o strungă este saturată de elemente specifice simbolismului masonic, iar construcția este încununată de o sculptură care înfățișează un cap de bărbat, cu o creștătură adâncă în craniu (Hiram Abiff) și de o reprezentare a celui care l-a ucis. O a treia efigie o înfățișează pe „Văduva-mamă”, un alt simbol masonic care sugerează faptul că toți masonii sunt „fiii unei mame văduve” (Unul din semnele masonice de recunoaștere, mai precis strângerea mâinii, reprezintă un strigăt de ajutor și are sensul de „fiul văduvei”). Această stranie și halucinantă „icoană în piatră” este atipică pentru o biserică creștină, însă ea este o reprezentare de artă arhaică prezentă în Templul lui Solomon. Ar putea fi vorba în acest caz de un mesaj de recunoaștere și adorare a mai multor zei - temă specific masonică, dar care nu își găsește, în nici un caz, locul în teologia creștină catolică. Edificiul închinat memoriei lui Solomon găzduiește zei păgâni din panteonul semit. Familia Sinclair l-a plasat la loc de cinste și pe George cel Verde, zeul vegetației la celții insulari.

În apropierea capelei Rosslyn, se află o grotă amplasată în spatele unei căderi de apă și în care este săpat în stâncă un chip de om ros de apă și de vânt. Iar pe faleza din fața sa, se află o „fereastră acoperită de vegetație” care camuflează „un adevărat labirint de galerii, suficient de amplu încât să permită accesul unui număr foarte mare de oameni”. Pentru a pătrunde în această ascunzătoare secretă, mai întâi trebuie să fii coborât într-un puț și apoi să străbați un tunel. Același tip de concepție arhitecturală apare și în puțul și la intrarea în catacombele din Ierusalim, care au fost crea'te cu două mii de ani înainte de Capela

Rosslyn. Și același sistem de galerii și de tuneluri a fost folosit la o scară mai mare în Noua Scoție.

Familia Sinclair era în posesia unor lucruri de o valoare excepțională, atât de prețioase încât pentru a le proteja trebuia construită o tainică siguranță. La vremea respectivă nu se înființase încă o Bancă a Scoției capabilă să servească drept seif; în schimb, falezile, grottele, tunelurile și catacombele construite de meșterii masoni puteau servi de minune acestui scop. Căutătorii de comori din epoca modernă nu au precupețit nici un efort și au recurs la toate mijloacele tehnice existente la vremea respectivă în încercarea de a descoperi ce avea de ascuns clanul Sinclair. Treptat, au fost descoperite fundații suprapuse peste alte fundații și alte ascunzători secrete, însă în ele nu s-a găsit nimic.

Atunci, spre ce conduc toate aceste indicii? Firul călăuzitor ajunge la o familie aparținând elitei societății, cu pretenții de descendență din sângele regal al casei davidice. O viță nobilă și sacră care își extinde ramificațiile în sudul Franței, moștenitoarea casei davidice la care par să aspire vizigoți, merovingieni și carolingieni. O organizație secretă, Ordinul Cavalerilor Templieri, care deține un secret și ascunde în interiorul său un nucleu al elitei. O organizație secretă care i-a succedat și care combină simbolismul păgân și semnele secrete de recunoaștere. Și un imens tezaur din care fac parte multe bogății ale Europei, încredințat spre păstrare Templierilor care l-au dat în grija unei familii scoțiene, care l-a ascuns într-un labirint subteran secret de pe proprietatea ei, și care este posibil să-și fi însușit toate aceste comori. Iar aceste fire călăuzitoare conduc în final la un seif gol. Între anii 1441 și 1482, comorile încredințate spre păstrare familiei Sinclair au părăsit tainica construită în labirintul subteran de tuneluri săpat în țărmul stâncos de la Rosslyn. Comoara a luat din nou calea mărilor, de astă dată cu destinația domeniile din Apus ale familiei Sinclair.

Capitolul 11

COMOARA POPOSEȘTE ÎN INSULA STEJARILOR

Neamul Sinclair a dobândit o putere din ce în ce mai mare și a prosperat după cucerirea independenței Scoției sub Robert Bruce. Bărbații Sinclair au fost semnatarii Declarației de la Arboath, din anul 1320, prin care era consfințită independența Scoției și recunoscut statutul său de națiune liberă. Este în mod cert indiciul unei poziții excepționale și un semn de distincție deosebită, cu o semnificație echivalentă celei de semnatar al Declarației de independență americane, care scoate în evidență poziția importantă pe care o deținea familia Sinclair. Mai este un document neobișnuit prin faptul că susține originea asiatică a poporului scoțian și îl numește pe Robert Bruce un al doilea Macabeu, cu trimitere clară la conducătorul iudeu care a luptat pentru cauza de eliberare a poporului său.

Dar și familia Sinclair avea o cauză de apărare, fiindcă lupta în numele organizației Cavalerilor Templieri, împotriva tuturor strădaniilor papei de a dona Ospitalierilor domeniile pe care le dețineau Templierii în Scoția. Familia pretindea că Templierii nu aveau nici un domeniu în Scoția, deși aceștia dețineau aici peste cinci sute de proprietăți individuale. Pe măsură ce pământurile Templierilor erau revendicate de dușmanii organizației, familia Sinclair s-a angajat tot mai ferm în apărarea lor. Clanul Sinclair menținea legătura cu ramura franceză a familiei, însă campania concertată de reprimare a Templierilor și o Anglie tot mai ostilă care se interpunea între Franța și Scoția au săpat o prăpastie adâncă între cele două familii. Dar, în timp ce prăpastia se căsca tot mai adâncă, clanul scoțian Sinclair primise spre păstrare tezaurul Ordinului Templierilor. La treizeci de ani de la ultima expediție întreprinsă de vikingi pe continentul american, Henry Sinclair și companionul său venețian Zeno au întreprins prima lor călătorie în Lumea Nouă.

Familia păstrătoare în Scoția

între anii 1398 și 1400, Henry Sinclair a întreprins probabil două călătorii în Lumea Nouă și a elaborat planurile de întemeiere a unei colonii. El controla cea mai mare și mai puternică flotă maritimă din lume și, în calitate sa de păstrător și de gardian, cel mai important tezaur din lume. La revenirea în Scoția, însă, ostilitățile dintre clanurile care se războiau încetinuau să pășiră complet de sub control. După întoarcerea în Scoția, el a intrat în conflict cu englezii care au atacat întâi Edinburgh, apoi domeniul de reședință al familiei Sinclair, Kirkwall, aflat în Insulele Orkney. În jurul castelului Kirkwall fusese ridicată o fortăreață construită cu scopul de a apăra portul de atacurile venite dinspre mare. Henry și-a pierdut viața în încheștarea armată pentru apărarea redutei familiale. Cum era amenințată însăși independența Scoției, fiul lui Henry, pe nume tot Henry, a primit demnitatea de protector al fiului regelui. Robert al III-lea și-a încredințat moștenitorul loialului Henry care a plecat spre țărmul francez în căutarea unui liman sigur, însă atât prințul moștenitor Iacob al Scoției, cât și tânărul Sinclair au căzut prizonieri, fiind eliberați mai târziu în schimbul unei recompense substanțiale. Următoarea amenințare la adresa familiei Sinclair și a Scoției avea să vină din interior.

Norvegia renunțase la dominația asupra insulelor din nord, majoritatea acestora fiind controlate de vikingi încă din secolul al X-lea. Atunci, clanul Donald a făcut o încercare violentă de a pune stăpânire pe regiunea nordică, închipuindu-se mai puternic decât clanul Sinclair și clanurile cu care se aliase. Înarmați cu spade, topoare și arcuri, războinicii din clanul Donald au reușit să strângă cea mai numeroasă armată care a luptat vreodată în războaiele dintre clanuri în Ținutul Muntos. După ce au înfrânt clanul McKay, sălbaticii războinici coborâți din nord au înaintat spre sud până la Aberdeen, jefuind tot ce le ieșea în cale.

În anul 1411, seniorul din Mar a înfruntat armata clanului Donald încercând să-și apere fieful de la Harlaw. În cea mai sângeroasă bătălie din Highlands, au murit nouă mii de războinici din clanul Donald, și posibil un număr egal dintre luptătorii care își apărau cetatea. Ca urmare a acestei încheștări sângeroase, și iritat de nesfârșitele războaie purtate în nord, regele Iacob I, prințul care fusese întemnițat la englezi împreună cu Henry Sinclair, nu a pregetat să intervină. În anul 1428, Iacob a poruncit șefilor a cincizeci de clanuri să se prezinte dinaintea lui. I-a arestat pe majoritatea, i-a aruncat în temnițe și i-a executat pe trei dintre ei. A fost o măsură temerară la care s-a adăugat una încă și mai îndrăznească : nerecunoașterea autorității pontificale. El a declarat că papa e corupt și că, izolându-se în scaunul pontifical de la Roma, se înstrăinase de celelalte țări.

În decurs de numai câțiva ani, regele făcuse foarte multe pentru cauza Scoției și își făcuse numeroși dușmani, în anul 1436, a murit în alcovul său, asasinat de Robert Graham, un ucigaș cu simbric. A murit de pe urma celor douăzeci și opt de împunsături de pumnal, iar regina sa a clamat răzbunare. Robert Stewart, fiul contelui din Atholl, care a permis accesul asasinului în apartamentul regelui, și Graham au fost supuși supliciului torturii și executați, în același an, nepotul lui Henry, William Sinclair, a fost numit în funcția de amiral. Era deja moștenitorul celei mai mari flote maritime din lume, ca și a tezaurului templier, astfel încât numirea a fost o simplă formalitate, de vreme ce familia Sinclair considera că titlul i se cuvenea de drept prin naștere.

După asasinarea regelui Iacob, țara a încăput pe mâinile unui rege-copil și ale unui regent belicos. Clanul Douglas s-a aliat cu familia Livingston împotriva clanului Crichton, iar de astă dată teatrul ostilităților s-a mutat la Stirling, în apropierea centrului de putere al familiei Sinclair de la Rosslyn. Noul război și incapacitatea copilului-rege de a domni peste Scoția le-a servit englezilor drept pretext pentru invadarea nordului, ei ajungând până la domeniul strămoșesc al familiei Sinclair, Edinburgh. William Sinclair a fost

aruncat în temniță fiindcă o parte din răscumpărarea pe care trebuia să o plătească tatăl său nu a fost achitată niciodată. Deși fusese întemnițat în Turnul Londrei, Henry Sinclair (nu este vorba de principe) a fost eliberat după ce a acceptat să plătească răscumpărarea - pe care, de altfel, nu a achitat-o odată ce s-a văzut liber.

Pentru familia Sinclair, această situație arunca bătaia pe două fronturi; ei aveau de înfruntat atât nervozitatea constantă a englezilor, cât și necontenitele lupte intense dintre clanuri, care îi făcuseră să se lupte între ei până și pe membri clanului Sinclair. Este foarte probabil că aceasta este perioada în care amiralul William Sinclair a întreprins o călătorie în America de Nord, să-și viziteze pământurile pe care bunicul său le descoperise peste ocean. Existența posesiunilor din Atlanticul de Nord era un secret transmis din tată în fiu, odată cu rolul de gardian al bogățiilor Templierilor și al francmasoneriei care se născuse din această organizație. Pe vreme bună și pe o mare liniștită, o călătorie din Scoția până în Noua Scoție putea dura trei săptămâni. Adăugând la aceasta perioada necesară verificărilor direct la sursă a porturilor de escală descoperite de bunicul lui, durata întregii expediții era de trei luni. William a pus toate planurile la punct în perioada cuprinsă între momentul investirii sale în funcția de amiral și anul 1441.

La Rosslyn, el a construit un edificiu demn de maeștrii masoni și constructori pe care îi luase sub aripa sa protectoare. Tot el este cel care a construit complexul elaborat de tuneluri și de depozite secrete, menit să apere de curioși comoara care îi fusese încredințată spre păstrare, în Noua Scoție, a construit un adevărat seif în care să depoziteze tezaurul templier, dacă domeniul său strămoșesc ar fi fost amenințat de un război civil sau de unul cu Anglia. William este cel care a inițiat sistemul de angajare a lucrătorilor aduși din străinătate o dată cu proiectele sale care au început în anul 1441, adică cu exact cinci ani înainte de a începe efectiv o lucrare a cărei realizare a durat patruzeci de ani.

Într-o discuție telefonică, David Tobias, actualul proprietar al Minei de aur, mi-a vorbit despre o teorie personală conform căreia Sir Francis Drake a lucrat în Noua Scoție cu maeștri constructori originari din Cornwall. Ei sunt cei care au efectuat excavațiile în Mina cu aur și au construit „seiful” secret. De unde a adus Sinclair mineri? Cu siguranță nu avea cum să-i găsească în regiunea Cornwall ocupată de englezi. Studiind îndeaproape misterul de la Rosslyn, am descoperit că localitatea fusese odinioară un sat de mineri. Faptul de a fi adus din alte ținuturi muncitori pentru construirea capelei și a sistemului de galerii subterane cu cinci ani înainte de începerea efectivă a lucrărilor ascunde motivația ulterioară a lui Sinclair. Realitatea este că noii lucrători îi înlocuiau pe cei de încredere care fuseseră între timp trimiși în Noua Scoție.

Doar un englez cu suficientă putere cum era Sir Francis Drake, aflat la comanda unei armate navale particulare, ar fi avut resursele necesare disimulării scopului unei asemenea călătorii maritime. William Sinclair probabil că era cel puțin egalul lui Drake: avea putere, se afla la comanda atât a unei flote particulare, cât și a flotei naționale și avea resurse materiale să angajeze constructorii capabili de care avea nevoie. Așadar, Sinclair dispunea de resurse, de bogăție, probabil și de suficient de multă forță de muncă de încredere și, cu certitudine, mai avea și o motivație mult mai puternică. Cândva, în perioada cuprinsă între anii 1436 și 1441, la bordul corăbiilor lui Sinclair s-au îmbarcat muncitori de încredere din târgușorul Rosslyn care, odată ajunși pe continentul american, au pus bazele unei așezări nu departe de Insula Stejarilor, posibil pe una din insulele mai mari din Golful Mahone.

Pe lângă faptul că a inițiat lucrările secrete de la Rosslyn și din Noua Scoție, Sinclair a pus bazele unui grup de luptători de elită, numit Garda scoțiană. Asemenea Ordinului

Templierilor înaintea lor, Garda scoțiană era formată din tineri provenind din familiile nobile și bogate. Grupul nu se punea la dispoziția Scoției, ci, în mod explicit, la cea a regelui Franței. Loialitatea declarată a Gărzii era orientată direct spre regii din dinastia de Valois și a unei ramuri colaterale a familiei, Casa de Guise. În fine, regele Iacob al II-lea l-a numit din nou pe William Sinclair în demnitatea de Mare Maestru al ghildelor și ordinelor din Scoția.. Această funcție s-a transmis pe cale ereditară încă trei sute de ani până la crearea Lojii. În mod bizar, Sinclair s-a autointitulat protector al ȝiganilor, în fiecare an, începând din mai și până la sfârșitul lunii iunie, ȝigani din Marea Britanie plecau în exod spre reședința Sinclair de la Rosslyn. Acolo li se acorda dreptul de a-și ridica corturile pe un teren pus special la dispoziția lor și li se permitea să țină festivalul de vară, un spectacol despre Robin Hood și Regina lunii mai. Calviniștii considerau că festivalul era, de fapt, un ritual păgân camuflat și au protestat vehement.

William Sinclair avea tot ce-și putea dori, mai puțin liniște. La instalarea sa pe tron, regele Iacob al II-lea, un copil în vârstă de numai șase ani, se afla sub tutela lui Sir William Crichton și a lui Sir Alexander Livingston. Numai că cei din clanurile Stewart și Douglas își disputau dreptul de succesiune la tronul Scoției, astfel încât, temându-se de o lovitură de palat, cei doi tutori au pus să fie ucis tânărul Douglas. Zece ani mai târziu, când Iacob a ajuns la vârsta încoronării, el a declarat că dorește reconcilierea cu clanul Douglas. Aflase că William Douglas era plecat în străinătate, să-i întâlnească pe Papă și pe regele englez, și se temea de iminența unei revolte sprijinită de englezi. L-a invitat pe Douglas la cină la reședința regală din castelul Stirling și l-a rugat pe șeful clanului să poarte o discuție particulară, fără garda sa personală. Douglas a respins cererea regelui, iar Iacob l-a înjunghiat în ceafă. Alți curteni din suita regelui au dat fuga să își împlânte și ei pumnalele în corpul lui Douglas. Un alt bărbat din clanul Douglas i-a luat locul lui William și a ridicat o armată formată din șase sute de scoțieni în fruntea căreia s-a îndreptat spre Stirling. Regele a înfrânt clanul Douglas, numai că, în cursul uneia din nenumăratele și nesfârșitele înclăștări cu trupele engleze, a explodat un tun care l-a ucis astfel pe regele Iacob al II-lea. Fiul său, regele Iacob al III-lea, a urcat pe tronul Scoției în anul 1460. Este foarte posibil ca moștenirea Sinclair să fi fost transferată în Lumea Nouă în cursul perioadei de revoltă a clanului Douglas și a atacurilor repetate ale armatei engleze. Familia Sinclair stătea în umbra regilor săi, însă, în același timp, asista la ridicarea opoziției. Imediat după ce a urcat pe tron, tânărul Iacob al III-lea a fost răpit. După ce a fost eliberat, el s-a căsătorit cu Margareta, fiica regelui creștin al Norvegiei și Danemarcei. În anul care a urmat căsătoriei, el a încheiat o înțelegere cu un alt William Sinclair, stră-stră-nepotul lui Henry, și a cumpărat domeniul seniorial Orkney. Castelul regilor marilor de la Kirkwall a fost cedat în schimbul castelului Ravenscraig din Edinburgh, deși alte câteva domenii din Orkney s-au menținut în posesiunea neamului Sinclair. Dar dacă domeniile care aduceau profiturile cele mai însemnate au continuat să facă parte din fieful Sinclair, acest William a ajuns să capete porecla de „Risipitorul” fiindcă vânduse proprietatea tradițională a familiei.

În anul 1475, regele le-a acordat zidarilor din Edinburgh o cartă care a fost ratificată la Capela Mariei din oraș. Capela avea să fie cunoscută ulterior sub denumirea de Prima Lojă, însă familia Sinclair era în continuare recunoscută drept cea care îi patrona și îi proteja pe masoni, în ciuda recunoașterii timpurii a autonomiei lor. În anul 1488, clanul Douglas a reaprins flacăra revoltei, însuși regele Iacob al III-lea a luptat pe câmpul de luptă, a fost rănit și a căzut de pe cal. Deși purta la centiron sabia lui Robert Bruce, de astă dată ea nu l-a ajutat. Temându-se să nu fie ucis, regele a scăpat cu fuga de pe câmpul de luptă, a întâlnit un preot și i-a cerut să-i dea absolvirea de păcate. A primit în schimb o

lovitură de pumnal care i-a adus moartea.

Adolescentul de treisprezece ani, Iacob al IV-lea, a devenit regele Scoției. El a rămas în memoria istoriei ca un personaj renesantist care s-a străduit să mențină pacea cu Anglia, în anul 1503, s-a căsătorit cu Margareta Tudor, o fetiță de doisprezece ani, fiica lui Henric al VIII-lea și sora viitorului rege englez Henric al VIII-lea (a urcat pe tron în anul 1509). În acea perioadă, și o dată cu Reforma, creștinii protestanți au început să îi atace pe creștinii catolici. Regele protestant Henric al VIII-lea și Franța catolică au intrat astfel în război. Loială Franței, Scoția a invadat Anglia în anul 1513. În bătălia de la Flodden, scoțienii au suferit o cruntă înfrângere, iar pentru familia Sinclair episodul a reprezentat o lovitură puternică în plan personal. Patruzeci de cavaleri din clanul Sinclair au sărit în ajutorul seniorului și al regelui lor participând la bătălia de la Flodden din care a scăpat teafăr un singur Sinclair. Din acea zi nefastă, nici un scoțian nu a mai purtat vreodată într-o altă bătălie culoarea verde - culoarea pe care o arboraseră cavalerii în acea zi. Se presupune că și Iacob al IV-lea și-a găsit sfârșitul la Flodden, deși de pe trupul neînsuflețit care se credea că este al regelui lipsea tocmai colanul din fier al ispășirii, de care acesta nu se despărțea niciodată (și pe care îl purta petrecut peste talie ca simbol al pietății sale), făcându-i pe mulți să creadă că Iacob scăpase, de fapt, cu viață.

Războaiele și grandioasele proiecte de construcție și de reconstrucție ale familiei Sinclair începeau să își lase amprenta asupra averii aparent nepuizabile a familiei. Odinioară, bărbații din neamul Sinclair fuseseră păpușarii care trăgeau sforile conducând treburile țării din culise, iar în prezent regii tot mai nevolnici îi obligau să iasă la rampă. Această turnură i-a costat scump, făcându-i să plătească fie cu viața, fie cu proprietățile. Oliver Sinclair a fost favoritul regelui Iacob al V-lea. Protecția pe care i-a acordat-o neamului Sinclair și căsătoria cu Marie de Guise i-a atras regelui loialitatea catolicilor, însă revoluția religioasă care izbucnise deja, manifestându-se sub forma Reformei, provoca grave tulburări în Anglia și în Scoția. Henric al VIII-lea a încercat să-și convertească ruda scoțiană la protestantism, însă Iacob a refuzat să-și repudieze credința. În anul 1542, bătălia de la Solway a asistat la înfrângerea Scoției și la capturarea lui Oliver Sinclair. Iacob al V-lea a fost pur și simplu îngrozit și a declarat că totul este pierdut prin dispariția lui Oliver. În același moment în care afla despre înfrângerea de la Solway, el afla și că i se născuse o fiică, pe nume Maria. A declarat că dinastia Stewart se stinsese și a murit la scurt timp după aceea. Fiica sa Maria avea să rămână cunoscută în istorie sub numele de Mary, regina scoțienilor.

În timp ce noua regină se afla sub protecția familiei Sinclair, Oliver a primit un bilet de învoire de la temnicerii săi din Anglia. I se permitea să facă o scurtă călătorie acasă, să-și viziteze familia, iar el nu a ratat prilejul și a dispărut pe vecie din Scoția și din istorie. Era anul de grație 1545. Maria de Guise, Regenta Scoției, a colaborat îndeaproape cu William Sinclair (totuși, un altul). Ea s-a străduit să-i convingă pe cei din familia Sinclair că singura alianță posibilă era cea cu Casa de Guise-Lorraine. În același an în care Oliver ar fi trebuit să revină în temnița din Anglia, episcopii reformați au poruncit familiei Sinclair să le predea tezaurul Bisericii catolice scoțiene, însă cum familia Sinclair era cea care comandase și plătitese majoritatea obiectelor de cult, a preferat să le ia sub protecția sa. În proprietatea Bisericii catolice intrau și relicve sacre cu care veniseră cavalerii Sinclair în Scoția după încheierea cruciadelor, printre ele numărându-se și un fragment din Crucea autentică a Răstignirii, între timp, mulțimile protestante dezlănțuite vandalizau bisericile catolice de pretutindeni, furând și distrugând relicvele. Clanul Sinclair nu a așteptat să se întâmple același lucru și la Rosslyn. În anul în care a dispărut Oliver, au dispărut și obiectele sacre aflate sub protecția familiei Sinclair.

William Sinclair nu a permis decât familiei de Guise să fie părtașă la marile sale secrete. Maria de Guise a proclamat un „angajament” față de William, în care spunea: „îi vom fi stăpâni fideli și adevărați... Sfatul și secretul arătat, îl vom păstra secret”. Despre ce secret este vorba? Andrew Sinclair, biograful strămoșilor săi îndepărtați, susține că secretul consta într-o încăpăre aflată sub Capela Rosslyn, care ar fi fost un soi de depozit tainic pentru relicvele sfinte. După vandalismul pustiitor al mulțimilor protestante și în urma săpăturilor arheologice întreprinse în secolul al XX-lea, în urma cărora au fost scoase la iveală numeroase galerii secrete și tainice, nu au fost însă descoperite nici un fel de relieve. Este mai mult decât probabil că toate edificiile monumentale, castele și catedrale înălțate în epoca medievală, dispuneau de un tunel secret, sau de o încăpăre secretă. Tocmai lipsa unei atare încăperi era neobișnuită, dacă nu chiar suspectă. William Sinclair și Sir Oliver Sinclair au elaborat un secret teribil. Iar acest secret era Insula Stejarilor, în anul 1545, Sir Oliver, comandantul armatei și al forțelor navale, s-a îmbarcat într-o călătorie transatlantică către tainița construită într-un loc izolat din țara îndepărtată pe care o stăpânea în secret clanul Sinclair, pentru a nu mai reveni niciodată în Scoția. Bogățiile, atât ale familiei Sinclair din Scoția, cât și ale familiei de Guise în Franța, aveau să fie grav afectate în războaiele religioase care au urmat. William Sinclair a fost ridicat de regina Maria a Scoției la rangul de Mare Judecător al Curții de Apel, demnitate care îi permitea să călătorească nestânjenit către și dinspre Franța. Maria de Guise a murit în anul 1560. François, duce de Guise, a murit asasinat în anul 1563. Maria, regina tuturor scoțienilor, a murit executată în anul 1587, din porunca reginei Elisabeta I, în timp ce fiul său aștepta plictisit să-i urmeze la tron. Lipsa lui de ambiție i-a adus atât tronul Scoției, cât și, după moartea reginei Elisabeta, tronul Angliei, în anul următor execuției reginei Maria, fiul lui François de Guise, cu alte cuvinte noul duce de Guise, și fratele lui, cardinalul de Guise, au fost asasinați din porunca regelui Henric al III-lea al Franței. Apoi, a venit rândul familiei de Guise să-și asasineze regele, moartea lui Henric al III-lea survenind în anul 1589. Războiul religios a ajuns la Rosslyn, afectând astfel familia Sinclair, în anul 1615, William Sinclair, care era capul familiei, a fost condamnat la moarte acuzat de a-i fi permis unui preot iezuit să țină o slujbă catolică în capela de la Rosslyn. Preotul a fost spânzurat, iar William a fost iertat de pedeapsa cu moartea, însă trimis în exil în Irlanda; după care mulțimea a distrus castelul și capela familiei Sinclair. Acest simplu gest al familiei Sinclair pare să constituie un indiciu clar că, în ciuda ornamentelor păgâno-masonice care decorează capela de la Rosslyn erau creștini devotați religiei catolice și credincioși propriei confesiuni. Și au rămas la fel de loiali rolului de păstrători ai secretului și de protectori ai tezaurului în grija cărora rămăseseră prin legat de moștenire. Imensul tezaur templier printre care se numărau și obiecte aduse de la Ierusalim nu se prăpădise, după cum nici bogăția familiei Sinclair nu se risipise. El s-a făcut, pur și simplu, nevăzut. Relicvele sacre și întregul tezaur al Bisericii catolice scoțiene nu au mai fost recuperate niciodată. Dispăruseră fără urmă, după cum odată cu ele dispăruse și Oliver Sinclair. De peste jumătate de secol, familia Sinclair transfera obiectele care-i fuseseră lăsate în păstrare către ascunzătoarea secretă din Noua Scoție, cunoscută numai de membri ei. Transferul se încheia în anul 1545. Unicul document în care apare menționat cuvântul „secret” este actul Mariei de Guise. Când i-a permis Sinclair familiei de Guise să știe? Într-un anumit moment al istoriei, s-a produs o scindare între familiile franceze care au format Ordinul Sionului, ulterior cunoscut sub numele de Prioratul Sionului, și clanul scoțian Sinclair. Această schismă nu a fost completă și definitivă, însă se pare că grupul scoțian a deținut în continuare controlul asupra tezaurului secret al Templierilor.

Familiiile protectoare din Franța

Familia de Guise și clanul Sinclair au rămas unite printr-o legătură mult mai puternică, Ordinul Prioratului Sionului. Acest grup consta într-adevăr dintr-o rețea formată din elita restrânsă a câtorva familii franceze. Primul Mare Maestru al acestui Ordin, după ce s-a desprins de Templieri, a fost Jean de Gisors. El a preluat controlul asupra Ordinului după „tăierea ulmului”, eveniment petrecut în anul 1188 și care constituie separarea simbolică dintre Templieri și Prioratul Sionului, pentru prima oară Ordinul Cavalerilor Templieri și Prioratul Sionului nemaifiind controlate, cel puțin cu numele, de aceeași persoană.

Cel de-al doilea Mare Maestru a fost Marie de St. Clair, care era descendenta în linie directă a ramurii scoțiene a familiei stăpânitoare de la Rosslyn. Numele ei de fată era Levis, un indiciu al faptului că și membri ai familiei St. Clair încheiaseră alianțe prin căsătorie cu descendenții în linie directă ai regelui David.

Cel de-al treilea Mare Maestru a fost Guillaume de Gisors, care a înființat o altă societate secretă, Ordinul Corăbiei și al Semilunii Duble. Era înrudit cu familia St. Clair și legat de Templul din Paris din care dispăruse pentru a se pierde pentru totdeauna în negura istoriei fabuloase a Templierilor. Sora lui intrase prin căsătorie în familia Plantard, care a dat numele dinastiei Plantagenet.* La rândul ei, familia Plantard își revendica descendența directă din seminția regelui David, în limba franceză *plantar* având sensul de „boboc”.

Doi membri ai familiei de Barr au urmat în demnitatea de Mare Maestru. Unul din ei, Jean de Barr, avusese în proprietate moșia de lângă Steney unde fusese ucis ultimul rege merovingian. Familia de Barr era înrudită cu familia lui Rene d'Anjou și cu familia Coucy din Picardia. În studiul său despre lumea medievală, intitulat „O oglindă îndepărtată” (*A Distant Mirror*), autoarea Barbara Tuchman face referire la seniorii din Picardia numindu-i pe rând făuritori de regi sau candidați la tron.

Cel de-al șaselea Mare Maestru a provenit din nou din familia St. Clair, de astă dată din ramura franceză. A fost un personaj minor, însă faptul că fusese ales demonstrează că Prioratul Sionului era controlat de un cerc foarte strâns de persoane. Cel de-al nouălea Mare Maestru a fost una din cele mai importante personalități din istoria medievală, Rene d'Anjou, printre ale cărui nenumărate titluri nobiliare se numără și cel de conte de Guise. El a fost cea mai importantă forță care a impulsionat din umbră cultura renaștărească europeană, fiind supranumit de vasalii săi „Bunul rege Rene”. S-a căsătorit la vârsta de doisprezece ani cu Isabelle de Lorraine, căsătorie care a marcat încheierea unei puternice alianțe politice. Dar dacă majoritatea căsătoriilor aranjate între monarhi nu sunt întotdeauna de durată, Rene i-a rămas fidel și devotat Isabellei timp de treizeci și trei de ani, până la moartea acesteia. Rene a creat compoziții muzicale, a învățat limbi străine, a studiat matematicile și geologia, a învățat legislație și a introdus reforma pe domeniile lui. Ca un adevărat titan al Renașterii^ el a fost promotorul noilor curente de gândire și a introdus științele. Și mai avea o pasiune: lua parte zilnic la un adevărat ritual zilnic care consta din colecționarea de relicvele sfinte. Piesa cea mai valoroasă din colecție era un potir care fusese folosit la Nunta din Cana (și care ar fi putut consacra unirea dintre Iisus și Maria Magdalena). Rene d'Anjou susținea că găsisese potirul la Marsilia.

Rene d'Anjou era membru în câteva ordine secrete, printre altele și o variantă re-interpretată a Ordinului Corăbiei înființat de casa de Gisors. Unul din membri acestui Ordin era tatăl protectorului lui Leonardo da Vinci. Și Leonardo da Vinci s-a numărat printre Marii Maeștri ai Ordinului Prioratului Sionului. Într-o epocă dominată de spiritul cavalerismului, d'Anjou era promotorul reprezentării cavalești a timpului său. A luat parte la festivalul de la Tarascon în care întregul oraș sărbătorea momentul în care Marta ridicase blestemul balaurului care se abătuse asupra cetății. De asemenea, el este cel care a

dramatizat așa-numitele reprezentații *medievalepas d'armes*, o combinație între o piesă de teatru și un turnir. Tema acestor reprezentații gravita adeseori în jurul ideii centrale a unei Grădini a Edenului, Arcadia, și al misterelor. Cu mult înainte ca Jacopo Sannazaro să își fi publicat poemul, tema Arcadia era deja unul din subiectele preferate ale lui d'Anjou, iar în fiecare an doamna lui interpreta rolul ciobăniței.

Tabloul lui Nicolas Poussin avea să oglindească cel mai bine idealurile prezente în tematica Arcadiei, opera sa conținând elemente și detalii ale vieții mistice și idilice. Tabloul său intitulat *Leș Bergers d'Arcadie* (Păstorii din Arcadia) avea să-l poarte pe părintele Sauniere la Muzeul Palatului Luvru din Paris unde spera să descopere indicii ajutătoare pentru descifrarea misterului legat de comoara pe care o descoperise la Rennes-le-Chateau. Acest indiciu l-a adus lângă un mormânt pe care l-a considerat atât de important, încât a șters inscripția de pe piatra funerară. Mesajul care îl determinase pe Sauniere să bată drumul până la Paris în căutarea picturii lui Poussin a fost următorul: „Poussin păstrează cheia”. Această cheie era în realitate un cod format din elemente geometrice (pentagrama) utilizate pentru a disimula indicațiile menite să conducă la tezaurul ascuns în satul Rennes-le-Chateau. Liniile care formau pentagonul se uneau într-un punct central de pe fruntea ciobăniței. De ce era această ciobăniță atât de importantă pentru Poussin și pentru Rene d'Anjou?

Tabloul în sine reprezintă trei ciobani și o ciobăniță cu privirile îndreptate spre un mormânt antic. Doi dintre ciobani indică cu degetul întins spre acest mormânt, spre locul pe care este inscripționat următorul mesaj: „Et În Arcadia Ego”. Păstorița ar putea fi Maria Magdalena (în ipostaza de soție a păstorului Iisus). Maria este cea care le-a arătat apostolilor mormântul gol după ce a descoperit că Iisus nu mai era acolo, în tabloul lui Poussin, ea pare să spună: este aici, și este mort (ii est mort). Exact mormântul care apare în pictura lui Poussin se află la șase mile de Rennes-le-Chateau, el conținând alte coduri secrete și indicii legate de secretul descoperit de părintele Sauniere. În anul 1448, când d'Anjou a înființat Ordinul Corăbiei, continuatorul Ordinului Corăbiei și al Dublei Semiluni, William Sinclair, era în faza de început a ridicării edificiului de la Rosslyn și începuse lucrările de amenajarea a subteranei secrete din Insula Stejarilor, înrudiți prin alianță, evoluând în aceleași cercuri ale societăților secrete din care făceau parte, uniți sub stindardul aceleiași religii asediată de reformatori, este tentant să credem că a existat o posibilă corespondență între William Sinclair și d'Anjou, căruia Sinclair i-ar fi încredințat secretul existenței acelei lumi noi pe care băștinașii o numeau „Acadia”. Este la fel de tentant să speculăm pe o altă temă: rapoartele pe care i le-ar fi trimis Sinclair lui d'Anjou, referitoare la explorarea ținutului apusean de dincolo de ocean, i-ar fi putut parveni, într-un fel sau altul, unui personaj aflat în slujba lui d'Anjou, Cristofor Columb. Însă și mai tentant este să găsim semnificația mai profundă a unei alte coincidențe.

Fiica lui Rene d'Anjou, Iolande de Barr, preluase demnitatea de Mare Maestru al Ordinului Prioratului Sionului după moartea tatălui său. Ea l-a luat în slujba sa pe George Antoine Vespucci ca tutore al fiului ei. Un alt Vespucci, pe nume Americo, și-a împrumutat numele hărții „descoperirii” Americii, cu care s-a întors Columb de peste ocean. Fiul Iolande se numea tot Rene, printre titlurile nobiliare moștenite numărându-se și cel de duce de Lorena. Tânărul duce și familia Vespucci au fost patronii lui Leonardo da Vinci și ai pictorului renescentist Sandro Botticelli. Printre comanditarii lui Botticelli s-au numărat familiile de Medici, Gonzaga și Este, care erau contemporani și de același rang cu familia venețiană Zeno. Botticelli a inclus tema Arcadiei în opera sa și s-a implicat activ în Prioratul Sionului.

Asemenea lui Botticelli, printre patronii în slujba cărora a lucrat Leonardo da Vinci s-au

numărat familiile Este și Medici care l-au ajutat să-și câștige o mai mare reputație. La începutul carierei sale, când era un pictor necunoscut care se lupta cu vicisitudinile vieții, a fost prezentat familiei florentine Vespucci - de fapt, s-a ținut pe stradă după bunicul lui Amerigo rugându-l să-l lase să-i facă portretul. Drept recompensă pentru talentul său, Vespucci l-a ajutat pe Leonardo să pătrundă în cercul închis al celor mai bogate familii din nordul Italiei. Una din aceste familii era și cea a lui Ludovico Sforza, al cărui tată făcea parte din ordinul condus de Rene d'Anjou. Leonardo însuși a îndeplinit funcția de Mare Maestru al Prioratului Sionului în perioada 1510-1519. În anul 1515, da Vinci a intrat în serviciul viceregelui Milanului și Languedocului. Chiar dacă și-a început cariera ca pictor - iar pictura este cea mai importantă și mai reprezentativă pentru activitatea sa artistică - el a fost și inventator, fizician, geolog și inginer. De fapt, a fost angajat pentru aceste din urmă cunoștințe și talente. Ca inginer militar și dispunând de cunoștințe avansate de hidraulică, el a proiectat un plan de habitat subteran. Apa a ocupat întotdeauna un rol central în cadrul cercetărilor sale științifice - de la utilizarea apei ca sursă de alimentare, până la aplicații pentru agricultură și aplicații posibile în domeniul militar. De asemenea, da Vinci a studiat și botanica.

Să fi contribuit oare da Vinci la elaborarea planurilor sau la construirea întregului complex format din tuneluri subterane cu preaplin, plaje artificiale și conducte cu sistem de epurare, protejat de iarbă de mare, care avea să devină Mina cu aur? Una din invențiile acestui mare maestru renașcentist este și un tip de ecluză mobilă, numită „brachet cu transmisie”. Acest grup de ecluze, susținea el, putea acționa asemenea unei bariere în calea curenților marini. Sistemul reușea să producă o mișcare de ridicare și de cădere a apei. Un sistem de ecluze și baraje construit la proporțiile adecvate putea controla cantitățile cele mai mari de apă, în funcție de numărul și de combinațiile folosite. El a mai inventat și o pompă sau dragă portabilă care era plasată pe două plute.

În anul 1510, da Vinci scria că s-a hotărât să întrerupă studiile de anatomie și să acorde mai mult timp invențiilor mecanice. Lucrările sale ar fi putut servi drept schițe pentru proiectarea unui sistem hidraulic complex și elaborat al ascunzătorii și capcanelor menite să o protejeze. Oare apele din Golful Mahone aflat în Noua Scoție puteau fi oprite de o ecluză concepută de Leonardo? După moartea sa, mii de schițe și de pagini din caietele sale de desen s-au împrăștiat în toată Europa, devenind piese de colecție. Multe dintre ele erau ilizibile, iar multe altele, imposibil de înțeles, fiind codificate. Notițele lui da Vinci cuprindeau prescurtări sau combinații de cuvinte din motive numai de el știute. Anumite note au fost scrise retrograd, cu mâna stângă, astfel încât să poată fi citite numai în oglindă. Se știe că, în ciuda activității sale uriașe de inginer și de inventator, Leonardo da Vinci n-a lăsat în urma sa nici un monument și nici o construcție finalizată care să-i poarte numele.

Una din cărțile publicate recent pe tema uneia din cele mai controversate elemente de iconografie din istoria catolicismului, Giulgiul din Torino, avansează teza conform căreia Leonardo da Vinci ar fi fost artistul necunoscut care a creat această relicvă sfântă. Deși este recunoscut ca relicvă autentică de Biserica romano-catolică, Giulgiul a fost datat în perioada medievală, sau poate mai devreme. Proveniența Giulgiului este însă discutabilă; el a fost adus în Franța imediat după încheierea cruciadelor, însă a fost denunțat de episcopul de Troyes și declarat un fals. În continuare, a fost încredințat Casei de Savoia, pentru a-și face din nou și brusc apariția la o expoziție din Franța, în anul 1492. Autorii cărții „Giulgiul din Torino” (*The Torino Shrine*), Lynn Picknett și Clive Prince, consideră că da Vinci a inventat un soi de aparat „fotografic” rudimentar și și-a immortalizat propriul chip pe acest giulgiu. Metodele perfecționate de datare cu carbon au stabilit că Giulgiul

apartine unei perioade mult anterioare decât se credea inițial.

Totuși, autorii „Giulgiului din Torino” prezintă o biografie extrem de interesantă a candidatului pe care l-au propus drept creator al presupusului fals.

Alchimist și mag, da Vinci însuși era tulburat și preocupat de lipsa identității sale sexuale.

Fiu al unei fermei necăsătorite, care luase calea bisericii, este posibil ca Leonardo să fi fost homosexual; oricum, a fost acuzat de erezie împreună cu grupul de tineri din care făcea parte. Conform afirmațiilor autorilor Picknett și Prince, în epocă, acuzația de erezie putea fi sinonimă cu păcatul sodomiei, autorii amintind și alte indicii care fac trimitere la orientarea sexuală a artistului. Relația sa cu familia de Medici a fost însă cea care l-a salvat. Autorii cărții „Giulgiul din Torino” avansează ipoteza conform căreia da Vinci, asemenea altor alchimiști medievali, s-ar fi închinat zeiței păgâne Isis, sau Madonna Neagră venerată în taină de Europa creștină în sute de biserici, grote și catacombe.

Indiferent care au fost metehnele omului da Vinci, el rămâne incontestabil un mare maestru în multe domenii ale cunoașterii, dar și un mare savant, un titan al Renașterii despre care se poate afirma că s-a situat la hotarele dintre erezie și magie. El mai era și Marele Maestru al unui ordin care unea potențații elitei din Franța și din Scoția.

Dacă familia Sinclair a primit tezaurul spre păstrare și protecție cu aproximație în jurul datei la care a început construirea complexului de la Rosslyn, atunci este foarte posibil ca mai târziu, în cursul aceluiași secol și după descoperirea ulterioară a lumii de dincolo de ocean, clanul Sinclair și familia franceză înfrățită de Guise să fi înțeles că la orizont se profila o amenințare la adresa siguranței comorii. În anul 1497, de sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul, John Cabot a pornit pe mare din portul englez Bristol și a ajuns în Noua Scoție. Iar dacă pescarii europeni nu călătoriseră niciodată atât de departe, atunci acesta a fost momentul când au ajuns pentru prima oară în regiunea Grand Banks din Canada, în ciuda faptului că modestele lor ambarcațiuni împânziseră estuarul fluviului Sfântul Laurențiu, pescarii inocenți nu erau totuși candidați la colonizarea noului teritoriu, de vreme ce un Cartier și alții asemenea lui amenințaseră că vor invada ținutul necunoscut. Iar o galerie și un puț de mină rudimentare trebuie să li se fi părut insuficiente și nesigure pentru a păstra ascuns tezaurul Templierilor. Dacă complexul elaborat, compus din plaje artificiale și galerii cu preaplin, nu fusese încă pus la punct, începând din acest moment construirea lui devenise o necesitate imperioasă și urgentă. Este oare posibil ca Leonardo da Vinci, în dublul său rol de Mare Maestru al Prioratului Sionului și de inginer militar, să fi elaborat planurile construcției menite să apere comorile aflate sub controlul familiilor de elită?

Se spune că istoria este scrisă de învingători. Potențații aflați la putere în țările Europei formau o mică comunitate de familii elitiste care încheiaseră alianțe prin căsătorie, dacă nu cumva ei fuseseră aliați dintotdeauna. Erau patroni ai artelor și comandau artiștilor opere de artă în care portretele de sfinți erau reprezentări ale chipurilor lor. Ei fuseseră inițiatorii cercetărilor în domeniul științelor și mai sprijineau scriitorii care, la rândul lor, erau atenți și prudenți să nu muște proverbiala mână care îi hrănea. Este foarte probabil că nu vom cunoaște niciodată influența pe care au avut-o asupra istoriei, la adevărata sa dimensiune, în forma în care s-a păstrat pentru cititorul din secolul al XX-lea.

Prioratul Sionului și Lumea Nouă

Dacă aceste distinse familii își înființaseră o societate secretă care, în chip misterios, plasa la loc de frunte cinstirea Sfântului Ioan Botezătorul, atunci nu este o simplă coincidență faptul că John Cabot, Jacques Cartier și Samuel de Champlain au ajuns cu toții pe țărmul Lumii Noi în chiar această mare zi de sărbătoare. Să fie prin urmare un act de voință că numele capitalei provinciei Newfoundland (Saint John), că denumirea originară a Insulei

Prince Edward (Île-St-Jean sau Insula Sfântul Ioan) și capitala și portul provinciei New Brunswick (Saint John) îl comemorau pe acest sfânt prețuit? Până și denumirea noului continent lasă loc unor speculații. Principalul susținător al lui John Cabot era șeriful Richard Amerike. În același an în care Cristofor Columb ajungea în America, rude ale fostului său patron l-au trimis pe Amerigo Vespucci la Sevilla cu scopul de a le apăra interesele. Aflat la epoca respectivă în slujba familiei de Medici, Vespucci a desenat hărți detaliate ale nou descoperitelor teritorii. La dorința ducelui de Lorena din Sion-Vaudemont, acest loc sfânt de pelerinaj, s-au legat hărțile într-o culegere prețioasă pe coperta căreia apăreau două nume celebre, Ptolemeu din Grecia și Amerigo Vespucci. Editorul acestui atlas susținea că noul continent ar fi trebuit să primească numele acestui mare și înzestrat om care era Vespucci. Din cărțile de istorie învățăm că denumirea de „America” a noului continent este rodul unei întâmplări. Cu alte cuvinte, deoarece acest nume de autor fusese menționat pe hartă, oamenii au interpretat greșit, considerând că este de fapt 9 denumire geografică.

În cartea „Misterioasa istorie a vieții lui Columb” (*The Mysterious History of Columbus*), autorul John Noble Wilford atrage atenția asupra autorului acestei întâmplări. „În acea vreme, într-un sat uitat de lume aflat pe piscurile Munților Vosges din Lorena, și anume vechiul sat St. Die, trăia un mic grup obscur de clerici erudiți”. Acești preoți „obscuri” nu erau chiar atât de neștiutori, fiindcă ei dispuneau de o tiparniță într-o vreme când tiparul abia fusese inventat, și aveau un patron, pe Rene, ducele de Lorena. Este posibil ca alegerea numelui noului continent să fie manifestarea actului de voință al ducelui de Lorena și al rudelor sale, urmașii „bunului rege Rene”. Ducele de Lorena se căsătorise cu sora conetabilului Bourbon, care era la vremea respectivă Marele Maestru al Prioratului Sionului. Iar cumnatul lui era personajul în slujba căruia lucra da Vinci. Realitatea este că, după ce a renunțat la angajamentul față de Rene d'Anjou și de grupul pe care îl conducea, Cristofor Columb a descoperit noul continent pentru casa regală spaniolă care era rivala francezilor. Și este posibil ca din orgoliu, „salonul” ducelui de Lorena să fi nesocotit meritul lui Columb privind descoperirea respectivă, atribuindu-l în schimb unui om angajat în slujba cercului lor restrâns.

Istoricii de mai târziu au încercat să demonstreze faptul că Vespucci a călătorit până-n Lumea Nouă și că merită să i se acorde respectul cuvenit pentru explorările și descoperirile sale, însă această afirmație este superfluă. O scrisoare descoperită în arhiva personală a lui Rene, cunoscută sub denumirea de scrisoarea Soderini, susține că voiajul pe care l-a întreprins Vespucci în America este o mistificare. În realitate, Vespucci nu a părăsit niciodată Europa, numai că el avea prieteni foarte potenți și influenți. Este posibil ca acest grup strâns unit în jurul unor interese comune să fi nutrit convingerea că cel mai potrivit era ca existența noului continent să rămână un secret pentru întreaga lume.

D'Anjou și familia franceză St. Clair nu aveau interes ca acest ținut să fie cunoscut, după cum nici omologii lor italieni - familiile de Medici, Sforza și Este - nu doreau să se afle de existența lui. Aceste familii italiene nobile domneau peste regiunea nordică a Italiei împreună cu familia Zeno care fusese tot atât de discretă în privința acestei descoperiri geografice. Iar călătoria lui Columb a schimbat fața lucrurilor. Brusc, Prioratul Sionului a simțit nevoia să revendice această descoperire. Mai mult decât atât, Ordinul dorea ca Lumea Nouă să poarte numele dat de ei și, dacă era posibil, să fie controlată de ei.

Bancherul italian Bonacorso Rucellai, un apropiat al cercului Medici, a acordat fondurile necesare organizării unei alte expediții în Lumea Nouă care a avut loc în anul 1524. Baza operativă a lui Rucellai se afla la Lyons, oraș în care dinastia carolingiană nu mai reușea să le ofere evreilor protecție împotriva lăcomiei unora care doreau să intre în posesia

bunurilor lor. Mulți evrei se convertiseră la creștinism, adeseori mai mult cu numele decât cu spiritul. Rucellai a angajat un căpitan de origine aristocratică să preia conducerea expediției de explorare. Numele căpitanului este Giovanni da Verrazano. Blazonul familiei da Verrazano era - un fapt excepțional - steaua în șase colțuri a lui David, simbolul descendenței directe din seminția acestui rege, iudeu și al celor care revendicau titlul de moștenitori ai casei davidice.

Verrazano a transferat în Lumea Nouă fascinația Prioratului Sionului față de tema Arcadie. Navigând de-a lungul unei coaste împânzite de arbori înalți, el a remarcat că regiunea evoca reprezentarea insulei grecești pictată de Jacopo Sannazaro și a botezat acest loc Arcadia. Iar portul care poartă în prezent numele de Newport a fost numit atunci de el Rodos, după numele insulei grecești. Cercetătorii moderni din Rhodes Island, care studiază istoria vechii cetăți portuare, continuă polemicele pe tema originii „Turnului vikingilor” care este menționat sub numele de „Vila normandă, pe harta desenată de Verrazano. Ținuturile secrete pe care le descoperiseră cei din clanul scoțian Sinclair încetaseră de a mai fi secrete.

Când, în anul 1545, Oliver Sinclair a plecat la drum la bordul corăbiei sale, Mare Maestru al Prioratului era Ferrante de Gonzaga, fiul ducelui de Mantua și al Isabellei d'Este și protectorul lui da Vinci. Atât Ferrante, cât și Leonardo da Vinci îl susținuseră pe Charles de Montpensier în operațiunile militare din Franța. Franța și Anglia se aflau din nou în război, iar Scoția a fost târâtă fără voia ei în acest conflict. După fuga lui Oliver Sinclair, ducele de Somerset a atacat Scoția pe râul Esk, iar în cursul masacrului au fost uciși zece mii de nobili și de soldați de rând scoțieni.

Prin emisarul său, William Sinclair, Maria StUART a solicitat ajutorul Franței, însă Franța, deși la nivel declarativ susținea că Scoția face parte din Franța, a înșelat așteptările acestui aliat. Anglia și regina Elisabeta nu doreau să vadă o regină franceză instalată pe tronul Scoției, iar Scoția, aruncată în situația de a rămâne fără monarh, era incapabilă să se apere singură. Scoția și familia Sinclair erau încolțite.

Regele Iacob al V-lea al Scoției, același care îi permisesse Elisabetei, prin însuși faptul de a nu fi protestat, să îi execuțe mama, a fost convins să preia tronul în calitate de moștenitor al coroanei Scoției cu condiția de a acorda pământuri în Lumea Nouă câtorva nobili din anturajul său imediat de la curte. Regele nu era însă prieten cu catolicii Sinclair, de aceea el a împărțit pământuri și domenii acelor protestanți care ulterior aveau să îi acorde sprijin reginei Elisabeta a Angliei. Sir William Alexander a primit prin patent regal Noua Scoție și până și Sir Francis Bacon s-a numărat printre amicii curții care au fost împroprietăriți în Lumea Nouă.

În mod oficial, Sir Francis Bacon era Lord Cancelar și Mare Păstrător al Sigiliului, în mod neoficial, el întreținea relații cu „Colegiul invizibil” despre care am amintit deja, grupul de savanți și de alchimiști, medici și scriitori care trasau direcțiile filonului de cunoaștere esoterică. În epoca respectivă, cunoașterea esoterică putea atrage după sine excomunicarea, sau chiar mai rău. Acest colegiu semăna în anumite privințe cu Prioratul Sionului, cu excepția faptului că nu se înscrisa pe linia tradiției catolice cum era cazul alianței dintre familiile de Guise-Lorena. Bacon nu putea să își recunoască preocupările secrete decât după ce a părăsit Cabinetul, iar, după cum afirmam anterior, avea foarte probabil o atitudine critică față de teza dreptului divin al regilor și monarhiilor în general, contestând acest drept în calitatea sa de autor secret al operelor lui Shakespeare. El a publicat totuși o lucrare interesantă, intitulată „Noua Atlantida” (*The New Atlantis*). Așa-numita nouă Atlantida avea multe puncte în comun cu Arcadia dragă catolicilor francezi d'Anjou și St. Clair, ținutul utopic în care un renașcentist autentic era liber să

studieze și să publice lucrări pe teme științifice fără a avea a se teme de cenzura impusă de statul monarhic sau de inchiziția bisericii. Numele acestui ținut utopic era Bensalem. Ierusalim are sensul de „ctitorie a lui Salem”, în timp ce Bensalem are semnificația de „fiu al lui Salem”, în contextul unui al doilea loc sfânt. Aici, în „Noul Salem”, susține Bacon, se afla reședința unei societăți secrete, în care puțini erau admiși și încă și mai puțini dintre aceștia aveau acces la marile secrete. Era această societate de construcție masonică similară Prioratului Sionului? întemeietorul acestei societăți secrete era un rege înțelept, iar ordinul inițiat de acest rege se numea „Casa lui Solomon”. Bacon a ținut să declare că evreilor li se permitea să locuiască pe această insulă secretă și să practice artele și științele. Bacon ar putea fi cel care stabilește legătura cu dinastia davidică continuată de cea merovingiană și obligată să acționeze discret și din umbră mai întâi de Roma imperială, iar ulterior de Biserica romano-catolică. Chiar și după ce Anglia și-a schimbat orientarea religioasă și a îmbrățișat protestantismul, această grupare iudaică secretă continua să fie alarmată de un eventual val de represiune în Europa. Societatea secretă putea la fel de bine să constituie un refugiu pentru toți cei care studiau și practicau astronomia, anatomia, geologia sau orice altă știință interzisă și care le-ar fi putut atrage eticheta de eretici sau de vrăjitori cărora Europa le rezerva cea mai cumplită soartă. Sau poate este vorba pur și simplu de membrii aceluia Colegiu invizibil care doreau să câștige libertate intelectuală? Chiar dacă acest ultim argument pare cel mai credibil, însăși declarația lui Bacon ne face să credem că atât societatea secretă, cât și ținutul utopic, erau cât se poate de iudaice din prisma sistemului, de organizare, a formării și a toleranței.

În scrierile sale, Bacon pomenește despre recipientele cu mercur care constituiau unul din elementele sistemului de disimulare a documentelor. Iar în Insula Stejarilor, au fost descoperite recipiente asemănătoare cu mercur, dar, mai ales, o adevărată operă de artă inginerască, care se poate să fi fost proiectată de un alt mare renașcentist, Leonardo da Vinci. Sir Francis Drake dispunea de resursele financiare necesare organizării unei expediții până în Insula Stejarilor, din care puteau să facă parte membrii Colegiului invizibil, dar și punerii în aplicare a planurilor de construcție elaborate de Leonardo da Vinci. Aparent, pare neverosimil ca protestanți și catolici să fi conlucrat într-o armonie perfectă. Scrierile lui Bacon și principiile masonice de admitere în cadrul societății lor a credincioșilor de confesiuni sau religii diferite, sugerează totuși ca posibilă existența unui soi de participare la un proiect comun, înțeles mai ales în sensul de a pune capăt monopolului asupra științelor, instruirii și libertății de gândire pe care religia, și Biserica, și le revendicaseră ca privilegiu absolut.

Capitolul 12

REGI ÎN INSULA STEJARILOR

CAPETE TĂIATE ȘI SECRETE ANCESTRALE

S-a lăsat noaptea, iar lumina rugului aprins prinde să strălucească în bezna din jur. Tot satul s-a adunat în jurul focului, iar tinerii s-au luat la întrecere și sar pe rând peste flăcări. Unul dintre ei se împiedică și cade, în mod evident din pricina exceselor culinare de peste an. Ales să poarte o piele de vacă sau de capră, el merge în fruntea cortegiului care trece prin sat în procesiunea tradițională din ajunul Anului Nou. Tinerii trec, oricum dar numai ordonat nu, pe la fiecare poartă din sat, fugărindu-l pe păcătosul de peste an în jurul caselor și bătându-l cu ciomegele. Fiecare casă este înconjurată de trei ori, mergând în sensul acelor de ceasornic, casa respectivă rămânând întotdeauna în dreapta „celui aflat în fruntea” alaiului. Iar la fiecare casă, gazdele primesc câte o halcă de carne, încă fierbinte și proaspăt scoasă din focul de tabără. Regele iernii, omul care urmează să fie jertfit din cauza neputinței sale de a sări peste flăcări, este ținut în viață până în pragul noului an. În

prima zi a noului an, el este dat ofrandă focului, iar sătenii iau lumină din acest foc și o duc acasă pentru a-și aprinde din nou vetrele. Bun venit la festivalul Hogmanay, sărbătoarea din ajunul anului nou al celților din nord. Festivalul se ține chiar și în zilele noastre în Scoția și în insulele din nordul coastei scoțiene, cu o singură deosebire față de ceremonia arhaică - regele iernii nu mai este nici bătut, nici sacrificat.

Urme ale acestor tradiții barbare s-au păstrat în multe din obiceiurile lumii moderne. Acest ritual era celebrat cu scopul de a cere soarelui să revină și a sărbători reapariția soarelui în noul an. În perioada în care oamenii măsurau încă zilele după calendarul iulian, Anul Nou, care coincidea cu moartea și renașterea soarelui, era sărbătorit în data de 25 decembrie.

Conform autorului cărții „Creanga de aur”*, strigătele oranților ar fi fost „Fecioara a născut”. Cu alte cuvinte, Fecioara dăduse naștere noului soare.

Principalele religii ale omenirii, creștinismul, iudaismul și islamismul, au căutat să-și impună asupra credințelor arhaice propria dogmă, miturile și tradiția, în acest sens ele nu s-au eliberat de constrângerile vechi și nu au edificat o nouă credință pe un teren virgin.

Monumentalele catedrale creștine sunt înălțate pe locul unor temple păgâne, trinități de zei masculini înlocuiesc zeițe trinitare, iar zeii apelor se transformă în sfinți. În secolul al IV-lea, Biserica de la Roma a hotărât că venise momentul să fie sărbătorită ziua în care se născuse Iisus Hristos. Cum nu se cunoștea exact în care zi a anului se născuse Iisus, Părinții Bisericii au stabilit că sărbătoarea păgână a nașterii soarelui era cea mai potrivită. Păstrătorii tradiției creștine au ales Crăciunul, ziua care s-a născut Fiul lui Dumnezeu, adică în aceeași zi în care păgânii celebrau nașterea Zeului soare. Biserica de la Roma a mai făcut un pas, câștigând treptat teren în defavoarea religiei celei mai populare și mai răspândite din Imperiul Roman, mithraismul. Rezultatul acestei mutări a fost că ziua sacră a săptămânii a devenit ziua soarelui**, care înlocuia astfel ziua Sabatului iudeilor, sărbătorită în mod tradițional sâmbăta, întotdeauna cea care deține frâiele puterii sunt aceiași care scriu istoria.

Păstrătorii și Sfântul Graal

Familiile elitei din Franța și din Scoția, Prioratul Sionului de pe continent și cavalerii care supraviețuiseră Ordinului Templului, la acel moment refugiați în Scoția, sunt cei care au schimbat definitiv chipul omenirii. Ei au încercat să dea naștere unei răsturnări de proporții revoluționare vieții religioase și modului de guvernare a statelor. Ei au mai încercat să modifice

* Este vorba de James George Frazer (1854-1941), savant, etnograf, antropolog și folclorist britanic, celebru pentru această carte, al cărei subtitlu este „Studiu de religie comparată” (n. t.).

** În limba engleză, duminică (Sunday) are sensul de ziua soarelui, în timp ce limbile romanice păstrează sensul de „ziua Domnului”, (n. t.)

versiunea romanizată a creștinismului, imprimându-i o stilistică predominant marcată de puritatea și de devoțiunea dezinteresată caracteristică primilor creștini. Statul corupt și Biserica decăzută își lăsaseră asupra religiei amprenta puterii abuzive, a sistemului crud de percepere a dărilor și de impunere a unor taxe mult mai aspre asupra celor care militau în favoarea libertății de gândire și de expresie. Propunându-și drept obiectiv tocmai descoperirea acestui soi de libertate, clanul Sinclair și rudele sale de pe continent au exercitat o influență majoră nu numai în privința explorării Lumii Noi, ci și în crearea celei mai grandioase literaturi pe care a inspirat-o lumea medievală. Literatura care s-a transmis în formă mitologizată, cunoscută sub denumirea generică de legendele Graalului, legendele regelui Arthur și ale Cavalerilor Mesei Rotunde, cuprinde o serie de poeme epice imaginare care camuflează adevărul istoric al unor evenimente petrecute în realitate. Arthur era un „rege” de mică importanță, care lupta împotriva saxonilor după ce stăpânitorii romani au părăsit Britania și ordinea impusă asupra populației a dispărut o

dată cu ei. Arthur era descendentul unei familii mixte în care se uneau o ramură de patricieni romani și una de oameni de rând celți. După ce romanii au abandonat Britania, barbarii au încercat să subjuge populația celtică care rămăsese pe loc. Războaiele succesive au aruncat Anglia în Evul Mediu întunecat. Istoricul Gildas a fost primul scriitor care îl menționează în opera sa (cu aproximație în anul 540) pe fiul unei familii de origine romano-celtică care s-a împotrivit invadatorilor, deși autorul nu pomenește în mod explicit numele lui Arthur. Un al doilea text, poemul „Gododdin” scris în velșă, evocă același eveniment, numindu-l erou pe regele respectiv. Nici aici nu este menționat numele conducătorului, în fine, în anul 800, Nennius stabilește identitatea regelui, menționând explicit că este vorba de Arthur. Legende de *dmfolk-for-ni* velș, transmise de-a lungul generațiilor sub formă de învățături orale, au fost în cele din urmă așternute pe suluri de pergament, în același secol al IX-lea, dând astfel naștere legendei lui Arthur, cuprinsă în „Annales Cambriae”.

În acest moment, legendele regelui Arthur devin, în principiu, relatări fidele ale realității și narază povestea unui conducător care se împotriva invadatorilor saxoni. Bruce, Geoffrey din Monmouth adaugă mister și misticism unei istorii întâmplătoare în nordul Angliei și în Țara Galilor și transferă acțiunea, transpunând-o într-o versiune magică, în sudul Angliei. Dacă unii comentatori convin că Geoffrey a respectat anumite surse istorice, disponibile în epocă, dar pierdute pentru posteritate, este foarte posibil ca el să fi adăugat la „istoria” sa, într-o manieră destul de liberală, episoade *din folclorul* celtic și galez. De vreme ce Geoffrey și-a compus povestea la Oxford, este explicabil de ce versiunile ulterioare au migrat spre sud.

Între timp, în Franța, în provincia peste care stăpâneau contele de Champagne și ducele de Lorena - regiune care reprezenta centrul de putere din care disemina influența familiilor elitiste care compuneau Prioratul Sionului - epopeile eroice tratează despre faptele unor cavaleri ca Lancelot, Gawain, Perceval (sau Parsifal), Galahad, Kay și Malegant.

Versiunea franceză a literaturii arthuriene diminuează rolul regelui Arthur însuși și introduce fragmente din mitologia celtică în poemele epice despre legendarul Graal, totul adaptat și scris la comandă. Marie de France a fost probabil prima care l-a „detronat” pe Arthur; astfel, regele însuși își pierde din importanță, în timp ce personajele din anturajul său capătă o semnificație tot mai marcată. Opera scriitoarei este imaginară și fantastică, iar criticii sunt unanimi în a comenta că probabil autoarea urmărea preamărirea idealurilor cavaleriești prevalente în epocă. Tematica principală și predilectă a operei ei literare este „iubirea curtenască”. Într-o epocă în care instituția matrimonială era considerată a fi o simplă fuziune între familii, motivată fiind de rațiuni politice, doamnele de la curte îmbrățișau ideea adulterului cu un libertinaj egal cu cel al bărbaților. Chiar dacă imoralitatea, libertinajul și desfrâul erau condamnate de Biserică, ele constituiau o reacție firească față de mariajele din care dragostea era marea absentă, însă atât de răspândite.

În același timp, legendele Graalului au fost o încercare de a valida, sau poate de a inventa, o religie care se născuse la Ierusalim și care fusese implantată în sudul Franței de un grup de adepți ai lui Iisus Hristos. Unul din scriitori francezi de poeme eroice ale Graalului merge până acolo încât susține că Parsifal se trăgea direct din Iosif din Arimateea. Robert de Borron, scriitor din veacul al XI-lea, afirmă despre Parsifal, unul dintre cavalerii Mesei Rotunde, că era evreu. Ca și când ideea de contingent de cavaleri iudei înarmați nu ar fi suficient de surprinzătoare, genealogia lui Borron ne rezervă o dezvăluire cu adevărat șocantă: din această nouă stirpe face parte și un anume Laziliez (Lazăr) care era înrudit cu Maria Magdalena.

De asemenea, Robert de Borron a compus și romane cavaleriești despre cei „trei eroi

magnifici" ai Apusului: Arthur, Charlemagne și Godfroy de Bouillon. Arthur era nominalizat fiindcă reprezenta sursa de inspirație a întregii literaturi medievale a Graalului, iar Carol cel Mare, fiindcă, prin căsătoria sa cu o prințesă de stirpe merovingiană, era moștenitor al tronului prin drept divin și în virtutea originii sale regale. Cel de-al treilea „Magnific" era Godfroy, care nu numai că descindea direct din sângele regal merovingian, dar a devenit și regele Ierusalimului în urma victoriei cruciadelor, în timp ce originile lui Charlemagne și al lui Godfroy pot fi trasate în timp până în epoca merovingiană, Arthur servea drept verigă de legătură și garant ai transmiterii cunoașterii și mitologiei celtice care se suprapusese peste dogma Bisericii creștine, însă dacă intenția Prioratului Sionului a fost aceea de a confecționa o literatură servilă, care iradia din centrul său de putere aflat în provinciile Champagne și Lorena, ca fond menit să asigure supraviețuirea religiei iudeo-creștine, atunci ea nu a fost destinată să conțină filonul principal al religiei iudaice.

Sincretismul dintre cunoașterea iudee și cea creștină conserva cunoașterea și mitologia arhaică pe care instituția modernă a Bisericii romane încercase cu disperare să le desființeze. Iar în timp ce Biserica își edificase locașurile de cult pe amplasamentul unor vechi sanctuare celtice, în același mod teologia, istoriile despre stirpea lui Iisus și diversele povestiri hagiografice fuseseră concepute cu scopul de a camufla vechile legende celtice care se răspândiseră în Europa. Miturile au drept scop transmiterea cunoașterii pe diverse paliere. La un prim nivel, o povestire religioasă poate conține o lecție moralizatoare, în timp ce pentru un inițiat, ea poate constitui momentul inițial al trecerii în zona cunoașterii esoterice. Într-o formă sau alta, aproape toate civilizațiile lumii au un ritual anual al morții și al nașterii. Acest mare mister domină toate formele de viață. De ce încep să crească grânele primăvara și mor toamna? De ce se nasc copiii și de ce mor bătrânii? Fiecare zi în care soarele răsare și apoi apune marchează nașterea și moartea, apoi un nou ciclu al renașterii. Iar în fiecare noapte, luna reface traseul pe care l-a parcurs astrul solar în cursul zilei.

De la începutul timpurilor și până în prezent, omul a știut că astrul selenar parcurge un ciclu de douăzeci și opt de zile - adică o viață cu durata de o lună. La început este luna nouă, palidă, apoi luna plină, de culoare roșiatică, iar la sfârșit, luna întunecată, care pornește spre apus. Omul a mai înțeles că între fazele lunii și fecunditatea corpului feminin există o strânsă legătură. Soarele dă căldură, în timp ce luna controlează ciclul mareic, ciclul menstrual al femeii. Același ritual interpretat zilnic și regulat de aștrii de pe cer, era interpretat și pe pământ, iar omul a recunoscut aici o similitudine de natură mistică. Anotimpurile anului marcau nașterea, fertilitatea și moartea.

Biserica romană nu a știut niciodată datele exacte ale evenimentelor petrecute în existența terestră a lui Iisus Hristos. În ciuda acestui aspect, teologii au pornit o adevărată campanie de asimilare a vechilor credințe și de integrare a lor în noua religie, învierea lui Iisus Hristos, probabil cea mai importantă dată din calendarul anual bisericesc, a fost fixată astfel încât să coincidă cu solstițiul de primăvară - și denumită după un ritual păgân de origine celtică, sărbătoare pe care Biserica își propusese, de altfel, să o elimine. Paștele a fost astfel denumit după Oestre, zeița răsăritului, a primăverii și, firește, a fertilității. Ea apare reprezentată cu un iepure.

Sărbătoarea Crăciunului, suprapusă unui ritual păgân, păstra toate ornamentele vechii credințe. Au fost asimilate noii religii ilicele, plantă sacră pentru adoratorii zeiței, vâscul care crește pe stejari, în mod special preferat de druiți, și bușteanul ars în cămin în ajunul Crăciunului, ca și pomul de Crăciun, deși funcțiile lor s-au modificat pentru a reflecta noua credință. Biserica creștină a încercat să realizeze ceea ce încercase să facă religia

iudaică cu un mileniu înaintea sa: să asimileze vechea religie în noua religie. Religia iudaică a atins apogeul într-o epocă în care cultul zeiței, în formele sale diverse, era prevalent pe tot globul. Zeița selenară se numea Sin. Numele ei s-a păstrat, regăsindu-se astăzi în numele Peninsulei Sinai care separă Israelul de Egipt. Religia ebraicilor a făcut la început din Sin un zeu selenar, însă mai târziu iudeii au renunțat la politeism, iar „Sin” a ajuns să capete un sens peiorativ, simbolizând răul. *

* în limba engleză, sensul substantivului comun „sin” este acela de „păcat” (n. t.).

Pentru a îmbuna soarele să renască, omul primitiv, foarte probabil și popoarele primitive din epoca modernă, îndeplinea un ritual anual al cărui scop era alegerea noului rege. El domnea alături de regina sa timp de un an, perioadă care coincide cu un ciclu complet al soarelui. Este vorba de un ritual simbolic al Terrei, fiindcă femeia se însoțea cu soarele masculin, în fiecare an, se alegeau un alt rege și o altă regină. Iar regele beneficia de toate avantajele regalității numai timp de douăsprezece luni. În Grecia antică, ritualul anual începea cu o celebrare din care mitologia a păstrat doar un fragment. Era organizat un concurs de atletism la care participau cincizeci de concurenți, iar cea mai rapidă dintre ele era aleasă mare preoteasă, urmând să joace rolul simbolic al zeiței fertilității. Ea devenea astfel regina și celebra nunta sacră cu regele ales să conducă în timpul acelui an.

Noul rege trebuia ales chiar de regină dintre bărbații cei mai virili ai comunității respective. Dacă nunta dintre marea preoteasă și regele ales era primită cu bucurie de zeiță, recompensa erau roadele bogate - cu alte cuvinte, fertilitatea pământului. Regele verii care domnise în anul precedent nu mai era la fel de bucuros, fiindcă odată încheiată perioada de domnie, soarta care-l aștepta era moartea. Acest moment avea să devină sărbătoarea cea mai importantă din calendarul religios celtic, iar ea se producea în data de 24 iunie a fiecărui an, adică în cea mai lungă zi a anului. Dovezi referitoare la celebrarea acestei sărbători importante se regăsesc în toate civilizațiile de pe glob, din Asia și până în Irlanda. Migrația celților, care a început în anul 2000 înainte de Hristos, a avut ca spațiu originar India și s-a extins până în Irlanda, însă practica ceremonialelor ritualice anuale în care era ales noul rege probabil că datează dintr-o perioadă mult anterioară.

Începând din epoca bronzului, bărbatul ceva mai emancipat a descoperit că este cel puțin la fel de important ca și femeia în procesul de perpetuare a vieții și pentru fecunditate. Civilizațiile care se închinau soarelui (element masculin) au devenit mai importante decât cele care venerau luna (element feminin), însă trecerea de la un cult la altul nu s-a făcut brusc. Aheii din Grecia antică aveau o cultură predominant feminină care s-a transmis prin intermediul jocurilor olimpice. Vechiul rege, denumit în mod frecvent Hercule (datorită devoțiunii sale față de Hera, zeița-mamă), era ucis. Noul rege, sau „Zeus cel verde”, se unea cu câștigătoarea concursului de atletism. Uciderea vechiului rege reprezenta jertfa adusă zeiței, iar scopul era acela de a perpetua ciclul fertilității.

Pe măsură ce ritualul s-a modernizat, regele a refuzat să se mai lase sacrificat, jertfindu-i zeiței primul său născut. Relatările biblice despre Abraham și Isac sugerează întreruperea continuității culturilor lunare în iudaismul timpuriu, care impunea ca fiul regelui să fie cel jertfit. Dumnezeu” (nu neapărat masculin) l-a oprit brusc pe Abraham, spunându-i că nu mai are nevoie de o jertfă umană, în lumea mai „civilizată”, sacrificiul animalelor a înlocuit jertfa umană ritualică. Animalul avea funcția de a-i îmbuna pe zei, răscumpărând în acest fel păcatele oamenilor. Iar țapul ispășitor era sacrificat pentru păcatele fiecărui om.

În Europa celților și în culturile timpurii din Levant, stejarul simboliza cunoașterea. Această întoarcere la divinizarea naturii nu s-a stins cu adevărat niciodată. Primele litere ale alfabetului celtic european erau stabilite în funcție de lucrurile corespunzătoare din

natură. Astfel, litera „D” din alfabetul Ogam era a șaptea literă, *duir*. Din acest „D”, limba engleză a păstrat cuvântul care corespunde produsului realizat din stejar rezistent, adică „poartă”. * Zeii masculini primitivi erau toți zei ai stejarilor. Hercule, Jupiter, Thor, până și Iehova, considerau stejarul a fi un arbore sacru. Pentru romani, zeul stejarului era Ianus. Acest zeu cu două chipuri simboliza poarta de trecere între ani, anul vechi și anul nou, cu un chip orientat spre trecut și celălalt spre viitor. Numele lui s-a păstrat în denumirea primei luni a anului nou, ianuarie, care marchează trecerea dintre ani.

La jumătatea anului calendaristic, luna lui Jupiter începea în 10 iunie și se încheia în 7 iulie. Iar la jumătatea anului calendaristic, în cursul acestui interval, regele stejarului era sacrificat. Putea muri fiind ucis prin ardere pe rug, străpuns de sulițe sau săgeți sau decapitat. Trezirea regelui la noul ciclu vital începea în 24 iunie și se sfârșea în 1 iulie. Oricât de straniu ar părea acest lucru, tradiția s-a transmis într-o formă sau alta până în epoca modernă, în perioada medievală, săptămâna trezirii la viață coincide cu săptămâna în care se organizau, pe tot cuprinsul Europei, târgurile pentru angajarea lucrătorilor, când bărbații își căutau de lucru la cules recolta sau în meseriile lor de constructori (masoni) sau de negustori. Pentru celți, ziua de 24 iunie marca începutul noului an. Pentru francmasonerie, Sfântul Ioan Botezătorul este vechiul rege, regele stejarului. El este jertfit (prin tăierea capului) la scurt timp după ungerea noului rege (Iisus), care nu a marcat doar începutul unui nou an, ci începutul unei noi ere.

La rândul lor, numele de „druid” este inspirat de *duir*, denumirea arborelui rezistent. Druizii erau, la modul literal, „înțelepții stejarului”, practicanți ai unei vechi arte divinatorii. Ca și în Grecia antică, ritualurile erau ținute în cerc. Așa-numitele *cyrkles* erau sanctuare în care se organizau practicile ritualice magice, cel mai adeseori închinat zeiței Circe (Kirk). Termenul referitor la cercul prezent în practicile magice s-a transformat ulterior în *kirk*, iar mai târziu a dat naștere cuvântului „biserică”. „Bisericele din zilele noastre (circulare numai în cazul construcțiilor în stil templar) nu reprezintă altceva decât sanctuarul în care ne închinăm Dumnezeului nostru, în forma ritualică respectivă. Forma originală a catedralei din Chartres era biserica rotundă (elementul feminității) peste care s-a construit edificiul păstrat până în zilele noastre. Iar biserica circulară a fost construită pe locul unui sanctuar păgân ridicat în cinstea unei divinități feminine.

Cel mai important personaj sacru al druizilor anteriori culturii celtice era zeița.

Reprezentativă pentru elementul feminin, zeița avea multe din caracteristicile divinității feminine, sub diverse aspecte. Uneori era reprezentată în chip de tânără fecioară, frumoasă și pregătită pentru nunta sacră. Ulterior, figura ei se va transforma în cea al personajului matern, investită să dea naștere pruncilor și să se ocupe de creșterea lor. Apoi avea să se transforme în cotoroanță, bunică, deloc atrăgătoare pentru bărbați și incapabilă să mai conceapă copii, însă geloasă, periculoasă și teribilă la înfățișare. Când divinitățile masculine au devenit mai importante decât cele feminine, și numele zeilor au început să se modifice, Dia-Meter (mama lui Dumnezeu) a devenit simplu Deu (Dumnezeu).

Cotoroanța (crona sau zeița decrepită) s-a transformat în Cronos (zeul timpului). Inițiații în cunoașterea esoterică știu că știința a fost inventată când zeița era atotstăpânitoare. Termenul pentru noțiunea de „mamă” și rădăcina unității de măsură „metru” sunt dovezi ale acestei corespondențe.

Matematica derivă din știința numerelor și este astfel denumită prin filiație maternă.

Inițiații „matriculau”, iar termenul este încă folosit în zilele noastre. Pentru misteriosul popor al druizilor, măsurarea timpului, a spațiului și a distanței era o știință sacră.

Termenii asociați cu aceste științe au pătruns în vocabular unde s-au păstrat până astăzi.

„Cronologie” este un cuvânt care derivă din numele zeiței care stăpânea timpul. Din India

și până în Irlanda, această zeiță întunecată era cunoscută sub numele de Kali, ea măsurând atât scurgerea timpului, cât și durata vieților omenești. Astăzi, am preluat termenul de „calendar” din cartea timpului pe care o guverna această divinitate, și anume calendele. De la însăși zeița-mamă ne-a parvenit cuvântul „a calibra”, cu sensul de „a măsura”, ca și „calibru” care se referă la diametrul unei arme de foc. „Cercul”, astfel denumit după Circe, a fost împărțit în categorii în funcție de diametru (Dia-Meter). În mijlocul său se află centrul, denumit astfel după zeița Kore. Cuvântul „rază” este inspirat de ciclul soarelui (Ra) care intersectează cercul în centrul său.

În Irlanda, preotesele a căror sarcină era studierea astrilor purtau veșminte de culoare verde. În engleză, cuvântul „mouth”, cu sensul de gură, vine de la „moon”, adică lună, care în perioada de supremație a zeiței era folosită cu scopul de a măsura timpul. Cuvântul „oră” derivă din denumirea prostituatelor care trăiau pe lângă templul din Babilon, fiecare fiind însărcinată să stea de veghe pentru o perioadă determinată de timp și să se pună la dispoziția trecătorilor și a străinilor. Expresia „femeile nopții”, adică femeile care aveau de îndeplinit diverse îndatoriri pe lângă templu în cursul nopții, s-a transformat în cuvântul „prostitute”. Cuvântul „horoscop” provine din *horos*, cu sensul de „timp”, și din *scop*, cu sensul de strajă, paznic. Prin urmare, horoscopul este produsul celor care „veghează asupra timpului”. „Noapte” și-a primit numele de la zeița Neith, care era cunoscută sub acest unic nume de pe coastele Oceanului Atlantic și până în Egipt, în Mexic și în Europa, zeița fertilității este asociată cu luna și torsul ca simboluri ale activității ei.

În afara rolului său de protectoare a științelor, zeița avea și alte îndatoriri. Ea le dădea binecuvântare și le aducea noroc bărbaților care plecau la vânătoare sau la război. În forma sa primitivă, Artemis era zeița vânătoriei. Chiar dacă femeile nu participau efectiv la vânătoare, zeița era responsabilă de soarta și de reușita ei. Pentru zeița Artemis, ursul era un animal sacru, mai ales în Arcadia Greciei. Ursul era numit și arktos (arctic) fiindcă era originar din regiunile nordice. Pentru a ucide un urs, vânătorul trebuia să fie priceput, să aibă noroc și binecuvântarea zeiței, înainte de a pleca la vânătoare de urși și după ce vânătoarea se încheia, bărbații erau obligați să practice un ritual special de mulțumire. Din Munții Ardennes, al căror nume este inspirat de Arduina, denumirea germanică a zeiței vânătoriei, și până în sudul Franței, teritoriul este marcat de vestigii și de sanctuare închinat zeiței protectoare a vânătoriei, în Franța, au fost descoperite în diverse peșteri figurine din lut și cranii de urs, care sugerează tipul de ceremonial care se petrecea în aceste spații. Unul din ritualuri se referea la a bea diverse băuturi dintr-o tigvă de urs (sau de om).

La vreme de război, temuta zeița Hera își apăra protejații. Cei credincioși zeiței pe care ea îi dăruia cu forță și curaj aveau să devină „eroi” pentru preamărirea numelui ei. Zeița le dădea binecuvântare și agricultorilor. Binecuvântarea acordată de zeița Kore se numea „cornucopia”, cu sensul de „îmbelșugat”. Cuvântul din engleză „corn” (porumb) ar putea fi inspirat de numele zeiței, iar cerealele erau roade ale pământului trimise de zeița Ceres. În perioada cuprinsă între domnia lui David și nașterea lui Iisus, misterele și ritualurile magice legate de cultivarea pământului și de vânătoare au început să fie înlocuite de religia de stat, adică de ritualuri în formă instituționalizată. În mod neoficial, misterele și ritualurile magice în formă ne-instituționalizată s-au perpetuat în diverse forme și obiceiuri: binecuvântarea bucatelor înainte de a te așeza la masă, sperietorile de ciori, potcoavele de cai constituie doar câteva exemple în acest sens.

Ritualul decapitării regelui și tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul sunt două aspecte care aparent nu au nimic în comun, numai că simbolismul celor două este incitant pentru cei inițiați în lumea misterelor. Revenind la alfabetul Ogam, în care fiecărei litere îi

corespunde un copac, litera care urmează imediat după „D” este „T”. Dacă litera „D” simbolizează luna iunie, adică momentul execuției regelui verii, luna corespunzătoare literei „T” este iulie, adică momentul în care noul rege urcă pe tron. Dacă acceptăm că „D” îl reprezintă pe Ioan, iar „T” pe Iisus, faptul că litera T a devenit simbolul crucii este deosebit de important.

Iisus debutează ca „rege verde”, adică tânărul rege, al cărui corespondent vegetal sacru este ilicele. Simbolismul arborelui sacru s-a perpetuat, astfel încât ilicele și Crăciunul au devenit două noțiuni inseparabile. Cariera de învățător-preot a lui Iisus începe foarte curând după tăierea capului lui Ioan. Data de 24 iunie marchează moartea lui Ioan, iar perioada cuprinsă între 24 și 30 iunie coincide cu „trezirea”, astfel încât preoția lui Iisus începe practic în iulie, în cel mai pur simbolism masonic. Evenimentul va căpăta o deosebită importanță cosmică. Conform scrierilor istoricului Nennius din perioada timpurie a creștinismului, lumea avea șapte ere. Cea de-a patra epocă începea cu domnia lui David și cu edificarea Templului lui Solomon. Cea de-a cincea eră începea cu Ioan Botezătorul, iar cea de-a șasea, cu venirea lui Iisus.

Religia iudaică s-a debarasat de rădăcinile sale păgâne și s-a transformat în religie monoteistă până la nașterea lui Iisus. Poporul iudeu nu aștepta un nou rege, ci un Mesia pământean, un rege care să îi elibereze de sub jugul stăpânitorului roman, tot așa cum un Moise îi scosese din Egipt sau cum fuseseră eliberați din robia babiloniană. Conceptul de Iisus ca Dumnezeu nu era înțeles sau acceptat ca atare de poporul iudeu în totalitatea sa, iar în unele privințe el nu a fost înțeles sau urmat nici de propria sa familie sau de concetățeni. După moartea lui Iisus, Pavel i-a devenit urmaș, transformat în conducătorul spiritual care a deschis larg porțile noii religii aceluiași păgâni pe care Iacob, ruda lui Iisus, dorea să-i excludă. Iar dacă Biserica edificată de Pavel s-a dezvoltat și a prosperat în Europa, în Asia religia a rămas tributară credinței într-un zeu unic și concepției asiatico-islamice conform căreia Iisus era important doar ca profet. Au fost invocate chiar cuvintele lui Iisus ca dovadă că nu era Dumnezeu: „Căci Tatăl este mai mare decât mine” (Ioan, 14:28).

Britania nu renunțase încă la rădăcinile ei păgâne, totuși avea un punct de convergență cu Israelul : ocupația străină. Atât Britania, cât și Israelul aveau urgent nevoie de un rege. Evreii își doreau un rege pământean care să îi conducă spre emanciparea de Roma, iar Britania avea nevoie de un conducător care să-i elibereze pe britoni mai întâi de sub ocupația romană, apoi de oprimarea saxonă. Iisus nu și-a împlinit misiunea pământeană de a elibera Israelul de sub ocupația romană și a murit. Mormântul său gol oferea speranța că va reveni. Nici Camelotul regelui Arthur nu a reușit să supraviețuiască. Potrivit legendei, Arthur a fost rănit și dus de pe câmpul de luptă, probabil pentru a reveni și el la momentul cuvenit.

Asemănările dintre personajele Iisus și Arthur nu se opresc aici. Tot așa cum enigmaticul vrăjitor Merlin a pregătit venirea regelui Arthur, la fel a procedat și Ioan Botezătorul în ceea ce-l privește pe Iisus Hristos. Guineviere, soția regelui Arthur, a fost numită astfel după o mare zeiță albă și, conform autorilor legendelor Graalului, i-a fost necredincioasă soțului ei. Tovarășa lui Iisus, Maria Magdalena, personaj al cărui simbol este porumbelul, împrumută câteva din caracteristicile zeiței Isis și, conform portretului pe care i-l face literatura creștină de mai târziu, a fost considerată păcătoasă și prostituată. Sau, așa cum femeile sunt cele care l-au pregătit pe Iisus pentru punerea în mormânt și tot ele sunt acelea care l-au văzut primele înviind, tot femeile îl vor lua pe Arthur rănit de pe câmpul de luptă și îl vor duce pe o luntre până în Avalon.

S-au scris până în prezent sute de cărți despre similitudinile dintre mitul celtic al ciclului

vieții, viața regelui Arthur și viața lui Iisus Hristos. Nu este surprinzător și nici întâmplător faptul că familiile care fac parte din Prioratul Sionului și scriitorii aflați sub comanda lor încearcă să stabilească legătura dintre cele două aspecte. Literatura Graalului a fost pusă în slujba recuperării idealurilor mărețe ale vieții. *Questa* Graalului în care a pornit regele Arthur este poate comparabilă cu călătoria eroului din Grecia antică plecat pe mare să se descopere pe sine, sau *arete*. Practic, era mai importantă căutarea Graalului, călătoria, drumul, decât găsirea efectivă a Graalului. La rândul ei, nici devoțiunea grecilor nu a fost împlinită, însă a rămas o aspirație pe care eroul nu a abandonat-o niciodată, învățăturile lui Iisus Hristos țin de același filon. Legea a fost făcută pentru bărbat și femeie, iar nu bărbatul și femeia pentru lege. Iisus a adus omenirii promisiunea împlinirii unui ideal măreț, dragostea dezinteresată față de Dumnezeu și de aproapele, de dragul iubirii în sine. Aceste valori minunate nu coincideau însă cu valorile Bisericii sau ale statului medieval, iar literatura Graalului trebuie privită ca o încercare de a le resuscita. Primul pas era împăcarea tuturor credințelor religioase - crezul francmason de adorare a unei divinități supreme constituia un exemplu în acest sens. Iar cel de-al doilea pas era recuperarea adevăratului mesaj eristic de către omenire prin intermediul literaturii Graalului. Mai exista însă și un al treilea pas, integrarea credinței arhaice în credința modernă. Creștinismul celtic rămânea în continuare tributar lumii druizilor, zeilor vegetației, magicienilor și misterelor lor de nepătruns.

Personajul straniu care a fost Merlin a constituit practic o punte de legătură între trecutul celtic încețoșat și epoca medievală. Odinioară un „sălbatic”, sau „George cel Verde” al britanilor, Merlin a devenit aproape un bun creștin. Povestea legată de venirea pe lume a lui Merlin este poate chiar mai stranie decât cea a lui Ioan Botezătorul, care s-a născut dintr-o mamă „stearpă”. Drept răzbunare pentru triumful lui Hristos asupra iadului, este trimis un diavol pe pământ să chinuiască o familie de oameni credincioși. Respectiva familie, săracă lipită pământului, nu mai avea nimic de preț în afara celor trei fiice. Diavolul reușește să înșele castitatea fetelor mai mici, însă cea de-a treia îl înfruntă. Această fiică mai mare, încă pură, este vioiată în somn de demon, într-o noapte în care uitase să-și spună rugăciunile. Astfel se naște vrăjitorul Merlin, un copil născut de om, dar al cărui corp este complet acoperit de păr. Adevărurile pe care le conțin legende de acest fel sunt ascunse de metafore și simboluri, însă înțelesul lor s-a pierdut în negura vremii. Exista o poveste și despre originea regilor merovingieni franci, care se spunea că s-ar fi tras din Merovee, care ar fi fost conceput în chip miraculos prin unirea unei prințese cu un rege și cu o creatură marină.

Sfântul protector al galezilor este Sfântul David (Dewi în velșă), al cărui nume are sensul de „omul apelor”. După creștinarea Țării Galilor, funcția pe care o îndeplinea omul apelor era aceea de a boteza poporul galez. Iar misiunea Sfântului Ioan Botezătorul a fost tot aceea de a boteza. Numele propriu Ion sau Ioan-își are rădăcina în grecescul „Iona” care la rândul său derivă din numele babilonian „Oana”. Oana, pe jumătate om, pe jumătate ființă marină, îi civilizase pe strămoșii babilonienilor. Și numele propriu Merlin conține conotații marine, deoarece rădăcina *mer* are sensul de „mare”, iar *lin* are tot o semnificație acvatică (lac mic). Ce tradiții ancestrale îi unesc pe acești trei oameni ai mărilor?

Civilizația modernă s-ar putea să nu găsească răspunsul niciodată. Totuși, putem afirma că aproape nu există cultură în care să nu apară legende și mituri despre un om care a adus civilizația într-o regiune oarecare de pe glob venind de pe mare. De la cultura incașilor și mayașilor, continuând cu cea a amerindienilor și ajungând până la civilizația egipteană și babiloniană, ne-au parvenit mărturii mitologice ale apariției unui bărbat care sosește din largul mării, care îi învață pe locuitorii din ținutul respectiv îndeletniciri cum ar fi

construirea de edificii, arta scrisului, agricultura și știința vindecării. Omul mării îndeplinește întotdeauna funcția de civilizator. Oare și Merlin, Merovee și Ioan să fi fost produsul unor mituri comune?

Explicația furnizată de masonerie în legătură cu tradiția masonică este aceea că Solomon însuși, regele care a înălțat Templul, a fost fondatorul unei societăți secrete de constructori-masoni care s-a perpetuat timp de trei milenii. Scopul mai plauzibil al francmasonilor, rozicrucienilor, membrilor „Colegiului Invizibil” și al altor ordine de același gen era edificarea unei societăți mai liberale. Europa devenise un creuzet de popoare - creștini și păgâni, asiatici, islamici și celți. Statele și religiile statelor respective încercau să facă față acestor diferențe culturale impunând un regim sângeros de reprimare. Biserica romană și statul normand și-au unit forțele condamnând abaterea de la principiile impuse și transformând-o într-o disidență periculoasă.

Europa pătrundea în Evul Mediu „întunecat”. Invadatorii barbari care se năpustiseră asupra Apusului au fost respinși în fine în bătălia de la Troyes din anul 451, care a oprit înaintarea hunilor. Era însă prea târziu pentru Imperiul Roman care permisesese hoardelor de invadatori vizigoți, vandali și franci să înainteze, să stăpânească și să conducă Europa Apuseană. Vikingii veniți din ținuturile nordice și invadatorii normanzi stăpâneau deja Insulele Britanice și o parte din Europa. Cuceritorii recurgeau la metode sângeroase pentru a supune populațiile cucerite, ucigând sau mutilând oameni și dând astfel naștere uneia din cele mai crude perioade ale epocii moderne.

Pentru cei care refuzau să plătească dări și să li se supună necondiționat stăpânitorilor, Statul și Biserica deveniseră sinonime cu tortura și cu execuția. Statul, care percepea dările de la popor, nu le oferea cetățenilor oprimați protecția legii, ci le declarase război fățiș. La rândul său, nici Biserica nu le oferea oamenilor recompense sau mângâiere terestre, ci îi obliga să plătească dări tot mai înrobitoare și să participe la războaiele religioase pe care tot ea le inițiasse.

Conții din regiunea Champagne îi invitaseră pe evreii care fugeau din Spania să caute refugiu în Franța, în anul 1025, s-a născut rabinul Solomon Isaac, cunoscut pentru meritul de a fi fost păstrătorul Talmudului. Rasbi, după cum mai era numit, a pus bazele unei școli rabinice la care au fost invitați să studieze erudiți și savanți din întreaga lume. Școala sa nu era deschisă numai evreilor, căci se spune că veneau aici să cânte în ebraică până și preoți francezi. La vremea aceea, învățăturile ebraice includeau și un s’et de cunoștințe mistice esoterice, cunoscute sub denumirea de Cabala, care pătrunsese în Franța și în Spania adusă de diaspora iudee, adică de valul de imigranți evrei care fugiseră din Israel în urma revoltelor din anul 70 când a fost distrus Templul. Cea mai rapidă cale de ieșire din Israel era Marea Mediterană, iar Cabala a călătorit astfel mai întâi către apus, iar ulterior s-a răspândit către nord. Cabala nu putea fi transmisă oricui și tuturor, ci numai unui număr s’elect de învățați. Această elită a devenit depozitara secretelor bine tănuite în spatele limbajului codificat, iar cifrul menit să ducă la interpretarea sensului era ascuns în litere. Cabala era puternic înrudită cu învățăturile eseniene. Dar și printre esenieni, numai câțiva aleși puteau primi învățăturile sacre. Gândirea eseniană reținea ideea centrală a „învățătorului de drept”, care era „nazar”, sau „vlăstar” de viță regală.

Max Dimont, erudit, scriitor și cercetător al trecutului și prezentului poporului evreu, definește tradiția cabalistică drept „filonul secret de dincolo de Tora”. Cabala reprezintă un amalgam de religie și rațiune, de logică și știință, menite să-l ajute pe om să se apropie de Dumnezeu. Totuși, nu pe orice om.

Pe de altă parte, știința și arta scrisului erau ocupații cu care se îndeletniceau numai o mână de aleși, în perioada medievală, scrisul era o profesiune controlată de Biserică și de

stat. Cei care știau să scrie erau angajați în slujba uneia sau celuilalt. Scriitorii care nu se înregimentau sistemului erau acuzați de erezie, trădare sau vrăjitorie, însă curând, până și cei aflați la putere au început să fie îngrijorați de proporțiile pe care le atinsese corupția. Clasa aristocrației, care nu era nici ea mai presus de corupție, este cea care a comandat crearea legendelor din ciclul arturian. Aceleași familii care se uniseră sub pavăza Prioratului Sionului și care au dus la crearea Ordinului Cavalerilor Templieri sunt cele care au comandat scrierea operelor literare despre regele Arthur și istoria unei lumi idealiste și misterioase.

Chiar Geoffrey de Monmouth, în scrierile sale despre Anglia, se menține în zona miracolelor și-a misterele. Geoffroy este primul autor care a scris detaliat despre regele Arthur. El îi dedică „Istoria regilor Britanici”, scrisă în anul 1135, regelui englez Stephen, nepotul lui Wilhelm Cuceritorul. Etienne de Blois i-a jurat credință Matildei, fica regelui Henric I, însă a urcat singur pe tron. Matilda s-a căsătorit cu Geoffrey al IV-lea d'Anjou și a avut un fiu (pe Henric al II-lea) care avea să devină ulterior moștenitorul tronului lui Stephen. Acest Geoffrey al IV-lea a dat familiei cenților d'Anjou numele de familie Plantagenet - vlăstarul de viță regală.

Geoffrey de Monmouth a plasat acțiunea legendelor despre regele Arthur în sudul Angliei; ulterior, scriitorii rivali francezi vor alege Franța drept scenă a legendelor arthuriene. Geoffrey a murit în anul 1155. La scurt timp după moartea sa avea să se nască literatura dedicată Graalului, iar peste jumătate din operele Graalului aveau să fie terminate în decurs de cincizeci de ani, mai precis, în perioada 1180 -1230. Poemul „Lancelot” compus de Chretien de Troyes a fost o operă scrisă la comanda Mariei de Champagne. Mama Mariei, Eleanor de Aquitania, era la a doua căsătorie, iar acest soț era Henry Plantagenet, duce de Normandia și conte d'Anjou. Când Chretien a urmat întocmai indicațiile Mariei, ne spune prolificul exeget al literaturii românești a Graalului Norma Lorre Goodrich, el nu a respectat sursele istorice, iar rezultatul nu a fost „convingător”. A plasa un rege pe jumătate briton, pe jumătate galez, pe care istoria îl recunoaște ca atare, într-un peisaj medieval, subminează atât istoria, cât și arta, atâta vreme cât povestea respectivă este modificată pentru a satisface solicitările comanditarului.

Adevărata Guinevere era o regină războinică, însă dimensiunile și statutul ei vor fi reduse la o imitație a vieții contesei de Champagne. Guinevere era de origine picta, iar, conform culturii din care provenea, își putea alege singură soțul, după pofta inimii, și se putea la fel de bine debarasa de el, tot după pofta inimii. La curtea din Troyes, contesele și chiar reginele erau măritate fără a li se cere consimțământul, prin urmare se resemnau să accepte un mariaj din care lipsea dragostea, fiind incapabile să facă ceva în această privință. Guinevere, care putea face tot ce-și dorea, este considerată infidelă din cauza poveștii de dragoste cu cavalerul Lancelot. Versiunea de la Troyes prezintă drept adulter gestul ei de-al „părăsi” pe Arthur.

Cititorul operei lui Chretien este la fel de nedumerit și în privința episodului în care cavalerul Lancelot îi aduce prințesei inimii sale capul unui bărbat. Tot așa cum strămoșii lor păstrau capul ursului pe care îl vânaseră, și celții au menținut viu obiceiul de a păstra capul dușmanilor importanți. Probabil că cititorii normanzi din veacul al XH-lea, care au trăit la șapte sute de ani după moartea personajului istoric Arthur, nu înțelegeau acest obicei. Pe de altă parte, este posibil ca Chretien, care era mult mai cultivat decât cititorii săi, să fi inclus obiceiuri stranie de acest gen tocmai pentru a rămâne fidel realității istorice, însă poate că poemul „Lancelot” a rămas incomplet din cauza diluării povestirii mistice despre celți, condiție impusă scriitorului de protectorul său bogat. Goodrich consideră că, probabil, Chretien și-a pierdut elanul scriitoricesc.

Să se fi hotărât Chretien de Troyes să abandoneze studiul istoriei arthuriene, poate chiar să iasă din slujba Mariei de Champagne? Oricum, el a murit în anul 1188, în condiții misterioase, iar un incendiu a mistuit majoritatea manuscriselor și a documentelor istorice. Nu ne putem totuși împiedica să ne punem fireasca întrebare dacă nu cumva cele două incidente au fost rezultatul căderii sale în dizgrație. Cu un an înaintea morții sale, adică în 1187, Ierusalimul fusese cucerit de sarazini, iar mulți îi învinovăteau pe Templieri. Tensiunea provocată de greaua pierdere și presiunea exercitată de opinia publică au afectat Ordinul. Organizația secretă formată din familii aristocratice franceze, care îi susținea din umbră pe Cavalerii Templieri, s-a disociat în cele din urmă de Ordin. Deși este probabil că familiile din Lorena continuau totuși să exercite un oarecare control asupra lor, în public ei s-au disociat de activitățile grupului.

Există prea puține speranțe, sau metode, de a arunca lumină asupra unei morți care a survenit în urmă cu opt sute de ani, însă putem deduce că, dacă protectorii lui Chretien au fost nemulțumiți de refuzul său de a finaliza opera în forma și stilul impuse de ei, atunci este posibil ca alți scriitori să o fi continuat și fără să-și facă prea multe probleme de conștiință. Așadar, el nu era de neînlocuit. Chiar înaintea morții sale, i s-a cerut să includă în lucrare câteva genealogii. Acest aspect a devenit o adevărată modă în literatura ulterioară a Graalului. La doi ani de la moartea sa, Robert de Borron introduce arborele genealogic al lui Parsifal mergând în trecut până la Iosif din Arimateea.

Robert de Borron, succesorul lui Chretien, este bănuit de a fi fost noua unealtă de scris la care a apelat Prioratul Sionului în încercarea de a legitima descendența de regi și urmași dintr-o stirpe cu sânge regal. Referindu-se la Sfântul Graal, Robert este primul care îl prezintă în ipostaza de obiect sacru adus dintr-o țară străină și ostilă și plasat în grija altor protectori. Tot de la acest scriitor aflăm despre construirea unui castel al Graalului, al cărui scop precis era acela de a proteja vasul sfânt. Oare Prioratul Sionului încerca să producă dovezi documentare referitoare la dreptul său de proprietate asupra unui obiect sacru care fusese salvat din Templul de la Ierusalim?

Dacă conferim sfântului Graal interpretarea de obiect care confirmă descendența din sângele regal, atunci putem considera că Graalul reprezintă o colecție de documente, probabil arborele genealogic al familiei de regi de la David până la Iisus. De Borron afirmă că Graalul a fost dus pe o insulă pustie din larg, la 454 de ani după moartea lui Iisus Hristos. De vreme ce anumite legende susțin că familia lui Iisus a fugit din Israel imediat după momentul Răstignirii, atunci ce s-a petrecut cu patru secole mai târziu? Momentul coincide cu instalarea în sudul Franței a vizigoților care au adus cu ei în Franța obiecte furate de la Roma, în posesia cărora intraseră romanii în urma jefuirii Ierusalimului. Aceste comori au fost duse spre păstrare în capitala regatului vizigot, care era Rennes-le-Chateau, sau în apropierea sa.

Așa cum Cabala reprezintă o culegere de texte scrise astfel încât cititorul neavizat să înțeleagă doar sensul superficial, în timp ce pentru cititorul inițiat înțelesul este ascuns la un nivel mult mai profund, putem presupune că tot astfel au fost alcătuite și operele comandate de Prioratul Sionului. Cavalerul Parsifal este numit „fiul văduvei”, termen care deține o conotație extrem de importantă din punctul de vedere al masoneriei secrete. După cum menționam anterior, sensul este de frate mason-constructor, expresia fiind folosită atunci când un mason solicită ajutorul unui frate, în „Conte del Graal”, o altă operă scrisă de Chretien și terminată de autori necunoscuți, Parsifal este comparat cu sarazinul „Mahdi”, sau „cavalerul așteptat”, acela care îi poate vindeca pe oameni. Atât Iisus, cât și Parsifal erau recunoscuți drept cavaleri așteptați, amândoi având puteri vindecătoare. Mahdi a supraviețuit în vocabularul masonic secret în forma „mahadia”.

La numai câțiva ani după Chretien și Robert de Borron, cavalerul german Wolfram von Eschenbach a scris poate cea mai misterioasă operă despre Parsifal, intitulată „Parzival”. Acțiunea poemului se petrece la Poitou. Wolfram și-a compus cu rigurozitate opera, mergând până într-acolo încât a folosit calcule matematice în numerotarea capitolelor, lăsându-ne nouă să facem speculații referitoare la mesajele secrete. Poitou făcea parte din domeniul lui Eleanor de Aquitania și al lui Henry d'Anjou, iar Wolfram trebuie să fi scris cu gândul la protectorii săi. El are paternitatea celei mai complicate genealogii dintre toate cele care apar în literatura Graalului, tatăl lui Parsifal fiind urmașul regelui Arthur, iar mama sa, vlăstarul a doi regi ai Graalului, Frimutel și Titurel. Pe de altă parte, autorul utilizează în mod explicit termenii de „Templier” și de „Cavaleri Templieri” și suficient de frecvent încât să ne determine să ne întrebăm dacă nu cumva opera lui reprezintă o încercare tardivă de a face publicitate acestui Ordin căzut în dizgrație.

Wolfram amintește și despre o soră a lui Parsifal, pe nume Sigune, care este uimită cât de puțin știe Cavalerul așteptat. El a văzut sulita însângărată folosită de soldatul roman pentru a se asigura că Iisus murise, platoșa din argint pe care a fost purtat trupul lui Iisus, Graalul care era potirul cu sângele lui Iisus Hristos. îl cunoscuse pe regele-pescar, zeul-rege rănit care nu mai putea guverna. Sigune se mai întreabă cum nu a reușit fratele ei să înțeleagă sensul tuturor lucrurilor pe care le-a văzut. Unchiul lui Parsifal, care este prezentat ca fiind eremit, i-a mărturisit lui Parsifal că Iisus Hristos făcuse profeția conform căreia Parsifal însuși urma să devină păstrătorul Graalului. Opera lui Wolfram este cea mai limpede operă din literatura Graalului, cu trimitere directă la Templieri și informații despre ceilalți cavaleri așteptați, din care aflăm că, în vremea cavaleriească, Templul se afla probabil în sudul Franței.

Conform tradiției frăției Graalului, frații trebuia să facă parte dintr-o societate secretă. Cum la vremea respectivă Templierii nu erau încă proscrisi, așadar nu deveniseră o societate „secretă”, este posibil ca Prioratul Sionului, Ordinul din interiorul ordinului, să fi fost tocmai această „societate secretă”. Puținilor membri admiși în această organizație nu li se permitea să își divulge originea. Iar în Europa secolului al XII-lea, un obstacol în calea recunoașterii arborelui genealogic era, în mod logic, originea iudaică. Iar dacă ipostaza de descendent al regelui David sau Iosif din Arimatea putea părea la prima vedere o onoare, în actualitatea medievală ea putea antrena câteva din cele mai potente familii franceze pe panta suspiciunii și a persecuțiilor.

Marie de France însăși a reiterat obligativitatea ca păstrătorii Graalului să-și tănuiască originea. Să fi reflectat oare lipsa de înțelegere a lui Parsifal o incapacitate de a înțelege sau accepta originea sa iudaică? Wolfram pare să confirme acest aspect. El susține că în Septimania aflată în regiunea Munților Pirinei - ținutul peste care stăpânea William de Gellone - s-ar fi aflat la început castelul unde era păstrat Graalul. Să ne amintim că William era contemporan cu Charlemagne, din dinastia carolingiană care uzurpase tronul regilor merovingieni. Noua stirpe de regenți a făcut tot ce i-a stat în putință să legitimizeze dreptul de a domni. Fiul lui Carol cel Mare s-a căsătorit cu fiica lui William. Prin intermediul unor mariaje strategice de acest gen, familia lui William a asigurat veriga de legătură dintre regalitatea vizigotă și cea merovingiană din Sud și familia Plantard, originea dinastiei Plantagenet. Căsătoriile ulterioare au atras în această ramură și casele de Alsacia-Lorena. Printre altele, familia lui William poseda și domeniul pe care se afla Rennes-le-Chateau și castelul Blanchefort.

Wolfram a continuat în același registru, aducând corecții afirmațiilor făcute de Chretien care căzuse în dizgrația protectorilor săi. El își întemeiază afirmațiile pe surse provenind din sudul Franței și din Spania. O sursă importantă este Kyot din Provența (un maestru

binecunoscut din Cartea a IX-a a poemului „Parzifal) care „descoperise" adevărată poveste a Graalului la Toledo, în Spania. Povestea fusese consemnată de un erudit evreu care trecuse la creștinism, deși familia din care făcea parte părea să nu fie nici creștină, nici iudee. Tatăl acestui învățat iudeu, pe nume Flegenatis, se închina unui vițel, iar Flegenatis însuși studiasse Cabala. El își însușise știința astrologiei și știa când răsar și când apun astrele și modul în care influențau viața oamenilor. El susținea că Graalul era scris în constelații.

De asemenea, Wolfram susține că erau puțini nobilii creștini aflați în slujba Graalului, însărcinați cu păstrarea Graalului. Dacă înlocuim ideea Graalului în chip de cazan celtic sau de potir, cu conceptul Graalului ca ansamblu de cunoștințe, atunci întreaga poveste capătă sens. Această cunoaștere este prin urmare păstrată și transmisă de-a lungul istoriei de un număr restrâns de familii de elită, cunoscute sub denumirea generică de păstrători. La evrei, cunoașterea se referă la secrete legate de astronomie, atât de complexe încât este posibil să nu fie cunoscute decât câtorva rabini care studiază și memorează aceste cunoștințe secrete timp de mulți ani, fiind astfel pregătiți să preia rolul de păstrători. Aceleași secrete pot fi ascunse în spatele formei mai „ortodoxe" a iudaismului, combinate cu știința astronomiei originară din ținutul magilor, din doctrina budistă (posibil moștenită de esenieni) și din religia celtică, într-o epocă în care celții erau răspândiți pe un teritoriu cuprins între India și Irlanda, în Britania și în Galia, aceste secrete au fost apărute și păstrate de druizi, iar aceste secrete erau atât de complexe încât îți trebuia o viață de om pentru a le putea asimila. Din perspectiva unui inițiat, o parte din cunoașterea secretă nu putea fi transmisă decât în forma prin care ne-au fost transmise majoritatea cunoștințelor istorice sau religioase - adică prin mituri, parabole și folclor.

Matei a scris Evanghelia pentru a fi sigur că viața lui Iisus era în acord cu profeția vechi-testamentară. Familiile elitei care formau Sionul au pregătit apariția lui Mesia, care provine din cercul lor. Să-și fi propus ei obiectivul de a pregăti venirea unui rege pământean?

Există mai multe explicații care justifică existența Prioratului Sionului. Una este cea de a perpetua descendența directă din Iisus și Maria Magdalena. Dacă cei doi ar fi avut urmași în urmă cu două mii de ani, atunci numărul „moștenitorilor" ar fi de ordinul câtorva milioane. Dacă unul din acești urmași ar pretinde că este deținătorul unei distincții unice care să le dea altor câtorva milioane motivul de a crede în el și de a-l urma ca divinitate sau ca rege, probabil că ar fi o dovadă de pragmatism. Un alt motiv, cumva mai tainic, ar fi acela de a promova credința într-un zeu arhaic. Poate că scopul real era acela de a susține perpetuarea unei religii în cadrul căreia zeița ar fi putut fi reprezentată de Maria Magdalena, unită cu un zeu-rege reprezentat de un Sfânt Ioan, o autoritate superioară în stil templiero-masonic, care să asigure astfel unificarea întregii lumi sub dominația unui Imperiu Sfânt. Dreptul la tronul unui atare imperiu ar putea fi atunci revendicat de „moștenitori".

Totuși, constituirea unei societăți secrete este ea însăși un scop în sine. Societăți de tipul Prioratului Sionului, masoneriei și altor sute de organizații au numeroase niveluri de „perfecționare" și numeroase grade. Cu cât se ajunge la un nivel mai elevat, cu atât secretele cunoscute sunt mai obscure. Este posibil că apartenența la organizația P-2 din secolul al XX-lea să fi trasat calea spre reușită a unui individ din cadrul grupului. P-2 a fost o grupare masonică italiană, atât de potentă, încât se spunea că cine conduce P-2 conduce practic întreaga Italie. Totuși, după ce organizația a fost deconspirată și după formularea acuzațiilor de crime, membrii de rând au descoperit curând că nucleul elitist al grupării era atât de corupt, încât constituia un motiv de rușine pentru restul grupului.

În mod similar în cadrul masoneriei, pe măsură ce membrii se implică la un nivel profund, sunt șantajați să nu părăsească societatea și să păstreze secretul asupra unor idei și practici religioase cel puțin bizare. Să fi uneltit membrii Prioratului Sionului și rudele lor scoțiene în sensul creării unui regat masonic pe pământ?

Capitolul 13

PĂSTRĂTORII GRAALULUI ȘI LUMEA MODERNĂ

Societățile secrete au existat întotdeauna, iar ele au inspirat teamă regilor, președinților și poporului de rând, fără deosebire. Societățile țin o întreagă mitologie în jurul lor, creând astfel iluzia de forță și putere pentru a-și asigura loialitatea membrilor. Principalul aspect care diferențiază masoneria de alte societăți secrete este complexitatea istoriei întemeiate pe legendă și treptele inițiatice pe care trebuie să le urce membrii masoni pentru a plonja apoi într-o țesătură mitologică și mai densă. Privită din exterior, masoneria este la fel de inocentă ca și o organizație locală de socializare de tip rotary. Însă din interior, ea a fost astfel construită astfel încât să semene cu o religie.

Numai în Insulele care aparțin de Marea Britanie, marea societate secretă a francmasoneriei numără peste un milion de membri (femeile sunt excluse), în Statele Unite, există în prezent șazeeci de mii de loji și câteva milioane de membri. Numai în Anglia și în Țara Galilor sunt șase sute de mii de masoni, iar în Scoția probabil sunt activi peste o sută de mii. Scriind cartea intitulată „Frăția” (*Brotherhood*), un studiu al efectelor masoneriei asupra societății engleze, Stephen Knight face o trecere în revistă riguroasă a corupției pe care a generat-o masoneria la nivelul departamentului de poliție și al sistemului magistraturii. Pentru membrii masoni de grade inferioare, masoneria este un soi de club în care oamenii se reunesc să socializeze, o societate de întraajutorare și o organizație de asistență reciprocă care îi ajută pe membri să își găsească un post mai bun sau noi clienți. Membrii inițiați la grade mai mici știu că nu există decât trei grade. După ce au ajuns la ceea ce credeau că este nivelul superior, ei descoperă că mai trebuie să treacă prin alte treizeci de grade. Un eminent exeget al masoneriei susține că ar exista încă trei grade superioare în jurul cărora nu se face publicitate, fiind apărute de o disciplină foarte strictă privind păstrarea secretului. Unii comentatori susțin că opera pe care a scris-o Stephen King a provocat moartea lui suspectă care a survenit la scurt timp după publicarea ei.

Inițiații primesc cunoștințe de „geometrie sacră”, transmisă din antichitate, din epoca în care a trăit Hiram. Primii constructori-masoni probabil aveau cunoștințe avansate de geometrie reparatorie și de întreținere pentru a-și putea face meseria cum se cuvine. Pe de altă parte, este cert că maeștrii constructori-masoni aveau cunoștințe avansate de matematici superioare pentru a fi capabili să facă planurile construcției și să supravegheze edificarea de catedrale și biserici, în mod similar, probabil că inițiaților de grade mici li s-au transmis secrete până la un punct, în timp ce inițiații din gradele mari au intrat în posesia unei forme superioare de cunoaștere sacră. Membrii masoni pot ajunge până la gradul treizeci și trei, numai că cifra în sine este illogică din perspectiva unui plan mistic în care treizeci și șase reprezintă jumătatea celor șaptezeci și două de grade secrete. Foștii președinți americani Gerald Ford, William Howard Taft, Franklin Delano Roosevelt și Harry Truman, dar și alte personaje marcante din viața publică, printre care îi amintim pe J. Edgar Hoover, Melvin Laird, Secretarul pentru Apărare din administrația Nixon, și Steven Bechtel (marele magnat din industria construcțiilor) toți au ajuns până la gradul treizeci și trei. Care era secretul pe care îl știau toate aceste personaje sus-puse?

În cartea „Geneza” (*Genesis*), David Wood arată că pentru francmasoni numărul treizeci și trei a fi suma dintre numerele optsprezece (numărul lui Isis) și cincisprezece (numărul lui

Osiris). Trimiterile de acest gen la sacralitate nu numai că nu sunt întâmplătoare, ci sunt foarte importante în această pseudo-religie. Numărul cinci este simbolul puterii feminine asociată cu pentagrama. Și numărul opt este un număr sacru prin conexiune cu Isis, care este probabil cea mai veche divinitate universală. Se știe despre cifra opt că reprezintă dublul simbol al nașterii și al infinitului. Iar numărul cincizeci și opt (cinci și opt) este un număr considerat sacru de Templieri și de organizația Prioratului Sionului din zilele noastre. Cinci plus opt fac treisprezece, număr pe care creștinii îl consideră ghinionist din cauza asocierii cu zeița păgână. Dacă cifra opt poate fi un număr pozitiv sau „norocos” pentru creștini, în schimb, treisprezece nu poate reprezenta decât zeița. Litera „M” din numele zeiței este și cea de-a treisprezecea literă a alfabetului, fiind folosită ca simbol al constelației Fecioarei. Iar o zi de vineții 3 a anului 1307, s-a dovedit a nu fi o zi fastă pentru Templieri, de vreme ce valul de arestări masive a început în acea zi. Să fi fost un nonsens simbolismul și semnificația mistică a acestor numere?

Există două motivații posibile care ar putea explica legende și misterul țesute în jurul acestor numere. După cum știm, de-a lungul timpului, arta arhitecturii nu a fost consemnată în documente scrise. Fiecare număr important reprezenta cifra în spatele căruia se ascundea o întreagă poveste, numerele fiind folosite asemenea unor dispozitive de memorare menite să reactiveze mai rapid un șir de cunoștințe însușite. Am moștenit sistemul modern de măsurare de la cea mai veche civilizație a lumii, civilizația sumeriană. Sumerienii împărțeau cercul în 360 de grade, iar ora și minutul, în unități de câte șazeci de subdiviziuni fiecare. Ei sunt cei care au stabilit piciorul ca unitate de măsură la doisprezece țoli, ca și sistemul de socotire în duzini pentru ouă. Ei au introdus măsurarea timpului și a spațiului cu ajutorul acestui sistem numeric bazat pe cifra șazeci. Tot sumerienii sunt cei care măsurau timpul cu ajutorul spațiului. De pildă, intervalul necesar umbrei lăsată de soare să traverseze o suprafață dată, îi permitea matematicianului (dar și arhitectului) să măsoare distanța.

Acest tip de măsurători aveau o semnificație cosmică. Soarele echinoxului ocupă fiecare casă a zodiacului pentru o perioadă de 2. de ani. Un ciclu zodiacal complet acoperă o perioadă de 25. de ani. Unui cerc de 360 de grade îi sunt necesari șaptezeci și doi de ani pentru deplasarea cu un grad. Ciclul zodiacal complet (adică 25. de ani) împărțit la 432 (număr pe care Berossus l-a folosit tot atât de mult pe cât de mult este folosit simbolul d în geometria euclidiană) are ca rezultat 60, numărul pe care se bazează întregul sistem matematic. Anumite numere-cheie declanșau mecanismele de memorare, acționând asemenea unei legende.

Valhalla, tărâmul morții din mitologia scandinavă, avea 540 de uși prin care puteau pătrunde opt mii de războinici, înmulțind aceste două cifre, vom obține 432.0. În tradiția chineză, istoria cataclismelor din univers care au dat naștere planetei Pământ ar fi fost cuprinsă în 4320 de volume. Iar istoricul și misticul babilonian Berossus susține că perioada cuprinsă între Potop și primul rege a fost de 432.0 de ani. În poemul indian Rig Veda, există 10. de strofe cu patruzeci de silabe fiecare (adică în total, 432.0 de silabe).

Dar și în civilizațiile din Lumea Nouă, existau anumite cifre care se disting în mod deosebit, în cultura maya, unitatea de măsurare a timpului era *katun*, care coincidea cu 7. de zile, iar cinci *baktun* echivalau cu o perioadă de 720.0 de zile. Mitologia creată în jurul numerologiei poate că este tocmai o încercare de a disimula acest tip de cunoștințe în interiorul legendelor pentru a fi astfel păstrate. Geometria sacră era, în definitiv, un șir de cunoștințe de geometrie necesare și obligatorii pe care trebuia să le dețină orice individ care lucra în construcții.

Pe de altă parte, natura ocultă a masoneriei a fost ulterior exploatată cu scopul de a

exercita un control mai eficient, total asupra membrilor organizației. Depunerea jurământului de credință față de zei păgâni străni, sau interpretarea anumitor roluri în cadrul unor ceremoniale secrete constituiau suficiente motive de condamnare și de ardere pe rug într-o epocă de dată relativ recentă. Apartenența la o organizație masonică a curmat cariere politice marcante în Italia chiar și în zilele noastre. Este evident că metode ca manipularea și șantajul pot constitui instrumente eficiente de controlare a membrilor săi. În anumite organizații și mișcări, păstrarea secretului și exercitarea controlului sunt mijloace extrem de importante.

Manly P. Hall, expert în legislație și istorie masonică, este probabil primul care a subliniat ce număr impresionant de Părinți fondatori ai Statelor Unite erau membri de rang superior în masonerie. Se pare că într-adevăr conceptul de naștere a unei țări în Lumea Nouă, creată sub numele de Statele Unite, este un concept care a aparținut masoneriei europene. Câștigarea independenței americane reprezintă punctul culminant al unor eforturi depuse pe termen lung de masonerie care a acordat sprijin financiar secret guvernului Statelor Unite, iar, ulterior, a participat la susținerea financiară a armatei cu scopul de a asigura supraviețuirea ulterioară a țării nou crea'te. Arhitecții Declarației americane de independență și cei care au redactat și semnat Constituția erau aproape în majoritatea lor masoni, tot așa cum masoni au fost și guvernatorii primelor treisprezece colonii britanice din America. Militarii, atât cei care făceau parte din structuri organizate, cât și cei care acționau în umbră, făceau parte din masonerie. Iar primul președinte american a fost un mason marcant. Erau tot masoni până și susținător^ militari ai Revoluției, din diverse țări europene, care au susținut cauza războiului american. Să fie vorba de o coincidență? Greu de crezut.

Sămânța mișcării care avea să conducă la declanșarea Războiului american de Independență a fost plantată odată cu formarea primelor colonii europene în Lumea Nouă. Dacă imensa masă a imigranților a colonizat America, unica motivație fiind speranța într-o viață mai bună, mișcarea care a dus la declanșarea revoluției și la instaurarea unei societăți idilice a fost orchestrată de o grupare selectă a elitei europene. Ideea unei lumi dominată de liber cugetători a fost inspirată de filozofia scriitorilor din epocă, iar vorbele lor au fost curând urmate de fapte.

Lista masonilor care au participat la Revoluție seamănă cu un ghid *Who 's Who* de personaje ilustre din istoria americană. Se spune că Patrick Henry și Richard Henry Lee au fost masoni. John Hancock, Dr. Joseph Warren și Paul Revere erau membri ai Lojii masonice de Rit Vechi Scoțian, care, în America, avea un grad numit „Cavaler Templier”. Paul Revere făcea parte și din organizația „Fiii Libertății” care întreținea legături cu Loja Sfântul Andrei, aceeași care a instigat la celebra Partidă de ceai de la Boston. Benedict Arnold și tatăl său vitreg, marele șerif din New Haven, au fost ambii masoni în loja locală. Benjamin Franklin era Marele Maestru al Lojii Pennsylvania și membru într-o lojă europeană a cărei denumire sugerează o societate secretă în interiorul unei alte societăți secrete: Loja Regală a Comandanților Templului Vestic Carcassone. După cum ne amintim, Carcassone a fost centrul războiului religios declanșat din inițiativa Bisericii împotriva arienilor catari, în efortul de pregătire a premiselor pentru război, Franklin a întreprins o călătorie în Franța. El avea misiunea de a menține deschise canalele comerciale cu Franța prin care s-ar fi putut asigura transportul de^armament și muniție necesare coloniilor în timpul războiului, în Franța, el a fost primit de Dr. Jacques Barbeu-Dubourg și de Sieur Mountaudion. Întrevederea ia care au participat Franklin și familia Mountaudion din Nantes, oraș care reprezenta o reductă a masoneriei, a dus la încheierea unei înțelegeri care s-a prelungit timp de trei generații, afacerea constând în transportul

ilicite de arme și alte bunuri către America. Mountaudion era membru al Academiei Regale de Științe și frate mason, înainte de izbucnirea războiului, coloniile erau deja înarmate și pregătite pentru conflictul iminent.

În luna ianuarie a anului 1775, vasul francez *Jean Baptiste* - un nume foarte potrivit pentru o întreprindere masonică

- transporta la bord o încărcătură de arme pentru Portugalia, care a fost apoi transferată pe o corabie olandeză cu destinația America. Transportul cuprindea o mie de muschete, cinci sute de perechi de pistoale și butoiașe cu praf de pușcă. Când, după câțiva ani de ciocniri clandestine, a izbucnit în cele din urmă războiul american, numeroși francmasoni au venit din străinătate, grăbindu-se să sară în ajutorul tinerei națiuni. Baronul von Steuben, Kazimierz Pulaski și marchizul de Lafayette au fost doar câteva din personalitățile marcante care au participat în efortul de război. Au existat masoni și în tabăra britanică, iar un cercetător atent al revoluției ar putea ajunge la concluzia că rolul lor a fost acela de sabota efortul de război britanic, în ciuda faptului că britanicii au hărțuit, în general, armatele americane conduse de Washington - care duceau lipsă de armament, muniție și furnituri și erau în inferioritate numerică

- ei au pierdut câteva bătălii strategice, iar, în cele din urmă, războiul.

Generalul Arthur St. Clair, descendent al seniorului William Sinclair de pe domeniul Rosslyn, a luptat sub comanda comandantului britanic Sir Jeffrey Amherst în Noua Scoție. Iar, când în timpul Revoluției americane, cauza devenise Franța ca inamică a Marii Britanii, el a ales tabăra britanică. Totuși, când i s-a ordonat să lupte împotriva coloniilor britanice din America, el și-a dat demisia și a fost imediat numit general-maior în armata americană. Ulterior, el a luptat în războaiele împotriva amerindienilor și pentru apărarea țării sale de adopție. S-a căsătorit cu moștenitoarea unei familii franceze bogate, însă a murit sărac. Pe piatra de mormânt sunt săpate următoarele cuvinte: „Această piatră este ridicată peste oasele fratelui lor dispărut de către membrii societății masonice”.

Generalul Horatio Gates, care a luptat sub comanda lui Amherst și a fost prieten apropiat al lui George Washington, s-a căsătorit cu fiica Marelui Maestru din Noua Scoție. În mod paradoxal, el a fost preferat lui Washington în poziția de comandant suprem al armatei de o clică de politicieni din care făceau parte Charles Lee din Virginia și Johny Vdams din Massachusetts. George Washington depusese jurământ la intrarea în masonerie în anul 1752, adică la vârsta de numai douăzeci de ani, și a urcat rapid treptele ierarhiei masonice, ca și cele ale armatei, iar în final a ajuns Mare Maestru al Marii Loji a Virginiei. Lafayette însuși a remarcat devotamentul exemplar al lui Washington față de frații masoni și mai nota că rareori se întâmpla să îi numească la comanda trupelor sale, sau să îi lase să ia decizii importante, pe cei care nu erau masoni. Generalii Horatio Gates, Henry Knox și Israel Putnam, care luptau sub comanda lui Washington, erau toți frați masoni.

Washington s-a folosit de tradiția și de fraternitatea masonică ca metodă de menținere a unității armatei și a condus ceremonii masonice ale lojii sale până și la Valley Forge.

George Washington i-a învins pe conspiratorii britanici și americani și a fost curând ales președintele tinerei republici. A fost admis și a depus jurământul cu mâna pe Biblia Lojii Sfântul Ioan din New York, dinaintea Marelui Maestru al Lojii New York, Robert Livingston. Dolarii au purtat și continuă să poarte înscrise pe ei simboluri tipic masonice, printre altele piramida neterminată, „ochiul atotvăzător” și sulul de pergament care anunță „noua ordine seculară”. Primul procuror general al Statelor Unite, Edmund Randolph, a fost și el mason, la fel ca și primul președinte al Curții Supreme a tânărului stat, John Marshall. Masoneria a triumfat în Statele Unite, iar societatea utopică a lui Bacon a dat

roade peste ocean.

Bacon și noua ordine mondială

O seamă de scriitori și de filozofi au jucat un rol determinant în dezvoltarea noțiunilor de libertate și de democrație, însă Bacon a fost unul dintre puținii membri ai elitei sociale care a dispus de resursele necesare explorării ținuturilor noi și capabil să influențeze colonizarea Lumii Noi. A fost o personalitate cu o reală anvergură renașcentistă, atât sub aspectul gândirii politice, cât și în domeniul științelor, în cartea sa intitulată „Noua Atlantida”, el lansează o chemare deschisă către cultivarea artelor și a științelor, către asumarea libertății, stoparea persecuției evreilor și îmbrățișarea idealurilor superioare egale pentru toți oamenii. O piesă scrisă în aceeași perioadă de un prieten de-al lui Bacon, a cărei temă sfida dreptul divin al monarhiei, l-a costat pe prietenul respectiv viața. În acest fel se explică și de ce Bacon nu și-a publicat întreaga operă sub numele său; iar acesta este, de altfel, și motivul pentru care se presupune că i-ar fi cedat unui actor analfabet, laurii compunerii unor opere ca „Richard al II-lea”.

După cum am aflat anterior, Dr. Orville Ward Owen a călătorit din Statele Unite în Anglia, pornind în căutarea manuscriselor originale scrise de tandemul Shakespeare-Bacon. Disponând de indicii care făceau trimitere directă la scrierile lui Bacon și ale lui Shakespeare, Owen a întreprins studii riguroase pe această temă timp de cincisprezece ani. Lucrarea semnată de Bacon și intitulată „Sylva Sylvarum” conținea câteva explicații clare ale unor metode de conservare a pergamentelor cu ajutorul mercurului, adică modul în care puteau fi așezate sulurile de pergament în argint viu pentru a putea fi păstrate o perioadă îndelungată. Owen a căutat în castele în ruine, scări, pasaje și încăperi secrete unde credea că pot fi ascunse cutii sigilate în mercur. Cercetările lui l-au purtat până la o galerie construită sub albia râului Wye și la castelul din împrejurimi, în albia râului, Owen a descoperit un seif din ciment și piatră de dimensiunea unei încăperi, care era însă gol. Concluzia la care a ajuns Owen este că Bacon a folosit această ascunzătoare, însă că el, sau altcineva, a transferat manuscrisele într-un loc mai sigur, în „Sylva Sylvarum”, Bacon vorbește despre construirea unor izvoare artificiale prin utilizarea pietrei de râu, a nisipului și a ierbii uscate. Să fi fost amplasată ascunzătoarea lui Bacon undeva în Noua Scoție? Se știe că Bacon și doi dintre cei mai apropiați prieteni ai săi au fost împroprietăriți cu terenuri vaste în regiunea din răsăritul Canadei. Unul dintre amicii lui Bacon, William Rawley, a păstrat manuscrisele lui Bacon la loc sigur până la moartea sa, în anul 1660. Celălalt prieten este Thomas Bushell, inginer minier, specializat în extragerea de minereu din minele inundate. Este posibil ca ambii să fi contribuit la păstrarea secretului asupra pieselor shakespeariene ale lui Bacon, ascunzându-le și împiedicându-le să vadă lumina zilei.

În cercul strâns unit în jurul lui Bacon și al amicilor săi, exista o grupare care forma Colegiul invizibil, compusă din toți cei care gândeau și îndeplineau lucrurile la curtea elisabetană. Numai că aceștia își desfășurau activitatea într-o lume care socotea că știința este o disciplină care ține de Triegie și erezie - crime abominabile care atrăgeau protagoniștilor condamnarea la tortură și moarte. Ideea unei țări utopice în care experimentele și teoriile științifice să nu fie condamnate prin lege era deosebit de atrăgătoare pentru toți membrii colegiului. Linia de demarcație dintre știință și magie era extrem de fină în perioada elisabetană. Un individ putea fi recompensat regește pentru o descoperire, sau putea fi dat pe mâna Inchiziției și acuzat de erezie. Un exemplu elocvent îl constituie primele cercetări din domeniul medicinei.

Bacon însuși a studiat corpul omenesc. El a avansat judecata greșită că temperatura corporală nu este determinată de o regulă precisă. Un alt pionier al Renașterii care i-a

împărtășit vederile a fost Sir Walter Raleigh. Printre cercetătorii din cercul lor se număra și Dr. Robert Fludd conform căruia Biblia ar conține o trimitere la folosirea termometrului în determinarea temperaturii corpului omenesc. Dacă teoriile de acest gen sunt de natură să aducă zâmbete ironice pe buzele contemporanilor noștri, trebuie să ținem totuși cont de realitatea momentului să acceptăm că știința răzbătea la lumină ieșind dintr-o epocă întunecată și că teoria precede întotdeauna descoperirea uni mare adevăr. Un alt personaj care făcea parte din cercul lor era William Harvey, cel pe care contemporanii săi l-au criticat vehement pentru disecțiile pe cadavre întreprinse în cadrul cercetărilor medicale și științifice, însă căruia posteritatea îi acordă în prezent întreaga cinste care i se cuvine. Dr. Fludd era rozacrucian. Societatea secretă Rozacruciană, care a apărut în Germania la începutul secolului al XVII-lea, îl revendică pe Christian Rosenkreuz drept fondator al organizației, el fiind și autorul lucrării „Nunta chimică”. Lucrările din domeniul alchimiei pe care le-a semnat Rosenkreuz, printre care se numără și opera mai sus citată, puteau avea drept consecință firească trimiterea la eșafod a autorului. Pe numele său adevărat Johan Valentin Andrea, autorul se temea de felul în care va primi Biserica aceste idei și a preferat să scrie sub pseudonim. Corpul operei „Nunta chimică” abordează tematica Templierilor, literatura Graalului și descendența de sânge regal. Asocierea sa cu societatea secretă „Roza Cruce” nu l-a împiedicat pe dr. Fludd să se implice în cercetarea științifică modernă. Tatăl lui Fludd era trezorierul reginei Elisabeta I și slujea la curtea ei alături de Bacon. În epoca respectivă, curtea Angliei trimitea ajutoare în Franța și menținea în acest scop legătura cu ministrul de finanțe francez Louis de Nevers. Fludd însuși era tutorele copiilor lui Henry de Lorraine, la Marsilia, unul dintre ei fiind Charles, duce de Guise. Charles de Guise, a cărui familie patronase compunerea poemelor eroice-romanești ale Graalului, s-a căsătorit cu Henriette-Catherine de Joyeuse, care stăpânea și satul Couiza, aflat în apropiere de Rennes-le-Chateau. Iar între Fludd, Nevers și Andrea mai exista și un alt tip de legătură : fiecare dintre ei fusese ales în demnitatea de Mare Maestru al Prioratului Sionului.

În Anglia, Bacon și grupul din care făcea parte insistau, după toate evidențele, pe lângă regina Elisabeta, în încercarea de a o convinge să dea curs proiectului „Noua Atlantida” ai cărui inițiatori erau. Dr. John Dee, un alt membru al Colegiului invizibil, avea mare trecere pe lângă regină, care îl asculta orbește. Deși el însuși nu a excelat în nici un fel în arta navigației, lucrarea sa intitulată „Arta desăvârșită a navigației” l-a inspirat pe Sir Francis Drake, convingându-l că era posibilă o călătorie în jurul lumii. Totuși, Dr. Dee s-a remarcat mai ales ca magician și esoterist. Printre însărcinările sale de curtean, se număra și aceea de astrolog al reginei Elisabeta. De altfel, regina a fixat ziua încoronării numai după ce dr. Dee s-a pronunțat în favoarea unei da'te faste, însoțită de doamnele sale de onoare, regina a călătorit până la domeniul lui Dee de la Mortlake unde se afla oglinda fermecată care putea prevesti viitorul. Nici unul dintre martorii prezenți la acest eveniment nu și-a amintit ulterior ceea ce văzuse acolo.

În laboratorul său, dr. Dee făcea experimente alchimice și își nota descoperirile făcute în această știință secretă și în Cabala. Mărturiile din epocă confirmă că biblioteca sa conținea cea mai impresionantă și mai numeroasă colecție de cărți din toată Europa, multe dintre acestea tratând despre discipline interzise atunci, dar care astăzi se consideră că țin de știință. Când chestiunea expediției conduse de Drake a fost evocată pentru prima dată, susținătorii planului au apelat la ajutorul lui Dee. Recurgând la o logică alambicată și la toată elocința de care dispunea, dr. Dee a reușit s-o convingă pe Elisabeta că era descendenta în linie directă a regelui Arthur și prin urmare, îndrituită să devină regina Americii (dar și a Scandinaviei și a Rusiei pentru a păstra buna măsură). Elisabeta,

împreună cu alți susținători, i-au pus lui Drake la dispoziție fondurile necesare îndeplinirii misiunii sale secrete. Călătoria întreprinsă de corabia *Golden Hind* le-a adus investitorilor un profit de 4700 %. Din colecția dr. Dee mai făceau parte hărți maritime care datau din perioada expediției conduse de Zeno-Sinclair, pe care le obținuse pentru Dee exploratorul englez Sir Martin Frobisher. Până la urmă, însă, cunoștințele de magie ale dr. Dee n-au lucrat în favoarea sa, fiindcă o mulțime furioasă i-a atacat reședința și i-a distrus biblioteca, după ce poporul auzise că se folosea de oameni pentru a-și face vrăjile.

Un alt membru al Colegiului invizibil, savantul Robert Boyle, a preluat demnitatea de Mare Maestru al Prioratului Sionului urmându-i lui Andrea la conducere. Atât Andrea, cât și Boyle studiaseră intens și făcuseră experimente în domeniul alchimiei. Boyle întreținea relații cu familia de Medici, cu Isaac Newton și cu filozoful John Locke. Locke era la rândul lui în relații cu ducii de Guise și, la un moment dat, a început să studieze temeinic povestea misterioasă de la Rennes-le-Chateau (adică, cu mult timp înainte ca Sauniere să fi făcut extraordinara sa descoperire din secolul al XIX-lea). întreaga operă a lui Boyle, elaborată în urma cercetărilor din domeniul alchimiei, a intrat în posesia lui Newton. Printre lucrările lui Newton se numără și un studiu despre iudaism, care se crede că ar fi cuprins și cunoștințe de origine divină care s-au pierdut însă între timp. Newton știa că astronomii și astrologii din Egiptul, Babilonul și Grecia antice construiseră temple pentru a servi drept modele de alcătuire a universului și ca instrumente de conservare a cunoașterii cosmice, integrată în macrocosmos. Solomon a fost primul din această serie de inițiați. Newton a subliniat importanța pe care o aveau dimensiunile Templului lui Solomon, construit cu scopul de a reține și revela secrete importante. Din Apocalipsa Sfântului Ioan și din Ieremias, Newton a învățat ce valoare are respectarea unui plan exact de construcție a templului. El a fost convins că un număr redus de aleși dețineau în trecut piatra filozofală, pe care aceștia o transmisese în taină de-a lungul timpului altor inițiați, din acest club s'au selectând făcând parte personalități ca Solomon, Moise, Platon, Hermes și Iisus. El însuși credea în existența și puterea lui Dumnezeu, însă împărtășea doctrina ariană conform căreia Iisus nu era egalul Creatorului divin.

Convingerile pe care le-a îmbrățișat Newton reflectau mitologia însușită de masoni conform căreia Solomon a construit o structură arhitecturală menită încă de la început să creeze o copie la scară redusă a universului. Solomon a inclus în această construcție o cunoaștere secretă accesibilă doar unui număr restrâns de inițiați. Printre cei câțiva aleși se numărau magicieni persani, preoți babilonieni și filozofi greci care au păstrat și au transmis mai departe aceste cunoștințe secrete. La moartea lui Newton, majoritatea scrierilor sale s-au împrăștiat și s-au pierdut, în anul 1936, economistul englez John Maynard Keynes a descoperit din întâmplare la o licitație câteva din documentele scrise de Newton, le-a cumpărat și le-a supus unui studiu minuțios. El a ajuns astfel la concluzia că Newton a fost „ultimul magician”.

După o sută de ani, conducerea Prioratului Sionului, în fruntea căruia se aflaseră odinioară savanți, a revenit unor personaje mult mai orientate către viața politică. Pe de altă parte, dinastia catolică Stewart a revenit pe tronul Angliei în anul 1660. Bucurându-se de susținerea francmasoneriei, societatea secretă a primit permisiunea de a se manifesta mult mai deschis, iar Charles Radclyffe, membru activ al masoneriei scoțiene, a devenit Marele Maestru al Prioratului. El era văr al prințului Carol, Tânărul Pretendent, și foarte implicat în activitatea Societății Regale. Societatea Regală de Științe, Colegiul invizibil și rozacruianismul au apărut ca reacții față de opresiunea care se făcea puternic resimțită din partea Bisericii și a statului, dar și față de teama generalizată a maselor populare, care aveau încredere absolută în Biserică. Sub patronajul și apărarea de membri caselor regale,

aceste grupări și-au putut continua nestingherite cercetările și au reușit să facă descoperiri științifice, temându-se mai puțin, din acest motiv, că vor fi etichetate drept vrăjitorie sau erezie; iar teama de acuzații grave formulate de Biserică era mai diluată; să nu uităm că Galileo Galilei a fost aruncat în temniță, supus supliciului torturii, judecat și obligat la domiciliu forțat pentru tot restul vieții pentru „vina” de a fi susținut că Pământul se învâрте în jurul soarelui.

Francmasoneria a devenit treptat o societate mai puțin discretă în cursul acestei perioade istorice, în ziua de 24 iunie 1717 (sărbătoarea Sfântului Ioan), patru loji londoneze au hotărât să își facă cunoscută existența. În anul 1725, o lojă din Irlanda le-a urmat exemplul. În cele din urmă, mai precis în anul 1737, Loja de Rit Scoțian, condusă de Andrew Ramsay, care făcea parte și din Loja franceză a lui Lazăr, și-a făcut intrarea oficială pe scena publică. Ramsay a asigurat legătura dintre Templieri și Francmasoni. Numind noua organizație „Cruciații resuscitați”, el l-a inițiat pe Tânărul Pretendent Carol în misterele francmasoneriei despre care credea că asigură trecerea în posteritatea zeitelor Ceres, Isis, Minerva și Diana. Agenda sa de lucru, care era mai degrabă politică și foarte asemănătoare celei a neamului Sinclair, cuprindea și un punct referitor la realizarea unirii dintre Franța și Scoția.

În acel moment, însă, francmasonii scoțieni încetaseră de a mai fi devotați Bisericii catolice. Biserica de la Roma i-a condamnat pe toți francmasonii și i-a excomunicat pe membri catolici ai masoneriei. Papa Clement al XII-lea a făcut, în anul 1738, declarația oficială că scopul real al francmasonilor era acela de a submina autoritatea Bisericii catolice. Probabil că acest papă a înțeles masoneria ca pe o erezie ariană. Știm în prezent că, odată ce un mason avansează pe scara ierarhică și trece de primele trei grade inferioare, el este inițiat în sensul că i se transmite o doctrină de natură religioasă. I se spune, ca, de altfel, tuturor inițiaților, că organizația acceptă membri de orice religie care cred în existența unui Dumnezeu suprem. Ulterior, proaspătului inițiat i se spune că există un singur Dumnezeu, dar că Iisus nu face parte, sub nici o formă și în nici un fel, din divinitate. Pe de altă parte, Dumnezeu în care cred francmasonii nu este același Dumnezeu în care cred catolicii. Dumnezeu este pentru francmasoni labulon, o combinație mistică între Iah (sau Iahve, Iehova al evreilor), Ba'al (zeul suprem al fenicienilor și celților) și On (zeu egiptean, sau Osiris).

Stephen Knight a dezbătut amplu chestiunea divinității în care cred francmasonii într-un capitol al cărții sale, intitulat „Diavolul deghizat”. Pentru francmasoni, Dumnezeu este Marele Arhitect care a creat, a edificat universul. Pe măsură ce un mason va urca pe scara inițierii masonice, el va primi prin revelație cunoștințe referitoare la natura acestui Dumnezeu. Puțini sunt cei care au acceptat să discute cu scriitorul Knight despre aceste obiceiuri, fiindcă, în afara organizației lor, masonii sunt credincioși și practicanți ai unor religii admise. Este extrem de greu să pui de acord religia „vizibilă” cu apartenența la o societate secretă care crede în zei iudei și păgâni, în același timp.

Bacon a ratat crearea societății utopice, dr. Dee a eșuat în încercarea sa de a pune întreaga lume la picioarele reginei Elisabeta, iar Drake a reușit doar să umple cuferele sale și pe cele ale reginei cu prada confiscată de pe galioanele spaniolilor. Noua utopie, care încerca în mod evident să pună capăt prejudecăților religioase și ascendentului ferm pe care îl avea religia asupra tuturor domeniilor cunoașterii, și-a făcut intrarea violent într-o lume în care creștinii luptau împotriva creștinilor, iar persecuțiile religioase căpătaseră forme moderne, materializate sub forma condamnării vrăjitoriei. Partea intelectuală și speculativă a francmasoneriei ratase momentul, astfel încât partea operativă a Ordinului a preluat conducerea. America secolului al XVIII-lea se îndrepta spre împlinirea idealului

lui Bacon, însă Europa o luase în cu totul altă direcție.

Păstrătorii reușesc în America

Francmasonii scoțieni au avut un rol decisiv în a implanta așa-numita „masonerie” în Lumea Nouă și a păstra Noua Scoție. Aflat la comanda regimentului Garda Scoțiană Regală, Sir Jeffrey Amherst a reușit să-i alunge pe francezi din Noua Scoție în anul 1758. Același Amherst este autorul actului cunoscut sub denumirea de Patentul Shoreham care, reflectând dorința de creștere demografică, a dus la împărțirea teritoriului, care s-a produs un an mai târziu. Pentru prima dată, Insula Stejarilor avea un proprietar.

Amenințarea războiului iminent din America a obligat numeroase familii să plece din Noua Anglie și să se stabilească în Noua Scoție. Dar și multe familii scoțiene din Ținutul Muntos de pe bătrânul continent au emigrat în Noua Scoție. Unde punea piciorul Amherst, imediat îi urma și francmasoneria. *Unitatea* a fost prima lojă britanică din America recunoscută în mod oficial, iar în această unitate s-au pregătit frați masoni dintre care îi amintim doar pe Ethan Allen, Benedict Arnold și George Putnam. Sub comanda lui Amherst era și un tânăr locotenent-colonel pe nume John Young. Young fusese numit locțiitorul Marelui Maestru al Lojii Scoțiene de nimeni altul decât de William St. Clair, seniorul domeniului Rosslyn. În anul 1761, Young a cedat conducerea lojii unui alt locotenent-colonel pe nume August Provost, iar Provost a devenit Marele Maestru al tuturor lojilor de Rit Vechi Scoțian din America.

Francmasonii aveau să joace un rol de frunte, esențial, în diplomația de culise și în rezistența militară care avea să se transforme în Războiul american de independență. Visul creării unei țări libere, caracterizată prin separarea religiei și a statului, oricât de utopic ar fi putut părea, a fost astfel împlinit. Succesul Revoluției americane a permis ideilor revoluționare să pătrundă și în Franța. Revoluția franceză, care se născuse o dată cu conceptele filozofice ale unei elite de intelectuali, a degenerat însă într-un măcel condus de masele populare, în acel moment, tezaurul secret al familiei Sinclair, tezaurul Templierilor, tezaurul provenind în urma jefuirii Templului lui Solomon și obiectele de cult aparținând Bisericii catolice din Scoția, erau deja în păstrarea și sub paza societății secrete care acționa în cadrul francmasoneriei operative. „Seiful” secret din Insula Stejarilor se afla însă pe teritoriul Noii Scoții și era amenințat de ostilitățile dintre francezi și englezi.

Păstrătorii eșuează în Europa

În Europa, familiile elitei constituite în Prioratul Sionului nu erau însă eroii altruiști dispuși să-și riște averea sau viața pentru a vedea înfăptuindu-se idealurile mărețe pe care le nutreau. Elita Europei era percepută ca fiind preocupată mai mult de sine, avidă de putere și lacomă de averi. Astfel încât, aristocrația a devenit principala țintă a mulțimii furibunde, iar, în scurt timp, toate personajele care dețineau averi importante au fost considerate antirevoluționare. Membrii familiei de Lorena care au reușit să supraviețuiască revoluției au ajuns să dețină titlul de Mare Maestru, dar supraviețuirea acestora a fost asigurată numai de faptul că au fugit și s-au ascuns, între timp, demnitatea de Mare Maestru a revenit artiștilor și scriitorilor, cu siguranță personaje de fațadă plătite de patronii lor cu scopul de a evita riscurile pe care și le-ar fi putut atrage asupra lor patronii respectivi.

Charles Nodier, unul dintre scriitorii marcanți ai literaturii franceze din secolul al XIX-lea, a încercat să resuscite interesul față de dinastia merovingiană și de societăți secrete, în general. El a subliniat faptul că gruparea din care făcea parte se întemeia atât pe principiile biblice, cât și pe filozofia lui Pitagora. Numai că, urmare a scandalului provocat în America de o organizație asociată cu masoneria și de baia de sânge în care a fost scăldată

Franța revoluționară, societățile secrete au început să stârnească reacții ostile, în perioada în care Nodier s-a aflat în fruntea organizației, scriitorul Victor Hugo și compozitorul Claude Debussy erau cel puțin conducătorii titulari ai Prioratului Sionului, care funcționam clandestinitate. Desigur, Victor Hugo pare potrivit în această postură, fiind cunoscut drept un mare scriitor, celebru pentru convingerile sale religioase mai puțin ortodoxe. Era originar din Lorena și atras atât de societățile secrete, cât și ocultism. Considerat a fi un personaj profund credincios, el nu credea totuși în Sfânta Treime, și nici în originea divină a lui Iisus Hristos. Ceremonia religioasă a căsătoriei sale a fost oficiată la Catedrala Saint-Sulpice din Paris (unde a ajuns și Sauniere după descoperirea făcută la Rennes-le-Chateau) și a întreprins numeroase călătorii în Munții Pirinei. Când patriotul italian Giuseppe Garibaldi și masonii au început mișcarea împotriva papei, el și-a declarat deschis poziția anti-papală și pro-masonică. Cea mai celebră operă a sa rămâne „Leș Miserables” (Mizerabilii), roman care l-a îmbogățit în timpul vieții, deși efortul său literar major rămâne, în mod incontestabil, neobișnuita sa operă intitulată „La Legende des Siecles” (Legenda secolelor). Această operă, rescrisă de două ori, reprezintă istoria refacerii traseului unui tezaur, ea începând cu Adam și Eva și ajungând în Sudul occitan al Franței și în localitatea Rennes-le-Chateau, după cum a fost identificată de o serie de cercetători. La rândul său, Claude Debussy era fascinat de ocultism, el fiind cel care i-a prezentat-o pe Emma Calve părintelui Sauniere.

Cei doi Mari Maeștri, Hugo și Debussy, evoluau în cercuri foarte interesante. Un obișnuit al anturajului lor era Jules Doinei, episcopul unei biserici de orientare neo-catară din Languedoc, în sudul Franței, și bibliotecar în Carcassonne. Biserica sa eretică a fost sfințită în anul 1890, pe domeniul lui Lady Caithness, soția contelui de Caitness, Lord James Sinclair. Din cercul pe care îl frecventau Doinei, Debussy și Hugo făcea parte și Emma Calve, o divă renumită în epoca respectivă, și o persoană pasionată de magie neagră și de ocultism. Ea a devenit o vizitatoare fidelă a părintelui Sauniere după ce acesta i-a fost prezentat de Debussy.

În timpul perioadei în care Debussy s-a aflat la conducerea Prioratului (1885 - 1918), mișcarea de modernizare a catolicismului incomoda Biserica paneuropeană, iar reacția imediată a Papei a fost aceea de a-i acuza pe moderniști de a fi masoni. Este posibil ca în centrul acestui curent modernist să se fi aflat, din nou, Saint-Sulpice. Cei care nu împărtășesc punctul de vedere al autorilor cărții „Sfântul sânge, Sfântul Graal” considerând că Prioratul Sionului nu s-a perpetuat de-a lungul secolelor, susțin că organizația s-a transformat în Compagnie du Saint-Sacrament. Existența și activitatea acestei grupări este solid fundamentată documentar, iar printre membri săi se numără și fondatorul seminarului de la Saint-Sulpice. Pentru lumea din exterior, organizația declară că este dedicată activității caritabile, numai că adevăratul scop este strângerea de informații și manevrarea afacerilor Bisericii și ale statului. Ea a reprezentat o societate într-adevăr secretă, care a adoptat, nu o dată, o atitudine contrară și la adresa Bisericii. Indiferent care ar fi adevăratele obiective pe care și le-a propus la Compagnie, este demn de remarcat faptul că Sauniere a fost trimis la Saint-Sulpice imediat după descoperirea pe care a făcut-o la Rennes-le-Chateau.

Lui Debussy i-a urmat în demnitatea de Mare Maestru scriitorul francez Jean Cocteau. Relațiile fățișe pe care le-a întreținut cu alți Mari Maeștri sunt puține, însă se știe că era, pur și simplu, fascinat de monarhie, mai cu seamă de Casa Habsburg. Între Habsburgi și masonerie a existat o legătură puternică, în sensul că dinastia monarhică a jucat în Germania rolul pe care și l-a asumat familia Sinclair în Scoția. Habsburgii erau protectorii Cavalerilor Teutoni, continuatorii Cavalerilor Templieri care conduceau Germania.

Printre vizitatorii care îl frecventau pe părintele Sauniere se număra și arhiducele Johann von Habsburg, văr al împărătesei Austriei. Acest tip de relație s-a materializat într-o formă de o importanță deosebită pentru monarhi. Cu puțină vreme în urmă, tânăra națiune americană răsturnase bătrâna monarhie britanică, iar Franța îi urmase curând exemplul, tăind capetele încoronate ale conducătorilor săi. Așadar, Habsburgii erau cel puțin amenințați de spectrul războaielor civile care sfâșiau cea mai mare parte a Europei în secolul al XIX-lea. La începutul secolului al XX-lea, amenințarea devenise o realitate. Această dinastie, care și-a extins dominația începând din secolul al X-lea, a pierdut totul în secolul al XX-lea. Casa de Habsburg și-a început ascensiunea în provincia Alsacia, o regiune învecinată cu provincia Lorena în care s-a născut Prioratul Sionului. În momentul culminant al dominației lor paneuropene, Habsburgii stăpâneau Austria, Germania, Spania, regiuni din Italia și Europa Centrală, având posesiuni chiar și în Lumea Nouă. Casa de Habsburg s-a unit cu casa de Lorena în anul 1735, în urma căsătoriei dintre François, duce de Lorena, și Maria Tereza a Austriei. Grupările masonice s-au situat în ambele tabere ale acțiunilor care vizau răsturnarea monarhiei în Europa, iar dintre acestea, societatea cunoscută sub denumirea de „Iluminați” a complotat cel mai asiduu împotriva dinastiei habsburgice în timpul Revoluției franceze. Habsburgii au reușit însă să se mențină la putere până în secolul al XX-lea, când glonțul ucigaș al unui asasin plătit l-a doborât pe arhiducele Franz Ferdinand, declanșând astfel primul război mondial. Prin moartea împăratului Franz Iosif, care a survenit în anul 1916, tronul i-a revenit vărului său Karl și soției acestuia, împărăteasa Zita, ca moștenitori de drept ai Casei Habsburgice, numai că războiul i-a surprins în exil mai întâi în Elveția, apoi în Portugalia, după două încercări de restaurare a monarhiei, care au eșuat.

La moartea împărătesei Zita, care s-a petrecut în anul 1989, mii de oameni au participat la funeraliile organizate la Viena, iar alte milioane de telespectatori au vizionat ceremonia care a durat patru ore și jumătate. Au fost evocate atunci toate titlurile pe care le-a purtat împărăteasa, iar printre cele cincizeci și două pe care le-a păstrat era și acela de „împărăteasă a Ierusalimului”. Visul ei, și misiunea căreia i-a dedicat întreaga sa existență - aceea de a-l reinstala pe tron pe fiul ei, Otto - nu s-a împlinit. Otto este în prezent membru al Parlamentului European și își păstrează toate titlurile dinastice ale Casei din care face parte, denumită în continuare Casa de Habsburg-Lorena.

Moartea lui Cocteau din anul 1963 a lăsat în aparență vacant postul de Mare Maestru. Organizația s-a conformat regulilor impuse de guvernul francez societăților de acest gen, a completat declarația de principii, și-a făcut public obiectul de activitate și a furnizat o listă a demintarilor care fac parte din Ordin. Conform autorilor cărții „Sfântul sânge, Sfântul Graal”, Marele Maestru care i-a urmat în funcție lui Cocteau a fost Pierre Plantard de St. Clair. Spre deosebire de predecesorii săi celebri, el nu era nici neobișnuit de bogat, nici nu era pe punctul de a deveni un scriitor sau un dramaturg de succes; și nu era nici alchimist. Totuși, avea ceva: deținea o proprietate în regiunea în care se află Rennes-le-Chateau și încă una înspre nord, nu departe de Stenay jmd, după cum ne amintim, a fost ucis Dagobert al II-lea. În cursul celui de-al doilea război mondial, făcuse parte din mișcarea franceză de rezistență și luptase din umbră ca susținător al lui Charles de Gaulle. Când, în cele din urmă, s-a prezentat pentru a fi intervievat, el a declarat că organizația sa era într-adevăr în posesia „tezaurului pierdut la Templului din Ierusalim”. Numai că demnitatea sa de Mare Maestru nu era destinată să țină o viață. Publicitatea creată în jurul cărții „Sfântul sânge, Sfântul Graal” și atenția răuvoitoare a presei, concentrată mai cu seamă asupra localității Rennes-le-Chateau, au jucat un rol esențial pentru St. Clair care a demisionat din funcție, în prezent, demnitatea este deținută de un avocat din Barcelona, iar

organizația sa s-a retras din nou în umbră.

" Puterea societății secrete

Fie că ne place sau nu, societăți secrete au existat întotdeauna. Cel mai adesea, ele își desfășoară activitatea pentru propășirea cauzelor bune, însă unele au o latură insidioasă care favorizează apariția corupției și a favoritismului, atribute care nu constituie neapărat monopolul organizației în sine. În jurul Bisericii romano-catolice orbitează câteva grupări de tip cultic

- un fapt deloc surprinzător pentru o epocă marcată de schimbare

- ale căror natură și dimensiuni ar trebui să ne atragă atenția. Opus Dei („Lucrarea lui Dumnezeu”) este o grupare de dreapta care numără șaptezeci și trei de mii de membri în optzeci și șapte de țări. Deși, din punct de vedere numeric, nu este vorba de o organizație mare, totuși, misiunea pe care și-au asumat-o membrii săi depășește granițele obligațiilor impuse unui mason. Membrii acestei organizații depun jurământ de obediență necondiționată și de celibat și se conformează unui ritual cotidian din care face parte și auto-flagelarea. Există cel puțin un caz documentat al unui părinte care a apelat la serviciile unui deprogramator calificat pentru a-i scoate copilul din această grupare. Opus Dei se mândrește cu faptul că are intrare în 487 de universități și licee, la cincizeci și două de posturi de radio și de televiziune și aproape șapte sute de publicații. Deși acest grup are cea mai mare influență în Spania, Mexic, Columbia și Peru, el este destul de bine reprezentat și în marile orașe din Statele Unite.

Comunion y Liberacion (Comunitate și Libertate) este o altă grupare similară, însă mai puțin discretă, care numără șase mii de membri. Scopul pe care și l-a propus gruparea este acela de a schimba societatea italiană. Aproximativ o zecime din membri organizației sunt preoți. Capitulele lor au înflorit în New York, Washington și Boston. Este vorba de catolici mai tradiționaliști care refuză să conlucreze cu grupări mai puțin tradiționaliste, dintre care amintim Acțiunea Catolică. Deși este prezentată de publicația *New York Times* drept o organizație „armată, dinamică și dură”, Acțiunea Catolică nu este la fel de dură în atitudinea sa față de avort, care reprezintă și unul din motivele pentru care nu este acceptată de organizația Comunitate și Libertate.

Cea mai influentă organizație a lumii catolice este ordinul Cavaleriei de Malta. Penny Leroux prezintă acest Ordin drept „un club al vechilor aristocrați ai Europei și al dreptei politice din Statele Unite și din America Latină.” Ordinul Cavalerilor de Malta s-a întemeiat pe bogăția Ordinului pe care l-a distrus, își are în prezent sediul la Roma și numără cincisprezece mii de membri numai în America. Printre membri Ordinului, în trecut și în prezent, îi amintim pe William Casey (director CIA), pe William și James Buckley, Clare Boothe Luce (editor al revistei *Life*), William Simon (fost Ministru de finanțe), Frank Shakespeare (Radio Europa Liberă și CBS), Lee Iacocca (președintele firmei Chrysler), pe senatorul republican Pete Dominici, pe guvernatorul statului Alaska, Walter Hickel, și pe J. Peter Grace (magnat al unei corporații multinaționale). Ordinul Suprem Militar de Malta și Cavaleriei care îl formează au jucat un rol important în protejarea naziștilor acuzați de crime de război în cursul proceselor instrumentate după încheierea celui de-al doilea război mondial, în lovitura de stat din Chile care a răsturnat regimul condus de Salvador Allende, în toate loviturile dreptei din Italia și în coordonarea logisticii grupării Contreras din Nicaragua.

Cu toate acestea, Biserica romano-catolică nu deține monopolul asupra societăților secrete. De la Ordinul american al rozacrușienilor, până la organizațiile oculte de tipul Răsăritului Auriu, condusă de A. W. Waite, sau la Ordinul Noilor Templieri al lui Aleister Crowley, seria obiectivelor propuse sunt dintre cele mai diverse. Toate aceste organizații

ascund secrete care nu vor fi niciodată revelate unui neinițiat și și-au propus obiective care afectează viața politică. Multe dintre acestea recurg la ritualuri de inițiere. Grupările de acest tip s-au implicat în mod activ și și-au făcut simțită prezența atât în treburile religioase, cât și în activitățile guvernamentale. Prioratul Sionului este doar una dintre grupările „de elită” de acest gen, având propriile sale obiective și o istorie proprie, mai mult sau mai puțin autentică sau mistificată.

Prioratul Sionului a jucat un rol extrem de important în misterul care învăluie Insula Stejarilor. Membrii Prioratului au reprezentat nucleul secret al Templierilor, implicându-se major în asigurarea bogățiilor și organizării eficiente a acestui Ordin militar, însă poate că și conflictele și războaiele religioase care au sfâșiat familii și națiuni europene să fi contribuit la scindarea acestei organizații în două facțiuni. Familia Sinclair, odinioară cea mai importantă familie din cadrul Prioratului, a devenit familia protectoare a Templierilor. Tezaurul templier a fost adus în Noua Scoție sub protecția acestui contingent scoțian al Ordinului, iar cheia menită să deschidă cuferele încărcate cu comori a fost lăsată spre păstrare în grija unui Sinclair.

Epilog

COMOARA GRAALULUI ȘI INSULA STEJARILOR

Familia Sinclair avea toate motivele, dar dispunea și de toate resursele necesare transferării tezaurului în America de Nord. Și mai avea tezaurul în sine. Faptul că Robert Bruce le-a oferit, la începutul secolului al XIV-lea, azil și refugiu Templierilor alungați din Franța și că a ascuns flota care transporta tezaurul nu are altă semnificație decât aceea că întreaga bogăție depozitată în Templul din Paris a fost transferată în Scoția. Asemenea Templului din Ierusalim, Templul din Paris era locul în care erau bine păzite toate valorile depuse la prima bancă a lumii - relicvele sacre ale creștinătății aduse acasă de cruciați, artefacte datând din primul secol de creștinism și provenind din Ierusalimul jefuit de Roma, ca și obiectele de preț și tezaurul pe care catarii le păstrau în cetatea Montsegur, printre altele și Sfântul Graal, considerat a fi fost fie potirul prezent la Cina cea de taină, fie genealogia lui Iisus Hristos ca descendent al unei seminții regale cu sânge sfânt. Toate aceste valori au fost da'te spre păstrare familiei Sinclair, după cum tot lor le-a revenit și rolul de protectori ereditari ai organizației care le-a succedat Templierilor, francmasoneria. Acționând în consecință și conform rolului asumat, familia a construit un sistem elaborat de grote, catacombe, tuneluri și galerii, fie subterane, fie în jurul a ceea ce a fost odinioară mândra fortăreață de la Rosslyn. Un secol mai târziu, mișcarea religioasă a Reformei a întors destinul împotriva familiei Sinclair. Tezaurul, și o dată cu el toate obiectele de cult ale Bisericii scoțiene, care fuseseră de puțin timp da'te spre păstrare familiei Sinclair, a fost transportat în Noua Scoție. Acest tezaur nu a mai fost recuperat niciodată.

Eforturile de a scoate la lumină comoara ascunsă pe Insula Stejarilor continuă și în prezent. Planurile complexului din insulă au fost astfel elaborate încât să zădărnicească orice intruziune, iar construcția în sine a presupus un efort care a durat ani de zile. Intrușii din zilele noastre, dispunând de toate descoperirile științifice moderne și de milioane de dolari, s-au trezit depășiți și învinși de o știință străveche, dacă nu chiar arhaică, ca și de travaliul unor muncitori constructori și mineri din secolul al XIV-lea.

Un articol publicat recent în revista *Macleans* vorbește despre încheierea ultimului parteneriat în vederea strângerii de fonduri pentru asaltul „final”; să nu uităm, însă, că același tip de optimism l-au împărtășit și alții în urmă cu două sute de ani și totuși căutările lor au fost zadarnice. Ultimul asalt s-a materializat în forma unei galerii ample și adânci, numită Sonda 10X. Echipa de foraj nutrește convingerea că sonda lor este lipită de

puțul original. Până de curând, turiștii puteau vizita insula și auzeau zgomotul utilajelor care scoteau la suprafață piatră și noroi de la o adâncime de șaizeci de metri. Căutătorii moderni de comori abordează lucrurile mult mai științific astăzi, nemaifolosind metodele de săpare și de forare vetuste, iar sarcina lor este cu atât mai dificilă, cu cât de-a lungul secolelor au fost săpate, forate și inundate nenumărate puțuri de mină și galerii. Un aspect încă și mai grav este faptul că generațiile succesive de căutători de comori care au intervenit asupra solului, au reușit doar să acopere amplasamentul original al Minei de aur.

Compania Underground Research a elaborat un plan de forare a unui puț imens, având un diametru de douăzeci și cinci de metri și o adâncime de șaizeci de metri. Conform acestui plan, urmau să fie scoase din subteran trei sute cinci mii de metri cubi de piatră și de pământ, în acest scop, a fost necesară o pompă cu o capacitate de extracție de opt mii de gaLoane pe minut, capabilă să pompeze în exterior apa de infiltrație care inunda galeria. Singurul rezultat bun al forării unui puț de asemenea amploare avea să fie descoperirea de alte noi tuneluri laterale. Descoperirea, la o adâncime de douăzeci și șapte de metri, și traducerea unui mesaj simplu, codificat, și inscripționat pe o lespede din piatră indica faptul că comoara s-ar fi aflat la o adâncime de încă doisprezece metri. Este posibil ca inscripția să fi fost o invitație de a săpa în profunzime, adică exact până în locul în care săpătorii au căzut în capcana aparent inofensivă, însă special montată, care a și dus la inundarea dezastruoasă a galeriei. Pe de altă parte, este posibil ca traseul până la „seif să treacă de fapt printr-o galerie laterală care pornește de undeva de la o adâncime de douăzeci și șapte de metri.

Ce se va întâmpla dacă și noua galerie se prăbușește? Un scriitor făcea un comentariu sec spunând că insula în sine ar putea reprezenta adevărata comoară prin valoarea imobiliară pe care o are zona de litoral. Trebuie spus că, în ultimii ani, valoarea terenurilor din Noua Scoție a crescut amețitor, întreaga insulă fiind evaluată la patru milioane de dolari, în timp ce inginerii și minierii fac eforturi să rezolve enigma Minei de aur, poate că însăși istoria ne poate furniza indiciile care ne vor ajuta să elucidăm întregul mister.

Ierusalim

Ierusalimul este prima noastră escală. Istoria confirmă că Cetatea Sfântă a fost ridicată pe un vechi amplasament păgân și că a ajuns să posede în timp tezaure de o valoare inestimabilă. Proprietarii păgâni ai terenului care avea să devină cel mai important loc de pe glob pentru religia lumii construiseră un sistem de tuneluri și de galerii subterane care alimentau cetatea cu apă, în așa fel încât sursa de apă să nu fie expusă. Acest aspect este atestat documentar în Biblie și de alte surse istorice. Ulterior, pe același amplasament a fost construit un complex mult mai elaborat, Templul lui Solomon, iar el a fost, mai târziu, demolat și reconstruit. Mai știm că Templul a fost profanat și jefuit în mai multe rânduri, cea mai importantă pradă fiind dusă la Roma care a fost, la rândul ei, jefuită de vizigoți, apoi de Templieri.

Tezaurul lui Solomon era imens, iar bogățiile sale reprezentau fie tributul pe care îl primea regele de la popoarele învecinate, fie profitul care îi revenea regatului din negoț în epoca în care regatul era condus de Israel. Din tezaurul lui Solomon făceau parte aur adus din Africa, argint din Spania și obiecte de cult considerate sacre de iudei, printre ele fiind posibil să se fi numărat și Chivotul Legii. Aceste obiecte și bogății erau ascunse într-un imens labirint de galerii și de tuneluri construite pe verticală și pe orizontală, camuflate de tot ceea ce putea oferi mediul natural. Aceste pasaje subterane erau menite să protejeze atât cetatea, cât și tezaurul - și știm deja că arta construirii unor sisteme arhitecturale atât de complexe era cunoscută înaintea perioadei în care a fost înălțat Templul. Cavalerii

Templieri și nucleul elitist al ordinului lor, Prioratul Sionului, cunoșteau existența acestui tezaur important care aștepta să fie descoperit și și-au petrecut câțiva ani efectuând săpături arheologice sub grajdurile lui Solomon. Nu se știe însă exact ce au adus cu ei în Europa.

Nu se cunoaște nici destinația exactă care i-a fost dată sanctuarului subteran, după căderea Ierusalimului în mâinile Islamului, în sanctuarul interior al celui mai sacru altar din lumea islamică, aflat la Mecca, este o zonă numită Kaaba. Kaaba are o lățime de doisprezece metri, o lungime de unsprezece metri și o înălțime de cincisprezece metri. Deși se spune că Abraham este cel care a edificat Kaaba, acest lucru este puțin probabil, deoarece Templul a fost distrus și reconstruit. Firește, în acest loc nu vom întâlni niciodată oameni făcând excavații și nici căutători de comori, fiindcă acest lucru nu este permis. În locul icoanelor creștine și a obiectelor de cult ale religiei mozaice, „Piatra Neagră” este protejată în locul cel mai sacru pentru lumea islamică. Asemenea Sfântului Graal, pe care Wolfram îl descrie în „Perzival” ca fiind o piatră care a căzut din cer, Piatra Neagră, având un diametru de douăzeci de centimetri, este cea mai importantă relictă pentru Islam, considerându-se că ea i-a fost adusă lui Abraham de Hagar, slujnica Sarei. Ca un paradox. Piatra Neagră era prezentă odinioară în cultul zeiței, iar preoții din perioada precursore mahomedanismului erau cunoscuți sub o denumire care amintește de cea folosită de Templieri - drept fiii Bătrânei. Oricum, orice încercare de căutare a comorii în acest loc ar provoca cu siguranță un incident internațional.

Valea Domnului

Cea de-a doua noastră escală este sudul Franței. Regiunea în care se află localitatea Rennes-le-Chateau a fost capitala puterii imperiului vizigot, iar vizigoții, să ne amintim, aduseseră aici tezaurul lui Solomon jefuit din cetatea Romei. Printr-o coincidență, sau nu neapărat, această regiune este scena pe care se desfășoară arhitectura precreștină la o scară (cel puțin) la fel de amplă. Aici există un al doilea complex construit atât la nivel subteran, cât și la suprafață. Acest complex este în același timp masiv și invizibil. La nivelul solului, există cinci structuri muntoase care formează o uriașă pentagramă. Rennes-le-Chateau este unul din vârfurile pentagramei. Situl templier de la Bezu este cel de-al doilea vârf, domeniul ancestral Blanchefort este al treilea, iar alte două puncte de referință, Serre de Lanzet și la Soulane, completează pentagrama. Distanțele sunt exacte și ele corespund mișcărilor planetei Venus într-un ciclu de opt ani. Zeița Venus, cunoscută sub multe alte nume, coincide cu Isis. Planeta ei formează un motiv în cinci colțuri, în cursul unui ciclu de opt ani (să ne amintim că numerele cinci și opt au semnificația cincizeci și opt în numerologia templieră).

Este posibil ca populația celtică a tectosagilor, sau un alt popor celtic care a construit pentagrama de la Rennes-le-Chateau și galeriile subterane, să fi făcut parte din același val de popoare migratoare care au venit dinspre Mediterana în perioada cuprinsă între anii 1800 înainte de Hristos și 1200 după Hristos Filistenii, după cum sunt numiți în Biblie, erau de fapt peleșii, conform izvoarelor istorice egiptene. Este posibil ca aceste „popoare ale mării” să fi edificat construcțiile monumentale care se întind pe întreaga linie de coastă a Europei. Important nu este atât cine a construit aceste situri, ci mai degrabă dacă există o legătură referitoare la transmiterea cunoașterii secrete de-a lungul timpului -cunoaștere care ar putea furniza cheia de descifrare a acestor construcții.

Henry Lincoln, unul dintre cei trei autori ai cărții „Sfântul sânge, Sfântul Graal”, și-a stabilit un traseu personal încercând să găsească o explicație acestei enigme și a ajuns la concluzia că rolul pentagramei este acela de a indica spre micul sat Arques situat în Normandia. Ipoteza sa ar putea avea o însemnătate extraordinară din perspectiva

sintagmei „Et În Arcadia Ego”. Trebuie spus că la Arques există un castel ridicat pe ruinele unei vechi fortărețe care datează din secolul al VH-lea. Scriitorul David Wood consideră că poziția pe hartă a satului Arques ar putea fi cheia înțelegerii geometriei pentagramei.

În centrul stelei în cinci colțuri se află „pântecul” pentagramei, un cerc înconjurat de alte linii concentrice. Denumirea geografică a acestui loc pe harta Franței este Le Cercle, în cazul în care semnificația ar putea scăpa cuiva. Acest centru este traversat de râul Sals. În limba sumeriană, *Sal* are sensul de „pântec”. Chiar în centrul stelei și al pântecului se află o mină veche, părăsită, și, cu siguranță, locul ideal pentru a ascunde un tezaur. Autorii cărții „Sfântul sânge, Sfântul Graal” susțin că la un moment dat, în regiune au fost aduși mineri germani cărora nu li s-a permis să aibă legături, fie ele și comerciale, cu localnicii. Să fi căutat minerii o comoară? Conform mărturiilor, minele de aur exploatate odinioară în această regiune s-au închis fiindcă au secătuit. Există o altă posibilă localizare a unui amplasament vechi în care putea fi ascuns tezaurul. Este vorba de un lac artificial care reprezintă calea de acces într-un sistem de galerii subterane. Lacul este situat în locul care se numește Lavaldieu, sau „Valea Domnului”, menționat și astăzi pe hartă, și se află în interiorul pentagramei, în zona în care se presupune că a fost ascunsă comoara.

Să fi fost știut cei care au construit sistemul antic de galerii subterane de la Rennes-le-Chateau de existența celor care au ridicat Templul lui Solomon? Este foarte posibil ca ei fie să fi fost contemporani, fie ca aceste cunoștințe de arhitectură - de geometrie „sacră” - să fi fost moștenite și transmise mai departe constructorilor moderni. Conceptul care îmbină resursele mediului natural cu talentul arhitectural al omului este evident atât în cetatea sfântă a Ierusalimului, cât și în regiunea Rennes-le-Chateau. Acest al doilea sit posibil al tezaurului, Rennes-le-Chateau, a căzut pradă armatei unei Rome noi, Biserica romano-catolică. „Bunii creștini”, după cum se autointitulau catarii, au fost practic exterminați. Toulouse și Carcassonne au fost reconstruite din cenușă după pogromul catarilor, însă cetatea Monsegur a rămas asemenea unei cochilii goale, vizitată numai de turiștii New Age și de bizarii neo-catari care vin aici ocazional într-un pelerinaj solitar. Cât despre Rennes-le-Chateau, el este o adevărată Mecca pentru vizitatori, printre aceștia numărându-se esoteriști moderni, oameni care venerază soarele, neo-naziști, hipioți trecuți și așa-ziși druzi, înfloritoarea industrie artizanală, tributară perioadei New Age, include și o librărie (cu numele de Centrul Arcadia) condusă de o descendentă a celui de-al optulea președinte al Statelor Unite - Elizabeth van Buren. Căutătorii de comori au făcut săpături în secret, au profanat și distrus morminte și au produs un adevărat dezastru pentru cei care profită de pe urma recent câștigatei popularități de care se bucură regiunea ca loc turistic.

Rosslyn

Cea de-a treia escală reprezintă și cel de-al treilea loc în care se întâlnește acest tip de complex arhitectural, completat de tuneluri subterane. Deși capela de la Rosslyn nu a fost construită în antichitate, ea este cu adevărat un „spațiu sacru” pentru masoni. Și acest complex îmbină avantajele pe care le oferă mediul natural cu ceea ce a reușit măiestria omenească să creeze. Ca și la Ierusalim, construcția de la Rosslyn nu este ascunsă, ci foarte vizibilă. Păstrând proporțiile, fiecare dintre aceste locuri era extrem de important și ambele au făcut obiectul atenției unor personaje importante. Pentru construirea celor trei situri despre care am discutat s-a recurs la galerii, tuneluri, sisteme de alimentare cu apă și construcții artificiale menite toate să asigure o ascunzătoare trainică și sigură pentru apărarea secretelor și a bogățiilor celor din ordinul cărora au fost edificate. Și toate trei au avut de suferit de pe urma atacurilor armate, ca urmare a schimbării epocilor istorice și a

transferului de putere. Rosslyn a fost ultimul bastion care s-a predat.

Cu siguranță, tezaurul ascuns în labirintul secret de la Rosslyn era format din tezaurul dat în păstrarea Templierilor și din vestigiile sacre ale Bisericii catolice scoțiene. Nu suntem la fel de convinși că tezaurul cuprindea și comoara adusă de vizigoți după jefuirea Romei, în mod straniu, Templierii au fost mai fideli cauzei catarilor decât cauzei Bisericii de la Roma. De altfel, acest moment este singurul consemnat de istorie în care Ordinul nu a ascultat de voința Papei, probabil ca o consecință directă a faptului că familia de Blanchefort era catară - sau cel puțin simpatiza cu cauza catarilor. O altă explicație ar putea fi aceea că Templierii nutreau probabil convingeri religioase mai apropiate de arianism, în acest fel similare credinței catarilor.

Familia Blanchefort deținea și o moștenire vizigotă. Două tezaure fuseseră încredințate spre păstrare familiei de Blanchefort- cel pe care îl salvaseră catarii din cetatea Monsegur și cel pe care îl lăsaseră vizigoții. Cel puțin o parte a acestui tezaur trebuie să fi fost încredințată spre păstrare Templierilor. Este posibil ca Sauniere să fi descoperit aur și argint, însă nu există nici o singură sursă documentară care să indice apariția bruscă a unor obiecte de cult cu valoare religioasă și istorică în timpul vieții lui Sauniere sau imediat după moartea acestuia. Este plauzibil că o parte din tezaurul Templierilor a fost încărcat la bordul corăbiilor care părăsiseră portul La Rochelle cu sute de ani înainte.

Rosslyn a încăput, la rândul său, în mâinile invadatorilor. Astăzi, seniorii domeniului au dispărut de la Rosslyn, fiindcă familia Sinclair nu mai are moștenitori în linie directă de parte bărbătească și și-a pierdut castelul. Căutătorii de 'comori din zilele noastre caută sistematic printre ruinele castelului și ale capelei, în speranța că vor descoperi tezaurul templier, icoanele la care s-a închinat Scoția catolică, moaștele sfinților din vechime și Sfântul Graal. Peste ruine a fost ridicată în secolul al XVII-lea o casă cu cinci etaje, făcând astfel imposibilă continuarea săpăturilor. Recent, însă, în urma tasării terenului, a ieșit la iveală o scară circulară secretă. Cei care au descoperit-o au sperat că la capătul ei vor da de comoara Templierilor, însă Rosslyn refuză cu încăpățănare să-și dezvăluie secretele.

Și castelul ascunde locuri secrete care așteaptă să fie descoperite, însă până-n prezent, aceste comori uitate rămân în continuare ascunse. O veche sală de mese cu șemineu, care a rămas fără acoperiș, este așezată deasupra unui număr de cincisprezece încăperi și celule de temniță, folosite odinioară pentru depozitarea proviziilor necesare în timpul asediilor inevitabile. Andrew Sinclair, biograful radelor sale îndepărtate, susține că mâncarea era ridicată cu ajutorul funiilor și al unui mecanism care ar putea fi primul ascensor pentru alimente din lume, care leagă bucătăria de sufragerie. Capela conține criptele a douăzeci de cavaleri Sinclair, înmormântați cu toate însemnele rangului lor, ceea ce îi conferă, de altfel, sacralitate acestui loc în ochii celor care au moștenit în Scoția mantia Templierilor - francmasonii, în august 1991, organizația masonică a Cavalerilor Templieri din Noua Scoție a plecat într-un pelerinaj transatlantic pentru a cinsti mormintele fraților cavaleri care au fost martirizați în numele apărării cauzei proprii. În lespede de pe piatra funerară sunt sculptate o reprezentare a Sfântului Graal și a unei săbii. Unul dintre morminte a fost identificat ca aparținându-i lui William Sinclair, același care a luptat în bătălia de la Bannockburn și a murit ucis în cruciadă. Au dispărut majoritatea vechilor reprezentări bizare care ornamentau capela, datând din secolul al XV-lea, însă legende de țesute în jurul domeniului Rosslyn sunt încă vii în amintirea lor.

Una dintre legende vorbește despre o doamnă în alb care va răspunde într-o bună zi la sunetul goarnei și va veni să indice drumul către locul unde este ascunsă comoara. Însă, poate că cel mai valoros secret aflat în capelă este confirmarea călătoriei pe care a făcut-o

Sinclair în America. Printre efigiile în piatră se numără și reprezentarea porumbului, adus de europeni din America, sculptat pe arcade, dar și alte reprezentări de vegetație specific americană. Comoara, dacă s-a păstrat ceva din ea, se află cu siguranță în coridoarele secrete prin care se putea pătrunde direct din capelă. Asemenea Templului lui Solomon, sau catacombelor săpate în stânci, care au fost descoperite în Languedoc, complexul subteran de la Rosslyn este o construcție monumentală. Totuși, căutătorii de comori au fost dezamăgiți. Tezaurul ascuns odinioară în tainele de la Rosslyn a fost demult mutat în altă parte.

Insula Stejarilor

Cea de-a patra escală este Noua Scoție. Nu există mărturii scrise care să furnizeze dovezi ale faptului că de la Rosslyn ar fi fost furate obiecte sacre la momentul în care domeniul a fost atacat și distrus de mulțimea anti-catolică. Dacă poporul ar fi găsit aici relicve provenind din Templul lui Solomon, „Sfântul Graal” al catarilor, poate chiar artefacte mai comune, sau mai actuale, aparținând Bisericii catolice scoțiene, cu siguranță acest lucru ar fi fost imediat cunoscut opiniei publice. După cum nu există mărturii nici că mulțimea ar fi descoperit comori inestimabile sub forma monedelor sau a lingourilor de aur. Tezaurul de la Ierusalim, de la Monsegur, sau cele aflate inițial în visteria Templului din Paris, ca și relicvele religioase păstrate de familia Sinclair nu au fost niciodată recuperate.

Familia Sinclair din Scoția, familia păstrătoare, a organizat expediții de explorare a Noii Scoții cu mult înainte ca vreun alt european să fie interesat de pământul de peste ocean. Familia Sinclair a fost motivată să creeze o ascunzătoare, dar, totodată, a dispus de resursele financiare și a avut ocazia să aducă aici muncitorii și furniturile necesare finalizării acestui proiect. Familia nu numai că nu a dezvăluit nimănui niciodată existența și amplasamentul acestui pământ nou, dar, aspect încă și mai important, a păstrat secretul absolut împreună cu câteva alte familii. Această atitudine avea să păstreze secretă existența Insulei Stejarilor. Poate că și din acest motiv, familia Sinclair nu a putut niciodată revendica proprietatea asupra insulei sau nu a putut recupera tezaurul. Fiindcă probabil păstrătorul secretului a murit înainte de a transmite acest secret mai departe. Este posibil ca, la un moment dat, ultimul Sinclair să fi avut viziunea edificării unui nou domeniu Rosslyn, o ifouă reședință a familiei ancestrale, cu o nouă capelă și un nou castel într-o nouă Scoție. Numai că nu a fost să fie așa. Probabil că moartea l-a surprins pe ultimul Sinclair pe câmpul de luptă, într-o temniță sau într-o expediție pe mare care nu a rămas consemnată, înainte de a transmite secretul următorului Sinclair.

Noua Scoție le oferea celor din neamul Sinclair și familiilor aliate în același timp un refugiu, dar și cel de-al patrulea spațiu sacru: Arcadia. Iar Insula Stejarilor a devenit tainița comorii sfinte. Existența provinciei Noua Scoție nu mai putea fi însă menținută secretă, deși cea a Insulei Stejarilor putea fi și a fost tănuțită (până când trei tineri au descoperit din întâmplare acest loc). Și atunci, cine deține cheia care poate conduce la descifrarea enigmei din Insula Stejarilor? Marele Maestru dispărut al Prioratului Sionului, Victor Hugo, și-a petrecut cea mai mare parte a vieții scriind și re-scriind opera *Legende des Siecles* în care îi mărturisește cititorului că un singur om cunoaște locul de taină în care este ascunsă comoara. Să fi fost acest secret transmis mai departe prin intermediul unui membru al familiei Sinclair? Sau să se fi pierdut el pentru totdeauna o dată cu moartea prematură a ultimului Sinclair păstrător al cheii?

Este foarte posibil ca acest secret important să nu fi fost transmis urmașilor, ci să se fi stins o dată cu moartea prematură a păstrătorului său, deznodământ tragic, specific, de altfel, celor din familia păstrătoare Sinclair. William, cel de-al doilea conte de Caithness, a fost răpus pe câmpul de luptă în bătălia de Flodden, împreună cu alți patruzeci de bărbați

din neamul Sinclair; John Sinclair, cel de-al treilea conte, a murit în luptele din Insulele Orkney; John Sinclair, „stăpânul” domeniului Caithness, și-a găsit moartea în temnița din castelul Girnigo; George Sinclair, nepot după frate al contelui, a fost ucis în urma unei alunecări de teren pusă la cale de dușman, în cursul unei bătălii în Norvegia. Să fi dus astfel cu ei secretul în mormânt?

După ce reședința strămoșească a neamului Sinclair a fost distrusă la jumătatea secolului al XVII-lea, supraviețuitorii familiei Sinclair și susținătorii lor scoțieni de încredere -familiile Ramsey, Douglas, Seton și Sutherland - au emigrat în masă în Lumea Nouă. Cei din familia Sinclair și-au făcut un nume și o reputație în America, deși nu pentru avere au devenit cunoscuți. Generalul Arthur St. Clair, al cărui nume îl poartă cu mândrie câteva locuri geografice aflate în regiunea Detroit, a suferit una din cele mai cumplite înfrângeri pe care le-a cunoscut vreodată armata americană într-o confruntare cu triburile amerindiene, dinaintea înfrângerii suferite de George Armstrong Custer la Little Bighorn. Numai intervenția fratelui său mason George Washington l-a salvat pe St Clair de comisia de anchetă. A murit sărac, după cum a rămas consemnat, undeva în vestul Pennsylvaniei. Maiorul Samuel Sinclair, maestru mason și luptător în bătălia de la Ticonderoga, al cărui nume a rămas imortalizat în toponimicul localității Sinclairville, din statul New York, a murit și el sărac. La mormântul lui, împodobit cu simbolistica pretențioasă a masonilor, printre altele echerul și compasul, a venit însuși Lafayette să-și manifeste tristețea față de pierderea unui tovarăș mason. Una din cele mai interesante ramuri ale descendenților Sinclair a fost cea a unui anume James St. Clair, care era înrudit cu generalul. A avut doisprezece copii, printre ei un fiu pe nume Levi și o fiică pe nume Polly; iar Polly s-a căsătorit cu Hezekiah Whitney și a avut un fiu pe nume Levi St. Clair Whitney.

Levi a avut mai mulți copii, iar unul dintre ei a fost Henrietta May Whitney care a fost un geniu încă din copilărie. May era celebră pentru că știa să citească încă de la trei ani și și-a publicat prima carte la vârsta de nouă ani. Pseudonimul literar sub care semna era „Egipt”, explicabil prin prisma afinității sale față de orice avea legătură cu Egiptul. Ea a pus bazele Societății Sancto Claro și a susținut ideea că vikingii sunt cei care au descoperit primii America, performanță care a fost realizată de „cei de un neam cu noi și strămoșii familiei”. Una dintre cărțile sale care se intitula „Originea și istoria Potirului nordic Arvel, sau Sfântul Graal”. Însă nici ea și nici unul dintre sutele de Sinclair răspândiți din Maine și până în Barbados nu au afișat bogății imense care s-ar fi putut datora deținerii tezaurului de la Mina de aur.

Cel mai probabil scenariu este că secretul care învăluie Mina de aur s-a pierdut pentru totdeauna. Neamul Sinclair, care a construit complexul și a supravegheat lucrările de extindere, erau, în același timp și păstrătorii Graalului. Iar secretul Graalului, cunoștințele despre ceea ce zace bine ascuns în măruntaiele minei, sau calea pe care se poate ajunge la comoară, s-au pierdut pentru totdeauna din cauză că deținătorul secretului a murit înainte de a apuca să-l dezvăluie. Dacă nu un Sinclair, atunci cine altcineva ar fi putut avea acces la cheia enigmei din Insula Stejarilor?

Data la care a fost construit complexul de către cei din familia Sinclair, și care se presupune că ar fi fost început în secolul al XV-lea, a fost confirmată de metoda datării cu carbon. Iar tezaurul a fost ulterior transportat treptat pe Insula Stejarilor. Este foarte posibil ca puțul să fi fost ulterior extins și protejat urmând planurile lui Leonardo da Vinci, în anul 1510, da Vinci scria *Codex Atlanticus*, lucrare în care desena schițele sale de inginerie militară și de hidraulică. Șapte ani mai târziu, el era complet absorbit de studiile de inginerie. Deși el însuși nu a călătorit niciodată până în America, reprezentanții Prioratului, minerii și inginerii care au lucrat în Noua Scoție i-au urmat întocmai planurile

de construcție. Cei doi candidați aflați în fruntea listei, care au transportat muncitorii în Noua Scoția, sunt Sir Francis Drake și Sir Oliver Sinclair.

Drake este unul din favoriți, fiindcă făcea parte din anturajul imediat al reginei Elisabeta care, după cum știm, era prinsă în hățișul intrigilor țesute de alchimiștii, societățile secrete și uneltitorii de la curte. Chiar dacă Drake este cel care a asigurat transportul lucrătorilor și al tezaurului până în America, este în continuare posibil ca un Sinclair să fi fost, în realitate, păstrătorul tezaurului, sau cerberul. Oliver Sinclair a dispărut fără urmă din Anglia și a ieșit din istorie în anul 1545. Chiar dacă el s-ar fi ascuns în Insulele Orkney sau Shetland, lucru, de altfel, plauzibil, chiar și aici exilații au ajuns să fie vânați și atacați, în schimb, este mult mai probabil ca fostul comandant suprem al armatei țării sale și al propriei flote familiale să fi fugit în America de Nord. Iar o colonie mică, sau o tabără provizorie, amplasată în apropiere de Insula Stejarilor, dar nu chiar pe insulă, putea foarte bine să le servească drept adăpost muncitorilor constructori.

Descoperirea unei ascunzătorii de acest gen nu este o sarcină ușoară. Sunt voci care susțin că ar exista, în realitate, două Insule ale Stejarilor unde au fost plantați stejari cu scopul precis de a le diferenția de restul numeroaselor insulițe presărate în largul Golfului Mahone. „Insula Stejarilor” situată în punctul cel mai nordic, a încetat de a mai fi o insulă după construirea, în anii 1930, a unui dig artificial care a transformat-o în peninsulă. La jumătatea distanței dintre cele Insule ale Stejarilor, se află ruinele unui vechi edificiu care ar putea reprezenta baza acestor exploratori. Ruinele acestui castel sunt la fel de neobișnuite ca și afirmațiile că ar exista două insule. (Trebuie menționat faptul că un autor din regiune susținea că întreaga linie a litoralului, ca și insulele din largul Golfului Mahone, ar fi fost punctată de plantații de stejari până în secolul al XIX-lea, când o invazie de furnici negre a decimat pădurile).

Faptul că nu s-a descoperit amplasamentul taberei muncitorilor constructori nu constituie neapărat și dovada că ea n-ar fi existat. Deși au existat numeroase așezări ale vikingilor în nordul Canadei, nu a fost descoperită până-n prezent decât una, și anume vestigiile unui sat ai cărui locuitori se ocupau cu agricultura. Taberele care au fost ridicate în prima expediție condusă de Sinclair-Zeno, ca și în cele organizate mai târziu de cei din neamul Sinclair, așteaptă în continuare să fie aduse la lumină. Este cert că cineva a construit complexul de la Mina de aur. Și tot oamenii sunt cei care au săpat un puț, astfel construit încât să permită inundarea galeriilor. De asemenea, cineva a săpat inscripții în piatră, a construit conducte de scurgere a apei, a montat platforme din stejar pe care și-a dat apoi silința să le ascundă de privirile intrușilor. Însă cea mai importantă întrebare dintre toate rămâne următoarea: au transferat cei care păzeau tezaurul în alt amplasament?

Este posibil ca taința care este Mina cu aur să fi rămas descoperită începând din anul 1441, adică de la începerea construirii ei, și până în anii 1630 când a început colonizarea regiunii Lunenberg de către familii hughenote. După această perioadă, incursiunile în Insula Stejarilor au devenit prea riscante datorită creșterii masive a populației și intensificării tensiunilor politice dintre Anglia și Franța. În jurul anului 1630, unicul gardian al ascunzătorii a trecut în neființă.

Cele două societăți secrete, aflate în relații strânse (însă despărțite de distanța războaielor interminabile), știau că dețin o comoară. Membrii celor două grupări distincte, infiltrați, pe de o parte, printre francmasonii din Scoția și din Anglia și, pe de altă parte, în Prioratul Sionului, împărtășeau convingerea comună că din rândul lor fusese ales un păstrător.

Numai că secretul, trebuind să rămână cunoscut numai ceM în chestiune, nimeni nu și-a dat seama că străjerul a murit și că secretul a fost îngropat o dată cu el.

Pe măsură ce periplul nostru ne-a purtat de la Ierusalim la Rennes-le-Chateau, și de la

Rosslyn până în Insula Stejarilor, am întâlnit presărate pe întreg acest parcurs indicii referitoare la comori și artefacte sacre care au dispărut fără urmă între timp. Cu singura excepție remarcabilă a părintelui Sauniere, nimic din aceste bogății nu a ieșit la suprafață. Chiar dacă este greu să păstrezi secretă descoperirea neașteptată a unei averi fabuloase, ar fi practic imposibil să poți ascunde descoperirea unor vestigii de importanță istorică. Tezaurul secret al Templierilor nu a fost încă recuperat și este cert că a rămas adânc îngropat, undeva în Insula Stejarilor.

NOTE

Capitolul 1

1. D'Arcy O'Connor, *The Money Pit: The Story of Oak Island and the World's Greatest Treasure Hunt* (New York: Coward, McCann and Geoghegan, Inc. 1978), și ediția revizuită din 1988, *The Big Dig* (vezi nota 3), a servit drept sursă de informare avizată asupra numeroaselor excavații de pe Insula Stejarilor
2. Robert L Nesmith, *Dig for Pirate Treasure* (New York: Devin-Adair Co., 1959); p. 117
3. D'Arcy O'Connor, *The Big Dig: The \$ 10 Million Search for Oak Island's Legendary Treasure* (New York: Ballantine Books, 1988), p. 12
4. William S. Crooker, *The Oak Island Quest* (Hantsport, Nova Scotia, Lancelor Press, 1978), p. 31
5. Douglas Preston, "Death Trap Defies Treasure Seekers for Two Centuries", *Smithsonian* voi. 19, no. 3 (iunie 1988): pp. 52-62
6. Nesmith, *op. cit.*, p. 117
7. Cameron Platt and John Wright, *Treasure Islands* (Golden, Co. : Fulcrum Publishing, 1995), pp. 1-39; Steve Proctor, "Island of Controversy", *Maclean's*, voi. 108, no. 34 (21 august 1995): p. 54.
8. Crooker, p. 57.
9. Preston, *op. cit.*, pp. 52-62.

Capitolul 2

1. Ruth Holmes Whitehead, *Stories from the Six Worlds* (Halifax, Nova Scotia: Nimbus Publishing Ltd., 1988), pp. 1-6.
2. Barry Fell, *America B. C.* (New York: Simon and Schuster 1976), p. 257
3. Harold Harwood, *Newfoundland* (Toronto: Macmillan, 1969), pp. 130-132
4. Francis Parkman, *The Jesuits in America*, (New York: The Library of America, 1983), pp. 146-147. Parkman a scris această carte în anul 1867.
5. Patrick Huyghe, *Columbus Was Last* (New York: Hyperion, 1992), p. 201
6. Harwood, *op. cit.*, pp. 130-132
7. Parkman, *op. cit.*, pp. 155-157
8. John Noble Wilford, *The Mysterious History of Columbus* (New York: Alfred A. Knopf, 1991) pp. 62-63
9. Parkman, *op. cit.*, p. 150
10. Samuel Eliot Morison, *The Great Explorers: The European Discovery of America* (New York: Oxford University Press, 1978), pp. 147-151
11. Barry Fell, *Atlantic Crossings Before Columbus* (New York: W. W. Norton, 1961), p. 190
12. Parkman, *op. cit.*, pp. 145-147
13. *ibid.*, pp. 175-147
14. Magnus Magnusson and Hermann Palsson, *The Vinland Sagas: The Norse Discovery of America* (New York: Penguin Books, 1965), p. 9.
15. *ibid.*, pp. 11-43
16. Hans Holzer, *Long Before Columbus* (Santa Fe, N. M. : Bear and Co., 1992), pp. xi-xiv
17. Dean Snow, *The Archeology of North America* (New York: Viking Press, 1967), p. 196
18. O'Connor, *The Money Pit*, p. 227
19. O'Connor, *The Big Dig*, p. 220
20. James A. Williamson, *Sir Francis Drake* (London: Crie, Lives-Collins, 1951), pp. 49-59
21. Derek Wison, *The World Encompassed* (New York: Harper and Row, 1977), p. 199
22. James Bailey, *The God-Kings and the Titans* (New York: St. Martin's Press, 1973), p. 29
23. Colin Wilson, *The Encyclopedia of Unsolved Mysteries* (Chicago: Contemporary Books, 1988), pp. 237-248
24. *ibid.*
25. Sir Edwin Durning-Lawrence, *Bacon is Shakespeare* (New York: John McBride Co., 1910), p. 178
26. Wilson, *op. cit.*, pp. 237-248
27. Durning-Lawrence, *op. cit.*, p. 137

28.O'Connor, *The Money Pit*, pp. 131-132

29.bid.

30.Catherine Drinker Bowen, *Francis Bacon: Temper of a Man* (Boston: Little, Brown & Co., 1963), pp. 61-62

31.O'Connor, *The Big Dig*, pp. 81-82

32.Robert C. Ritchie, *Captain Kidd and the War Against the Pirates* (Cambridge: Harvard University Press), pp. 173-182

33.O'Connor, *The Big Dig*, pp. 98-102

34.Wilson, *op. cit.*, p. 161

35.William S. Crooker, *The OakIsland Quest* (Hantsport, Nova Scotia: Lancelot Press, 1990), pp. 169-187
Capitolul 3

1. Frederick Pohl, *Prince Henry Sinclair* (New York: Clarkson Potter, 1974), p. 130

2. Peter Fristbrook, *The Voyage of the Matthew* (Sân Francisco: KQED Books and Tapes, 1997), pp. 87-105

3. Magnus Magnusson and Hennann Palsson, *The VinlandSagas*, (New York: Penguin, 1965), p. 8

4. Ibid.,p. 22

Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri

319

5. Frederick Pohl, *Atlantic Crossings Before Columbus* (New York: W. W. Norton, 1961), pp. 38-39

6. Tim Severin, *The Brendan Voyage* (New York: Avon, 1978), pp. 11-35

7. Patrick Huyghe, *Columbus Was-L'osi(fi'ew York: Hyperion, 1992)*, p. 142

8. Magnusson and Palsson, *op. cit.*, p. 19; Hjalmar Holand, *Explorations În America Before Columbus*, (New York: Twayne Publishers, 1958), p. 104

9. Pohl, *Atlantic Crossings Before Columbus*, p. 137

10.Hjalmar Holand, *Explorations În America Before Columbus*, (New York: Twayne Publishers, 1958), pp. 79-88

11.Arlington Mallery and Mary Roberts Harrison, *The Rediscovery of Lost America* (New York, E. P. Dutton, 1951), pp. 138-140, 163-166

12.Holand, *op. cit.*, pp. 154-160

13.Huyghe, *op. cit.*, p. 154

14.Peter Schledermann, "Eskimo and Viking Finds În the High Arctic", *National Geographic*, voi. 159, no. 5 (mai 1981): pp. 575-601

15. Mallery and Harrison, *op. cit.*, pp. xiii-xv.

16. Huyghe, *op. cit.*, p. 142

17. Barry Fell, *America B. C.* (New York: Simon and Schuster, 1976), pp. 283-184

18. Severin, *op. cit.*, p. 13

19. Charles H. Hapgood, *Maps ofAncient Şea Kings* (New York: E. P. Dutoon, 1966), pp. 124-132'

20.Harwood, *op. cit.*, pp. 130-132

Capitolul 4

1. AnnaRitchie, *Viking Scoţiană* (London: B. T. Batsford Ltd., 1993), pp. 44-76

2. Lawrence Millan, *Last Places: A Journey În the North* (New York: Vintage Books, 1990), pp. 54-60

3. Deanna Swaney, *Iceland, Greenland and the Faroe Islands* (Hawthorn, Victoria: Lonely Planet, 1994), pp. 528-529

4. John Julius Norwitch, *A History of Fenice* (New York: Alfred A. Knopf, 1982), pp. 254-255

5. Frederick Pohl, *Prince Henry Sinclair*, pp. 81 -83. Regretatul Frederick Pohl apornitpe urmele expediţiei conduse de Sinclair încă din anul 1943. în câteva dintre cărţile sale, care constituie una din sursele de documentare moderne cele mai ample, el scrie despre expediţiile Sinclair-Zeno.

6. William Herbert Hobbs, "The Fourteenth-Century Discovery of America by Antonio Zeno", *Scientific Monthly*, voi. 72 (ianuarie 1951), pp. 24-31

7. Severin, *op. cit.*, pp. 107-109

8. Swaney, *op. cit.*, p. 518

9. Pohl, *Prince Henry Sinclair*, pp. 110-111

10. Hobbs, *op. cit.*

320

STEVENSORA

11.Ibid.

12. Pohl, *Prince Henry Sinclair*, pp. 130+131

13. Andrew Sinclair, *TheSwordandthe Grail*(New York: Crown, 1992), p. 147

14. Pohl, *The Atlantic Crossings Before Columbus*, p. 196
15. Lawrence F. Willard, "Westford's Mysterious Knight", *Yankee* 42 (aprilie 1958), pp. 61-62
16. Frank Glynn and T. C. Lethbridge, corespondență personală
17. Frank B. Livesay, *The Gunn Salute*, voi. 17, no/3 (martie 1987).
18. North Ludlow Beamish, *The Norse Discovery of America*. Editată de Rasmus Anderson. (London: Norroena Society, 1906), p. 239
19. Hjalmar Holand, *op. cit.*, pp. 218-225
20. Sinclair, *op. cit.*, pp. 144-147
21. Holand, *op. cit.*, pp. 216-218
22. Pohl, *Atlantic Crossings Before Columbus*, pp. 171-172
23. Samuel Eliot Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages* (New York: Oxford University Press, 1971), p. 504
24. Arlington Mallery and Mary Roberts Harrison, *The Rediscovery of Lost America* (New York: E. P. Dutton, 1979), pp. 154-159 (ed. 1979)
25. Arthur M. Reeves, În Anderson, ed. *The Norse Discovery of America*, p. 31.
26. Mallery and Harrison, pp. 154-155
27. Charles H. Hapgood, *op. cit.*, pp. 124-132 (ed. Rev. 1979)
28. Ibid.
29. Mallery and Harrison, *op. cit.*, p. 154
30. Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages*, p. 504
31. Ibid., p. 608
32. Mallery and Harrison, *op. cit.*, p. 158
33. Pohl, *Prince Henry Sinclair*, pp. 132-154
34. Mallery and Harrison, *op. cit.*, Anexa C, pp. 239-242
35. Pohl, *Prince Henry Sinclair*, pp. 132-154
36. Barry Fell, *America B. C.*, pp. 247-251
37. Mallery and Harrison, *op. cit.*, Anexa C, pp. 239-242

Capitolul 5

1. Leonard A. Morrison, *A History of the Sinclair Family* (Boston: Damrell and Upham, 1896), p. 37
2. Frederick Pohl, *Prince Henry Sinclair*, p. 172
3. Andrew Sinclair, *op. cit.*, pp. 127-150
4. Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages*, pp. 127-150
5. Pohl, *Prince Henry Sinclair*, p. 178
6. Charles H. Hapgood, *op. cit.*, pp. 128-129
7. Samuel Eliot Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages*, (New York: Oxford University Press, 1974), p. 97

Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri

321

8. John Noble Wilford, *The Mapmakers* (New York: Alfred A. Knopf, 1981), pp. 73-77
9. Ibid.
10. Morison, *The European Discovery of America: The Northern Voyages*, pp. 157-180
11. Christopher Hibbert, *Venice: The Biography of a City* (New York: W. W. Norton, 1989), p. 39. Și John Julius Norwich, *A History of Venice* (New York: Alfred A. Knopf, 1982), pp. 249, 252, 254-255.
12. Pohl, *Prince Henry Sinclair*, p. 82
13. Jean Markale, *Celtic Civilization* (London: Gordon & Cremonesi, 1978), p. 69
14. Inge Ingus, *Baedekers Great Britain* (London: Jarrold and Sons), p. 282
15. Pohl, *Prince Henry Sinclair*, p. 86
16. Morrison, *op. cit.*, p. 55
17. Pohl, *Prince Henry Sinclair*, pp. 179, 181
18. Morrison, *op. cit.*, pp. 17-30
19. Ibid., p. 17
20. David C. Douglas, *The Norman Achievement* (Berkeley: University of California Press, 1969), pp. 173-174
21. Sinclair, *op. cit.*, pp. 27-35
22. Ronald McNair Scott, *Robert the Bruce: King of Scots* (New York: Peter Bedrick Books, 1989), pp. 15-16
23. Ibid., p. 73
24. Ibid., pp. 145-165

25. Sinclair, *op. cit.*, pp. 45-50
26. Morrison, *op. cit.*, p. 37
27. Douglas, *op. cit.*, pp. 35-36
28. Morrison, *op. cit.*, p. 37
29. Sinclair, *op. cit.*, pp. 77-86

Capitolul 6

1. Michael Baigent and Richard Leigh, *The Temple and the Lodge* (New York: Arcade Publishing, 1989), pp. 195-196
2. Ibid., pp. 34-37
3. John J. Robinson, *Born In Blood: The Lost Secrets of Freemasonry* (New York: M. Evans and Co, 1989), pp. 153-155
4. Ibid., pp. 141-143
5. Ibid., pp. 63-78
6. Peter Partner, *The Murdered Magicians* (New York: Barnes and Noble Books, 1987), pp. 3, 4, 8-10.
7. Michael Baigent, Richard Leigh and Henry Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail* (New York: Dell Publishing, 1982), p. 418.
8. Robinson, *Born In Blood*, p. 66
9. Ibid., pp. 67-68
10. Ibid., pp. 62-65
11. Ibid.

322

STEVENSORA

12. Robert Payne, *The Dream and the Tomb* (New York: Stein and Day, 1984), pp. 125-126
13. Malcolm Barber, *The New Knighthood* (Cambridge: Cambridge University Press, 1994), pp. 64-114. Barber descrie evenimente de curaj aproape sinucigaș, de pildă bătălia de la Hattim din care au scăpat cu viață doar cinci cavaleri și bătălia de la Ascalon, unde patruzeci de cavaleri au atacat o cetate.
14. Norman Cohn, *Europe's Inner Demons* (New York: Basic Books, 1975), p. 22, 55-58
15. Zoe Oldenbourg, *Massacre at Montsegur* (London: Weidenfeld and Nicholson, 1961), p. 361.
16. James Henderson, "In the Steps of Unrepentant Heretics", *Financial Times*, 18/19 martie 1995.
17. Robinson, *Born In Blood*, pp. 123-126
18. Ibid.
19. Ibid. pp. 150-151
20. Baigent and Leigh, *op. cit.*, pp. 1-13
21. Richenda Miers, *Scotfa* (Chester, Conn, Globe Pequot Press, 1989), p. 473
22. Partner, *op. cit.*, p. 138
23. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood*, pp. 82-83
24. Lionel and Patricia Fanthorpe, *Secrets of Rennes-le-Chateau* (York Beach, Maine: Samuel Weiser, 1992), p. 91
25. Geoffrey of Monmouth, *The History of the Kings of Britain* (New York: Penguin, 1969), p. 222
26. Robert Bain, *Clans and Tartans of Scotland* (London and Glasgow: Collins, 1938), pp. 112,
27. Ian Grimble, *Scottish Clans and Tartans* (New York: Tudor, 1973), pp. 101-102
28. Lloyd and Jenny Laing, *The Picts and the Scots* (Dover, N. H.: Alan Sutton, 1993), p. 5
29. Norma Lorre Goodrich, *Guinevere* (New York: Harper Collins, 1991), pp. 5, 50-58.
30. Scott, *op. cit.*, pp. 81-85
31. Ibid., pp. 85-89
32. Baigent and Leigh, *op. cit.*, pp. 63-76
33. Ibid., p. 117.
34. Ibid., pp. 101-102
35. Miers, *op. cit.*, pp. 148-149

Capitolul 7

1. Frances Gies, *The Knight In History* (New York: Harper and Row, 1984), pp. 108-119
2. Claude Marks, *Pilgrims, Heretics and Lovers* (New York: Macmillan, 1975), p. 286
3. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood*, p. 386.
4. Ibid., p. 344
5. Morrison, *op. cit.*, pp. 20-21

Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri

6. Sinclair, *op. cit.*, p. 167
7. Ibid., pp. 179-180

8. Fitzroy Maclean, *Scotiană* (London: Thames and Hudson, 1970), p. 78
9. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood*, pp. 111-130.
10. John J. Robinson, *Dungeon, Fire and Sword* (New York: M. Evans Co., 1991), pp. 36-39
11. Michael Grant, *Jesus: The History of Ancient Israel* (New York: Charles Scribner's Sons, 1984), p. 19.
12. Jerry M. Landay, *The House of David* (New York: E. P. Dutton, 1973), pp. 219-235
13. Samuel Sandmel, *Herod: Profile of a Tyrant* (Philadelphia: J. B. Lippincott, 1967), pp. 210-211.
14. Michael Grant, *An Historian's Review of the Bible* (New York: Charles Scribner's Sons, 1977), pp. 153-168
15. Graham Hancock, *The Sign and the Seal* (New York: Crown, 1992), pp. 360-364.
16. Ibid. pp. 409-411.
17. Ibid., pp. 64-66
18. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood*, pp. 306-309
19. Maladii Martin, *The Keys of This Blood* (New York: Simon and Schuster, 1990), p. 519.
20. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood*, pp. 316-322
21. Grant, *Jesus: An Historian's Review of the Bible*, pp. 68-77.
22. John J. Robinson, *Born In Blood*, pp. 214-215.
23. Hugh J. Schonfield, *The Passover Plot* (Netherlands: Beraard Geis, 1965), pp. 37-38.
24. Grant: *Jesus: An Historian's Review of the Bible*, pp. 45-61.
25. Evanghelia după Marcu, 3:34-35 (vezi și Marcu 6).
26. Grant: *Jesus: An Historian's Review of the Bible*, pp. 68-77.
27. Ibid., pp. 7-29 " ~
28. Hugh J. Schonfield, *The Original New Testament* (Rockport, Mass: Element, 1985), p. 11.
29. Eusebius, *The History of the Church* (New York: Penguin Books, 1989), p. 59.
30. Ibid., p. 38
31. Schonfield, *The Passover Plot*, p. 52.
32. Eusebius, *op. cit.*, pp. 79-82.
33. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood*, pp. 333-338
34. Ibid., p. 338.
35. Ibid., pp. 366-367.
36. Barbara W. Tuchman, *Bible and Sword* (New York: New York University Press, 1956), pp. 13-21.
37. Ibid., p. 14.
38. Eusebius, *op. cit.*, pp. 65-104.
39. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood*, pp. 398-413.
40. Lynn Pickett and Clive Prince, *Tur In Shroud* (New York: HarperCollins, 1994), p. 71.

STEVENSORA

Capitolul 8

1. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood*, pp. 99-103.
2. Hugh J. Schonfield, *The Passover Plot*, p. 100
3. Ibid., pp. 129-142
4. Tuchman, *Bible and the Sword*, pp. 13-21
5. Paul MacKendrick, *Roman France*, (New York: St. Martin's Press, 1972), pp. 18-21
6. Ibid., p. 73 .sr_f
7. Tuchman, *Bible and the Sword*, pp. 7-12
8. Rosemarie Arnold, *Baedecker's France* (Englewood Cliffs, N. J. : Prentice-Hall, 1992), pp. 52-53
9. MacKendrick, *Roman France*, p. 21
10. Eusebius, *op. cit.*, p. 139
11. Werner Keller, *Diaspora: The Post-Biblical History of the Jews* (New York: Harcourt Brace and World, 1969), pp. 66-87
12. Ibid.
13. Susan Haskins, *Mary Magdalen: Myth and Metaphor* (New York: Riverhead Books, 1993), p. 218
14. Ibid., pp. 119, 124-125
15. Ibid., pp. 115-119
16. Ibid., p. 418. Vezi și Aedeon Cremin, *The Celts In Europe* (Sydney: University of Sydney, 1993), în legătură cu comoara din Delii.
17. Claude Marks, *Pilgrims, Heretics and Lovers*, (New York: Macmillan, 1975), p. 309
- ¹ 18. Dana Facaros and Michael Pauls, *Southwest France: Dordogne, Lot and Bordeaux* (London: Cadogan

Books, 1994), p. 175

19. Ibid, pp. 36-40

20. Ian Wood, *The Merovingian Kingdoms 450-751* (London: Longman, 1994), pp. 6-14

21. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, pp. 250-251 . 22. Wood, *The Merovingian Kingdoms 450-751*, pp. 6-7

23. Haskins, *op. cit.*, p. 88. Ulterior, Origen a fost considerat eretic, deși acest aspect nu l-a oprit pe Eusebius să-i ia apărarea (Cartea VI).

24. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, pp. 389-397.

25. Ibid.

26. John J. Robinson, *Dungeon, Fire and Sword* (New York: M. Evans and Company, 1991), pp. 223-224

27. Ibid., p. 224

28. Marks, *op. cit.*, pp. 282-295

29. Zoe Oldenbourg, *Massacre at Montsegur* (traducere de Peter Green) (London: Weidenfeld and Nicholson, 1961), p. 345.

Capitolul 9

1. Jean Blum, *Rennes-le-Chateau, Cathars, Templiers: Le secret des hereïques* (Monaco: Editions du Rocher, 1994), pp. 13-18

Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri

325

2. Ibid, pp. 53-55. vezi și Lionel și Patricia Fanthorpe, *Secrets of Rennes-le-Chateau* (York Beach, Maine: Samuel Weiser, 1992), privind istoria morții notarului și alte câteva crime locale.

3. Wilson, *Encyclopedia of Unsolved Mysteries*, pp. 197-209

4. Ibid.

5. Blum, *op. cit.*, p. 44

6. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, pp. 31-47.

7. Fanthorpe and Fanthorpe, *op. cit.*, pp. 139-142

8. Ibid. 2

9. Wood, *The Merovingian Kingdoms 450-751*, pp. 221-222

10. Ibid., p. 223

11. Evanghelia lui Matei, 1:1-18

12. Eusebius, *op. cit.*, pp. 22-23

13. Ibid., pp. 79-80

14. Wood, *The Merovingian Kingdoms 450-751*, p. 37

15. Ibid., pp. 41-50

16. Gregory of Tours, *The History of the Franks* (London: Penguin Books, 1974), p. 151

17. Ibid., pp. 123-124

18. Ibid., pp. 231-234

19. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, pp. 261-265

Capitolul 10

1. Norma Lorre Goodrich, *Ancient Myths*, (New York: Penguin, 1994), pp. 75-90

2. Michael Grant, *The History of Ancient Israel*, pp. 16-21

3. Ibid., pp. 77-83

4. Jerry M. Landay, *The House of David* (New York: E. P. Dutton, 1973), pp. 108-110

5. Zecharia Sitchin, *When Time Began*, (New York: Avon Books, 1993), pp. 86-88

6. Grant, *The History of Ancient Israel*, pp. 77-83

7. James Bailey, *The God-Kings and the Titans* (New York: St. Martin's Press, 1973), pp. 130-131

8. Landay, *op. cit.*, pp. 203-217

9. Robinson, *Born In Blood*, pp. 111, 217-218

10. Pentru o dezbatere privind orientarea construcțiilor vechi și momentul în care știința modernă a început să accepte, de relativ puțin timp, "arheo-astronomia", vezi E. C. Krupp, ed. *In Search of Ancient Astronomies*, (Oxford: Oxford University Press, 1994), pp. ix-xv.

11. Robinson, *Born In Blood*, pp. 274-276.

12. Hancock, *op. cit.*, pp. 44-55.

13. Robert Graves, *The White Goddess* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 1948), p. 406.

14. Hancock, *op. cit.*, pp. 366-370

15. Grant, *The History of Ancient Israel*, pp. 89-90

16. Robinson, *Born In Blood*, pp. 178, 213.

326

STEVENSORA

17. Bailey, *op. cit.*, pp. 94-95
18. Norma Lorre Goodrich, *The Holy Grail*, (New York: HarperCollins, 1992), pp. 74-80.
19. Roger Sherman Loomis, *The Grail: From Celtic Myth to Christian Symbol* (Princeton, N. J.: Princeton University Press, 1991), pp. 24-29.
20. Julius Caesar, *The Conquest of Gauls*, trad. S. A. Handford (London: Penguin, 1988), pp. 58-61.
21. Arnold, *op. cit.*, pp. 154-155.
22. Keller, *op. cit.*, relatarea despre atitudinea și tratamentul evreilor în Franța medievală începe la pagina 112.
23. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, pp. 329-393.
24. Ibid., pp. 254-258
25. Ibid., pp. 389-397.
26. Pierre Riche, *Daily Life in the World of Charlemagne*, trad. Jo Ann McNamara (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1978), pp. 126-130.
27. Steven Runciman, *A History of the Crusades*, voi. I (New York: Cambridge University Press, 1990), pp. 10-11. În data de 5 mai din anul 614 după Hristos persii au intrat în Ierusalim cu ajutorul evreilor. Creștinii au fost masacrați, mai mult de militarii evrei decât de persani, lucru care nu a fost uitat și nici iertat.
28. Robinson, *Born in Blood*, p. 66.
29. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, pp. 111-118.
30. Runciman, *op. cit.*, pp. 292-293.
31. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, pp. 261-265.
32. Ibid., p. 131.
33. Marks, *op. cit.*, pp. 235-249.
34. Robinson, *Born in Blood*, pp. 224-234.
35. Loomis, *op. cit.*, pp. 163-169.
36. Robinson, *Born in Blood*, pp. 224-230.
37. Baigent and Leigh, *op. cit.*, p. 151.
38. Richenda Miers, *op. cit.*, pp. 148-149.
39. Robinson, *Born in Blood*, p. 217.
40. Baigent and Leigh, *op. cit.*, p. 111.
41. Sinclair, *op. cit.*, pp. 180-191.

Capitolul 11

1. Cordon Donaldson, ed. *Scottish Historic Documents* (Glasgow: Neil Wilson: 1974), pp. 55-58.
 2. Pohl, *Prince Henry Sinclair*, pp. 170-171.
 3. Maclean, *op. cit.*, pp. 49-50.
 4. Ibid., pp. 52-53.
 5. Rosalind Mitchinson, *A History of Scotland*, (London: Methuen and Co., 1970), pp. 59-62.
 6. Ibid., p. 68.
 7. Sinclair, *op. cit.*, pp. 187-189.
 8. Ibid., pp. 5-6.
- Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri* 327
9. Baigent and Leigh, *op. cit.*, pp. 114-115.
 10. Ibid., pp. 92, 94 și 104-105.
 11. Ibid., pp. 118-122.
 12. Maclean, *op. cit.*, pp. 56-57.
 13. Ibid., p. 60.
 14. Mitchinson, *op. cit.*, pp. 60-61.
 15. Morrison, *op. cit.*, p. 65.
 16. Baigent and Leigh, *op. cit.*, p. 116-117.
 17. Maclean, *op. cit.*, p. 74-75.
 18. Sinclair, *op. cit.*, p. 79.
 19. Ibid., pp. 179-182.
 20. Baigent and Leigh, *op. cit.*, p. 114.
 21. Ibid.
 22. Sinclair, *op. cit.*, p. 182.

23. Baigent and Leigh, *op. cit.*, p. 109.
24. Ibid.
25. Sinclair, *op. cit.*, p. 185.
26. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, p. 415. Este prima sursă a listei familiilor conducătoare ale Prioratului Sionului.
27. Barbara W. Tuchman, *A Distant Mirror*, (New York: Ballantine Books, 1978), pp. 343-264.
28. Henry Lincoln, *The Holy Place* (London: Corgi Books, 1991), pp. 75-76.
29. Patrice Boussel, *Da Vinci* (New York: Konecky and Konecky, 1989), pp. 5-18.
30. Ibid.
31. Ibid., p. 119.
32. Picknett and Prince, *op. cit.*, pp. 148, 149, 151.
33. Boussel, *op. cit.*, p. 119.
34. John Noble Wilford, *The Mysterious History of Columbus* (New York: Alfred A. Knopf, 1991), p. 214.
35. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, p. 421.
36. Ibid., p. 424.
37. Maclean, *op. cit.*, pp. 79-81.
38. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, p. 144.
39. O'Connor, *The Big Dig*, pp. 105-111.

Capitolul 12

1. Clement A. Miles, *Christmas Customs and Traditions: Their History and Significance* (New York: Dover, 1976), pp. 328-330.
2. Sir James Fraser, *The Golden Bough* (New York: Macmillan, 1922), pp. 308-330.
3. Jean Markale, *King of Celts* (Rochester, Vt.: Inner Traditions, 1994), pp. 117-121.
4. Ibid., pp. 117-120.
5. Norma Lorre Goodrich, *King Arthur* (New York: Harper and Row, 1986), pp. 13-25.
- 328 **STEVENSORA**
6. Roger Sherman Loomis, *The Grail from Celtic Myth to Christmas Symbol* (Princeton: Princeton University Press, 1991), pp. 1-19.
7. Norma Lorre Goodrich, *The Holy Grail*, pp. 1-10.
8. Margaret Drabble, ed., *The Oxford Companion to English Literature* (Oxford: Oxford University Press, 1985), pp. 118-119.
9. Krupp, *op. cit.*, pp. 179-189.
10. Gale R. Owen, *Rites and Religions of the Anglo-Saxons* (London: Dorset Press, 1985), p. 140.
11. Miles, *op. cit.*, pp. 15-28.
12. Fraser *op. cit.*, pp. 308-319.
13. Graves, *The White Goddess*, p. 176.
14. Fraser, *op. cit.*, p. 153. vezi și Barbara Walker, *Woman's Encyclopedia of Myths and Secrets* (San Francisco: Harper and Row, 1983), pp. 48-50, 503.
15. Graves, *The White Goddess*, pp. 218-219.
16. Ibid., pp. 177-178.
17. Ibid., pp. 128, 2, 6.
18. A. MacCullough, *The religion of the Ancient Celts* (London: Studio Editions, 1911), pp. 198-199.
19. Arnold, *op. cit.*, pp. 96-97.
20. Graves, *The White Goddess*, pp. 61-73.
21. Walker, *op. cit.*, p. 218
22. Ibid., p. 491.
23. Ibid., pp. 168-169.
24. Ibid., pp. 58-60.
25. Ibid., pp. 514-515.
26. Graves, *The White Goddess*, pp. 179-180.
27. Thomas W. Lippman, *Understanding Islam* (New York: Penguin, 1990), pp. 7-9.
28. Norma Lorre Goodrich, *Merlin* (New York: Harper and Row, 1988), pp. 41-44.
29. Walker, *op. cit.*, pp. 212-213.
30. Joseph and Francis Gies, *Life in a Medieval City* (New York: Thomas Y. Crowell, 1969), pp. 93-95.
31. Max I. Dimont, *Jews, God and History* (New York: Simon and Schuster, 1962), pp. 152-153.
32. Geoffrey de Monmouth, *op. cit.*, p. 51.
33. *The Oxford Companion to English Literature*, pp. 408-409.

34. Goodrich, *KingArthur*, pp. 117-119.
35. Ibid., pp. 113-150.
36. Ibid., pp. 202-203.
37. Robinson, *Born În Blood*, p. 127.
38. Ibid., p. 229.
39. Goodrich, *The Holy Grail*, p. 264. Goodrich susține că Graalul ar fi putut fi transferat în Scoția: p. 309.
40. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, pp. 255-261.
41. Goodrich, *The Holy Grail*, p. 218.

Comoara Pierdută a Cavalerilor Templieri

329

Capitolul 13

1. Martin Short, *Inside the Brotherhood*(New York: Dorset Press, 1989), pp. 33-40.
2. Stephen King, *The Brotherhood* (New York: Dorset Press, 1984), pp. 16-25.
3. Robinson, *Born În Blood*, p. 214.
4. Fred Marks, ed., *Marquis Who 's Who* (New Providence, N. J.: Reed Elsevier, 1997).
5. David Wood, *Genesis: The First Book of Revelations* (Kent, England: Baton Press, 1985), p. 218.
6. L. Resnikoff and R. O. Wells Jr., *Mathematics În Civilization* (New Xotk: Dover, 1973), p. 25.
7. Hildegard Wienke-Lotz, "The Origin of Time Measurements", În Donald L. Cyr, ed., *Full Measure* (Santa Barbara: Stonehenge Viewpoint, 1990), pp. 34-46.
8. Robinson, *Born În Blood*, pp. 305-317.
9. Peter Tompkins, *Secrets of the Pyramids* (New York: Harper and Row, 1971), p. 38.
10. Baigent and Leigh, *op. cit.*, pp. 252-255. ll.Ibid., pp. 222-229.
12. Ibid., p. 228.
13. Morrison, *op. cit.*, p. 354.
14. Robert Leckie, *George Washington s War* (New York: HarperCollins, 1992), pp. 445-451.
15. Baigent and Leigh, *op. cit.*, p. 261.
16. Wilson, *The Encyclopedia ofUnsolvedMysteries*, pp. 237-248.
17. Ibid.
18. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail*, pp. 425-426.
19. Ibid.
20. Ibid.
21. Ibid.
22. Mary M. Luke, *Gloriana: The Years of Elizabeth I* (New York: Coward, McCann and Geoghagen, 1973), pp. 37-40.
23. Ibid., p. 305.
24. Paul Johnson, *Elizabeth I* (New York: Hoit, Rhinehart and Winston, 1974), pp. 246-247.
25. Picknett and Prince, *op. cit.*, p. 87.
26. Baigent and Leigh, *op. cit.*, pp. 187-197.
27. Robinson, *Born În Blood*, pp. 305-316.
28. Baigent and Leigh, *op. cit.*, pp. 204-229.
29. O'Connor, *The Big Dig*, p. 6.
30. Baigent, Leigh and Lincoln, *Holy Blood, Holy Grail, op. cit.*, pp. 150-153.
31. Fanthorpe and Fanthorpe, *op. cit.*, pp. 6-7.
32. Ibid., p. 62.
33. Picknett and Prince, *op. cit.*, p. 72.

330

STEVENSORA

34. Michelle Green, "Europe's Heads, Crowned and Otherwise, Bury Zita, the Last Habsburg Empress", *People Weekly*, voi. 31, no. 15, (April 17, 1989): pp. 50-54.
35. Picknett and Prince, *op. cit.*, p. 71.
36. Michael Walsh, *Opus Dei* (Sân Francisco: HarperCollins, 1989), pp. 131-159.
37. Penny Lernoux, *People of God* (New York: Penguin Books, 1989), pp. 324-337.
38. Ibid., pp. 283-301.

~|-* Epilog

1. John Daly, "Solving Old Mysteries: A New Shaft May Reveal Buried Treasure", *Macleans*, voi. 102, no. 12 (March 20, 1989): p. 45.
2. Henry Lincoln, *The Holy Place* (London: Corgi Books, 1991), pp. 147-154.

Note.....